

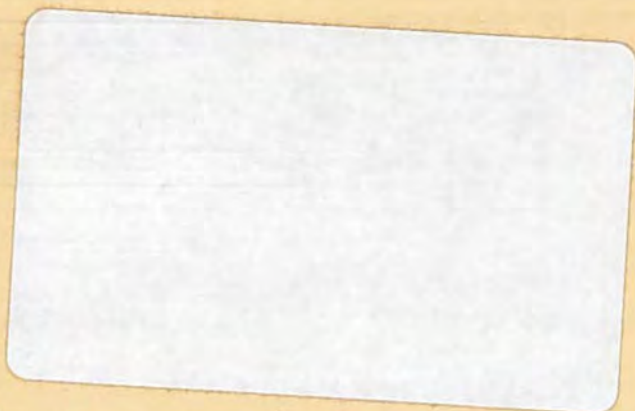
TIDSSKRIFT FOR REDNINGSVÆSEN

Medlemsblad for Foreningen af dansk Redningsmænd

Udgivet og redigeret af
H. Lilholt, Lemvig, og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.

1944

11. Aargang

1944
GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI
LEMVIG

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING

Valdemar Petersen
Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

N. P. Jensens

Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havn

anbefales med saavel
Niybygning samt
Reparation

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

S/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
(¹/₂ Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN: Hr. Th. Hørrig, Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1885 og 11885. Kontortid 8-8, Søndage 8-9 Fm.

RØNNE: Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 8-12, 1-8. Søndag 8-9 Fm.

Aktieselskabet

Esbjerg

Tovværksfabrik

Esbjerg

KØB

DANSK

Kunstige Tænder

- men naturlige -
faar De altid hos

TANDTEKNIK

TELF. 1099 - FREDERIKSHAVN
DANMARKSGADE 74

C. K. HANSEN

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Telegram-Adresse: HANSEN

★
Korresponderende Reder for:
Aktieselskabet
Dampskibsselskabet »DANNEBROG«

Brugte Reb

sælges af og købes af

Søren K. Sørensen
Esbjerg ny Havn

Brugforeningen »FREM«

Uddeler Carl F. Christensen
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

Carl Feerup Esbjerg

Benzin. - Depot af
Vacuum Olier
Skibsprovianteringsforretning
Telefon 23

Udgivet og redigeret af H. Lilholt, Lemvig, (ansvarlig), og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St.

Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 1

1. Januar 1944

11. Aarg.

Den nye Motorredningsbaad »Skagen Havn«

REJS MED

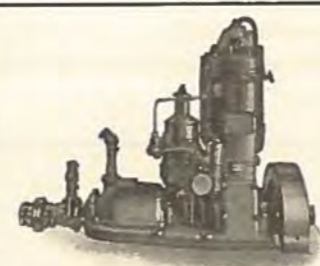

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Forlang altid **Bornholms Vegetabil Margarine**

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

To- og Firtakts-
Motorer

Billigste Pris
Forlang Tilbud

Grenaa Havns
Motorfabrik

Motorer i alle
Størrelser

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen

— statsaut. —

Telefon 34 Privat 54

RESERVERET

Bornholms Maskinfabrik
Kakkelovne & Bygningsstøbegods

Lemvig Folkebank

Aktieselskab

Kontortid: 10-11,30 og 2-4 Lørdag Em. 2-5
Telefoner 133 & 229

Kontorsteder Thybøen, Herboøre, Bøvling, Rømme.
Alle Bankforretninger udføres.

**Køkkenudstyrs-
Forretning**

Lysekroner. Glas. Porcelæn.

L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg

Fanø Sandorm

Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billig-
ste og bedste Sand-
orm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.

S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø

A/S **Vestjysk Krystal Isværk**

Esbjerg

NILSSON

I Nilssons Sko
er Gangen go'

Tlf. 116 - Lemvig

— STØT BLADETS ANONCØRER —

DANMARKS

HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766

Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig

Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 1

1. Januar 1944

11. Aarg.

Hjem til Jul!

Fra en af vore Venner har vi modtaget nedenstaaende om Sømandsliv før i Tiden, og om en ung Sømands underfulde Redning.

I de snart gamle Dage, da de hvide Sejl endnu smykkede Havene, var Livet om Bord som oftest præget af de to Modsætninger: For Udgaende — eller for Hjemgaende. Det var et slidsomt og savnfyldt Liv, der levedes om Bord i Sejlskibene — og vel ikke mindst i vore smaa danske Skibe. Men var der noget, der kunde gøre Slidet til Leg, saa var det Ordet hjemad. Og var der bare den mindste Mulighed for at naa hjem og holde Jul, saa blev alt Slid og Besvær til Fest — det ligefrem sang i Sejl og Rig — i Søens Brus om Bov og Hæk: Hjem til Jul. Og naar Fritønnen „navigerede“ henne i Kabyssen, saa var det ofte de Unges uforgribelige Mening, at „Den gamle“ var ved at blive en gammel Kone til at sejle. Saa kunde det hænde, at den 17 aarige nybagte Letmatros erklærede, at „hun“ kunde mageligt baaret det Overmærssejl, som nu var bragt til Hvile i sine Sejsinger.

Men det, der her skal fortælles, har en Forhistorie, der ligesom selve Historien (der er en virkelig Historie) hænger nøje sammen med Ezekiel 18-23 og i 1. Timotius 2-4 og andre Steder i vor Bibel, hvor vi klart møder Guds Frelses- og Fredstanker med Syndere. — For Herren har jo dette ene store Maal ogsaa med Havets Folk: at faa os frelst hjem til Saligheden derhjemme.

Saaledes var ogsaa Guds Tanker med den unge Sømand, som denne lille Julehistorie handler om. Og Gud havde mange Gange ladet disse sine Frelsertanker møde ham — som de møder hvert Menneske, saa langt Budskabet om Jesus er naaet hen — først vel ved det Ordet kalder: de liflige Snore. Ak, faa er nok de, som lader sig drage af dem. Derfor maa Herren lede Mennesker i Nød — ja, ofte Dødens Nød, som med sit gamle Ejendoms Folk — for at faa os i Tale. Og Gud har nok ikke svært ved at faa Havets Folk i Tale paa den Maade. Hvor bliver selv den modigste lille, naar Døden banker paa Lønningen. Som nu den Gang under Norge, da det saa ud, som alt Haab om Redning maatte opgives. Da var det Herrens Stemme, der lød til ham gennem Stormens Røst, og han var ikke i Tvivl om,

hvad Herren vilde ham. Guds Nærhed blottede hans Synd, som den afdækkede Peters Synd. Og da maa et Menneske enten fly Guds Nærhed eller omvende sig fra sin Synd og tage Frelsen af Herrens Haand. Ogsaa da blev Omvendelseskravet lagt nær hen til den unge Sømands Hjerter, saa han maatte paa Knæ — dernede i Lukafet ved sin Skibskiste — og tigge Herren om Naade? Nej, desværre — Menneskehjertet er en træsk Indretning. Bare at blive reddet denne ene Gang endnu, saa skulde det nok blive Alvor med at omvende sig. Er det ikke det samme, som at sige til Herren: Noget for Noget. Vil du redde mig af denne legemlige Nød, saa vil jeg omvende mig til dig og tjene dig alle mit Livs Dage. At Gud kan bære over med saa stor Vankundighed og Træskhed. Han ved dog, Menneskehjertet vil handle troløst.

Og dog skete det vidunderlige. Gud gjorde Underet og reddede. Og da saa Faren var forbi, og Farten var endt, saa var ogsaa de dyre Løfter blegnet, saa drev han tilbage til det samme gamle Liv igen. Levede videre, som saa mange af Havets Folk, sit Liv paa brudte Løfter.

Saa laa der en November — ja, for vel snart en Menneskealder siden — i en Kulhavnovre i Skotland en lille dansk Skonnert og ladede Kul til Danmark. Hvad Under at Talen i Lukafet tidligt og silde drejede sig om den gladelige Udsigt til at komme hjem og holde Jul. Blandt Besætningen træffer vi den unge Sømand. Skibet er et andet, men han er desværre den samme, han havde endnu ikke faaet betalt Herren Løftet deroppe fra Norges Kyst — og fra adskillige lignende Alvorstunder.

Ja, der var jo da mere end en Maaned til Jul, saa der kunde jo da ikke være mindst Tvivl, mente en af de yngste. Na, saa helt sikker kunde man nu ikke være, mente en anden. Og saa blev der fortalt om den Gang med det Skib, hvor de to Gange blev drevet tilbage til Leithfjorden med Tab af Sejl og Opstaaende. Eller det Skib, der tre Gange var gaaet over og havde Land i Sigte og tre Gange drevet tilbage over Nordsøen for tilsidst at maatte søge Nødhavn for at faa Proviant og Sejldug. Nej, det var nok ikke raadeligt at være altfor sikker.

Endelig raslede den sidste Vogn Kul ned over Storlugen. Alle lignede Negre lige til det brede Smil, der lod Tænderne lyse op i de sorte Ansigter — for nu gik det jo hjemad til

Jul. For en fejende Vest-Nord-Vest bar det ud i Nordsøen — for alt for smaa Sejl ganske vist, efter Kabysens Mening, og denne Gang var der maaske noget om det. Men Kokken kunde oplyse, at Barometret stod lavt, og sidste Rortørn, at Skipperen var nervøs. Og det er som bekendt det sidste en Skipper maa være, for det forplanter sig let til hele Skibet. En til var i hvert Fald nervøs — vor unge Matros — for de halvglemte Løfter begyndte i Spændingen at røre ved Samvittigheden. Fortjente han, at Herren lod dem naa hjem og holde Jul?

„30 Kvartmil sidste Vagt,“ sagde han irriteret, da han kom ned til Frivagt. — „Hun“ kunde lige saa let have gjort 40, hvis hun havde faaet Lov at beholde det Overtopsejl.

Endelig efter 2 Døgns Sejlads fik han Ryvingens Fyr paa Norske Kysten i Sigte, men da begyndte Vinden at dø bort. Samtidig kom der en begsort Skybanke op inde i Nord-Ost. Barometret — dette, alle Sejlskibsføreres Torturinstrument — faldt helt ned paa Jordskælv. Saa kom Vinden, Nord-Ost med Snetykning, og det bar for skarpt halede Smaasejl over efter Jylland. Ved Daggrø fik man lige et Glimt af Hirtshals Fyr, saa kom Stormen fra Ost-Syd-Ost som sluppet ud af en Sæk, og snart laa det lille Skib for et svigget Storsejl udad for Styrbords Halse. Bare 20 Kvartmil endnu, og man havde været inden for. Nu kunde ingen menneskelig Magt bringe Skibet Skagen ind i det Vejr, nu gik det den triste Vej tilbage, udad i Nordsøen igen.

Og det blev en Snestorm, som endnu huskes baade paa Land og paa Hav. I Vendsyssel og Thy. I Syd norge og ovre i England. Paa den engelske Østkyst drev 120 Lig i Land i Løbet af de tre Dage, Stormen varede.

Den lille Skonnert klarede sig vidunderligt trods det forfærdelige Hav. Men saa skiftede Vinden til Ost-Nord-Ost, og saa bar det lige ud over jyske Rev. Med det grundede Vand voksede Braaddene til brølende Uhyrer. Med Roret surret i Læ laa Skibet krænget over med Læ-Lønning under Vand under Stormens forfærdelige Pres paa den næsten nøgne Rig. Matrosen stod paa Udkig, surret til Ankerspillet — gennemblødt til Skindet; nu paa andet Døgn forsøgte han at se længst muligt gennem Snetykningen, der ofte var saa tæt, at han ikke kunde se Agterskibet. Islaget voksede paa Rig og Tovværk. Underlige Tanker gik gennem hans Sjæl, hvert eneste af disse brølende Vandbjerger kunde bryde ned over Skibet og knuse det til Pindebrænde, hvis Skibet bare hev en Brøkdæl af et Sekund for sent i Læ. — Atter mødte han Guds Røst i Stormen og kom i Hu. — Aa, Gud! bare denne ene Gang endnu, bad han.

Det var en Eftermiddag paa tredie Døgn, han havde Frivagt og var lige kravlet i Køjen med Støvler, Olietøj og det Hele — at klæde

sig af kunde der jo ikke være Tale om, det vilde næsten være en Umulighed at faa det vaade Tøj paa igen. — Saa kom det — som en forfærdelig Eksplosion brød hundrede af Tons Vand ned over Skibet, der straks ligesom sank i Knæ ude af Stand til at forsvare sig. Det næste Braad havde let Spil — alt blev mørkt nede i det lille Lukaf. Det tredie Braad væltede Skibet næsten helt over paa Bagbords Side. Gennem Utæthed i Kappen strømmede Vandet ned i Lukafet til den inde-spærrede Frivagt — det saa for dem ud, som Skibet var paa Vej mod Havets Bund. Minutter forløb i angstfuld Spænding, saa begyndte det igen at lysne. Kappen blev revet tilbage og Styrmandens Ansigt kom til Syne. „Kom op Folk, vi synker,“ lød Ordren, og en for en arbejdede de sig op gennem det nedstrømmende Vand og fik Kappen over igen. Hvilket frygteligt Syn, der mødte dem — Skibet laa krænget over mod Nokken af Fokkeraaen i Vandet — Redningsbaadene laa i Surringerne paa Storlugen som en Bunke Pindebrænde, Vandfade, Kødtønder, Dele af Skanseklædningen etc. flød ud i Læ. Rundt om det brølende Hav, og nede fra Dybet grinede Døden dem i Møde! Da den unge Matros sad deroppe i det luv Fokkerøst paa Siden af det mere end halvt kæntrerede Skib og saa ned i Dybet — ja, da var det ligesom noget brast derinde i Hjertet under Vægten af de mange brudte Løfter. Aa, hvilken Pjalt, han dog var — narret Gud havde han den ene Gang efter den anden, bare for at bjerge Livet uden Tanke for sin udødelige Sjæl. — Hvad gavner det et Menneske, om han vinder hele Verden — men mister sin Sjæl til sidst? Saadan syntes han, det lød gennem Stormen. Sjæl, Sjæl, Sjæl sang det i Pjalterne af Topsejlet. Og da brød det frem, Nødskriget: „Herre, nu maa det gaa, som du vil, om det bliver Liv eller Død, bare jeg maa naa at faa min Sjæl frelst — —“

Og se, da hørte Herren den Bøn, som den unge Sømand fandt sig selv uværdig til at bede. Stormen stillede næsten af lige saa brat, som den var kommen, Havet brød ikke mere, Skibet flød endnu. Det gav Besætningen Kamp-

Fortsætter Side 9.

Til vore Læsere

Med Tak for al Venlighed i det svundne Aar sender vi danske Redningsmænd og andre, der læser „Tidsskrift for Redningsvæsen“ en Hilsen med Ønsket om et bedre og lykkeligere Aar end det, vi nu gaar ud af.

Lemvig i Decbr. 1943.

J. Gr. Pinholt. Hans Lilholt.

Mands Minde

Dødsfald

Den 17. Decbr. blev Fisker og Redningsmand Mikkel P. Karl fra Hansted paakørt af en Lastbil, da han var paa Vej til sit Hjem i Ræhr. Han fik et alvorligt Kraniebrud og blev kørt til Sygehuset i Thisted, hvor han kort efter Indlæggelsen døde. Han blev 59 Aar.

Mikkel P. Karl var født i Hansted, hvor han har drevet Fiskeri fra sine unge Dage. Han har været i Redningsvæsenets Tjeneste i 40 Aar og var belønnet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

Guldbryllup

Den 15. Decbr. kunde Fisker Mads Jensen, og Hustru, Vesterby, Skagen, holder Guldbryllup.

Mads Jensen er født for 72 Aar siden som Søn af Fisker Chr. Jensen, Fru Caroline Jensen for 69 Aar siden som Datter af den kendte Redningsmand og Veteran, Lars Thrane. Saavel Guldbryllupen som Guldbryllupen har bevaret et godt Helbred, de er aandsfriske og interesserede og passer selv Hus og Hjem.

I 35 Aar var Mads Jensen knyttet til Redningsvæsenet og gjorde Tjeneste under fem Opsynsmænd. Han var med ved mange farefulde Strandinger og deltog i Bjergningen af 216 Menneskeliv. For sin udmærkede Tjeneste blev han dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn samt en hollandsk og en spansk Medalje. Rask og uforfærdet har han været baade som Fisker og Redningsmand. I de sidste Aar har han imidlertid haft flere Sygehusophold og tager nu ikke mere paa Havet, men for ikke at være uvirksom udfører han Vaadbinderarbejde i Hjemmet.

Ægteparret har en stor Skare af sunde og flinke Børn. Nogle bor i Skagen, de andre er spredt rundt om i Landet.

Guldbryllup

Onsdag den 29. Decbr.: Købmd. og tidligere Kutterfører Jens Hvas og Hustru, Thyborøn.

Jens Hvas er født den 27. Septbr. 1867 i Harboøre. Hans Hustru Maren Hvas er født i Vildbjerg den 6. Jan. 1864: hun kom som ung Pige til at tjene hos Pastor Poulsen i Harboøre, hvor hun og Jens Hvas lærte hinanden at kende.

Jens H., begyndte som ung Mand med Aalevod ovre paa Sjælland nogle Aar. Efter at de var blevet gift, drev han Fiskeri fra Kysten med de saakaldte Havbaade. Samtidig havde han en lille Ejendom i Vejlbj, som han drev, det var dog mest Hustruen, der siden med Børnene til Hjælp drev Ejendommen. I adskillige Aar var han om Efteraaret med til at drive Aalefiskeri ved Gjøl og Atrup.

Under den store Ulykke i 1893 var Jens H. ogsaa paa Havet, men han var blandt dem, der holdt til ude paa Havet om Natten og først landede om Morgen, hvor de blev underrettet om de mange Kammeraters Drukning. Hin Nat, den 21. November, laa Maren Hvas paa Lemvig Sygehus, og vi forstaa, hvor ængstelig hun har været, indtil hun fik at vide, at hendes Mand var kommet vel i Land.

I 1901 lod Jens H. Kutteren „Arken“ bygge, og med

den drev han Fiskeri i adskillige Aar. Han har altid været en dygtig og modig Fisker, han var en af de første, der tog paa Havet, og en af de sidste til at sejle ind. Om Bord paa „Arken“ tog Jens H. mange drøje Tørn. Saaledes kom han sejlene en Nat og holdt ind i Kanalen; der var høj Sø, og en Del Vodreb gik over Bord og kom i Skruen, hvilket bevirkede, at „Arken“ drev i Land et Stykke Nord for Mole Nr. 72. Besætningen kom i Land ved egen Hjælp og kom op i Fyrhuset paa nordre Tange, hvor de blev varmet op.

I 1932 forlod Jens H. Fiskeriet og begyndte med en Købmandsforretning i Thyborøn, som han endnu driver med Hjælp af den yngste Datter.

I Ægteskabet er der 5 nulevende Børn, 3 Sønner og 2 Døtre. En Søn er Sognepræst i Hjern, en anden er Førstelærer ved Thyborøn Skole, den tredie Søn er Fører af den saakaldte „Nye Ark“, der er større end den gamle. Den ældste Datter er Oversygeplejerske paa Skagens Sygehus, den yngste er som før nævnt hjemme og hjælper i Hus og Forretningen.

Ved Sømandshjemmets Oprettelse 1917 blev Jens H. valgt ind i Bestyrelsen, og han er endnu trods sin høje Alder et virksomt Medlem af denne.

Der vil paa Festsdagen blive sendt det afholdte Ægtepar mange gode Tanker og Lykønskninger for deres stille og gode Færd blandt Befolkningen baade i Vejlbj og Thyborøn.

35 Aars Jubilæum

Fisker Martin Gulddammer, Lildstrand, kunde den 1. Decbr. fejre 35 Aars Jubilæum som Redningsmand, idet han den 1. Decbr. 1908 blev ansat som Baadmand ved Lildstrand Redningsstation. Han har i disse Aar deltaget i 6 Redningsforetagender, hvorunder 152 skibbrudne Sømand blev reddet. Martin Gulddammer, der kun er 55 Aar gammel, blev for 2 Aar siden forfremmet til Baadformand ved Redningsvæsenet.

I det offentlige Liv har M. Gulddammer deltaget en Del. Han er saaledes Medlem af Bestyrelsen for Lild Sogns Brugsforening.

25 Aars Jubilæum

Baadmand Hjalmar Christensen, Anholt Havn, kunde 1. Decbr. fejre 25 Aars Jubilæum i Redningsvæsenets Tjeneste.

80 Aar

Fhv. Fisker og Redningsmand Niels Kristian Olsen, Kæret, fyldte Søndag den 5. Decbr. 80 Aar.

Blandt Kystens Folk i Vesthanherred og Nordthy er N. Kr. Olsen en kendt og agtet Mand. Han var en dygtig Fisker, som netop drev det til at tjene det nødvendige til Livets Ophold. Han udførte ogsaa sit Arbejde indenfor Redningsvæsenet rosværdigt, og det offentlige lønnede ham derfor med Dannebrogsmændenes Hæderstegn. I 1892 blev han ansat som Baadmand ved Redningsstationen i Lildstrand, og paa Grund af Alder udgik han i 1928 af Tjenesten. Han var med ved 16 Redningsforetagender — heraf var det ene med Raketapparat — og han deltog i Redning af 164 skibbrudne Mennesker.

Niels Kr. Olsen har i nogle Aar været Medlem af Tømmerby-Lild Sogneraad. Han er stadig meget interes-

seret i kommunale Sager som alt, hvad der sker ude omkring; rask og rørig er han tillige. For flere Aar siden døde Olsens Hustru.

65 Aar

Opsynsmand Hans Chr. Hansen, Kirkeby Redningsstation paa Rømhø blev den 2. Decbr. 65 Aar.

En 75-aars Fødselsdag

En af Vestkystens gamle Fiskere, Chr. P. Christensen (Ravnsmød), Stenbjerg, fyldte Torsdag den 23. December 75 Aar.

Chr. Ravnsmød blev født i Stenbjerg i 1868, i en mørk og dyster Tid som den vi oplever i vore Dage. Der var smaa Kaar i Datidens Fiskerhjem, og Mindet om den afsluttede og tabte Krig var et aabent Saar i manges Sind.

Allerede som 15-aarig kom Christian til at „bruge Havet“, først med en Pram og siden kom han til at sidde ved de større og tungere Aarer i Datidens kombinerede Ro- og Sejlbaade. En streng Skole at komme igennem for en ung Mand, men nødvendig, for Motoren var et ukendt Begreb dengang.

De gamle Sejlbaade var jo gode nok, men ske kunde det jo — og det hændte ikke sjældent — at Vind og Strøm satte en Bom for videre Sejlføring, og saa var Aarerne den eneste Udvej for at naa op til sit Landingssted, og der kunde let gaa 5—10 Timer i samme Sæde paa Toften med den rullende Sø vaskende ind over Rælingen.

Det var en Ildprøve for Mænd, der hærkede dem til Levebrødet paa Havet og gjorde dem velskikkede og modige, som Fiskere paa Jyllands Vestkyst altid har haft Ord for at være.

Omkring Aarhundredskiftet brød en ny Tid ind over vort Land; det var Motorens Tidsalder, og den naaede da ogsaa ud til Havkanten. Men som altid herude blev der begyndt i det smaa, og saaledes ogsaa for Motoren og Chr. Ravnsmøds Vedkommende. Ogsaa han fik Lyst til at ombytte den slidsomme Aare og komme op at køre med Motorforspand. Han blev den lykkelige Medejers af en 3½ Hestes Høumøller Motor, der indstilleredes i en gammel Sejlbaad, bærende det stolte Navn „Sejerskransen“.

Det var den første svage Begyndelse paa den Udvikling, der førte vor Fisker frem mod Lyset, frem til det Stade, han saa sikkert betræder og indtager i Dag. Det var Pionerens Tidsalder, ogsaa ved den aabne Kyst.

Da Redningsstationen i Stenbjerg blev oprettet i 1894, var Chr. Ravnsmød en af de 12 Fiskere, der blev ansat, og han har i denne Tjeneste virket til han var 62 Aar gl., og har her været et godt Eksempel for den unge opvoksende Fiskerslægt.

Om strenge Ture paa Havet i Braad og Brænding kan Chr. Ravnsmød ogsaa fortælle. Han var saaledes med, da Redningsbaaden under en Øvelsestur kæntrerede og alle kom i Havet, men ogsaa alle som ved et Under blev reddet.

Et af de haardeste Redningsforetagender var Redningen af Mandskabet fra Dampskibet „Marie“ af Kiel. Hele Besætningen paa 16 Mand kom om Bord i Redningsbaaden paa een Gang, fordi Havet var saa uroligt, at man frygtede for ikke at kunne faa Redningsbaaden flot en Gang til.

Man kom heldigt ind med den dyre Last, og senere paa Dagen blev Redningsbaaden kaldt til Assistance igen,

og bjergede Peter Krog og 3 andre Lyngby Fiskere. Det var den 11. Marts 1904.

For dette Arbejde, Bjergning af 20 Mand under de vanskeligste Forhold, fik Redningsmandskabet hver 30 Kr. — ja, man kan jo tjene 30 Kr. betydeligt lettere i Dag.

Ialt har Chr. Ravnsmød været med at redde 139 Mennesker, og man kan vel slutte deraf, at det er som en Paaskønnelse for denne Indsats, at han er belønnet med Dannebrogskorset. Til Trods for de 75 Aar er Chr. Ravnsmød rask og rørig, og han nyder sammen med sin Hustru, der har været ham en god Støtte gennem alle Aarene, et velfortjent Otium i et af de pynteligste Huse i Byen.

Fødselsdag

1. Jan.: Gdr. og Strandfoged Niels Madsen Wrist, Harboøre, 70 Aar.

Niels Wrist har foruden sit Landbrug og sin Virksomhed som Strandfoged været i Redningsvæsenets Tjeneste i en lang Aarrække, 1892—1937, og han var i disse Aar med til at bjerge 326 Mennesker. For sin Virksomhed i Redningsvæsenet er han belønnet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

75 Aar

Tidligere Opsynsmand ved Ferring Redningsstation Chr. M. Larsen fyldte 75 Aar den 12. Decbr.

Diamantbryllup

Fisker Niels Grønbech og Hustru, Line, Løkken, kunde den 14. Decbr. fejre Diamantbryllup. Niels Grønbech er født i Løkken. Lige efter sin Konfirmation kom han ud at sejle med sin Fader, der var Skipper paa en af Norgeskuderne, og senere sejlede han med andre Skibe, og det var vel nok hans Mening, at han vilde have været Sømand. Men da han kom hjem i Efteraaret 1884, kom han til at deltage i det store Flynderfiskeri og vedblev siden at være Fisker. En kort Tid var han ansat i Redningsvæsenet, men da han blev Fører af en Frederikshavnkutter, tog han sin Afsked herfra, men har iverigt været med til at redde Mennesker fra Druknedøden med private Baade. Efter saadan en Redningsdaad blev Grønbech igen ansat ved Redningsbaaden, og da han tog sin Afsked i 1922 havde han deltaget i Redningsforetagender, hvorved 100 Mennesker var reddet.

Line Grønbech stammer fra Furreby. Hun har forstaaet at skabe et ualmindeligt godt Hjem for Mand og Børn. Da vi ved tidligere Lejligheder har omtalt Niels og Line Grønbechs Livsvirke, skal vi ikke gentage det, kun skal det bemærkes, at Niels Grønbechs gode Evner gennem en Aarrække var taget en Del i Brug i det offentlige Liv. Han har været i Bestyrelsen for alle Foreningerne, der har med Fiskeriet at gøre, Sygekasseformand, Formand for Menighedsraadet og Formand for Hjælpekassen.

Efter deres Alder, de er begge 86 Aar, er de sjældent aandsfriske. Grønbech kan endnu tage sine daglige Ture til Stranden. Lines Helbred er knapt saa godt, men hun kan dog følge med Manden til Kirke hver Søndag; thi i Kirken staar deres Pladser sjældent tomme.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

Tornby Redningsstation

Vi omtalte i Decembernummeret, at Redningsvæsenets Ledelse har truffet Bestemmelse om, at Tornby Redningsstation er blevet nedlagt fra 31. Decbr. 1943. Vi nævnedes i den Anledning Navnene paa Stationens vekslende Opsynsmænd, forskellige af de større Strandingstilfælde, der er indtruffet ved Stationen, og omtalte nærmere i Enkeltheder Strandingen af S/S „Beacon Light“ ved Hirtshals i 1905.

Nu har Lærer P. Christensen, Tornby, i „Vensyssel Tidende“ skrevet en udførlig Skildring af Stationens Historie, hvorefter vi tillader os give nogle Uddrag.

Stationens Opsynsmænd

Den første Opsynsmand var Toldkontrollør V. C. B. Holst, der var født i København som Søn af en Toldembedsmand. Han ansattes ved Toldvæsenet, først i Løkken, men forflyttedes i Tredverne til Lilleheden, hvor han havde en meget streng Tjeneste. Foruden at have Opsigt med en 4—5 Mil lang Kyststrækning baade Nat og Dag, maatte han ogsaa deltage i Jagten paa Smugbrænderierne i Distriktet. I 1852 udnævntes han til Opsynsmand ved Nr. Tornby Redningsstation, en Bestilling, som han røgtede med Dygtighed og Pligtroskab lige til sin Død i 1870. Holst var et sjældent pligttopfyldende Menneske. Umiddelbart vest for Fyret fandtes der indtil for faa Aar siden en Klitdannelse, kaldet Holst' Bakke. Herfra var der en storlaaet Udsigt baade mod Øst og Sydvest, dog navnlig langs Tornby Strand, og herfra foretog han sine Udkig. Holst døde midt i sin Gerning. Under en Inspektion paa Tornby Strand paadrog han sig en livsfarlig Kvæstelse ved et Fald ned i Lasten af et Skib og døde faa Dage efter.

Han efterfulgtes af Skibsfører Jens Thomsen, Søn af Store Thomas Jensen, Nr. Tornby. I Tiaarene før Redningsvæsenets Oprettelse var Store Thomas Sjølen i alle vanskelige Redningsforsøg paa Tornby Strand, idet han paa Grund af sit Mod og sin Dygtighed var noget af en Førerskikkelse, hvem alle havde Tillid til, fortrolig med Havet, som han var. Disse Egenskaber arvede Sønnen i fuldt Maal. — Han tog sin Afsked i 1875 for helt at hellige sig Sømandslivet. Jens Thomsen vil være kendt som Fører af Dampskibet „Viktor“, hvis Skæbne blev udførligt omtalt her i Bladet 1926.

De følgende sytten Aar var Mads Chr. Thomsen Opsynsmand. Han, der tidligere havde været Fører af en af de smaa Handelsskuder, som i en Aarrække gik mellem Nr. Tornby og Norge, efterfulgtes af Broderen Jens Peter Thomsen, der virkede til sin Død i 1899. Der var den Gang et sjældent smukt Venskabsforhold mellem Søens Folk. Da Jens P. Thomsen paa sit Dødsleje fik Underretning om Vennen,

Skipper Amon Rynkes Død, udbød han: „Nu er Amon i Havn, og jeg ligger paa Rheden“. Faa Dage efter døde han.

Hans Afløser blev Broderen Jesper Thomsen, der i flere Aar sejlede i Fragtfart mellem Nr. Tornby og Norge som Fører af „Familiens Lykke“, tilhørende Handelsmand Mads Chr. Sørensen. I 1876 ansattes han som Baamand, 1899 som Opsynsmand og tog sin Afsked 1924 paa Grund af Alder. Han deltog i 22 Redningsforsøg, hvorved 189 skibbrudne bragtes i Land. Han blev dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn og med Jubilæumsmedaljen. En stor Sorg ramte ham, da han mistede sin ældste Søn ved den tyske Damp „Sophia“'s Stranding ud for Kærsgaard i Oktober 1910.

Den nuværende Opsynsmand er Jesper Thomsens Søn, Carl Thomsen, der ansattes 1. Oktober 1924. Han blev Baadmand 1. Oktober 1910, da han afløste Broderen, Thomas, der druknede under Redningsforsøg samme Aar. Carl Thomsen har deltaget i Redningsforsøgene ved følgende Strandinger: Den svenske Bark „Orient“ 1914, Dampskibene „Flandria“ og „Bellona“, begge 1924 samt „Store Bælt“, der strandede i Stenene neden for Hirtshals Fyr. Han er dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

Redningsbaadens Førere

Den første Baadformand var Jens Thomsen, der i 1870 afløste Holst som Opsynsmand. Han efterfulgtes af Thomas Jensen (Lille Thomas), der i en lang Aarrække førte en Skude, tilhørende Broderen, Handelsmand Søren Jensen. Han, der skildres som en meget dygtig Sømand, var Fader til Opsynsmændene Mads Chr., Jens P. og Jesper Thomsen. Han efterfulgtes 1876 af Lars Pedersen Vadsager, som blev ansat som Baadmand ved Stationens Oprettelse. Han tog i 1881 sin Afsked paa Grund af Alder og døde 1903. I sin 30-aarige Virksomhed deltog han 17 Gange med Redningsbaaden og var med til at redde 139 Menneskeliv. Han var dekoreret med Dannebrogskorset og Jubilæumsmedaljen. Nr. 3 var den senere Opsynsmand Jens Peter Thomsen, der efterfulgtes af Lars Sørensen. Han blev ansat som Baadmand og avancerede 1. Februar 1892 til at blive Baadfører, hvilken Stilling han derefter beklædte til 1. Oktober 1910, da han tog sin Afsked paa Grund af Alder. I sin 40-aarige Virksomhed deltog han i 22 Redningsforsøg og var med til at redde 192 Personer. For sin fortjenstfulde Virksomhed blev han dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn, Jubilæumsmedaljen samt en engelsk Sølvmedalje.

Den næste Baadformand var Lars Nielsen, som blev ansat som Baadmand 1. Oktober 1881 og blev Baadformand 1910, hvilken Stilling han beklædte til 1. Oktober 1926, da han tog sin Afsked paa Grund af Alder. I sin 45-

aarige Virksomhed deltog han i 22 Redningsforsøg, hvorved 174 skibbrudne bragtes frelst i Land. Han dekoreredes med Dannebrogsmændenes Hæderstegn samt en engelsk og en tysk Redningsmedalje.

Den nuværende Baadfører er Niels Svendsen Nielsen, der ansattes som Baadmand 1. Oktbr. 1910 og afløste Faderen som Baadformand i 1926. Niels Sv. Nielsen, der omtales som en dygtig og pligtopfyldende Redningsmand, har deltaget i adskillige farefulde Redningsforetagender, bl. a.: „Sophia“s Stranding 1910 og „Orient“s Stranding 1914. Han har været med til at redde 52 skibbrudne og er dekoreret med Redningsmedaljen.

Foruden Redningsstationens dygtige Opsynsmænd og Baadformænd har en Række andre Mænd, der Tid efter anden har haft Ansættelse ved Redningsbaaden, hver især øvet en smuk Indsats, naar det gjalt om at redde Folk fra den visse Død. Af disse har mange modtaget Belønninger paa forskellig Vis, dels i Pengegaver fra de paagældende Regeringer, dels i Form af Redningsmedaljer, ligesom et stort Tal har modtaget Dannebrogskorset. Skønt alle disse modige Mænd ogsaa fortjente at blive nævnt, maa vi af Pladshensyn afstaa herfra og nøjes med i Stilhed at ære deres Minde og udtale en Tak for deres Daad.

Det nuværende Baadmandskab, foruden Opsynsmanden og Baadformanden, bestaar af følgende: Fisker Jens Andreas Bak, Gdr. Jens Chr. Jensen, Ø. Krage, Fisker Peter M. Pedersen, Gdr. Niels Nørgaard, Fisker Johan Christiansen, Fisker Frode Pallesen, Dykker Niels J. Thomsen, Fisker Aksel Jensen Munk, Fisker Chr. Østergaard og Fisker Jens Østergaard, de to sidstnævnte midlertidig ansatte.

Redningsbaadens Mandskab i 1852 var: Handelsmand Niels Chr. Jacobsen, Ths. Jensen, Jens Christensen Sort, Lars Pedersen Vadsager, Peder Pedersen Heilesen, Christopher Nielsen, Christen Larsen, Anders Sørensen, Søren Chr. Larsen og Jens P. Sørensen. Den faste Reserve bestod af: Jens P. Christensen, Christian Pedersen, Christopher Frederiksen og Lars P. Christensen.

Farefulde Strandinger

»Amazone«s Forlis 1857

En af de sørgeligste Strandinger ved Tornby er Galeasen „Amazone“s Forlis ved Liver Aas' Udløb den 19. Januar 1857, idet hele Skibsbesætningen druknede for Redningsmandskabets Øjne, uagtet der blev gjort alt, hvad der stod i menneskelig Magt for at bringe de ulykkelige Hjælp. Begivenheden gjorde et saa dybt Indtryk paa Egnens Befolkning, at den har været Samtaleemne helt op til vor Tid. Den daværende Opsynsmand, Toldkontrollør Holst, indsender følgende Beretning:

„Om Morgenen tidlig modtog man i Tornby Melding om, at et Skib var strandet ved Kærsgaard Aa. Redningsmandskabet blev snarest mulig samlet. Langs Stranden var det meget vanskeligt at færdes formedelst Is, Tøbrud og Højvande. Da vi ankom til Aaen, indsaa vi, at det var umuligt et passere eller køre ud med Baaden, hvorfor vi satte Redningsbaaden i Vandet i det Haab at ro ud til Strandingstedet. Mens vi i Aaens Munding kæmpede med Is og Strøm, saa vi, at det strandede Skib af en voldsom Sø blev kastet om paa Siden med Masterne i Vandet, hvorved tre Mand af Besætningen omkom. Nu ilede vi til Stranden med Raketapparaterne, der hen, hvor tre Mand endnu var at se paa det strandede Skib. En Raket blev udsendt, og Linen faldt ned over Skibet, men de tre Mand sad en Stund uden at foretage sig noget med Linen. Imidlertid kom der en svær Sø, som borttog to Mand. Den sidste entrede nu hen til Linen og tog denne om Livet, men uheldigvis undlod han at skille sig af med Raketens Jernhylster og sprang over Bord med dette Redskab paa Ryggen. Vi halede nu i Land af al Kraft, men Linen gik betydelig dybt, da Skibet laa omtrent 50 Favne fra Land, men skønt der blev anvendt alle de Midler, man under Omstændighederne var i Stand til, saa var han ikke til at bringe i Live. Et enkelt af Ligene drev i Land paa Horne Strand og blev begravet paa Horne Kirkegaard“.

Begivenheden medførte, at den saakaldte Røde Bro blev bygget over Liver Aa godt et Aarstid senere.

Den ny Motorredningsbaad. ankommen til Skagen

Den er Danmarks mest moderne
Redningsbaad

Den ny Motorredningsbaad kom Tirsdag d. 14. Decbr. til Skagen efter en vellykket tre Dages Rejse. Den blev afhentet paa Orlogsværftet af Baadføreren, Ths. Mose, Motorpasseren Jens Lundholm og Ingv. Gaihede, der skal betjene Radioanlægget. Desuden fulgte en Montør fra Redningsvæsenet med paa Turen.

Om Lørdagen d. 11. Decbr. var Baaden paa Prøvetur i Københavns Yderhavn. I denne Tur og en efterfølgende Sammenkomst deltog Repræsentanter fra Orlogsværftet, Redningsvæsenet, Marineministeriet, Pressen og flere andre. Kort efter afgang Baaden til Gilleleje, hvor den laa over for Natten. I Løbet af Søndagen naaede man til Grenaa, om Mandagen til Asaa, og derfra gik Turen i Gaar til Skagen. Vejret var fint under hele Rejsen, og Baaden fungerede fuldtud tilfredsstillende.

Skagen ny Redningsbaad er Landets mest moderne. Den er „Søsterskib“ til Redningsbaadene i Esbjerg og ved enkelte andre af Vestkystens Redningsstationer, men til Forskel fra disse er den ogsaa udstyret med Radiopejleapparat. Dette og Radiotelefonanlægget er ligesom Motoren, indbygget i vandtætte Rum. Motoren er den, der sad i den gamle Redningsbaad, en 42 HK. Ferrymotor.

Fortsat fra Side 4.

modet tilbage. Skibets Stilling blev undersøgt; der var vel en Del Vand i Lasten, men Skibet havde dog Bæreevne. Ladningen var kastet helt over i Siden, den maatte først rettes op. Saa sled de da dernede i det mørke Lastrum for Livet, den unge Matros syntes, at han havde faaet Kæmpekræfter, og det havde han jo i Grunden ogsaa.

I Løbet af et Døgn var Skibet rettet saa meget op, at Bagbords Lønning kom over Vand, vel at mærke: det, der var tilbage af den. Ovenbords lignede det før saa smukke Skib et Vrag, men Skroget havde dog holdt og kunde pumpes læns. Næppe var Skibet atter nogenlunde manøvreedygtig, før Stormen var over det igen, men fra den modsatte Kant. Saa gik det Skagen ind for en hivende Vest-Nord-Vest, og nogle Dage før Jul laa det vel fortøjret i Havn.

Og saa fik den unge Matros da en rigtig velsignet Jul? Nej, det gjorde han egentlig ikke, for det gaar ikke altid saa hurtigt, naar et Livs Regnskab skal gøres op til Bunds, og det er en Nødvendighed, thi før kan den velsignede Julefred, Englene sang om, ikke fylde et Synderhjerte. Men han fik Freden og Frelsesvisigheden i Herrens Time, og derfor takker han Herren for den Julerejse, saa længe han lever.

Til alle danske

Redningsmænd

sender jeg i Anledning af Aarsskiftet en venlig Hilsen med Tak for godt Kammeratskab og Sammenhold i det svundne Aar. Det er tunge Tider for vort Land og hele Verden, Vi vil gaa det nye Aar i Møde med Haab om, at det maa bære mod lysere Tider med Fred og Forsoning mellem Folkene.

En Hilsen og Tak vil jeg ogsaa bringe til Ledelsen af det danske Redningsvæsen og til Redaktionen af vort Medlemsblad.

Nr. Vorupør i December 1943.

Erik Jensen.

LEMVIG

Sølv . Guld . Uhre . Optik

Hansen & Smedegaard

Lemvig - Telf. 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG MEJERI

FR. JELLESMARK

Vognmand - Lemvig - Telf. 337

Al Fragt- og Personkørsel besørages

Besøg

LEMVIG FILMTEATER

L. KIER . LEMVIG

Korn-
og Foderstofhandel

Telefon 75 og 78

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN'S SVINESLAGTERI

LEMVIG KUL-KOMPAGNI A/S

Direkte Import

Kontor: Vasegaarden

LEMVIG TRÆLASHANDEL

BRDR. SKOU

Trælast og Bygningsartikler
Kaminer og Kakkellovne - Alt i Brændsel

JESPER PEITERSEN LEMVIG

Vaadbinderi og Fiskeartikler - Tovjæreri
Telefoner: Lemvig 248 - Thyborøn 17
Alle Reparationer udføres

Lemvig Motor-Compagni . Brdr. Eriksen

aut. Ford Forhandler

Nye og brugte Automobileer

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

NY BØGER

»Den stærkeste«. Af A. J. Cronin. (112 S. — 3,75 — Gyldendal). En hurtig læst Bog, ikke fordi den er saa spændende, men fordi den er kort og knapt fortalt. Der er ingen Omsvøb. Begivenhederne udvikler sig fra første Side. Men desværre er Personerne tegnede saa let gennemskuelige, at man, naar man har læst til Side 35, nogenlunde er klar over, hvordan det vil ende, og derved svækkes Interessen. Skildringen af Sladder og dens Følger en lille By er udmærket beskrevet og danner en god Baggrund for den Ulvkke og Splid, der opstaar mellem en varmblodig Kvinde og to højt forskellige Brødre.

K. R.

»Nattevagte«. Af Tarjei Vesaas. (160 S. — 6,75 — Gyldendal). Bogen foregaar paa en lille fredelig norsk Ø. En nervenedbrudt Mand søger Fred og Hvile paa Øen. Hans Nerver slaar Klik, og i sit Vanvid dræber han en ung Pige. Øens Befolkning lyncher ham. Bagefter, da Blodrusen er borte, forfærdes de over den Afgrund af Ondskab, de har set aabnet i sig selv. Og de forstaar ikke, hvordan de skal rense sig. — En vanskelig Bog med en mærkelig Mystik og søvngængeragtigt dunkel Stemning.

I. R.

»Klondyke Bill«. Af Helge Ingstad. (189 S. — 5,75 — Gyldendal). Den norske Forfatter skildrer Pelsjægere i Kanadas Ødemarker, og han gør det godt. Man faar et levende Indtryk af disse stærke Mænds haarde Liv, naar de ensomme drager ud i Ødemarken for at hente de eftertragtede Skind. De slider umenneskeligt om Vinteren og dovner og fester Sommeren hen. Stærke Lidenskaber bor i Pelsjægerne, koldt Had og opofrende Højsind findes ved Siden af hinanden. — Et frisk Pust fra en fjern og ukendt Verden, fuld af Spænding og Eventyr.

I. R.

»Vejen hjem«. Af Henk Mondria. (283 S. — 7,50 — De unges Forlag). En Skildring af fattige hollandske Fiskere og deres haarde Liv paa Zuidersøen. Baggrunden for Handlingen er Udtørringen af den fiskerige Zuidersø, der giver Fiskerne deres Udkomme. Søen lukkes med en Dæmning, og Tørlægningen begynder. Fiskerne vedbliver at arbejde, men Fangstmulighederne svinder. Efterhaanden „pensioneres“ de af Regeringen og deres Sønner maa søge Erhverv i Land. Hovedpersonen Siem Brink, en herlig Skikkelse, hans „Vej hjem“ til den Gud, hans tapre Kone Anne altid har søgt, deres fem Sønner, deres Barndom, Opvækst, Forelskelser, det haarde, til Tider farlige Liv paa Søen Sommer og Vinter, er skildret med et indgaaende Kendskab og en Hjertevarme, der griber. En betagende Bog, som kan anbefales meget.

I. R.

Fiskeauktioner i Novbr.

Skagen v/ Th. Geisnæs: 837,083 kg, hvoraf 33,731 kg lev. og 29,400 kg isede Rødspætter, 20,462 kg Torsk, 2,628 kg Kuller, 1,340 kg Sej, 104,208 kg Hvilling, 6,462 kg Ising, 1,218 kg Langer, 2,428 kg Makrel, 48,027 kg Sild, 992 kg Dybvandslumme, 11,961 kg Dybvandsrejer, 386,716 kg Brisling og 176,650 kg Affaldsfisk.

Hirtshals v/ N. C. Jensen 266,162 kg, hvoraf 62,730 kg rensede og 7,938 kg levende Rødspætter, 48,019 kg Torsk, 650 kg Pigvat, 520 kg Ving, 326 kg Rødtunge, 903 kg Ising, 903 kg Lever, 5,040 kg Kuller, 473 kg bl. Fisk samt 132 kg Skidtfisk.

LEMVIG

Lemvig Tandteknik - J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik

Torvet 1 - Telefon 245

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2. August 1847 Telefon 131 . Postgiro 851.00

Kontortider: 10—11¹/₂, og 14—16, Lørdag 14—17

THISTED

Engelsk Beklædnings-Magasin

Nytorv

Alt for Herrer og Dreng

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabbel & Co.s Eftf.)

Telf. 326 Fiskeriartikler . Skibshandel

Chr. Sørensen - Isenkramforretning

St. Torv - Telefon 257

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10—12 og 2—5

Telefoner 2 og 502

Emmy Jensen . Gudrun Blachs Eftf.

Frederiksgade 2 . Telefon 319

Mest moderne Tandteknik

BRDR. JENSEN . THISTED

Telefon 94 Monumenter og Gravølændere

SÆBY

TRÆSKO og TRÆSKOSTØVLER

bedst og billigst

Johan Christensen . Telefon 235

Sæby Fiskeauktion v. Roland Poulsen

Telf. Kontor 33 . Privat 114

VALD. OLSEN . Telefon 14

Kolonial - Skibsproviantering

Fiskeriartikler

SÆBY MØBELMAGASIN

Landsdelens største Møbellager

Christensen & Sønner

Stampen Savværk & Emballagefabrik

Chr. A. Nielsen . Tlf. 46 Alt i Fiskekasser

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statautoriseret v. Th. Geisnæs — Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 189 (Statst.)

ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN

Th. Jakobsen - Telefon 185

Alt i Herreekvipering og Søekvipering

P. SAXBERG Telegr.-Adr.: »Saxberg«

Telefon 86 1. Kl.s Skibsprovianteringsforretning

Alt i Fiskeriartikler

SØHOLM

Telefon 3

Manufaktur - Tricotage

Herre-Ekvipering

SPETZLER

Urmager og Guldsmed

- Brillier -

HOLGER AXELSEN

Magasin du Nord

A/S »GRENNEN« Motorfabrik . Skagen

Postkonto 434.20 . Telefon 239

GANGREN-MOTOREN

Fiskernes utrættelige Hjælper

SKAGENS BOGHANDEL

Erik Krarup

Tlf. 243

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

BRDR. NIPPER

Skibsbyggeri

TRÆSKO - TRÆSKOSTØVLER

saa gaa til

Arthur Trolle - Telefon 385

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

SKAGEN

C. D. Brøndum . Kolonialhandel

Telefon 118

DANSK KRONE-SILD A/S

Fersk Fisk & Sild

Marinerede Sild . Salsild . Regvarer en gros

Telegram-Adr.: KRONESILD

Skagen . Telefon 424

SKAGEN ISVÆRK

SKAGEN

Carlo Hansens Glarmesterforretning

Telefon 207

Stort Udvalg i indrammede Billeder og Glas

IVER CHRISTENSEN - SKAGEN

Etabl. 1879

Telf. 71 og 45

Danmarks største Trawl- og Vaadbinderi

Filial i Hirtshals

C. S. MØLLER - SKAGEN

Telefon 63

Kolonial og Isenkram

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 345

SKAGEN

HIRTSHALS

Gør Deres Indkøb af Mælk,

Fløde og Smør i

HIRTSHALS MEJERI

Telefon 8

Iscream - Flødeskum

A/S Lillehedens Savværk

Tlf. 62

Fiskekasser i alle Dimensjoner - Stort Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI

Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

AALBÆK

Aalbæk Kød- og Paalægsforretning

v. Helga Larsen - Telefon 48

leverer altid 1. Kl.s Varer

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING

Valdemar Petersen
Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

N. P. Jensens

Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havn

anbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation

**DAMPKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

S/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
(1/2 Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN: Hr. Th. Hørrig, Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1885 og 11885. Kontortid 8—8, Søndage 8—9 Fm.

RØNNE: Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 8—12, 1—6. Søndag 8—9 Fm.

Aktieselskabet

Esbjerg

Tovværksfabrik

Esbjerg

KØB

DANSK

Kunstige Tænder

— men naturlige —
faar De altid hos

TELF. 1099 - FREDERIKSHAVN
DANMARKSGADE 74

C. K. HANSEN

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Telegram-Adresse: HANSEN

★

Korresponderende Reder for:
Aktieselskabet
Dampskibsselskabet „DANNEBROG“

Brugte Reb

sælges af og købes af

Søren K. Sørensen
Esbjerg ny Havn

Brugforeningen »FREM«

Uddeler Carl F. Christensen
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

Carl Feerup Esbjerg

Benzin. - Depot af
Vacuum Olier
Skibsprovianteringsforretning
Telefon 23

Udgivet og redigeret af H. Lilholt, Lemvig, (ansvarlig), og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St.

GADGAARD NIELSENS BOGTR. LEMVIG

Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 2

1. Februar 1944

11. Aarg.

Ruteskibet M/S »Agda«

der forulykkede ved Endelave

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Forlang altid **Bornholms Vegetabil Margarine**

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

RESERVERET

Sparekassen
for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131
Kontortider:
10-11¹/₂ og 2-4
Lørdag Em. 2-5

NILSSON
I Nilssons Sko
er Gangen go'
Tlf. 116 - Lemvig

To- og Firtakts-
Motorer
Billigste Pris
Forlang Tilbud
**Grenaa Havns
Motorfabrik**
Motorer i alle
Størrelser

Bornholms Maskinfabrik
Kakkelovne & Bygningsstøbegods

Lemvig Folkebank
Aktieselskab
Kontortid: 10-11,30 og 2-4 Lørdag Em. 2-5
Telefoner 133 & 229
Kontorsteder Thyborøn, Harboøre, Bevling, Rømme.
Alle Bankforretninger udføres.

A/S **Vestjysk Krystal Isværk**
Esbjerg

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

RESERVERET

**Køkkenudstyrs-
Forretning**
Lysekroner. Glas. Porcelæn.
L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg

Fanø Sandorm
Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billig-
ste og bedste Sand-
orm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.
S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø

— STØT BLADETS ANONCØRER —

**DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE**
Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magazin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magazin.
Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig
Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 2

1. Februar 1944

11. Aarg.

Af Nr. Tornby Redningsstations Historie

II

Vi fortsætter med at bringe nogle
Beretninger efter Vends.-Tid. om større
Strandinger indenfor den nu nedlagte
Tornby Redningsstations Omraade.

»Prins Albert«s Stranding

En anden Stranding, der var af særlig farlig Karakter, men som dog fik et heldigt Udfald, er den norske Bark „Prins Albert“s Forlis ved Lilleheden 4. Oktober 1860. Beretningen om Redningsarbejdet giver et paalideligt Billede af, hvorledes et Redningsforsøg foregik i de Dage, og de næsten overmenneskelige Anstrengelser, Redningsmandskabet kunde være udsat for. Barken grundstødte ca. 400 Alens Afstand fra Land med Agterstavnen vendende indad og hældende lidt til Bagbord. Inde paa Stranden havde man imidlertid et Stykke Tid fulgt Skibets Bevægelser, og man var hurtigt paa det rene med, at Havaristen vilde strande, og at Skibsfolkene befandt sig i den mest overhængende Livsfare, og det saa meget mere som Skibet drev ind mod Stenene i Strandkanten. Saa hurtigt det kunde lade sig gøre, rekvireredes Redningsbaad og Raketapparat fra Nr. Tornby; men man gik straks i Lag med Redningsarbejdet, først med Fladbaaden og siden med Raketapparatet og Redningsbaaden, alt sammen foreløbig med negativt Resultat. Den første Raket blev hængende over Masten i ca. 10 Minutter, men gik saa over Bord. Det samme var tilfælde med den anden og tredie, den fjerde Raket fik endelig Forbindelse med Skibet men paa Grund af Stormen og den voldsomme Vestenstrøm varede det noget længe, inden Folkene om Bord fik Trossen og Redningsstolen halet ud. Saa snart man inde paa Land opdagede, at Trossen var fastgjort under Merset, haledes Stolen klar til Masten, og da en Mand var gaaet i den, halede man ind, men maatte straks standse, da Indhalelinen af den voldsomme Storm og Strøm var ført ind under Stenene, hvor den gik i Fæste.

Flere Forsøg paa at faa den løs var for-gæves, og da der blev sat mere Kraft paa, sprang Linen. Der blev derefter gjort adskillige Forsøg paa at bringe en ny Indhaleline om Bord, idet der ialt blev udsendt 3 Raketter, som

imidlertid alle mislykkedes, dels paa Grund af, at Linen maatte opskydes paa den med Klittag tilgroede Sandbakke, dels af andre uheldige Omstændigheder. Redningsbaaden kom nu til Stede og gik straks ud, idet Mandskabet ved Hjælp af Trossen søgte at hale Baaden ud til Skibet men da den var naaet Halvvejen, tvang Strømmen den paa tværs ind under Broddet, saa at man efter store Anstrengelser maatte gaa ind igen med uforrettet Sag. Imidlertid lykkedes det at hale en anden Line om Bord, og man iagttog nu, at denne blev gjort fast. Efter at en Mand var gaaet i Redningsstolen, haledes der ind med fuld Kraft, hvilket havde til Følge, at ogsaa denne Indhaleline sprang, formodentligt paa Grund af, at Skibsmandskabet havde begaaet et Fejlgreb ved Fastgøringen af Trossen. Men Manden i Stolen saa sig heldigvis i Stand til at fire sig tilbage til Skibet. Klokken var nu blevet halvfem om Eftermiddagen, og det lakkede stærkt mod Aften, uden at der var udrettet noget til Frelse for de stakkels skibbrudne, hvis Livsfare voksede fra Time til Time. Redningsbaadens Mandskab opfordredes nu atter til at forsøge paa at hale Baaden ud ved Hjælp af Trossen, men de fleste paastod, at dette var ganske umuligt. Opsynsmanden opfordrede saa Frivillige til at gaa ud med Redningsbaaden. Der meldte sig straks ni Mand, der i Forening med tre af Baadens Mandskab (de øvrige var saa udmattede) vovede dette farefulde Forsøg. Skønt Baaden blev sat ud i et fraadende Hav, hvis Bund var fyldt med store Sten og med kun ringe Udsigt til at opnaa et heldigt Resultat, lykkedes det dog med Forventning omsider at komme Vraget saa nær, at en Mand fra dette med en Line om Livet kunde entre ned ad Trossen til Baaden og derved bringe en dobbelt Forbindelse i Stand. To Mand efter hinanden slog saa en Line om Livet og en Løkke om Trossen og blev saaledes halet ned i Redningsbaaden. Men nu fandt man om Bord paa at benytte Redningsstolen, saa at 4 Mand straks efter fulgte efter hverandre. Baaden blev nu halet i Land med de bjergede syv Mand og gik straks ud igen og reddede de øvrige syv Mand, skønt Braadsøerne hele Tiden med Voldsomhed slog ned over Vrag og Baad. „Med hvilken hjertelig Glæde og Jubel Baadens Mandskab og de skibbrudne blev modtaget i Land, kan man let tænke sig, og den gode Pleje, der blev Søfolkene til Del i Handelsmand Jørgensens Gaard, lod dem snart finde Lindring og Trøst for deres udstaaede Lidelser og Stra-

badser". De modige Mænd, som udførte denne dristige Daad, skriver Holst, var som frivillige: Skipper Jens Thomsen, Frederik Kragh, Lars P. Christensen og Ole Jensen, alle fra Tornby, Peder Poulsen, Søren Poulsen, Søren Løth og Chr. Rendborg, alle fra Horne, samt Forvalter Ryegaard, Odden. Af Baadmandskabet: Peder Heilesen, Lars Vadsager, Christopher Frederiksen og Anders Sørensen. Foretagendets lykkelige Udfald skyldtes væsentlig Jens Thomsen og Peder Heilesens Opførsel og Erfaring, tilføjer Opsynsmand Holst. Allerede 12. November modtog de to sidstnævnte Redningsmedaljen, medens de øvrige fik Pengebelønninger. Forvalter Ryegaard udmærkede sig senere paa forskellig Vis, bl. a. for udvist Tapperhed i Krigen 1864.

To farefulde Redningsbedrifter fra Tolstrup Strand

1864 skete der paa Tolstrup Strand i Uggerby to Strandinger, idet Briggen „Oak“ forliste 17. August og Barken „Wohlbart“ den 6. November.

„Oak“ førtes af Kaptajn Edv. Lothian og var paa Rejse fra Newcastle til Kronstadt med Kul. Der blæste en kolossal Storm af Nordvest, og et frygteligt Braad omgav Skibet, der stod ca. 600 Alen fra Land, og en Mængde Vragods, Kufferter og Skibskister, flød i Strandkanen. Mandskabet havde søgt Frelse i Stormasten, da Skibsskroget fuldstændig stod under Vand. Der blev prøvet med alle mulige Midler for at komme Besætningen til Undsætning, men foreløbig uden Held. Kl. 10 ankom Redningsbaaden fra Nørre Tornby, der straks forsøgte at arbejde sig ud til Havaristen, men den maatte Gang paa Gang tilbage med uforrettet Sag, ligesom Rakterne ikke nær kunde naa ud til Skibet. Efter et Øjeblik Forløb stak de tapre, men udmattede Redningsmænd, atter i Søen, og nu fulgte med som frivillige de to søkyndige Mænd, Strandfogderne Niels Svendsen og Jens Krage, begge Tolstrup. Man forsøgte at gaa ud flere Steder, men alt forgæves. Klokken var nu blevet 1. Omsider ankom Redningsbaaden fra Kandestederne, der straks gik ud. Opsynsmændene Reinlænder og Holst bad nu Tornby Redningsmandskab at følge med i deres Baad som Assistance. De var straks villige, og denne Gang var fhv. Overstyrmand Lars Jensen, Asdal, ogsaa med som frivillig. Med ubeskrivelig Dristighed og Dødsforagt arbejdede de to Baade sig nu ud til Skibet, og nu var man saa heldig at faa Forbindelse med de skibbrudne, der en efter en halede over i Baadene gennem de mægtige Braadsøer. Redningsforsøgene havde været ialt syv Timer.

Den næste Stranding paa Tolstrup Strand, hvis endelige Udfald blev af langt sørgeligere Karakter, lod ikke vente længe paa sig. Den 6. November forliste omtrent paa samme Sted Barkskibet „Wohlbart“, Kaptajn Panitzki af

Danzig, paa Rejse mellem Antwerpen og Hjemstedet. Havet var ogsaa denne Gang i Oprør. Ved 13-Tiden ankom Raketapparatet, og uagtet man straks indsaa, at Afstanden ud til Skibet var for lang til, at man kunde opnaa et heldigt Resultat, blev en Raket straks affyret; men denne faldt ca. 200 Alen indenfor Skibet. En Time senere ankom Redningsbaaden fra Tornby, som straks blev sat i Havet til Luvart for Strandingen, men man var ganske ude af Stand til at ro Baaden i den forfærdelige Søgning og haarde Storm med Haglbyger. Skønt Mandskabet arbejdede haardt og længe, maatte de dog vende om med uforrettet Sag.

Da Mandskabet anden Gang var kommet i Land og havde erklæret, at det var plat umuligt at bjerge de skibbrudne, forinden Vejret bedre sig noget, opfordrede Holst frivillige til at vove et Forsøg, men der meldte sig kun seks Mand, og da Stormen tiltog, ledsaget af svære Byger, og Mørket var begyndt at indtræde, maatte ethvert videre Redningsforsøg opgives, indtil Vejret bedre sig. Dette skete henimod Daggry, og Redningsmandskabet gik atter til Søs trods Mørket. Man kom ogsaa Skibet saa nær, at man kunde overse dette, men man vendte snart mod Land med den sørgelige Efterretning, at de skibbrudne, Kaptajnen, Styrmanden, Baadmanden og en Matros, var omkommet, idet Skuden om Aftenen havde hugget sig læk paa Revlerne. Syv af Skibets Besætning havde, før Uvejret for Alvor brød løs, reddet sig i Land i Skibets Storbaad, men havde maattet efterlade de fire ovennævnte Mænd, da Baadens Fangeline pludselig var sprunget, og fordi det havde været helt umuligt at faa Forbindelse med deres Kammerater.

Passager-Baad forlist ved Endelave - 14 omkomne

M/S „Agda“, der tilhører Horsens Dampskibsselskab, og som sejler i Parketfart mellem Øerne i Horsens Fjord og Horsens, forliste d. 15. Januar Kl. ca. 18 ud for Endelave, en halv Time før Baaden skulde anløbe Øen.

Paa Endelave hørte man en Eksplosion, og umiddelbart efter slukkede Skibets Lanterner. Det var klart, at der var sket en Ulykke. Der blev straks iværksat en Eftersøgning, og ved 23-Tiden fandt Fiskerbaade fra Øen Vragrester fra „Agda“, Vraget blev fundet paa ca. 4¹/₂ m Vand.

Ved Ulykken, der formentlig skyldes en undersøisk Mine, omkom 14 Mennesker, den 4 Mands Besætning og 10 Passagerer.

Der er siden foretaget Dykkerundersøgelse og en Del af de omkomne er fundet.

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Opsynsmand ved Manø Redningsstation, Peder Hansen Nielsen, er død, omtrent 79 Aar gl. Han kom i Redningsvæsenets Tjeneste som Baadformand ved Stationens Oprettelse i 1912, blev Opsynsmand 1924 og tog sin Afsked i Oktober 1935.

Udnævnelser

Ved Klitmøller Redningsstation er som Opsynsmand udnævnt Baadformand Fisker Karl Krog i Stedet for afdøde Morten Odder. Som Baadformand er udnævnt Baadmand Anders Andersen og som Næstformand Ole Krogh. Da Baadmandskabets Antal skal nedsættes fra 12 til 10, er der ikke ansat nogen ny Mand.

25 Aars Jubilæum

En i Fiskerikredse meget kendt Mand, Niels A. Nielsen (Kusk), har holdt 25 Aars Jubilæum som Vaadbinder paa Iver Christensens Vaadbinderi, Skagen.

Niels Kusk sejlede i flere Aar paa Langfart med engelske Sejskibe. Siden bosatte han sig i Strandby, hvor hans nu afdøde Hustru var fra, og fiskede herfra med egen Kutter. For 25 Aar siden blev han ansat hos sin Fætter, Iver Christensen, og efter dennes Død i 1924 ledede han i nogle Aar det praktiske Arbejde paa Værkstedet.

Han er beskæftiget med Føring af Vaad og Trawl. I Aarens Løb bliver det til over 10.000 Redskaber.

90 Aar

Fhv. Baadmand ved Stationen „Svenske Knole“ Jens E. Ibsen blev 90 Aar den 20. Januar.

80 Aar

Tidl. Baadmand Jens Chr. Thomsen, Rømø, fyldte den 10. Januar 80 Aar.

75 Aar

Forhv. Overfyrrer Martin Christensen, forhen Hansted, nu Villa „Ro“, Nors, fyldte 75 Aar d. 27. Jan.

I sine yngre Aar arbejdede han ved Statsplantagerne forskellige Steder i Thisted Amt. Fra 1900 til 1939 var han med en kortere Afbrydelse ansat ved Hanstholm Fyr.

70 Aar

Den 1. Januar blev fhv. Baadmand ved Vejby Redningsstation i Harbøre, Strandfoged Niels Wrist, 70 Aar.

Niels Wrist har foruden sit Landbrug og sin Virksomhed som Strandfoged været i Redningsvæsenets Tjeneste i en lang Aarrække, 1892—1937, og han var i disse Aar med til at bjerge 326 Mennesker. For sin Virksomhed i Redningsvæsenet er han belønnet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

65 Aar

Fhv. Baadmand Fr. C. F. Ottendahl, Anholt Redningsstation, fyldte 65 Aar den 3. Januar.

65 Aar

Fhv. Baadmand Anders Erikson, Nr. Vorupør, fyldte 65 Aar den 12. Januar.

60 Aar

Baadmand Chr. Vilh. Sørensen, Hals Redningsstation, blev 60 Aar den 15. Januar.

60 Aar

Baadmand Martin S. B. Sørensen, Thorup Redningsstation, blev 60 Aar den 13. Januar.

50 Aar

Betjeningsmand Søren S. Nielsen, Hennegaard Redningsstation, fyldte 50 Aar den 15. Januar.

Nye Tanker om Kystsikring

Parallelværker i Stedet for Høfder?

Ingeniør P. Sletting, som i sin Tid var ansat i Vandbygningsvæsenet, har fremsat Planer om at sikre Vestkysten ved Parallelværker i Stedet for Høfder.

Om dette Spørgsmaal udtaler Dykker Siggaard Damgaard, Hirtshals, bl. a.:

Vestkystfiskerne kender Masser af Eksempler paa, hvorledes Kystlinien i Løbet af forlavende kort Tid er vokset ud til Skibe, som er strandet ud for Kysten, saa de er kommet til at ligge parallelt med Stranden. Det er ofte blevet omtalt paa Fiskeriforeningernes Generalforsamlinger; men det har aldrig nyttet at tale til Ingeniørerne om det. De repræsenterede Sagkundskaben, saa hvad bryder de sig om Fiskernes Erfaringer gennem Generationer.

Omkring 1905 strandede en Damper ud for Løkken. Den laa med Siden til Land, og i Løbet af kort Tid sandede det til indenfor, saa Stranden paa det Sted naaede omtrent ud til Skibet. Dette medførte, at Landingsforholdene blev saa gode, som Løkken aldrig hverken før eller siden har oplevet det. Vraget blev sprængt bort, og nogle Aar senere fik Løkken en Mole, der kostede hundrede Gange saa meget — og som faktisk virker stik imod Hensigten, idet der ikke er til at lande ved den.

Ved Klitmøller ligger der et Skib, som er blevet fyldt med Cement, og her kan man altsaa stadig se Bevis for, hvorledes Kystlinien vokser ud til et Parallelværk, hvad enten det er et Vrag eller en Mole, der har samme Retning som Kystlinien. Jeg har set det samme ved nogle Trawlere, der strandede ud for Kysten lidt Vest for Hanstholm, og jeg kunde nævne flere Eksempler endnu.

Tro ikke alt, hvad du hører.

Sig ikke alt, hvad du ved.

Gør ikke alt, hvad du vil.

(Af Luthers Bordtaler)

Redningsbaad, der har reddet 65 Menneskeliv

Besætningen paa Redningsbaaden „Max Sie-wart“ ved Båtfjordens Redningsstation ved Gøteborg har faaet tildelt Redningsselskabets Fortjenstmedalje og en Pengebelønning for at have reddet ialt 56 Menneskeliv under vanskelige Omstændigheder i Løbet af det sidste Aar.

De to Gange drejede det sig om Besætningerne paa udenlandske Dampere, som var strandet ved Nidingarna, og derved reddedes ialt 54 Mennesker.

I November f. A. reddede Baaden to Danskere, der havde været med ved et Forlis udenfor Kullen. Baaden har 10 Mands Besætning.

76 danske Fiskere omkom i 1943

Der har været Mindegudstjenester i Esbjerg for 38 i 1943 paa Havet omkomne Esbjerg-Fiskere og i Nordsjælland for 27 omkomne Fiskere paa denne Egn.

Formanden for Danske Fiskeres Ulykkesforsikring, Amdraadsmedlem Fisker Axel Henriksen, Tappernøje, udtaler til „Berl. Tid.“, at ialt er 76 danske Fiskere omkommet i det svundne Aar, saaledes at 1943 viser det hidtil største Antal Dødsager paa eet Aar. Af de 76 er de 56 omkommet ved Krigsforlis.

Usædvanlig Redningsdaad paa Vestkysten

Ved Thorup Strand i Hanherred er der en af de første Dage i det nye Aar udført en ualmindelig Redningsdaad. To Fiskere, Søren Johan Christensen og Henry Jensen, var ved at sætte deres 8 Tons store Motorbaad i Vandet for at gaa ud og bjerge deres Fiskegrejer. Da Baaden var kommet ud paa den sidste Kuller, som anvendes ved Søsætningen, kom en Brodsø og slog ind over den, hvilket bevirkede, at Baadens Skrue pludselig fik Vand at arbejde i, og da Motoren gik for fuldt Kraft, førtes Baaden med stor Fart ud paa Søen. De to Mænd, der hang paa hver Side af Baaden, kom herved i en yderst farlig Situation. De var ikke i Stand til at løfte sig indenbords, og i deres tunge Paaklædning var det for farligt for dem at give Slip.

Fra Land blev Fiskerne Charles Sand og Erling Nielsen opmærksom paa den farlige Situation. De gik øjeblikkelig ud i en Pram og kæmpede sig i dette skrøbelige Fartøj gennem den oprørte Sø ud til Baaden, der sejlede i Rundskreds et Stykke ude. Med stort Besvær lykkedes det de to Fiskere at komme op paa Siden af den løbske Baad. Charles Sand sprang ombord og fik Maskinen standset, hvorefter han halede de to forkomne Mennesker indenbords. Det var i yderste Øjeblik, idet Henry Jensen var bevidstløs, og Christensen stærkt udmattet.

»Danske Fiskeres Redskabsfornyelsesfond«

Indskud kan foretages med Virkning for det kommende Skatteaar

Som bekendt oprettedes der i Januar i Fjor en særlig Fond, „Danske Fiskeres Redskabsfornyelsesfond“, med det Formaal at modtage og forvalte Midler, som blev indskudt af Udøvere af Fiskerierhverv som en Henlæggelse til senere Fornyelse af Fiskeriredskaber. Foretagelsen af Indskud i Fondet havde den Virkning, at Indskudet blev fritaget for at medregnes til Indskydernes skattepligtige Indkomst for Skatteaaret 1943—44.

Der var mange Fiskere, der benyttede sig af den Adgang, der herved var aabnet til at oplægge en Reserve til Hjælp til Fornyelse af Fiskeredskaaberne, naar den Tid kommer, da Redskaber atter kan anskaffes i nogenlunde normalt Omfang. Fondet modtog i sit første Regnskabsaar 259 Indskud til et samlet Beløb af godt 1³/₄ Mill. Kr. Og der er vist adskillige Fiskere, der senere har fortrudt, at de ikke ogsaa benyttede sig af Adgangen til at henlægge Midler i Fondet.

Lovhjemlen for hele Ordningen fandtes paa Finansloven for 1943—44 og gjaldt kun for Skatteaaret 1943—44. Der skal altsaa tilvejebringes nyt Grundlag, for at Ordningen kan faa Gyldighed ogsaa for det kommende Skatteaar, Skatteaaret 1944—45. Der blev sidste Efteraar, da Forslaget til Finansloven 1944—45 udarbejdedes, stillet Forslag fra Finansministeriets Side om, at der ogsaa for 1944—45 aabnedes Adgang til skattefri Henlæggelser til senere Vedligeholdelser og Fornyelser, og det maa forventes, at det fornødne Grundlag herfor bliver tilvejebragt. Skattedepartementet har netop i disse Dage udsendt en Meddelelse om, at de særlige Fonds, der oprettedes i Fjor, deriblandt Fiskernes Redskabsfornyelsesfond, vil kunne modtage Indskud med Virkning ogsaa for Skatteaaret 1944—45.

Mindegudstjenesten i Esbjerg

En køn Skik er det, skriver Vestkysten, at Esbjerg ikke gaar ind i net nye Aar uden at mindes de Fiskere, der satte Livet til i det svundne Aar. Paa Aarets første Dag kunde ogsaa Radiolytterne følge Mindehøjtideligheden i Zionskirken i Esbjerg.

38 Fiskere kom ikke hjem. Aldrig har Tallet været saa stort som i 1943, og det var hjerte-

skærende at se de mange Enker, der som en lille Trøst i deres store Sorg fik at mærke, at Medfølelsen med dem er meget stor.

Der sad en ung Enke med sin Dreng. Han kunde vel være en halv Snes Aar, og han skottede op til sin Mor for at se, hvor tapper hun var, og hun saa med Kærlighed ned paa sin Søn, som var vokset under det store Ansvar, der var lagt paa hans unge Skuldre, men han kendte det: nu var det ham, der skulde værge og værne sin Mor.

1200 Mennesker var der kommet i den smukt pyntede Kirke, hvor to store Dannebrogslag med det sorte Sorgens Flor vajede fra Koret. Over Indgangsdøren var Dueflaget hængt, Sømandsmissionens rødkantede Banner med den blaa Grund, hvor Fredens Due kommer flyvende med Oliebladet i sit Næb. Langs den ene Væg hang de florumvundne Faner.

Man stirrede op paa den smukke Altertavle: Fiskerne i Baaden paa det oprørte Hav med Jesus i deres Midte — og Tankerne fløj videnom.

Provst Kjærgaard sagde i sin Prædiken bl. a.:

— Det er gribende at høre om flere af disse Fiskere. Tænk paa den unge Fisker, der søgte og bad og bankede paa Himmeriges Dør, og den lukkede sig op for ham. Og hør hans Vidnesbyrd: Dersom I hører om mig, at jeg er minesprængt, da skal I vide, at saa er jeg hjemme hos Gud!

Eller Kutteren „Duen“s Besætning, der sang ind i Døden. De holdt sig oppe ved en Lastluge. De bag højt med hverandre, den ene efter den anden. Og saa sang de: Kimer Himmelklokker.

Sandelig, hvilke Heltesjæle bor dog her i vort lave Ler.

Nylig fejrede Danmark Johannes Ewalds 200 Aars Dag. I Syngespillet „Fiskerne“ hedder det:

Du danskes Vej til Ros og Magt:
sortladne Hav!
modtag Din Ven, som uforsagt
tør møde Faren med Foragt,
saa stolt som Du mod Stormens Magt,
sortladne Hav!
Og rask igennem Larm og Spil
og Kamp og Sejr før mig til
min Grav!

Ære være vore tapre Fiskere, Danmarks værdige Sønner. Med Livet som Indsats gør de deres slidsomme Gerning i disse Krigens Aar, da Farerne lurar paa dem fra alle Hold:

Farer fra Dybet og Farer fra Luften, Storm og Bølge og Mine og Flyvemaskine.

Danmarks Stilling i disse Aar var ikke heroisk, kunde af mange Grunde ikke være heroisk. Vore Vesterhavsfiskere er Vidner om, at Nordens Helteaand lever. Saa lad der da, ogsaa gennem disse Lidelser, blive skabt en herlig Type af en Fisker: Dygtig i sit Fag, trofast og tapper, fuld af Krafts og Kærligheds og Sindigheds Aand, altid beredt til at møde sin Gud.

Og lad der bag dem staa Hjem, kristne danske Hjem, hvor Hustru og Børn kender Vejen til Gud i Bøn: Han, som kan Stormen binde og lede Bølgen blaa.

— — —
Pastor Bentzen, læste — mens Menigheden stod op — de 38 Navne. Man hørte, at Graaden vandt Overhaand hos mange i Kirken. Pastoren tilføjede:

— Som de Smaafolk vi er, bøjer vi os for Dødens Overmagt. Men vi takker Fiskerne for den Gerning, de øvede, og udtaler et: Æret være deres Minde!

Menigheden sang „Jeg gaar i Fare, hvor jeg gaar“.

Pastor Bentzen lyste Velsignelsen, og de mange Hundrede Mennesker forenedes tilsidst i „Altid frejdig, naar du gaar“.

Man gik ud i det ny Aars første Dag, hvor den friske Blæst strøg gennem Byen og fik Flagene i de smaa Haver til at folde sig ud paa de hvide Flagstænger.

Og paa Fiskerihavnen ligger Kutterne klar til at tage ud igen — ud til det ukendte 1944.

En gammel Limfjordsskipper

Fragtfarten paa Limfjorden i de gamle Sejlskuders Tid

Torsdag den 27. Januar fyldte den gamle Limfjordsskipper og fhv. Skibsejer Carl Chr. Baun, Doverodde, 80 Aar, og i den Anledning har Thisted Amts Tidende haft en Samtale med den gamle Skipper om hans Liv og Levned.

Faret til Søs fra 7 Aars Alderen

Skipper Baun er født i Heltborg, men har iøvrigt ikke haft nogen Tilknytning til Limfjorden. Hans Fader var Limfjordsskipper, men tog jævnlig en Afstikker over Kattgat, naar der bød sig Fragt til. Han havde som Regel baade Kone og Børn om Bord, og den lille Carl Chr. Baun kom derfor til Søs saa tidligt,

at han ikke selv erindrer hvornaar. Men fra han var 7 Aar gammel, havde Faderen ham jævnlig med rundt om mellem-Limfjordshavnene, og da han blev et Par Aar ældre, var han næsten „fuldbefaren“ og Faderens Hjælper om Bord.

Baun husker, hvorledes Faderen tog ham paa Ryggen og bar ham ned til Skibet, som laa ved Doverodde Anløbsbro. Familien boede den Gang i Dover, men de 3—4 km, der var ned til Fjorden, kunde de smaa Ben ikke magte.

— Ja, jeg har saamænd faret til Søs saa længe, jeg kan huske, fortæller Baun, og smaat bevendt blev det derfor med Skolegangen, men vi havde en flink og omgængelig Lærer i Dover Skole, og naar jeg indfandt mig engang imellem, sagde han blot: „Naar der har vi dig — ja, du kan vel ingenting“. Det maatte jeg jo indrømme, og saa var der sjældent mere Snak om den Ting. Da jeg gik til Præst, sejlede jeg ogsaa med min Far, og da vi en Dag laa i Struer Havn, kom han i Tanker om, at jeg skulde til Overhøring den næste Dag. Tilfældigvis laa Limfjordsdamperen i Struer, og den kom jeg saa med til Doverodde, og da Timen hos Præsten var forbi, maatte jeg gaa paa mine Ben fra Doverodde til Struer.

Jeg var ikke mere end 13—14 Aar gammel, da jeg selv maatte sejle Skibet fra Krik til Doverodde. Far havde ikke Tid til at vente, for Sejliden var temmelig lang, og saa gik han til Fods fra Krik og hjem, medens jeg fik Besked paa at sejle Skibet tilbage. Det blev imidlertid Vindstille, og det har altid været min værste Fjende, for jeg hører Sejlskibstiden til. Da jeg kom til Jegindø om Aftenen, ankrede jeg op, men næste Morgen sov jeg over mig og kom sent hjem. Mor var forfærdelig ængstelig og udmaalede sig, at der var sket en Ulykke med mig.

Til Juletræ med Kong Georg af Grækenland

Som rimeligt var, blev Carl Chr. Baun taget til Marinen, da han kom paa Session, og han kom paa Togt med Korvetten „Fyen“ og besøgte bl. a. Grækenland, hvor det danske Marineskibs Ankomst blev modtaget med den største Glæde af Kong Georg, der som bekendt var dansk af Fødsel. Kongen var om Bord hver eneste Dag, og medens vi laa i Havn, leverede Skibsbageren dansk Brød til det kongelige Bord. Vi skønnede jo nok, at Kongen tænkte meget paa sit gamle Fædreland, og Juleaften var baade han og Dronningen om Bord til Juletræ. Der blev danset om Træet, og da vi var færdige med det, sagde Kongen, at nu skulde vi blot overfalde Træet og tage for os af Godterne. Kongen gav hver enkelt af os en Erindring om Besøget.

Den gamle Skipper finder fra et af sine Gemmer et Par nydelige græske Tøfler — en

LEMVIG

Sølv . Guld . Uhre . Optik

Hansen & Smedegaard

Lemvig - Telf. 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG MEJERI

FR. JELLESMARK

Vognmand - Lemvig - Telf. 337

Al Fragt- og Personkørsel besørger

Besøg

LEMVIG FILMTEATER

L. KIER . LEMVIG

Korn- og Foderstofhandel

Telefon 75 og 76

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN'S SVINESLAGTERI

LEMVIG KUL-KOMPAGNI A/S

Direkte Import

Kontor: Vasegaarden

LEMVIG TRÆLASTHANDEL

BRDR. SKOU

Trælast og Bygningsartikler
Kaminer og Kakkelovne - Alt i Brændsel

JESPER PEITERSEN - LEMVIG

Vaadbinderi og Fiskeartikler - Tovtjæveri

Telefoner: Lemvig 248 - Thyborøn 17

Alle Reparationer udføres

Lemvig Motor-Compagni . Brdr. Eriksen

aut. Ford-Forhandler

Nye og brugte Automobiles

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

miniature, udført af det fineste Skind. Det var hans Julegave fra Grækenlands Konge.

De gamle Skipperne sejlede paa Lykke og Fromme

Da Baun kom hjem efter Marinertjenesten, købte han Faderens Skib og blev sin egen Mand, og derefter var han i mangfoldige Aar en jævnlig Gæst i Limfjordens Havne.

Det var smaa Kaar, vi levede under, fortæller Baun, og der skulde hænges i og sejles baade Dag og Nat, hvis man skulde tjene til Udkommet. Sejladsen foregik jo med Sejl alene, og der var ikke en eneste Fyrmærkning ved Fjorden, saa om Natten sejlede vi afsted paa Lykke og Fromme, selv om jeg efterhaanden kendte hver Bugt og hvert Næs i hele Fjorden. Det gik godt for det meste, men det hændte jo ogsaa, at jeg løb Skuden paa Grund. Den Sommer, da det første Slagteri i Thisted blev bygget, sejlede jeg med Sten fra Næssund Teglværk Døgnet rundt. Jeg kunde klare en Tur i Døgnet, men saa maatte jeg sejle om Natten med, saa Søvn blev der næsten aldrig Tale om. Jeg havde en Dreng om Bord som Medhjælper, men han skulde jo have sin Nattesøvn, og en Aften surrede jeg derfor Roret og gik ned for at lave mig en Kop Kaffe. Jeg faldt nok i Søvn og vaagnede først, da det gav nogle ordentlige Bump i Skuden, som var strandet ovre paa Mors.

Jeg sagde tit til min Kone: Naar det her er overstaet, vil jeg ikke bestille andet end at sove. Vi maatte slide Dag og Nat, og Fragterne var smaa. Godt en Snæs Kroner blev det til for en hel Ladning Sten til Thisted. Det var ikke mange Penge.

Naar Thistedborgerne købte Gulvsand

Hvis der ikke var andet at lave, sejlede jeg til Thisted med en Last Gulvsand. Den Gang brugte de fleste Strøsand til Gulvene, ikke alene Restaurationer og Butikker, men ogsaa private Folk, og naar jeg saa kom i Havn, averterede jeg i Aviserne med Gulvsand, og saa kom Folk ned paa Havnen og afgav Bestillinger. Sandet kostede en Krone Tønden, og det var næsten den bedste Forretning, jeg havde. Der skulde ikke saa lidt Sand til, f. Eks. havde Hotelejer Poulsen paa „Thy“ Plads til 40 Tønder Sand i sin Kælder.

Skipper Baun hørte Sejlskibstiden til, og da Motorerne begyndte at faa Indpas, lagde han op som Fragtskipper. I 1914 solgte han sit Skib, men derefter var han i mange Aar Reserverfører paa Næssundfærgen. Det er ikke saa mange Aar siden, at Baun lagde op som Færgekaptajn, og mange erindrer endnu baade ham og den gemytlige og runde Kaptajn Jensen, der begge var kendt for at kunne goutere en god Spøg, og som ikke tog det for højtideligt med Formerne.

LEMVIG

Lemvig Tandteknik - J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik

Torvet 1 - Telefon 245

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2. August 1847

Telefon 131 . Postgiro 881.00

Kontortider: 10—11¹/₂, og 14—16, Lørdag 14—17

THISTED

Engelsk Beklædnings-Magasin

Nytorv

Alt for Herrer og Dreng

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabbel & Co.s Eftf.)

Telf. 326

Fiskeriartikler . Skibshandel

Chr. Sørensen - Isenkramforretning

St. Torv - Telefon 257

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10—12 og 2—8

Telefoner 2 og 502

Emmy Jensen . Gudrun Blachs Eftf.

Frederiksgade 2 . Telefon 319

Mest moderne Tandteknik

BRDR. JENSEN . THISTED

Telefon 84

Monumenter og Gravgelændere

SÆBY

TRÆSKO og TRÆSKOSTØVLER

bedst og billigst

Johan Christensen . Telefon 235

Sæby Fiskeauktion v. Roland Poulsen

Telf. Kontor 33 . Privat 114

VALD. OLSEN . Telefon 14

Kolonial - Skibsproviantering

Fiskeriartikler

SÆBY MØBELMAGASIN

Landsdelens største Møbellager

Christensen & Sønner

Stampen Savværk & Emballagefabrik

Chr. A. Nielsen . Tlf. 46

Alt i Fiskekasser

NY BØGER

OBELISK-SKIBE

Af Skibsfører Carl V. Sølv.

„Søfartens Bibliotek“ har udgivet en meget interessant Bog om „Obelisk-Skibe“, en Bog, der er skrevet af Skibsfører Carl V. Sølv. Forf. giver her en indgaaende paa videnskabelige Undersøgelser bygget Skildring af, hvorledes de Skibe var bygget, som af de gamle Ægyptere bl. a. anvendtes til at fragte mægtige Obelisker — slanke Stensøjler paa flere Hundrede Tons — fra de store Stenbrud til de ægyptiske Templer, hvor de blev rejst for at danne en værdig Indgang til Helligdommen.

Bogen er i Kommission paa Andr. Fred. Høst & Søn's Forlag.

»Den sjanghøjede Præst«. Af O. M. Børup Sørensen. (192 S. — 6,50 — „Viking“s Forlag). Bogen handler om en ung, overforkælet Reders Søn, der bliver sjanghøj om Bord i et Fartøj, som synes at være befolket med lutter Udkud. Han gennemgaar her en Hestekur, der ganske kurerer ham og forvandler ham fra et bløddigt og nydelsessygt Luksusvæsen til et virkeligt Mandfolk. Sammen med ham bliver tillige en Præst „tvangsbragt“ paa Skibet, og i Forbindelse med denne ikke alt for kantrene Prælat rulles Handlingen op i et livligt Tempo.

Skildringen er pænt sat op og uden alt for fantastiske Uhyrligheder. Den bevæger sig ikke i de højere litterære Luftlag; men Bogen er en god og fængslende Underholdningsroman, som sikkert vil blive læst af mange.

J. Gr. P.

»Mange Slags Folk«. Af Harry Søberg. (144 S. — 8,75 — Gyldendal). Forf., der i de sidste 40 Aar har udsendt baade Romaner og talrige mindre Fortællinger, er med Rette meget anerkendt og skattet. Der er i den her foreliggende Bog rene Perler af Fortællerkunst. — fra ægte jysk Lune og Humør til dyb Følelse eller gribende Vemod, som ikke lader Læserne uberørt, men efterlader blivende Indtryk.

Brugt til Oplæsning vil Bogen kunne bringe Hjemmene værdifulde Timer.

J. Gr. P.

»Stammen og Grenene«. Af Karin Juul. (297 S. — 7,75 — Gyldendal). En storartet velskrevet Familieroman, der handler om en rig svensk Grubejer, som opdrager sine Børn med Vemod og Kulde. Han holder kun af sin Hustru, og hun kun af ham. Børnene interesserer dem ikke. Deres Vilje og Livsmod bliver kuert fra den tidligste Barn-dom, og derfor bliver de ulykkelige, splittede Mennesker, kun to af dem, Aina og Einar, formaar i Tide at skabe lidt Lykke for sig selv. De andre gaar mere eller mindre til Grunde, slaet ned af den Vold, de havde været udsat for, og hæmmede, som de er, ved aldrig at have faaet Lov at følge deres Interesser og mærke Evner og Anlæg udfoldes. — En vemodig Bog, men en ualmindelig god og lærerig Bog.

K.R.

Fiskeauktioner i Decbr.

Skagen v/ Th. Geisnæs: 1.276.814 kg, hvoriblandt 38.793 kg lev. og 19.420 kg isede Rødspætter, 37.957 kg Torsk, 1.679 kg Kuller, 16.922 kg Sej, 1.108 kg Haj, 67.595 kg Hvilling, 12.132 kg Ising, 2.042 kg Kaurhane, 1.122 kg Rødtunge, 700.817 kg Sild, 241.863 kg Skarpsild og 132.700 kg Fiskefoder.

Hirtshals v/ N. C. Jensen 223.311 kg, hvoraf 6.429 kg rens. Rødspætter, 47.805 kg Torsk, 1.054 kg Ising, 1.541 kg Lever, 965 kg Vinge, 105 kg Rogn, 196 kg Pig-hvar, 1.575 kg Brislinger, 9.925 kg Sild, 1.675 kg Hvil-ling, 4.250 kg bl. Sild, 8.620 kg bl. Fisk samt 123.800 kg Skidtfisk.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

ESBJERG

Lauridsen & Søgaard

Maskinværksted

Gl. Havn - Telf. 1770

A/s Vestjysk Krystal Isværk

ESBJERG

Christensen & Schlosser

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 2275

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik . Tlf. 761

Dækmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIESEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & CO.

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1482

TUXHAM . Tlf. 429 . P. Skramsgade 4

Reparationer og Montering af Fiskerimotorer
Eneforhandling af Tuxham Marine Motor

P. Rasmussen & Co.

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 59

Telefon 838

HIRTSHALS

HANSEN & BILDE

Skibs- og Baadbyggeri, Havnen, Hirtshals, Tlf. 132

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statautoriseret v. Th. Geisnæs — Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 189 (Statst.)

ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN

Th. Jakobsen - Telefon 185

Alt i Herreekvipering og Søekvipering

P. SAXBERG Telegr.-Adr.: »Saxberg«

Telefon 86 1. Kl.s Skibsprovianteringsforretning

Alt i Fiskeriartikler

SØHOLM

Telefon 3

Manufaktur - Tricotage

Herre-Ekvipering

SPETZLER

Urmager og Guldsmed

- Brillor -

HOLGER AXELSEN

Magasin du Nord

A/S »GRENEN« Motorfabrik . Skagen

Postkonto 434.20 . Telefon 239

GANGREN-MOTOREN

Fiskernes utrættelige Hjælper

SKAGENS BOGHANDEL

Erik Krarup

Tlf. 243

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

BRDR. NIPPER

Skibsbyggeri

TRÆSKO - TRÆSKOSTØVLER

saa gaa til

Arthur Trolle - Telefon 385

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

SKAGEN

C. D. Brøndum . Kolonialhandel

Telefon 118

DANSK KRONE-SILD A/S

Fersk Fisk & Sild

Marinerede Sild . Saltsild . Regvarer en gros

Telegram-Adr.: KRONESILD

Skagen . Telefon 424

SKAGEN ISVÆRK

SKAGEN

Carlo Hansens Glarmesterforretning

Telefon 207

Stort Udvalg i indrammede Billeder og Glas

IVER CHRISTENSEN - SKAGEN

Etabl. 1879

Telf. 71 og 45

Danmarks største Trawl- og Vaadbinderi

Filial i Hirtshals

C. S. MØLLER - SKAGEN

Telefon 83

Kolonial og Isenkram

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 345

SKAGEN

HIRTSHALS

Gør Deres Indkøb af Mælk,

Fløde og Smør i

HIRTSHALS MEJERI

Telefon 8

Iscream - Flødeskum

A/S Lillehedens Savværk

Tlf. 62

Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort

Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI

Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

AALBÆK

Aalbæk Kød- og Paalægforretning

v. Helga Larsen - Telefon 46

leverer altid 1. Kl.s Varer

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING**Valdemar Petersen**

Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havnanbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendtS/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
($\frac{1}{2}$ Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN: Hr. Th. Hørrig, Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1885 og 11865. Kontortid 8-9, Søndage 8-9 Fm.

RØNNE: Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 8-12, 1-8. Søndag 8-9 Fm.

Aktieselskabet

Esbjerg

Tovværksfabrik

Esbjerg

KØB

DANSK

Kunstige Tænder- men naturlige -
faar De altid hosTELF. 1099 · FREDERIKSHAVN
DANMARKSGADE 74'**C. K. HANSEN**AMALIEGADE 35 · KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Telegram-Adresse: HANSEN

★

Korresponderende Reder for:
Aktieselskabet
Dampskibsselskabet »DANNEBROG»**Brugte Reb**

sælges af og købes af

Søren K. Sørensen

Esbjerg ny Havn

Brugforeningen »FREM«

Uddeler Carl F. Christensen

Telefon 372 - 872

Skolegade 40, Esbjerg

Carl Feerup EsbjergBenzin. - Depot af
Vacuum Olier

Skibsprovianteringsforretning

Telefon 23

Udgivet og redigeret af H. Lilholt, Lemvig, (ansvarlig), og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St.

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

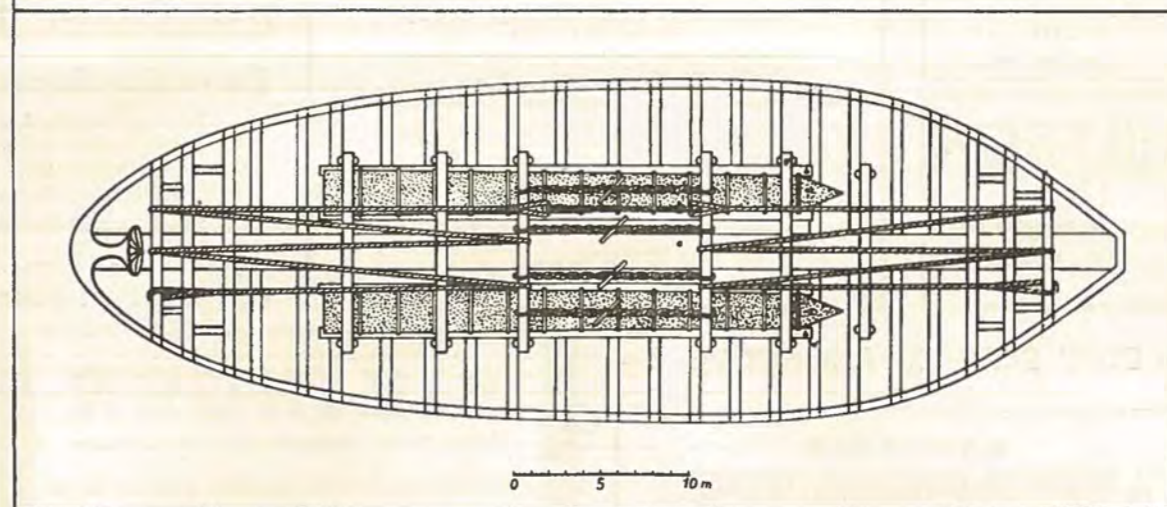
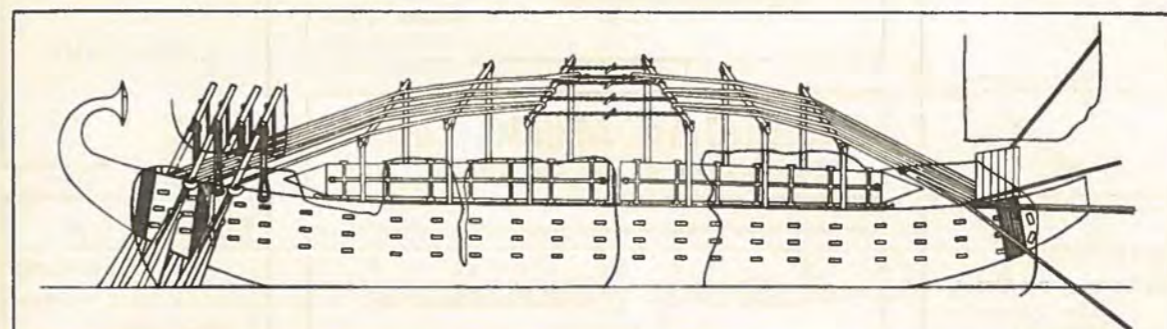
Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 3

1. Marts 1944

11. Aarg.

Et Obeliskskib fra det gamle Ægypten

(Se Omtalen i Februar Nr.)

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Forlang altid **Bornholms Vegetabil Margarine**

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

RESERVERET

Sparekassen
for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131
Kontortider:
10-11 $\frac{1}{2}$ og 2-4
Lørdag Em. 2-5

NILSSON
I Nilssons Sko
er Gangen go'
Tlf. 116 - Lemvig

To- og Firtakts-
Motorer
Billigste Pris
Forlang Tilbud
**Grenaa Havns
Motorfabrik**
Motorer i alle
Størrelser

Bornholms Maskinfabrik
Kakkelovne & Bygningsstøbegods

Lemvig Folkebank
Aktieselskab
Kontortid: 10-11,30 og 2-4 Lørdag Em. 2-5
Telefoner 133 & 229
Kontorsteder Thyborøn, Herboøre, Bøvling, Ramme.
Alle Bankforretninger udføres.

A/S **Vestjysk Krystal Isværk**
Esbjerg

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

RESERVERET

**Køkkenudstyrs-
Forretning**
Lysekroner. Glas. Porcelæn.
L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg

Fanø Sandorm
Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billig-
ste og bedste Sand-
orm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.
S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø

— STØT BLADETS ANONCØRER —

**DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE**
Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvjaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

VIKINGEN
Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magazin
Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magazin.
Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig
Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 3

1. Marts 1944

11. Aarg.

Da Skagens Redningsbaad blev indviet

Vi bringer efter Skagens Avis et Referat af den Festlighed, der fandt Sted i Skagen, da den ny Redningsbaad blev overtaget sidst i Januar Maaned.

I Anledning af Redningsbestyrer Niels Hansens Besøg i Skagen var den nye, store Redningsbaad paa Prøvetur, hvor det moderne Radioanlæg blev prøvet i Praksis, og efter de sagkyndiges Udsagn virkede det upaaklageligt, hvilket er en Borgen for, at Redningsbaaden, hvor den end befinder sig, hurtigt kan faa Forbindelse med Land. Iøvrigt forløb Prøveturen fint.

En Tradition indenfor Redningsvæsenet er det, at Bestyreren, naar han første Gang gæster en By, hvortil der er ankommet en ny Motorredningsbaad, samles med Mandskabet til en lille festlig Sammenkomst. Den Tradition blev naturligvis ikke svigtet her i Byen. Om Eftermiddagen havde Redningsbestyreren inviteret Baadens Mandskab, flere af Skagens gamle Redningsmænd med den over 80 Aar gamle Anders Kruse i Spidsen, Borgmester Geisnæs, Kommandør Bjørn Andersen, Kommandørkaptajn Michelsen, Ingeniør Bruun fra Radiofirmaet M. B. Petersen, Postmester Fryd, Overassistent Breyn, Havnemester Petersen, Hans Hansen o. fl. til en lille Sammenkomst paa Clausens Hotel.

Redningsbestyrer Niels Hansen bød Velkommen og udtalte derpaa bl. a.:

Der har været Vanskeligheder med at faa Baaden færdig, men som bekendt er Vanskeligheder til for at overvindes, og det lykkedes endelig for os at faa den herop, skønt den ikke var helt færdig. Det er nu vort Haab, fortsatte Redningsbestyreren, at denne Baad kommer ud paa mange gode Ture, hvormed jeg mener, at Havet er nogenlunde taaleligt at komme ud i, og at ikke, som Redningsfolkene saa ofte mærker, at Himmel og Hav staar i et. Jeg tror, man heroppe skal blive glade for den. Vi var i Dag paa en Prøvetur, og alt virkede tilfredsstillende, hvorfor jeg ønsker Redningsvæsenet i Skagen og Byen tillykke med den nye Baad.

Borgmester Geisnæs tog derpaa Ordet og udtalte bl. a.: Der er øvet mange Heltegerninger langs Danmarks Kyster, men et af de farligste Farvande findes heroppe, og jeg vil derfor i Dag mindes to Bedrifter, en tra gammel

Tid og en fra min Tid. Jeg tænker først paa 1862, hvor 10 gæve Redningsmænd maatte lade Livet under en Stranding, dernæst paa 1890, hvor Redningsmændene maatte smide det meste af Tøjet og ro til, saa Blodet piblede ud ved Neglene, men alligevel ikke kunde komme over Revlen. Lodsens maatte tilkaldes, og det lykkedes at komme over, men det var en haard Tørn for dem. Jeg kunde nævne flere Eksempler, men disse Eksempler skulde være nok til at vise, at vi skylder Redningsmændene en særlig Tak. De kan blive purret ud, naar vi andre kan ligge i vore Senge, derefter ud paa en farefuld Sejlads. Trætte og udasede vender de hjem. Det er gamle, stoute Fiskere, som her udøver en beundringsværdig Gerning. Lønnen for denne Gerning er lille i Betragtning af det, de udfører af ren Næstekærlighed. Der skal her i Dag lyde en Tak til Redningsvæsenet, og jeg vil sige jer Redningsmænd Tak for den store Indsats. Det er med Livet som Indsats, I gør det Arbejde af Næstekærlighed. Leve den danske Redningsmand!

Hans Hansen, Formand for Fiskeriforeningen: Jeg vil ønske for os alle her, at den nye Baad vil gøre Fyldest. Jeg har i Tiden set, hvordan Redningsmændene i sin Tid arbejdede med Aarerne. De kunde det, fordi Fiskeriet i gammel Tid foregik fra Robaade. Det er et Gode, at Motorredningsbaaden kom, da Fiskerne nu om Stunder ikke kan have den Træning, som dengang.

Postmester Fryd bragte en Hilsen fra Post- og Telegrafvæsenet og haabede, Baaden vilde blive til Ære for Redningsvæsenet. Samtidig bragte han en Hilsen fra Skagens Radio, der desværre i Øjeblikket er ude af Funktion.

Kommandørkaptajn Michelsen: Da jeg i sin Tid kom herop, var en af mine første Ture naturligvis ned til Havnen for at se paa Fiskerne, om de nu saa ud som tidligere stoute Fiskere. Jeg blev nok noget skuffet, de var slet ikke saa stoute, men jeg har heldigvis faaet dette revideret. Opsynsmand Kruse bad mig nemlig en Dag overvære en Øvelse. Da jeg saa disse 13 Mand slide i det, vidste jeg, at det var Mandfolk, jeg havde for mig. Det

er en Sjældenhed, som nu i Dag, at der sidder saa stor en Kreds af Mandfolk om et Bord. Det er Folk, der kan noget. Selv om der ikke skal roes som tidligere, er det af Vigtighed at have Folk med, som kan taale Strabadserne, og det kan disse Mænd, hvilket er Beviset for, at der er noget tilbage fra gammel Tid. Det er Mænd, man har Respekt for.

Lars Kruse, Opsyns- og fhv. Baadformd.: Det med at Fiskerne ikke har den samme Færdighed i at ro, passer nu ikke helt. Jeg har været med i gammel Tid. Tre Gange har jeg været med til ikke at kunne komme over Revlen, det er endnu ikke sket for de nuværende Redningsfolk, de har klaret den.

Under de forskellige Talere berørtes ogsaa Redningsfolkenes Lønninger, som man henviste til var for smaa efter den Gerning, de udførte, hvortil Redningsbestyreren forklarede, at Redningsfolk, foruden den faste Løn, fik for hver Tur og efter de Anstrengelser, man har maattet døje, og der har dog regelmæssigt været betalt det, man fra Opsynets Side har forlangt for Turen.

Lars Kruse omtalte her, at man fra Forningens Side havde søgt at blive fastlønnet i mindste Lønningsklasse, men der er svaret, at det er en Bibeskæftigelse, som ikke kan fastlønnes. Det kan man dog ikke sige, det er mere, da Redningsmændene maa være til Raadighed altid.

Th. Mose bragte derefter en Tak for den nye Baad, og Havnemesteren takkede paa de søfarendes Vegne for den Indsats, de danske Redningsmænd yder. Det er noget, man ikke ser mange Steder ude i Verden.

Redningsbestyreren sluttede derefter med en Tak til alle Sider, og Selskabet gik derpaa til Havnen, hvor Redningsbaaden blev taget i nærmere Øjesyn.

Fra Hav og Brænding

Skagenskutteren »Nordpilen« sunket

Skagenskutteren „Nordpilen“, S 129, tilhørende Bundgarnsfisker Kristoffer Nielsen, Skagen, er den 15. Februar ved 16-Tiden sunket 5—6 Sømil Øst for Hirtsholmene.

En svensk Kutter „Greta“ af Hönö, som fiskede i Nærheden, bemærkede, at Skagenskutteren begyndte at synke, og Mandskabet kappede derfor straks Tovene til sine Fiskeredskaber for at komme den nødstedte Fiskekutter til Hjælp, men inden den svenske Baad naaede frem, var „Nordpilen“ sunket, og de ombordværende klamrede sig til en Redningsbøje.

Da Kutteren naaede frem og bjergede de

nødstedte, var de helt stive af Kulde og meget medtagne af Opholdet i Vandet.

De to Fiskere paa „Nordpilen“, Skipper Svend Olsen, Østerbyvej 24, og Fisker Gunnar Jørgensen, Højensvej, blev bragt ind til Hirtsholmene, hvor de overnattede, og de var naturligvis meget taknemmelige over den hurtige Hjælp, den svenske Kutter havde givet dem.

Ankeret trak Fiskeren over Bord

Fiskerne fra Thorup Strand var den 14. Februar paa Havet for at sætte Kroge til Torsk. Blandt de Baade, der var ude, var ogsaa Brødrene Helmer, Reinhard og Helge Nielsens.

Under Arbejdet med at sætte Krogene ud skulde Helmer Nielsen passe paa at kaste Ankeret ud, til hvilket Krogene var fortøjet. Han var imidlertid saa uheldig at tage fejl af dette og Baadens Anker, og da Linen gled ud, tog den Fiskeren med sig i Havet.

Heldigvis lykkedes det Helmer Nielsen at komme fri af Ankeret, og han kunde holde sig oppe, indtil Brødrene fik Baaden vendt og kom ham til Hjælp. De kastede en Redningsbøje ud til Helmer Nielsen og fik ham trukket om Bord i Baaden igen. Efter den ufrivillige Dukkert fortsattes Arbejdet, men det var en kold Tur for Helmer Nielsen, for først da han kom hjem, kunde han faa skiftet Tøj. Da han havde faaet „tørt paa“ og havde faaet noget at spise, var han atter paa Stranden og passede sit Arbejde.

Esbjerg Redningsbaad maatte startes med Haandsving

I Esbjerg skulde der en Dag i Februar Maaned holdes en Øvelse med Redningsbaaden. Lidt før Kl. 15 kom de 9 Mand, der udgør Redningsbaadens Besætning, ned i Baadhuset med de korslagte Dannebrogssflag paa Portene.

Mandskabet fik de varme, islandske Trøjer paa, Overtrækstøjet og de lange, solide Støvler, og saa gjorde man Baaden klar til Tur. Redningsbælterne blev hejst ned fra deres Plads i den moderne, rummelige Redningsbaad, og saa rullede Baaden paa sine Maskinruller ned i Vandet med Baadformand Lambertsen i Førersædet.

Baadens skulde startes, men — den kom ikke i Gang.

Det viste sig nemlig, at Selvstarteren var gaaet i Stykker. I de 17 Aar, man har haft Redningsbaaden i Esbjerg, er det aldrig før sket.

Man maatte saa i Stedet bruge Haandsvinget, og med nogle Minutters Forsinkelse kom Redningsbaaden af Sted.

Nogen Katastrofe vilde det ikke have været, om Baaden skulde have været ud til en rigtig Ulykke og Selvstarteren ikke kunde bruges, idet Motoren er beregnet til at kunne gaa i Gang med Haandsving. Folk, der har Bil, ved, at det

(Fortsætter Side 3.)

Mands Minde

Afsked fra Redningsvæsenet

Baadmand og Reservemotorpasser ved Redningsstationen „Skagens Havn“ Christian Brems Frænde har paa Grund af Svagelighed søgt og faaet sin Afsked i Redningsvæsenet Tjeneste fra 1. April d. A.

Chr. B. Frænde, der kun er godt 44 Aar gammel, blev ansat ved Stationen den 1 August 1924 og har i de forløbne Aar deltaget i Redningen af 100 skibbrudne.

Da Stationens Mandskab skal reduceres, bliver der ikke ansat nogen ny Baadmand.

60 Aar

Baadformand Niels Nielsen, Redningsstationen Tus-kær ved Fjaltring, blev 60 Aar den 13. Februar.

65 Aar

Tidligere Baadformand ved Redningsstationen „Klintholm Havn“ paa Møn, Hans P. Hemmingsen, fyldte 65 Aar den 17. Februar.

Dødsfald

Tidligere Baadmand ved Redningsvæsenet, Lars Peter Schou, Snogebæk, er død, næsten 90 Aar gammel. Da han i 1910 tog sin Afsked, havde han deltaget i Redningen af 98 skibbrudne.

90 Aar

Fhv. Baadmand ved Stationen „Svenske Knoide“, Jens E. Ibsen, blev 90 Aar den 20. Januar.

50 Aar

Baadformand C. C. Harbo, Hanstholm Redningsstation, blev 50 Aar den 14. Februar.

Som Baadmand

ved Gl. Skagens Redningsstation er midlertidig ansat Fiskeopkøber Vald. Christensen i Stedet for Fisker Peter Lindgren Olsen Bruun, som har søgt Afsked fra Tjenesten i Redningsvæsenet fra 1. Marts. Bruun har købt en Kutter og agter at drive Fiskeri efter Muslinger i Limfjorden.

25 Aars Jubilæum

Den 1. Februar havde Arbejdsmand Chr. Nielsen, Sjællandsgade 1, været ansat i Esbjerg Redningsvæsen i 25 Aar.

Chr. Nielsen, der er født i Vidstrup ved Hjørring, kom for 36 Aar siden til Esbjerg. Han var Mejerist, men fik Arbejde paa Esbjerg Bryghus, og siden blev han Havnearbejder. For 25 Aar siden fik „æ Vendelbo“, som han kaldtes blandt sine Venner paa Havnen, Ansættelse ved Redningsvæsenet, og han har i de forløbne 25 Aar været med til at tage mangen haard Tørn med Redningsbaaden.

I Redningsbaadlaget er han afholdt af Kammeraterne, og skønt han sidste Foraar rundede de 60 Aar, tænker han ikke paa at lægge op endnu. Chr. Nielsen føler sig stadig ung og rask nok til at tage sin Tørn paa Søen, naar der er Brug for ham.

50 Aar

Baadmand ved Thorup Strand Redningsstation, Holger Nielsen, blev 50 Aar den 4. Februar.

60 Aar

Den 26. Februar fyldte Fisker og Baadformand Anton Eriksen, Stenbjerg, 60 Aar. Indenfor sit Erhverv er Anton Eriksen kendt som en dygtig Mand. I en Aarrække har han haft Plads i det stedlige Redningsvæsen, først som Baadmand og senere som Formand. Udover at være en dygtig Fisker har han altid talt Fiskeriets Sag med megen Varme og redbon Villie, og han har saaledes i en halv Snæs Aar været Formand for den stedlige Fiskeriforening og sidder som Næstformand i Centralforeningen af Fiskeriforeninger i Thisted Amt. Endvidere har han i en lang Aarrække været Medlem af Nørhaa Sogneraad, og han er trods de tre Snese endnu en rask Mand, der endnu i mange Aar vil kunne være virksom paa sit Arbejdsfelt.

(Fortsat fra Side 2.)

ogsaa kan ske, at en Bils Selvstarter er i Uorden, saa man maa bruge Haandsvinget. Det er ogsaa derfor, man holder Øvelse, for at faa den Slags konstateret, saa Baaden kan være klar til hurtig Udrykning, hvis der skulde blive Brug for den.

Da Motoren med den korte Forsinkelse, der var indtruffet, var sat i Gang, tog Baaden ud. Det havde lige haglet, rigtig store Hagl, der slog haardt mod Kinden, men da Baaden gik ud, havde Uvejret lagt sig.

— Vi var ude ved Fourfeld, sagde Baadfører Lambertsen, som vi talte med, da Redningsbaaden igen kom ind, og hele Prøveturen forløb vellykket.

Vi talte ogsaa med Motorpasser Diers, der omtalte det lille Uheld med Selvstarteren.

— Det var et Leje, der bærer Selvstarteren, der var knækket, udtalte Hr. Diers, men nu giver vi Indberetning til Redningsvæsenet, og saa sørges der for, at der bliver foretaget Reparation. Vi har haft Baaden i 17 Aar nu, men det er første Gang, det er sket. Men det betyder altsaa ikke noget for selve Baadens Udrykning — vi kommer altid af Sted, og det er jo det, der har Betydning.

Øvelsen forløb iøvrigt i Ubemærkethed. Der var kun faa Mennesker paa Havnen, da den smukke, rummelige Redningsbaad med sit Mandskab stod ud.

(Vestkysten.)

Christoffer Dalgaard's Heltedåd for 50 Aar siden

Den 7. Februar var det 50 Aar siden der paa Kysten mellem Kandestederne og Gammel Skagen af danske Redningsmænd udkæmpedes en af de haardeste Kampe for at fravriste Havet skibbrudne Sømænd, der var strandet med Barkskipet „Erato“ af Sølvborg. Skibet havde

en Snes Mands Besætning, der i Timer sad fastsurrede i Rigningen. Efter heltemodige Anstrengelser havde man faaet hele Besætningen i Land paa nær tre, der som livløse sad hjælpeløse i Masterne. Udsigterne til at faa dem i Land var næsten haabløse, idet de ikke selv kunde hjælpe til. Da var det en af de stærke Fiskere, Christoffer Dalsgaard, udførte sin Daad, der gjorde, at hans Navn var paa alles Læber. Christoffer Dalsgaard er nu borte. I en Sang synger man: „og vore Navne glemmes som Sne, der faldt i Fjor“. Det passer ikke altid. Og navnlig bør det ikke passe paa vore Redningsmænd. Og vi vover da ogsaa den Paa-stand, at deres Navne lever paa det Sted, de øvede deres Heltedaad. Og deres Navne bevares. Det er der heldigvis sørget for. Om den begivenhedsrige Dag for 50 Aar siden skal ikke fortælles i Enkeltheder, men kun gives et Bidrag til at bevare Mindet om Christoffer Dalsgaards Heltegerning.

Et Skib er strandet i bælmerk Nat paa Revlen langs Jyllands Kyst. Redningsmand tar i Aarerne fat rede at vove en Dyst.

Ud det gaar gennem Bølgenes Brus, der maa ydes saa kraftige Tag, gennem Vinterstormens hylende Sus naar man det synkende Vrag.

I Riggen sidder tre nødstedte Mand surret med Reb til Rær, forfrosne — de sanser ej Hjælpen fra Land, skønt den er dem ganske nær.

Fra Redningsbaaden entrer en Mand det gamle Vrag i stor Hast, ham skjuler ofte Bjerge af Vand, som han kravler langs Lønning til Mast.

Saa gaar han til Tops, hans Trøje er vaad, han stivner af Kulde og Sne, han glemmer sig selv, den kæmpende Mand, hans Tanker er kun ved de tre.

Han bjerger de tvende — den tredje er død — til den frelsende Redningsbaad, saa har han gjort „hvad Pligten ham bød“, han kalder det ikke for Daad.

Da Baaden naar Land med sin kostbare Last, vor Redningsmand skynder sig bort, forsvinder i Mørket i Huj og Hast, helst skjuler han, hvad han har gjort.

CHRISTOFFER DALSGAARDS Navn dog hasteligt fo'r hen over det ganske Land, end synger Skageraks Bølgekor om den stærke, den modige Mand.

Han hviler nu selv i Skagens Jord, der taget ham har i sin Favn, men stedsse leve deroppe mod Nord vil: CHRISTOFFER DALSGAARDS Navn.

Ringkøbing, Februar 1944.

(Skagens Avis).

Jacob Tønnenes.

Af Nr. Tornby Redningsstations Historie

III

Vi bringer endnu nogle Meddelelser efter Vends.-Tidn. om Strandinger i det Omraade, hvor Nr. Tornby Redningsstation havde sit Virke.

En Søkaptajn, der søgte Døden

Den 13. Januar 1868 strandede ud for Krage den tyske Bark „Bellevu“ ført af Kaptajn C. J. Walther af Memel, paa Rejse fra Leith i Skotland til Hjemstedet med Kul. Da Redningsbaaden ved Sekstiden om Aftenen naaede ud til Skibet, raabte den nødstedte Besætning, at Kaptajnen var faldet over Bord og druknet. Man fandt ham dog snart, men alle Oplivningsforsøg var forgæves. Enkelte fremkomne Oplysninger kunde tyde paa, at Kaptajnen selv havde søgt Døden. Han begravedes nogle Dage senere paa Nr. Tornby Kirkegaard.

De strandede Franskmænd tændte Baal i Kærsgaard Mølle

Engang for mange Aar siden strandede et Skib ved Kærsgaard. Besætningen, hvoriblandt befandt sig en Del Franskmænd, tændte et stort Baal midt i Kærsgaard Møllegaard, hvor de vat indkvarteret. Det saa et Øjeblik ret faretruende ud, da Gaardens fire Længer var straaetækte, og da Pigerne blev sendt ud for at slukke Ilden, kom de i Haandgemæng med Søfolkene. Da disse var rejst, opdagede man, at de havde skaaret alle Messingspænderne ud af Stadsseletøjet og taget disse med sig. Skibet har sikkert været den engelske Bark „Egerton“ ført af Kaptajn Houker.

Den korpulente Kahytjomfru

I 1891 strandede den svenske Damper „Embla“ ud for Liveraas Udløb. Damperen, der førtes af Kaptajn Wetterstrøm, var paa Rejse fra Blyth til Helsingborg med Kul. Havaristen observeredes ved Nødskud Kl. 14, hvorefter Redningsbaaden straks gik ud og optog 2. Styrmand, 1. Maskinmester og 5 Mand samt 1. Kahytjomfru, hvilke forinden var gaaet fra Damperen i en Baad, men paa Grund af Tykning ikke havde turdet sætte over Revlerne. Paa næste Tur optog Redningsbaaden 2. Maskinmester foruden 5 andre af Besætningen, der ligeledes havde forladt Damperen i Baad. Kaptajnen, 1. Styrmand og 2. Kahytjomfru nægtede at gaa fra Borde og tvang saaledes Redningsbaaden til at forblive paa Stranden Natten over. De tre genstridige maatte dog bekvemme sig til at lade sig bjærge den følgende Dag.

Som et Kuriosum kan anføres, at 1. Kahytjomfru af Redningsmandskabet blev karakteriseret som det „sværeste“ Fruentimmer, der no-

gensinde var set her paa Kysten, idet der maatte tre „føre“ Folk til at bære Damen i Land, „og saa havde vi endda alt det, vi kunde gøre“, slutter min Hjemmelsmand.

Tragedie paa Kærsgaard Strand

Den sørgelige Begivenhed, da den tyske Damper „Sophia“ strandede, vil af de ældre Slægtled endnu være i frisk Minde, fordi ikke blot 6 af Damperens Besætning druknede, men ogsaa en af Redningsmandskabet fandt Døden i Bølgerne, nemlig Baadmand Ths. Thomsen, Søn af Opsynsmand Jesper Thomsen. Damperen, som var paa Rejse fra Granton til Hjemstedet Danzig med Kul, grundstødte Natten til den 13. Oktober 1910 ved Ettiden. Men da Vejret paa daværende Tidspunkt var nogenlunde, tænkte man ikke om Bord paa at tilkalde Hjælp, hvorimod Besætningen gik i Lag med at kaste noget af Kulladningen over Bord for ad den Vej at komme fri af Grunden. Knap tre Timer senere blæste det imidlertid op med en voldsom Nordveststorm ledsaget af Torden, og Mandskabet forsøgte nu ved Lyssignaler at komme i Forbindelse med Hirtshals Fyr, hvilket ogsaa lykkedes. Herfra alarmeredes Opsynsmanden i Nr. Tornby, og i Løbet af kort Tid kom Redningsbaaden til Stede; men Forsøgene paa at komme ud til den strandede Damper var forbundet med de største Vanskeligheder, fordi denne stod saa uheldigt som vel muligt, nemlig med Forstavnen vendt mod Land, og Agterstavnen stod ret ud mod Søen, som uafladelig brød ind over den. Skibets og Besætningens Stilling forværredes yderligere paa Grund af, at man ikke havde faaet Tid til at faa Lugerne over Lastrummet paa Plads som Følge af den hurtigt opstaaede Storm, hvorfor Damperen i Løbet af kort Tid fyldtes med Vand og sank. Med stort Besvær gik Redningsbaaden ud om Damperens Styrbordsside; men her ramtes den af en voldsom Brodsø, hvorved de 6 af Baadens 10 Aarer brækkede, samtidig med, at Thomas Thomsen blev skyllet over Bord og forsvandt i Søerne, svømmende paa sit Redningsbælte, uden at Kammeraterne som Følge af de knækkede Aarer var i Stand til at komme ham til Hjælp. En Times Tid senere drev han i Land paa Skallerup Strand og var endnu i Live, men døde umiddelbart efter.

I et Bjerg af Vand

Trods Tabet af Aarerne lykkedes det dog Redningsbaaden at naa Land, men, som det hedder i Beretningen, Forholdene var nu aldeles fortvivlede, da Vinden pludselig var sprunget over i Nordøst, og Søen kom brydende fra denne Side, medens den paa samme Tid brød fra Vest, saa at det strandede Skib stod som i et helt Bjerg af Vand. Hidtil havde nogle af Damperens Besætning opholdt sig dels paa Dækket, dels paa Bakken, men var nu tvunget

op i Rigningen, hvorfra de stadig vinkede ind til Folkene paa Strandbredden om Hjælp. Efterhaanden kom Redningsbaadene fra Skallerup, Hirtshals og Lønstrup ogsaa til Strandingsstedet, og sammen med Tornby Redningsbaad gjorde disse fortvivlede Forsøg paa at naa Skibet, men uden Resultat paa Grund af, at Søerne brød fra begge Sider, men alligevel gav man ikke op. Naar en af Redningsmandskabet ikke kunde mere, var der straks frivillige, der traadte til. I denne Forbindelse fortjener afdøde Niels Svendsen, Tornby, og Fisker Christian Nielsen, Hirtshals, at blive nævnt.

Efter at man forgæves havde prøvet paa at faa Forbindelse med Damperen ved Hjælp af Raketapparat, gik Hirtshals Redningsbaad ud og naaede ogsaa heldigt hen til Dampskibets Nærhed, og nu fattede de skibbrudne den Beslutning at springe over Bord for derefter at blive optaget af Redningsbaaden, der paa den Maade bragte 4 Mand bragt i Land. Tornby Redningsbaad var nu atter kommet ud, og med stort Mod kastede man Anker saa tæt ved Vraget som muligt.

Kaptajnen omkom fastsurret i Rigningen

Den første af Damperens Besætning, der sprang fra Borde, blev af den stærke Strøm ført forbi, uden at Redningsfolkene kunde bringe ham Hjælp, da disse maatte rette deres Bestræbelser mod de andre fem, som med korte Mellemrum kastede sig i Havet. Disse reddedes alle. Nu fandtes der kun to Mand tilbage paa Vraget, nemlig Kaptajnen og 1. Maskinmester, men skønt de af Besætningen, der var blevet reddet, meddelte, at Kaptajnen, som havde surret sig fast til en David, allerede for flere Timer siden var bukket under, og at Maskinmesteren var saa medtaget, at han intet selv kunde gøre til sin Frelse, gik Redningsbaaden dog ud igen.

Omsider skylledes Maskinmesteren bort fra Vraget, og hans Lig blev optaget af Skallerup Redningsbaad, og et Øjeblik efter forsøgte Redningsbaaden fra Lønstrup at bjerge Kaptajnens Lig; men dette var allerede forsvundet.

Af den 15 Mand store Besætning reddedes kun 9 Mand, medens 6 druknede; 4 drev i Land paa Tornby Strand og bragtes op til Kærsgaard Mølle. Paa Konsulatets Foranstaltning førtes de til Danzig for at finde et sidste Hvilested i Fædrelandets Jord. Kokken, der var druknet i Lastrummet, drev Juledag i Land ved Yvsenbæk paa Nr. Tornby Strand og begravedes paa Tornby Kirkegaard, hvorimod Kaptajnens Lig aldrig er blevet fundet.

Hvilken Sum af Lidelse, Skibsbesætningen havde været ude for, fremgaar tydeligt af den Kendsgerning, at saavel Kaptajnen som Maskinmesteren havde mistet Forstanden, forinden Døden kom og udfriede dem.

Foreningen af danske Redningsmænd

Regnskab for Aaret 1943

Indtægt	
1. Medlemsbidrag	1.525,00
2. Renter	115,43
3. Tilskud fra Staten	400,00
	2.040,43
4. Hævet i Sparekassen	700,00
5. Kassebeholdning ved Aarets Begyndelse	20,87
	Kr.... 2.761,30

Udgift

1. Repræsentation, Rejser	21,50
2. Lønninger	90,00
3. Tidsskrift for Redningsvæsen	1.400,00
4. Porto og Tryksager	33,65
5. Diverse Udgifter	15,00
	1.560,15
6. Indsat i Sparekassen	1.115,43
7. Kassebeholdning til næste Aar	85,72
	Kr.... 2.761,30

Statusoversigt 31. December 1943

Aktiver

1. Kassebeholdning	85,72
2. Beholdning i Hvidbjerg-Ørum Sparekasse	2.909,60
	Kr.... 2.995,32

Passiver

1. Formue	2.995,32
	Kr.... 2.995,32
Foreningens Formue 31. December 1943	2.995,32
Foreningens Formue 31. December 1942	2.515,04
Fremgang	480,28

Hjælpefondens Regnskab for Aaret 1943

Indtægt

1. Medlemsbidrag	831,00
2. Renter	378,04
	1.209,04
3. Kassebeholdning ved Aarets Begyndelse	20,51
	Kr.... 1.229,55

Udgift

1. Understøttelse, 5 Personer	300,00
2. Portoudgifter	21,80
	321,80
3. Indsat i Bank og Sparekasse	778,04
4. Kassebeholdning til næste Aar	129,71
	Kr.... 1.229,55

Statusoversigt 31. December 1943

Aktiver

1. Kassebeholdning	129,71
2. Beholdning i Bank og Sparekasse:	
Thylands Bank	9.559,61
Hvidbjerg-Ørum Sparekasse	1.097,36
	10.656,97
	Kr.... 10.786,68

LEMVIG

Sølv . Guld . Uhre . Optik

Hansen & Smedegaard

Lemvig - Telf. 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG MEJERI

FR. JELLESMARK

Vognmand - Lemvig - Telf. 337

Al Fragt- og Personkørsel besørjes

Besøg

LEMVIG FILMTEATER

L. KIER . LEMVIG

Korn-
og Foderstofhandel

Telefon 75 og 76

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN'S SVINESLAGTERI

LEMVIG KUL-KOMPAGNI A/S

Direkte Import   Kontor: Vasegården

LEMVIG TRÆLASTHANDEL

BRDR. SKOU

Trælast og Bygningsartikler
Kaminer og Kakkellovne - Alt i Brændsel

JESPER PEITERSEN - LEMVIG

Vaadbinderi og Fiskeartikler - Tovtjæreri
Telefoner: Lemvig 248 - Thyborøn 17
Alle Reparationer udføres

Lemvig Motor-Compagni . Brdr. Eriksen

aut. Ford Forhandler

Nye og brugte Automobiles

MINERALVANDSFABRIKKEN

» I D E A L «

Passiver

1. Formue	10.786,68
	Kr.... 10.786,68
Hjælpefondens Formue 31. December 1943	10.786,68
Hjælpefondens Formue 31. December 1942	9.899,44
Fremgang	887,24

NY BØGER

»Dagen og Vejen«. Af Nils Nilsson. (184 S. — 6,75 — Gyldendal). En Skildring af et københavnsk Arbejderhjem. Jævnt og ligefrem gøres der Rede for det daglige Liv i helligt og søgn i dette gode Hjem, hvor Faderen hele Tiden har Arbejde. Vi følger Familien, Far og Mor, to Piger og tre Drengene, i store og smaa Glæder og Sorger. Vi lærer deres Bedsteforældre, Onkler og Tanter at kende, mærkelige Skæbner, underlige Mennesker nogle af dem. Men man tror paa dem. Skildringen virker ved sin Ægthed. — Alle, der ikke kan lide eller ikke forstaar „de tovlige Københavnerne“, burde læse denne Bog. I.R.

»Livets Dræt og Dødens«. Af J. Bech Nygaard. (360 S. — 11 Kr. — Westermanns Forlag). Man imponeres under Læsningen af denne Bog, der er den hidtil udførligste, som er skrevet om den rivende Udvikling af Landets søgaaende Fiskeri siden omtrent Aar 1880. Den er en indgaaende og heldig gennemført Skildring af fire Havfisker-Generationer i „Vesterby“ (Skagen?), beretter i Enkeltheder om deres Tilværelse under det livsfarlige Erhvervs Udnyttelse, de talrige spændende Oplevelser fra kortere eller længere Fisketure, om Stranding paa Kysten, om en Mineekspllosion, — om Fiskernes daglige Liv ude og hjemme i Opgangs- og Nedgangsperioder, saa Læserne ikke kan undgaa at rives med, og alt har ubestridt Sandsynlighedens Præg. Særlig er Skildringen af de enkelte Mennesker godt gennemført.

Med fyldigst Udbytte kan Bogen læses af alle, der er knyttet til Erhvervet, idet de mange faglige Enkeltheder bedst vurderes af saadanne. Men trods dette vil man meget glædes over den talentfulde Forfatters glimrende Præstation. J. Gr. P.

»Mens Musikken spiller«. Af Edna Ferber. (276 S. — 6,75 — Gyldendal). Hvis man ønsker at glemme Nutiden og al dens Elendighed, kan denne Bog anbefales. Den er fuld af Spænding og Intriger. Der er Liv og Fart fra først til sidst. Man faar et storartet Indblik i en ikke helt kedelig Verden: Amerika i 1880'erne. Bogens Personer kæmper for at blive rige og komme ovenpaa for at skumme Fløden, uanset ved hvilke Midler. Man kommer til at holde af de to Hovedpersoner, den smukke, indtagende Clio og den mandige, bestemte Clint og følger deres Forsøg paa at blufte og dupere det fine Selskab i New Orleans og Saratoga med virkelig Spænding.

Det hele er farverigt beskrevet og saa levende, som var det en prægtig amerikansk Udstyrsfilm fra de gode, gamle Dage. K. R.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

LEMVIG

Lemvig Tandteknik - J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik

Torvet 1 - Telefon 245

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2. August 1847   Telefon 131 . Postgiro 881.00

Kontortider: 10—11¹/₂ og 14—16, Lørdag 14—17

THISTED

Engelsk Beklædnings-Magasin

Nytorv

Alt for Herrer og Drengene

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabbel & Co.s Eftf.)

Telf. 326   Fiskeriartikler . Skibshandel

Chr. Sørensen - Isenkramforretning

St. Torv - Telefon 257

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10—12 og 2—5
Telefoner 2 og 502

Emmy Jensen . Gudrun Blachs Eftf.

Frederiksgade 2 . Telefon 319

Mest moderne Tandteknik

BRDR. JENSEN . THISTED

Telefon 84   Monumenter og Gravgelændere

SÆBY

TRÆSKO og TRÆSKOSTØVLER

bedst og billigst

Johan Christensen . Telefon 235

Sæby Fiskeauktion v. Roland Poulsen

Telf. Kontor 33 . Privat 114

VALD. OLSEN . Telefon 14

Kolonial - Skibsproviantering
Fiskeriartikler

SÆBY MØBELMAGASIN

Landsdelens største Møbellager

Christensen & Sønner

Stampen Savværk & Emballagefabrik

Chr. A. Nielsen . Tlf. 46   Alt i Fiskekasser

Ingen Fiskere tjener 16—17.000

En Protest mod Priskontrolraadet

I Anledning af en Meddelelse om at Næstformanden i Dansk Fiskeriforening, Landstingsmand Severin Hansen, paa et Møde i Skagens Fiskeriforening har oplyst, at Priskontrolraadet har udregnet den aarlige Gennemsnitsindtægt for Fiskere paa Strækningen fra Hirtshals til Esbjerg til 16—17.000 Kr., og at man i nogle Tilfælde har konstateret Indtægtsstigninger paa mere end 300 pCt., ndtaler Bestyrelsesmedlem i Vestjysk Fiskeriforening, Fiskeeksportør Munk-Madsen, Klitmøller:

— Fra denne Meddelelse maa der absolut tages Afstand. Kystfiskerne klager ikke. Det er der ingen Grund til, men de Kystfiskere, som ligger lavest i Indtægt, har ikke mere end lige til Dagen og Vejen og skal passe godt paa for at faa Pengene til at slaa til, og de Kystfiskere, som har størst Indtægt, naar ikke saa nær op paa 16—17.000 Kr. i et Aar, og det er der ingen, der tilnærmelsesvis naar op paa.

Endvidere udtaler Formanden for Vorupør Fiskeriforening, Amsraadsmedlem, Fiskeeksportør M. Munk-Madsen:

— De Tal, der er anført, er for Kystfiskernes Vedkommende tre Gange for højt. Jeg vil antage, at Indtægterne, naar Udgifterne fradrages, ligger paa omkring 4—5000 Kr. for Fiskere her ved Kysten. Men forøvrigt kan Priskontrolraadets Udregning af en Gennemsnitsindtægt for Kystfiskernes Vedkommende kun bero paa det rene Gæteri. Vi har knap nok selv gjort op, hvad Baadene har fisket i Aar, og Priskontrolraadet eller andre kan endnu ikke have noget Kendskab hertil.

Fiskeauktioner i Januar

Skagen v/ Th. Geisnæs: 464,180 kg, hvoraf 61,215 kg Rødspætter, 36,002 kg Torsk, 1,376 kg Kuller, 5,557 kg Hvilling, 16,635 kg Ising, 6,121 kg Rødtunger, 42,173 kg Sild, 267,775 kg Brisling og 24,875 kg Fiskefoder.

Hirtshals v/ N. C. Jensen 36,059 kg, deraf 11,268 kg rensede og 1,341 kg levende Rødspætter, 13,292 kg Torsk, 2,175 kg Sild, 243 kg Rogo, 513 kg Lever, 2,624 kg Ising, 532 kg bl. Fisk og 3,800 kg Skidtfisk.

Løkken v/ S. Kjeldsen: 10,722 kg, hvoraf 9,065,4 kg Torsk, 985 kg Rødspætter, 305 kg Lever, 152 kg Rogn samt 216 kg bl. Fisk.

Auktionen var i Aaret 1943 tilført 1,170,304 kg Fisk, hvoraf 437,844 kg Affaldsfisk. — Omsætningen var ialt 368,124 Kr.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

ESBJERG

Lauridsen & Søgaard
Maskinværksted
Gl. Havn - Telf. 1770

A/s Vestjysk Krystal Isværk
ESBJERG

Christensen & Schlosser
Maskinværksted

Ny Havn Telf. 2275

C. M. Nørskov Laursen
Maskinfabrik . Tlf. 761

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havn
anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIESEN
Ny Havn
Tlf. Kon'or og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & CO.
Vaadbinderi og Tovtjæreri
Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

TUXHAM . Tlf. 429 . P. Skramsgade 4

Reparationer og Montering af Fiskerimotorer
Eneforhandling af Tuxham Marine Motor

P. Rasmussen & Co.
Maskinfabrik — Telefon 988
P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN
Maskinværksted

Ny Havn Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou
Stormgade 59
Telefon 838

HIRTSHALS
HANSEN & BILDE
Skibs- og Baadbyggeri, Havnen, Hirtshals, Tlf. 132

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION
statautoriseret v. Th. Geisnæs — Telegr.-Adr.: Fiskeauktion
Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 189 (Statst.)

ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN
Th. Jakobsen - Telefon 185
Alt i Herreekvipering og Søekvipering

P. SAXBERG Telegr.-Adr.: »Saxberg«
Telefon 86 1. Kl.s Skibsprovianteringsforretning
Alt i Fiskeriartikler

SØHOLM
Telefon 3 Manufaktur - Tricotage
Herre-Ekvipering

SPETZLER
Urmager og Guldsmed
- Brillor -

HOLGER AXELSEN
Magasin du Nord

A/S »GRENEN« Motorfabrik . Skagen
Postkonto 434.20 . Telefon 238

GANGREN-MOTOREN
Fiskernes utrættelige Hjæ'per

SKAGENS BOGHANDEL
Erik Krarup
Tlf. 243

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning
Telefon 277 . 2 Lin.

BRDR. NIPPER
Skibsbyggeri

TRÆSKO - TRÆSKOSTØVLER
saa gaa til
Arthur Trolle - Telefon 385

Karstensen og Henriksen
Skibs- og Baadbyggeri
Telefon 201

SKAGEN

C. D. Brøndum . Kolonialhandel
Telefon 118

DANSK KRONE-SILD A/S
Fersk Fisk & Sild
Marinerede Sild . Sal'sild . Regvarer en gros
Telegram-Adr.: KRONESILD
Skagen . Telefon 424

SKAGEN ISVÆRK
SKAGEN

Carlo Hansens Glarmesterforretning
Telefon 207
Stort Udvalg i indrammede Billeder og Glas

IVER CHRISTENSEN - SKAGEN
Etabl. 1878 Telf. 71 og 45
Danmarks største Trawl- og Vaadbinderi
Filial i Hirtshals

C. S. MØLLER - SKAGEN
Telefon 83
Kolonial og Isenkram

OSCAR SKOUGAARD
aut. Installatør . Telefon 345
SKAGEN

HIRTSHALS

Gør Deres Indkøb af Mælk,
Fløde og Smør i
HIRTSHALS MEJERI
Telefon 8 Iscream - Flødeskum

A/S Lillehedens Savværk
Tlf. 62 Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort
Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler

CHR. JEPSEN - Telefon 39
Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI
Telefon 108
Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

AALBÆK
Aalbæk Kød- og Paalægsforretning
v. Helga Larsen - Telefon 48
leverer altid 1. Kl.s Varer

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING**Valdemar Petersen**

Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havnanbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation**DAMPKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendtS/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
(1/2 Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24**Selskabets Ekspeditioner:****KØBENHAVN:** Hr. Th. Hørrig, Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1885 og 11885. Kontortid 8-8, Søndage 8-9 Fm.**RØNNE:** Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 8-12, 1-8. Søndag 8-9 Fm.

Aktieselskabet

*Esbjerg**Tovværksfabrik*

Esbjerg

KØB**DANSK****Kunstige Tænder**- men naturlige -
faar De altid hosTELF. 1099 - FREDERIKSHAVN
DANMARKSGADE 74¹**C. K. HANSEN**AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Telegram-Adresse: HANSEN

★

Korresponderende Reder for:
Aktieselskabet
Dampskibsselskabet „DANNEBROG“**Brugte Reb**

sælges af og købes af

Søren K. Sørensen

Esbjerg ny Havn

Brugsforeningen »FREM«

Uddeler Carl F. Christensen

Telefon 372 - 872

Skolegade 40, Esbjerg

Carl Feerup EsbjergBenzin. - Depot af
Vacuum Olier

Skibsprovianteringsforretning

Telefon 23

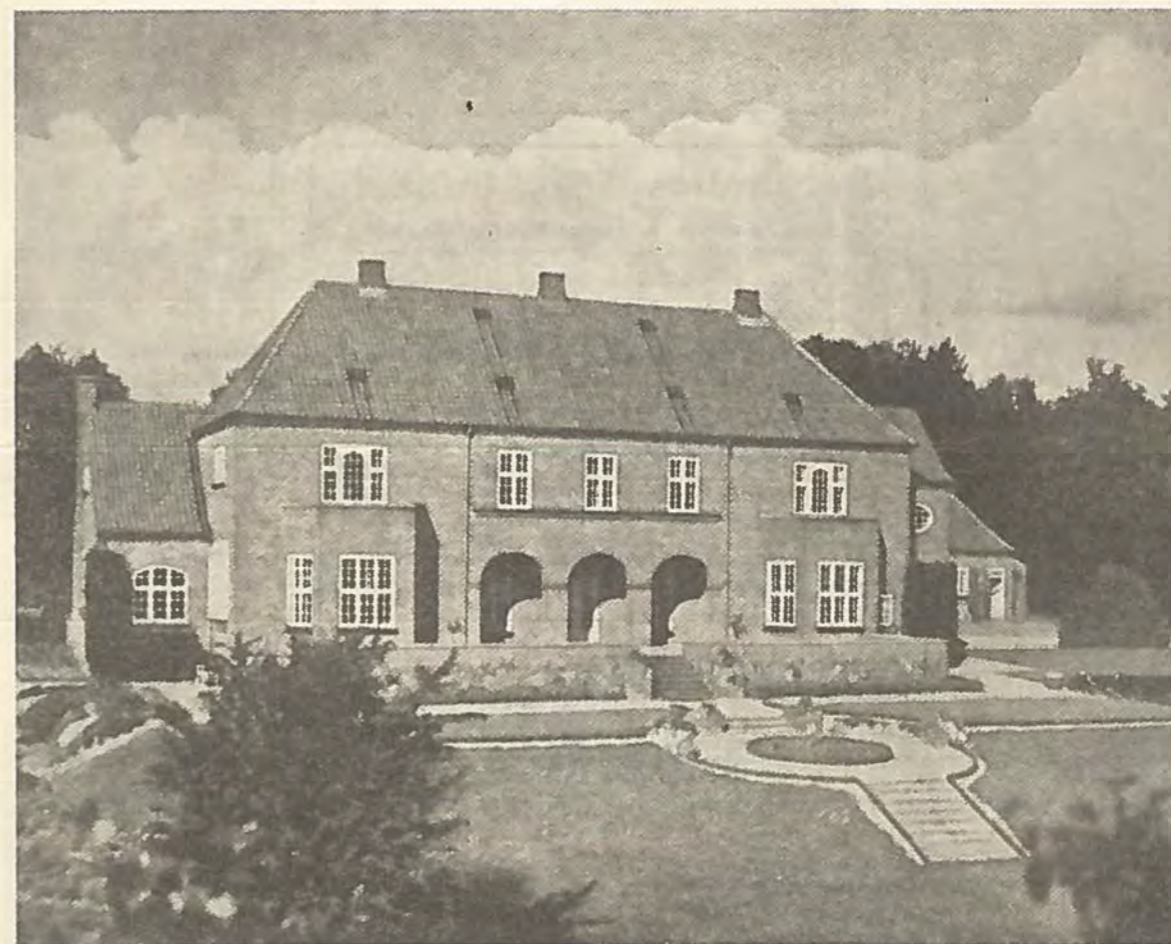
Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 4

1. April 1944

11. Aarg.

Sømandshøjskolen i Svendborg

(Se Omtalen inde i Bladet)

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Forlang altid **Bornholms Vegetabil Margarine**

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

RESERVERET

Sparekassen
for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131
Kontortider:
10-11 $\frac{1}{2}$ og 2-4
Lørdag Em. 2-5

NILSSON
I Nilssons Sko
er Gangen go'
Tlf. 116 - Lemvig

To- og Firtakts-
Motorer
Billigste Pris
Forlang Tilbud
**Grenaa Havns
Motorfabrik**
Motorer i alle
Størrelser

Bornholms Maskinfabrik
Kakkelovne & Bygningsstøbegods

Lemvig Folkebank
Aktieselskab
Kontortid: 10-11,30 og 2-4 Lørdag Em. 2-5
Telefoner 133 & 229
Kontorsteder Thybøen, Harbøre, Bøvling, Rømø.
Alle Bankforretninger udføres.

Vestjysk Krystal Isværk
Esbjerg

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

RESERVERET

**Køkkenudstyrs-
Forretning**
Lysekroner. Glas. Porcelæn.
L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg

Fanø Sandorm
Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billig-
ste og bedste Sand-
orm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.
S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø

— STØT BLADETS ANONCØRER —

**DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-
TIDENDE**
Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvjaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

VIKINGEN

Havets - Havnens - Høvelens og Hjemmets ill. Magazin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magazin.
Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig
Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 4

1. April 1944

11. Aarg.

J. Lauritzens Søfartsskole

Den 6. Januar indviedes den Søfartsskole, som Rederifirmaet J. Lauritzens har oprettet ved Svendborg til Uddannelse af nye Sømand, der arbejder i Rederiets Tjeneste. Skolen er indrettet i en smuk og praktisk Bygning, hvoraf vi paa Bladets Forside bringer et Billede.

Ved den højtidelige Indvielse holdt Skibsreder Knud Lauritzen en Tale, hvori han redegjorde for Rederiets Synspunkter for Uddannelse af nye Søfolk.

Vi tillader os efter Rederiets Tidsskrift „Frivagten“ at gengive Hovedpunkterne af Skibsrederens Tale:

„Rederiet Lauritzens Sømandsuddannelse er af gammel Dato. I min Fader — Konsul D. Lauritzens Arkiv — fandt jeg for nogen Tid siden en Lommebog, hvori han havde opført Navnene paa en Række unge Mennesker, som han allerede dengang, Rederiet havde til Huse i Esbjerg (det var omkring 1908), ansatte som en Slags Dampskibslærlinge ombord paa de smaa Skibe, Rederiet den Gang ejede. Denne Uddannelse blev opgivet, sandsynligvis paa Grund af den første Verdenskrig, og i de kommende Aar skete der fra Rederiets Side ikke videre i denne Retning.

I 1930 paabegyndte vi imidlertid vor metodiske Uddannelse af egne Folk, ved Købet af Skoleskibet „FANØ“, som har været i Fart siden da med 8 Elever ombord. Vi lægger stor Vægt paa den praktiske Uddannelse, som finder Sted i et saadant fragtførende Skoleskib, hvor der kun er forholdsvis faa Drengene ombord, saa Ledelsen virkelig faar Mulighed for at præge og undervise de enkelte Drengene, og hvor der er naturligt Arbejdsstof med de Problemer, som Drengene senere kommer ud for, naar de skal sejle som Sømand og senere som Officerer. I 1939 byggede Rederiet et nyt Skoleskib „RØMØ“ — det blev forøvrigt bygget ude ved Gl. Hestehauge Værft her ved Svendborg.

I 1941 indkøbte vi fra Sverige et Skoleskib „TURØ“, som midlertidigt sejlede som Fragtskib, og som desværre forliste nu i November Maaned med Tabet af Føreren, Kaptajn Edv. Nielsen, og Ungmand Niels Jensen.

I Sommeren 1940 efter Besættelsen paabegyndte vi vor egen Søfartsskole — under Sømandsskolens Tag i Svendborg.

De opnaede Resultater ved denne Uddannelse af Sømand paa Land viste sig at være

gode, og vi købte derfor en Grund paa Turø, hvor vi vilde opføre vor egen Søfartsskole.

Imidlertid viste det sig vanskeligt at faa Materialer, og desuden havde vi ikke Tid til at vente alt for længe, og Tilfældet kom os til Hjælp i LRS. Elmquists Skikkelse, idet han, som var kendt med vore Søfartsskoleplaner, foreslog os at købe den Bygning, som vi i Dag har indviet. —

Naar vi anvender saa meget Arbejde og saa store Pengemidler paa Uddannelsen af de unge Sømand, er det ikke alene fordi vi i al Almindelighed ønsker at støtte unge fremadstræbende Søfolk i deres Uddannelse, men ogsaa fordi vi som Forretningsmænd mener, at det betaler sig at skaffe de bedst mulige Folk til at hjælpe os med Driften af vort Rederi. De vil saaledes forstaa, at der her ikke er Tale om Godgørenhed i gammeldags Forstand, men om en Disposition i fælles Interesse.

Det er vor Mening, at de Penge et Land giver paa sin Ungdoms Uddannelse og Opdragelse, eller rettere Opdragelse og Uddannelse, fordi Opdragelsen er det vigtigste, er de Penge, som anvendes bedst og giver de bedste Renter paa langt Sigt.

Efter min Mening er Undervisningsministeriets Budget og Pengenes rette Anvendelse — af Hensyn til Fremtiden — det vigtigste i det danske Statsbudget.

Som De allerede ved, er dansk Skibsfart meget haardt ramt af Krigen, men saa meget desto mere nødvendigt er det, at vi hurtigst muligt genopbygger Skibsfarten efter Krigen, og dette vil bl. a. ske gennem en rigtig Opdragelse og Uddannelse af vore Folk.

Særligt vort Rederi, der arbejder med Specialtransporter, f. Eks. af Cellulose, Stykgods-laster mellem Nord- og Sydamerika, Appelsin-laste fra Palæstina, Italien og Spanien, samt vor særlige Frugttrafik med store Køle-Motorskibe fra Sydamerika og Pacifikkysten, kræver Folk saavel paa Dækket som i Maskinen af en særlig Standard; Folk, som kan passe og bevare disse meget værdifulde Laster; og vi faar ikke noget at sejle med, medmindre vi passer de Laster, der betros os, bedre og mere omhyggeligt end vore Konkurrenter.

Jeg skal her ikke i Enkeltheder gennemgaa Søfartsskolens Arbejdsplan, men henvise til det

Hæfte, som er blevet omdelt, og hvoraf Retningslinierne fremgaar.

Jeg vil blot nævne, at vi i vort Arbejde med Skolen ikke alene vil lægge Vægt paa Elevernes Uddannelse i det rent faglige Stof, men ogsaa — og maaske i Særdeleshed — vil vi søge at bibringe Eleverne en almen menneskelig Indstilling med Respekt for de nordiske Idealer, som bedst karakteriseres i Ordene: Sandhed og Ret.

Vi haaber ogsaa, at Eleverne her vil opleve en god, lykkelig Tid, med godt Kammeratskab; en Tid som de senere vil se tilbage paa med Glæde. —

Naar vi nu overgiver Skolen til Forstander Gjødrik Andersen, beder jeg Dem Kaptajn Gjødrik Andersen særligt lægge Dem dette paa Sinde, men efter hvad vi allerede kender til Dem, nærer vi fuld Tillid til, at De vil drive Skolen i den nordiske Aand, som De og vi hylder. —

Jeg vil til Slut takke Dem alle, fordi De er kommet til Stede i Dag ved vor Skoles Indvielse, idet jeg haaber paa et godt Samarbejde med Myndigheder, Institutioner og Erhvervsforetagender her i Søfartsbyen Svendborg, saaledes at vi sammen kan hjælpes ad med at føre dansk Skibsfart fremover og opover igen."

Efter Skibsreder Knud Lauritzen talte en Række Personer, som bragte Lykønskninger fra forskellige Kredse.

Tidsskrift for Redningsvæsen

Nogle Oplysninger om Bladets Økonomi

Der har flere Gange været spurgt, hvordan Tidsskriftets Økonomi egentlig staar. Og der er dem, der har ment, at Bladet maatte være et godt Aktiv.

Vi skal for at give Medlemmerne et Indtryk af Forholdene oplyse, hvorledes det stilledes sig med Økonomien for sidste Aar — 1943. Bladet gaar nu i sin 11. Aargang.

Vi giver et Resume af Driftsregnskabet.

Indtægt:	
1. Redningsmændenes Bidrag ..	1.000,00
2. Særligt Tilskud	400,00
3. Bekendtgørelser	520,46
4. Renter	20,77
Ialt Indtægt	1.941,23
Underskud	435,16
	<u>2.376,39</u>

Udgift:

1. Trykning af Bladet	1.741,39
2. Porto, Bladhold, Clicheer og andre Omkostninger	635,39
Ialt Udgift	<u>2.376,39</u>

Aaret 1943 har altsaa givet et Underskud paa 435 Kr. 16 Øre.

I de 11 Aar Bladet har bestaaet under de nuværende Udgivere, er der oparbejdet en lille Formue, saaledes at vi har kunnet taale dette Underskud uden selv at skulde lægge Penge ud. Men dette har kun kunnet ske ved, at Redaktørerne har arbejdet uden nogen videre Løn i Penge. Ellers har vi nok haft Glæde af Arbejdet gennem den Interesse Redningsmændene o. a. har vist Bladet.

Vor Kapital udgjorde ^{31/12} 1943 følgende:

1. Kassebeholdning	199,51
2. Bankbeholdning	609,34
	<u>Kr. 808,85</u>

Vi kunde saaledes nok taale det nævnte Underskud paa 435 Kr. 16 Øre uden at bringe Økonomien i Fare.

Vi kan oplyse, at der i de 10 Aar, Bladet har gaaet, er udbetalt 400 Kr. til Redaktørerne. Vilde vi have beregnet os for Eks. 100 Kr. hver om Aaret, vilde vor Stilling have været 1600 Kr. ringere, og Bladet havde da i Dag staaet med et stort Underskud.

Naar Bladet i 1943 gav det store Underskud, saa skyldes det, at vi blev snydt af den Annoncemand, som vi havde forpagtet nogle Annoncesider ud til. Skønt han havde opkrævet Pengene forud hos Annoncørerne, holdt han pludselig op med at betale til os, og vi mistede derved 6—700 Kr. Og han havde tilmed opkrævet store Beløb hos Annoncørerne.

Nu har vi heldigvis faaet en Aftale med en dygtig og redelig Mand som Annoncerepræsentant, og vi har Haand i Hanke med, hvad der forlanges for Annoncerne, saa vi haaber der skal blive gensidig Tilfredshed.

Egentlig vilde vi helst kun have Annoncer paa de 3 Omslagssider, saa hele den indvendige Del af Bladet udelukkende kunde bruges til Tekst; det giver et mere indholdsrigt og smukkere Blad. Men for Økonomiens Skyld kan vi ikke undvære en passende Annoncemængde. Vi benytter da Lejligheden til at takke de Selskaber, Institutioner og Forretningsmænd, som paa denne Maade støtter Bladet.

Redaktionen.

Det gamle Redningsbaadshus i Vorupør sælges

Det gamle Redningsbaadshus i Vorupør er averteret til Salg til Nedbrydning. Det er Meningen, at den gamle Roredningsbaad, der staar i Huset, skal sælges, og derefter har man ikke Brug for Huset mere, men da det staar paa privat Grund, kan det kun sælges til Nedbrydning.

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Fisker, Redningsmand og Strandfoged Jens C. N. Hjermitzlev, Lønstrup, døde den 4. Marts, godt 85 Aar gammel. Han er født i Lyngby og fo'r som ung til Søs, men efter tolv Aars Forløb giftede han sig og bosatte sig i Lønstrup, hvor han slog sig paa Fiskeriet. Han reddede som Sømand et Menneske fra at drukne, og senere som Fisker redede han to Mand, der kæntrede paa Revlen. — Jens Hjermitzlev har været Strandfoged i 33 Aar og med i Redningsbaaden i 21 Aar, fra 1891 til 1913, og ialt har han boet i Lønstrup i over 58 Aar. For hans Indsats ved Bjergning af Mennesker har han modtaget en stor Sølvmedalje. Han har været gift to Gange. I første Ægteskab er der syv Børn og i det sidste fire. For seks Aar siden mistede han sin Hustru og har siden haft en Søn og Svingerdatter til at bo hos sig. I de sidste 14 Dage havde Jens Hjermitzlev været syg, men ingen havde vel troet, at den ellers saa friske Mand saa hurtigt vilde bukke under.

75 Aar

Fhv. Baadmand ved Redningsstationen Svenske Knolde, Jens Kornelius Gade, fyldte 75 Aar den 17. Marts.

65 Aar

Tidligere Baadmand Jens Bleeg Pedersen, Kirkeby Redningsstation paa Romø, blev 65 Aar den 3. Marts.

60 Aar

Baadformand Anton Eriksen, Stenbjerg Redningsstation, fyldte 60 Aar den 26. Februar.

Jubilæum

Den 1. April fejrer en af Vestkystens kendte Mænd, fhv. Opsynsmand ved Klitmøller Redningsstation, Strandfoged Poul Odder, 50 Aars Jubilæum som Strandfoged. Poul Odder er født i Vangsaa den 9. Juli 1865. Kun 24 Aar gl. flyttede han i 1889 til Klitmøller. Efter Datidens Forhold tog han ivrigt aktiv Del i Fiskeriet, og ung og energisk som han var, varede det ikke længe, førend han indtog en førende Stilling blandt sine Standsfæller, hvilket ogsaa hans lange Livs Virksomhed bærer Vidnesbyrd om.

I 1892 blev han ansat i Redningsvæsenets Tjeneste som Baadmand, blev i 1903 forfremmet til Baadformand og overtog allerede i 1905 Stillingen som Opsynsmand. Denne Stilling beklædte han indtil Alderen den 1. Oktbr. 1935 paabød ham at fratæde. En ansvarsfuld Gerning var ham betroet i 43 Aar, og i det lange Tidsrum har han været med til at redde over 200 skibbrudne, dels med Redningsbaad, dels med Raketapparat, og desforuden ogsaa deltaget i utallige Rednings-Assistanter for Stedets Fiskere, naar disse var ude i vanskelig og farefuld Landing i oprørt Hav.

Afskedigelse

Baadmand ved Redningsstationen „Skagen Havn“, Chr. Marinus Jensen Diget, er efter eget Ønske afskediget af

Redningsvæsenets Tjeneste fra Udgangen af Marts d. A. Mar. Diget har været ansat ved Stationen fra November 1935 og i den Tid deltaget i Redningen af 32 skibbrudne.

Paa Grund af Reduktion af Stationens Mandskab bliver der ikke ansat nogen ny Baadmand.

Sommerlejre for

Sømandshustruer og deres Børn

I Lighed med tidligere Aar paatænker „Indenlandsk Sømandsmission“ ogsaa i Aar at arrangere Sommerlejre for Sømandsbørn og Sømandshustruer, hvis Mænd enten befrygtes forlist eller sejler i det fremmede. Man har fra mange Sider modtaget Bevis paa, at disse 14-Dages Sommerlejre netop blev opfattet af Sømandsfamilierne som et Haandslag fra Samfundet paa, at de ikke var blevet glemt.

I 1943 havde vi 178 Mødre og 227 Børn i 3 14-Dages Lejre, og det er vort Haab, at det skal lykkes os i 1944 at faa et betydeligt større Antal Deltagere i Lejr.

Der er til Formaalet allerede paa nærværende Tidspunkt blevet ydet en betydelig Gave paa 10.000 Kr. fra Skibsreder Marius Nielsen og 1.000 Kr. fra Journalistforbundets Rundskuedag, ligesom der fra anden Side er givet Tilsagn om forskellige Pengebeløb.

Det er ikke Meningen i den Forstand at arrangere en Indsamling paa bredt Basis, men man haaber meget, at der i Løbet af et Par Maaneder maa indkomme de 30.000 Kr., som skal bruges til Formaalet.

Aalbæk Redningsstation

Stationens Nedlæggelse

14 Strandinger i 82 Aar

For ikke længe siden blev Aalbæk Redningsstation som bekendt nedlagt efter af have eksisteret paa det nærmeste i 82 Aar. Nedlæggelsen blev bl. a. motiveret med, at der i Aalbækbugten siden 1921 ikke havde fundet Strandinger Sted, ved hvilke Redningsbaaden havde været virksom, samt at Skagens Motorredningsbaad var i Stand til at overtage Funktionerne ogsaa for den Strækning, som Aalbæk Redningsbaad hidtil havde haft som sit Omraade.

Redningsstationens Baadformænd og Opsynsmænd

Redningsbaadens første Formand var Jens Christensen Holm, Paa Grund af Alder tog han sin Afsked fra Redningsvæsenet i 1877 efter 16 Aars Tjeneste, i hvilket Aaremaal han var med til at redde 29 skibbrudne fra ialt 5 Strandinger.

Hans Efterfølger blev Peder Chr. Larsen (Poel), der var Baadformand til sin Død d. 27. Marts 1896 og deltog i 12 Redningsforetagender, hvorved 73 skibbrudne reddedes. Han var dekoreret med Fortjenstmedaljen i Sølv.

Christian Holm, Søn af Jens Holm, blev derefter Formand den 1. April 1896. Han tog sin Afsked fra Redningsvæsenet d. 1. Oktober 1914 efter 39 Aars Tjenestetid, deraf 18 som Formand, i hvilket Aaremaal han deltog i 7 Redningsforetagender, hvorved 44 skibbrudne reddedes.

Den følgende Formand var Niels Chr. Andersen (Vaadbinder). Han deltog 3 Gange med Redningsbaaden i Bjergningen af 30 skibbrudne. Han var dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn. Tog sin Afsked den 1. Oktober 1932.

Efter Niels Chr. Andersen blev hans Broder, Jens Peter Andersen, Baadformand i hans Formandstid forefaldt ingen Strandinger; men Redningsbaaden var dog en Gang sat i Bevægelse i Anledning af en indtruffen Stranding ved Strandby, hvilket Skib imidlertid kom ud ved egen Hjælp. Tog sin Afsked den 1. Oktober 1942.

Stationens sidste Baadformand var Bundgarnsfisker Chr. Nielsen, der tog sin Afsked i 1943.

Redningsstationens første Opsynsmand var Lokalhistorikeren A. P. Gaardboe. Paa Grund af Svagelighed tog han sin Afsked den 1. Oktober 1893. Han dekoreredes med den kongelige Belønningsmedalje i Guld og Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

Hans Søn, Christian Gaardbo, var Stationens Opsynsmand fra den 1. November 1893 til sin Død i September 1929.

Laurits Holm, Søn af førnævnte Baadformand Christian Holm, blev derefter Opsynsmand og fik sin Afsked ved Stationens Nedlæggelse.

— Af det gamle Redningsmandskab, der var i Funktion ca. 1900, lever endnu Christian Lyng, Aalbæk, Jens Hjortlund og Jørgen Christoffersen, Klitlund.

Dramatisk Stranding for 50 Aar siden

Den 6. Marts 1894, Morgen Kl. 5, strandede paa Skagens Sydostrev Evertgaleasen „Gesiene“ af Bremen, paa Rejse fra Aalborg til Hamborg med Cement, paa Grund af ukendt Strømsætning og usigtbart Vejr.

Strandingen blev bemærket Kl. 7 af Toldopsynet, der hurtigt meddelte det til den 1/8 Mil bortliggende Signalstation, hvorfra der blev telegraferet til Skagen Redningsstation om at komme til Hjælp.

Hurtigst muligt blev Redningsmandskabet sammenkaldt, og efter kort Tids Forløb var Redningsbaaden transporteret en halv Mil øst-efter og sat i Vandet et Stykke til Luvart af af det strandede Skib.

Det blæste da en Storm af SSO med Sne og Regnslud, og der gik meget høj Sø.

Efter store Anstrengelser lykkedes det at ro Redningsbaaden ud gennem Braadsøerne, og den blev stadig fyldt med Vand. En Gang fik den en meget høj Braadsø ind fra Styrbord, hvilken Sø trykkede den med saa stor Kraft ned om Bagbord, at Sideventilernes Tappe knækkede. Samme Braadsø slog fem af Mandskabet fra Aarerne, og tre af disse brækkedes. Reserveaarer blev straks udlagt, og Baaden naaede lykkeligt ud til det strandede Skib, der stod 500 Favne fra Land med Forskibet i VSV, helt sunken med Forskibet og stadig overskylet af Braadsøer.

Ankeret blev kastet, og ved Hjælp af et Kastedræg blev der opnaaet Forbindelse med Agterskibet, paa hvilket Besætningen, tre Mand, opholdt sig. Disse var meget forkomne og kunde knap fastgøre en Line omkring Livet. Endelig blev en af dem halet gennem Søen ind i Redningsbaaden; men dennes Forbindelse med Skibet mistedes derefter, idet en Braadsø brød hen over dette og rev Storsejlet ud over Skibssiden, saa at det faldt ned over Redningsbaaden og en Del af Mandskabet. For at klare sig maatte Redningsbaaden slippe Forbindelsen med Agterskibet; men da man havde klarert Sejlet fra sig, blev der paany roet hen imod Skibet, og det lykkedes da at faa de tilbageværende to Mand halet gennem Søen ind i Redningsbaaden. Denne stak derpaa Ankertovet fra sig og søgte mod Land, som den heldig naaede paa Nordsiden af Skagens Gren Kl. 10^{3/4}.

For dette Redningsforetagende blev der tildeelt Redningsmandskabet Pengebelønninger saavel af den danske som den tyske Regering, og Stationens Opsynsmand modtog af den tyske Regering, og Stationens Opsynsmand modtog af den tyske Regering et Guldur.

50 Aars Dagen for Lars Kruses Død mindes paa Skagen

Den 9. Marts d. A. var det 50 Aar siden, at Skagenhelten Lars Kruse, der havde været med til at bjerge saa mange Menneskeliv, selv fandt Døden under Fiskeri paa Nordsiden af Skagen. Den da 66-aarige Mand faldt sammen med en yngre Medhjælper over Bord fra en Garnjolle og druknede. De to andre Kammerater lykkedes det at redde Livet. Lars Kruses Lig fandtes kort efter, og 6 Dage senere begravedes han paa Skagen Kirkegaard under store Æresbevisninger fra hele det danske Folk.

En Mindesten med hans Medaillon og Vennen Holger Drachmanns skønne Vers pryder hans sidste Hvilested.

Paa Halvhundredaarsdagen for Lars Kruses Død bragte Skagboerne Blomster til hans Grav, og Borgmester Th. Geisnæs nedlagde paa Kommunalbestyrelsens Vegne en Palmedekoration ved Foden af Mindestenen.

— Og paa 50-Aars Dagen for Lars Kruses Begravelse, d. 15. Marts, fandt en anden smuk Højtidelighed Sted ved Heltegraven, idet Formanden for Finlands Sjøreddningssällskap, Kommerceraad H. A. Elfving, der for Tiden opholder sig her i Skagen, i Overværrelse af flere Redningsmænd nedlagde en smuk Krans paa Graven. Kommerceraaden udtalte ved Nedlæggelsen følgende: „Lars Kruse staar ikke blot for Danmarks Befolkning som den største og mest uforfærdede Redningsmand. Hans Ry gaar over hele Verden.

For mig, der i mit Virke her i Skagen, har lært Lars Kruses Hjemstavn og Folk at kende, og som har set disse Kysters stærke Sømandsind og Heltemod, er det særligt magtpaaliggende paa mit Fædrelands Vegne at hædre Lars Kruses Minde. — han, den ypperste blandt Danmarks modige Redningsmænd.

Det gør jeg med Stolthed og Glæde i min Egenskab af Formand for Finlands Sjøreddningssällskap.“

I Nærheden af Lars Kruses Grav hviler nu ogsaa hans Søn, Redningsmanden, Jens L. Kruse, der værdigt traadte i sin Faders Spor og var med til at redde over 300 Menneskeliv.

En Sønneson, der bærer Bedstefaderens Navn, Lars Andersen Kruse, er nu Opsynsmand for Redningsvæsenet paa Skagen.

Chr. H. L.

Skagen for 100 Aar siden

I et Ugeblad, „Bidrag til Tidshistorien“, der blev udgivet af C. Hempel i Odense, findes i et Nummer fra 1852 en Skildring af Skagen, som Byen saa ud dengang — altsaa for næsten hundrede Aar siden. Der fortælles bl. a.:

Skagen, denne Danmarks nordligste Købstad, har 14—1500 Indbyggere. Skønt den er Købstad fra Erik af Pommerns Tid, ligner den i sit Udortes intet mindre end en Købstad. Den strækker sig omtrent 1/4 Mil paa den sydlige Kant af den Jordtunge, der skiller Nord-søen og Kattegat fra hinanden, og ligner en vidt adspredt Landsby med enkelte tegltækte Huse. Ingen Gader eller Stræder findes her, ja ikke engang nogen ordentlig indkastet eller anlagt Vej. Der gaar blot nogle Hjulspor hist og her paa Kryds og tværs imellem Husene og de af fire Længer sammenbyggede Gaarde, og den fremmede, der en mørk Aften paa egen

Haand vover sig ud, vil snart blive nødt til i det første det bedste Hus, han kommer til, at søge sig en Vejviser. Der er kun Sand at vade i, intet andet end Sand, og mange Steder skiller høje Sandklitter den ene Nabo fra den anden. Disse Klitter bliver dog Tid efter anden bortskaffede. — I dette Sand pløjer og saar man Rug, Byg og Havre, og naar det ttæffer ind med en vaad Sommer, kan endog Bygget afgive en paafaldende frodig Afgrøde. Dette skyldes imidlertid den kraftige Gødning med Fiskeaffald, men den maa gentages hvert Aar. Stene findes her aldeles ikke, idetmindste ikke saa store, at de kan anvendes til Brolægning, og derfor maa Beboerne, naar de vil have et lille brolagt Fortov udenfor deres Hus eller inde i deres Gaard, som enkelte har, faa Stene dertil hidført ad Søvejen andre Steder fra.

Fisk foroven og Fisk forneden

„Fisk foroven og Fisk forneden“, tænkte jeg første Gang, jeg gik langs Byen og Strandbredden, hvor jeg saa Fisk i Tusindtal, baade levende og døde, ferske og tørrede, i Havstokken, liggende paa Sandet og hængende i Luften til Tørring. Hele Dagen, og sommetider Natten med, beskæftiger Skagens Beboere, der alle er Fiskere i Ordets egentlige Betydning, baade gamle og unge, Kvinder og Børn, sig med Fiskeri. Naar nu det kolossale, fiskerige Garn bliver trukket op til Strandbredden, fyldt med flere Hundrede, ja Tusinde af Fisk. (Der skal have været det Tilfælde, at der i et Garn paa en Gang er fanget 10.000 Fisk) af forskellige Slags og Størrelse, er det et imponant Syn at se denne Fiskevrimmels Sprætten og Plasken. Fiskene bliver aldrig talt, men delt i Dynger, saa mange som Garnets Ejere beløber sig til, og saa delt ved Lodkastning. Dette Fiskeri drives fra, hvor Byen begynder og helt ud til Grenen.

Man paastaar i Skagen, at Fiskeriet er i Aftagende, som en Følge af, at Hajen er kommet hertil efter Stimer fra Nordsøen. Ikke desto mindre kan man dog endnu daglig, ved at spadserere fra Skagen ud til Grenens Pynt, se Flyndere og Kuller etc. ligge nylig optrukne paa Sandet i Tusindtal. Afsætning paa Fisk mangler der forresten ikke paa. Her ligger jævnlig, ja næsten daglig svenske Baadførere, der køber den straks, foruden danske Kvase-skipperere, der opkøber mange Rødspætter levende, som de sejler med til København. Hvad der ikke saaledes sælges, tørres. Om Vinteren tørres Fiskene hos mange Smaafamilier inde i Stuen ved Kakkellovnsvarme. I saa Fald kan man da let gætte sig til Atmosfærens Tilstand der. Skagboerne er haardføre og i Almindelighed stærkt byggede. De spiser sædvanlig Fisk tre Gange daglig. Det er en staaende Ret paa Spisesedlen.

Et sørgeligt Udseende

En Fjerdingsvej nordvestlig for Byen ligger en lille Landsby, der kaldes Gammel Skagen, og som er en Rest af det første Skagen, hvoraf en Del blev skyllet bort af Nordsøen engang, og der paastaas, at man endnu ved stille Vejr kan se nogle Ruiner deraf paa Havets Bund. Det er et smukt Syn, at man daglig ser Skibe i Hundredtal sejle her forbi ud og ind af Kattegat. Hvad der er ret mærkeligt her, er et smukt lille Skovanlæg — der dog kun bestaar af Elletræer og enkelte Popler — omkring Byfogdens Bopæl. Det trives mod al Forventning. Det er ogsaa mærkeligt, at flere Steder findes under Sandet, hvoraf hele Omegnen bestaar, ypperlige Tørn, der benævnes Martørv. Desuden er der Nord for Byen en temmelig stor hedeagtig Mose, hvor Tørv findes helt op i Jordskorpen. To Mil nærmest Skagen har Landet et sørgeligt Udseende. Intet uden Sandklitter, somme Steder tyndt bevoksede med Marehalm, men andre Steder et stort Sandhav, hvor Flyvesandet flyger omkring som et stærkt Snefog, naar det blæser, og danner en fast uoverseelig Sandørk, der har megen Lighed med en snebedækket Mark; og skønt Plantning af Marehalm sker aarlig, er endnu store Stykker ubepantede. Skibbrudne opholder sig ofte paa Skagen i længere Tid, og om Sommeren kommer ikke sjældent Rejsende hertil for at se den nordligste Pynt af Danmark.

Da 23 Oksby-Boere satte Livet til

Redningsmandskabet paa den jyske Vestkyst har ofte en haard Tørn, naar Efteraarstormene sætter Vesterhavet i vildt Oprør, og Skibe er kommet for nær de farlige vestjyske Rev. Et særlig farefuldt og haardt Job var dette Arbejde, indtil Redningsmandskaberne omkring Aarhundredskiftet blev forsynet med større og sødygtige Redningsbaade, og Fyrvesenet blev udbygget. Mange vestjyske Helte maatte i forrige Aarhundrede bukke under i deres Forsøg paa at redde Søfolk, hvis Fartøj var drevet ind paa en af Revlerne, hvor det i Brændingen blev splintret i Stumper og Stykker. Ofte krævede Vesterhavet, naar det var i sit mest onde Lune, baade de skibbrudne og Redningsmændenes Liv.

En af de største Katastrofer i det vestjyske Redningsvæsens Historie indtraf Natten mellem 22. og 23. November 1843, altsaa for et Hundrede Aar siden, paa Horns Rev, et af de farligste af alle vestjyske Rev, hvor mange Skibe i Tidens Løb har endt deres Dage, og mange Søfolk har lidt Druknedøden efter en haabløs Kamp med Elementernes Rasen.

LEMVIG

Sølv . Guld . Uhre . Optik

Hansen & Smedegaard

Lemvig - Telf. 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG MEJERI

FR. JELLESMARK

Vognmand - Lemvig - Telf. 337

Al Fragt- og Personkørsel besørger

Besøg

LEMVIG FILMTEATER

L. KIER . LEMVIG

Korn- og Foderstofhandel

Telefon 75 og 76

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN'S SVINESLAGTERI

LEMVIG KUL-KOMPAGNI A/S

Direkte Import

Kontor: Vasegaarden

LEMVIG TRÆLASTHANDEL

BRDR. SKOU

Trælast og Bygningsartikler

Kaminer og Kakkelovne - Alt i Brændsel

JESPER PEITERSEN - LEMVIG

Vaadbinderi og Fiskeartikler - Tovtjæreri

Telefoner: Lemvig 248 - Thyborøn 17

Alle Reparationer udføres

Lemvig Motor-Compagni . Brdr. Eriksen

aut. Ford Forhandler

Nye og brugte Automobiles

MINERALVANDSFABRIKKEN

» I D E A L «

LEMVIG

Lemvig Tandteknik - J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik

Torvet 1 - Telefon 248

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2. August 1847

Telefon 131 . Postgiro 851.00

Kontortider: 10—11¹/₂, og 14—16, Lørdag 14—17

THISTED

Engelsk Beklædnings-Magasin

Nytov

Alt for Herrer og Dreng

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabbel & Co.s Eftf.)

Telf. 326

Fiskeriartikler . Skibshandel

Chr. Sørensen - Isenkramforretning

St. Torv - Telefon 257

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10—12 og 2—5

Telefoner 2 og 502

Emmy Jensen . Gudrun Blachs Eftf.

Frederiksgade 2 . Telefon 319

Mest moderne Tandteknik

BRDR. JENSEN . THISTED

Telefon 94

Monumenter og Gravgelændere

SÆBY

TRÆSKO og TRÆSKOSTØVLER

bedst og billigst

Johan Christensen . Telefon 235

Sæby Fiskeauktion v. Roland Poulsen

Telf. Kontor 33 . Privat 114

VALD. OLSEN . Telefon 14

Kolonial - Skibsproviantering

Fiskeriartikler

SÆBY MØBELMAGASIN

Landsdelens største Møbellager

Christensen & Sønner

Stampen Savværk & Emballagefabrik

Chr. A. Nielsen . Tlf. 46

Alt i Fiskekasser

Enhver Vestjyde føler Alvoren, naar en Orkan fra Vest sætter skummende, buldrende Søer ind over Revlerne og truer Landet, der ligger indenfor, men ingen har som Redningsmandskaberne følt, hvor afmægtige Menneskene staar overfor dette gigantiske Naturskuespil.

23 af Beboerne i det fattige vestjyske Sogn Oksby ved Blaavand mistede den Nat Livet.

Pastor J. Andreassen, der i mange Aar var Præst ude i dette Sogn, har gjort dette frygtelige Drama til Genstand for en grundig historisk Undersøgelse og for en Del Aar siden udgivet en Bog herom.

Skonnerten „Castle Tioram“ var, fortæller han, Aarsag til, at saa mange Mennesker den Nat mistede Livet. Skonnerten var lastet med 380 Kister raa Sukker og havde forladt Kuba i September 1943 med Hamborg som Maal. Den havde paa Rejsen over Atlanten haarde Efteraarstorme at kæmpe med og maatte paa Grund af Havari anløbe Plymouths Havn for at reparere. Det var den 6. Novbr., men den 18. Novbr. stak den atter til Søs og blev tre Dage senere overfalden af en ualmindelig heftig Efteraarstorm af Sydvest, der drev Skonnerten ud af Kurs. Den var ellers kommen i Nærheden af Helgolandsbugten, men den 22. Novbr. var den drevet helt op i Nærheden af Horns Rev, hvor den kastede Anker, og Masterne blev kappede som Følge af det forrygende Vejr.

Fra Oksby kunde man se, at der paa den anden Side af Horns Rev, et Par Mil ude laa en Havarist med Nødsignal og uden Master, og i de følgende Timer bemandedes en halv Snes Baade paa Kysten. Naar der sendtes saa mange Baade ud, var det fordi man haabede at kunne hjælpe Havaristen ind til Fanø og saaledes faa en god Bjergningsentreprise. Toldkontrollør Groos tog med ud for at medvirke som Tolk og Mægler. Baadene naaede, trods det fraadende Hav, ud til Skonnerten, hvor det imidlertid viste sig, at der ikke var Mulighed for Bjergning af Skibet, saa længe Søen var saa urolig. Man tilbød at tage Besætningen med i Land, og dette Tilbud blev modtaget undtagen af Skonnertens Fører, der ikke vilde forlade sit Skib. Han ønskede, at den medbragte Lods blev ombord hos ham, og dette Ønske blev imødekommet, og samtidig blev 6 Oksbyboere ombord paa Skonnerten for at afvente en Bedring i Vejret, saa man mulig den følgende Dag kunde bringe Skibet ind til Fanø.

Men nu tog Stormen til i Styrke, og de Baade, der var undervejs ind fra Skonnerten, havde flere Timers Kamp med Døden i Brændingerne. Seks af dem naaede i Løbet af Natten til den 23. Novbr. i Land mellem Blaavand og Vejers, en var blevet ude ved Skonnerten, og de tre gik ned med deres Besætninger, ialt 20 Mand. En Mand var slaet overbord fra en af de seks Baade og druknet. Skonnerten

kom ud paa Natten i Drift og strandede paa Kysten. Kaptajnen og to af de Oksbyboere, der var bleven ombord, druknede, hvorimod de andre efter umenneskelige Anstrengelser blev reddede i Land.

Da Stormen den 23. November løjede af, laa 23 Oksbyboere druknede ved Kysten. Det var efter Datidens Indbyggertal næsten en Fjerdedel af Sognets mandlige Befolkning.

Ulykken fremkaldte stor Medfølelse over hele Landet, og der blev i den følgende Tid lige fra Kongehuset og til den fattige Arbejder ydet Bidrag til Hjælp for de druknedes Familier.

Mange alvorlige og tunge Begivenheder udenfor deres Vinduer har Oksby-Boerne oplevet baade før og efter den Tid, men ingen af et saa frygteligt Omfang som denne.

Carl Nielsen.

Fiskeauktioner i Februar

Skagen v/ Th. Geisnæs: 2.076,594 kg, hvoraf 43,312 kg lev. og 2,320 kg isede Rødspætter, 23,167 kg Torsk, 35,341 kg Kulter, 19,274 kg Sej, 53,673 kg Hvilling, 15,551 kg Ising, 2,202 kg Knurhane, 5,319 kg Rødtunge, 1,520,444 kg Sild, 2,744 kg Skrubber, 1,327 kg Langer, 179,702 kg Brisling og 175,125 kg Fiskefoder.

Hirtshals v/ N. C. Jensen 1,306,760 kg, deraf 5,080 kg Rødspætter, 30,291 kg Torsk, 1,175 kg Ising, 702,385 kg Sild, 9,359 kg Sej, 6,249 kg Hvilling, 28,617 kg Kulter, 22,500 kg Brisling, 1,657 kg Lever, 43,706 kg bl. Fisk samt 455,650 kg Skiddfisk.

NY BØGER

»Lars Laurila«. Af Sally Salminen. (408 S. — 9,75 — Gyldendal). Den nu saa kendte Forfatterinde er Aalænder og har bl. a. sejret i en Romankonkurrence. Foreliggende nyeste af hendes Bøger er knyttet til Hjemlandet, Aalandsøerne, og giver fængslende Skildringer af deres Natur, den særprægede Befolknings Liv og Tilværelse og de stærke nationale Brydninger, saa man faar indgaaende Kendskab dertil. — Selve Hovedpersonen følger man fra hans første Barndom. Tidligt kommer han ud for Besværigheder i mange Retninger som Følge af den staaende Kamp mellem finsk og svensk, meget maa han staa igennem, mange Fristelser bliver overvundet; men alt ender dog godt, og til sidst faar han sit Hjem i det elskede Sverige. — Bogen virker i mange Henseender som en opfriskende Berigelse. J. Gr. P.

»I Fjeldets Favne«. Af Bernhard Nordh. (220 S. — 5,75 — Gyldendal) Denne Bog foregaar ca. 1850 og skildrer en svensk Bonde og hans Families Kamp for at slaa sig igennem som Nybygger i det nordligste Sverrig. De møder Modstand fra Lapperne, der uberettiget mistænker Bonden, Lars Pålsson, for at have slaaet en ung Lap ihjel, hvorfor de paa alle Maader søger at hindre ham i at blive boende som deres nærmeste Nabo. Pålsson lader sig dog ikke slaa ud, selv ikke en frygtelig Vinter med Hungersnød skræmmer ham bort. Og til sidst belønnes han i sin Tro paa det gode i Menneskene og opnaar Forsoning med Lapperne. — En absolut god Bog, som man er glad over at have læst. Den er spændende fortalt, men med et ægte og sandfærdigt Præg, og den giver et saa uforglemmeligt Indblik i de haarde og ubarmhjertige Vilkaar, Mennesker dengang har maattet leve under, og man føler sig svag og ussel og omgivet af en ufortjent Bekvemmelighed og Luksus. K.R.

ESBJERG

Lauridsen & Søgaard

Maskinværksted

Gl. Havn - Telf. 1770

A/s Vestjysk Krystal Isværk

ESBJERG

Christensen & Schlosser

Maskinværksted

Ny Havn

Tell. 2275

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik . Tlf. 761

Dæskmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIESEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & CO.

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1482

TUXHAM . Tlf. 429 . P. Skramsgade 4

Reparationer og Montering af Fiskerimotorer
Eneforhandling af Tuxham Marine Motor

P. Rasmussen & Co.

Maskinfabrik — Telefon 988
P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Tell. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou
Stormgade 59
Telefon 838

HIRTSHALS

HANSEN & BILDE

Skibs- og Baadbyggeri, Havnen, Hirtshals, Tlf. 132

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statautoriseret v. Th. Geisnæs — Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 189 (Statst.)

ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN

Th. Jakobsen - Telefon 185

Alt i Herreekvipering og Søekvipering

P. SAXBERG Telegr.-Adr.: »Saxberg«

Telefon 86 1. Kl.s Skibsprovianteringsforretning
Alt i Fiskeriartikler

SØHOLM

Telefon 3 Manufaktur - Tricotage
Herre-Ekvipering

SPETZLER

Urmager og Guldsmed

- Brillier -

HOLGER AXELSEN

Magasin du Nord

A/S »GRENEN« Motorfabrik . Skagen

Postkonto 434.20 . Telefon 239

GANGREN-MOTOREN

Fiskernes utrættelige Hjælper

SKAGENS BOGHANDEL

Erik Krarup
Tlf. 243

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

BRDR. NIPPER

Skibsbyggeri

TRÆSKO - TRÆSKOSTØVLER

saa gaa til

Arthur Trolle - Telefon 385

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

SKAGEN

C. D. Brøndum . Kolonialhandel

Telefon 118

DANSK KRONE-SILD AS

Fersk Fisk & Sild

Marinerede Sild . Saltsild . Rogvarer en gros

Telegram-Adr.: KRONESILD

Skagen . Telefon 424

SKAGEN ISVÆRK

SKAGEN

Carlo Hansens Glarmesterforretning

Telefon 207

Stort Udvalg i indrammede Billeder og Glas

IVER CHRISTENSEN - SKAGEN

Etabl. 1878

Telf. 71 og 45

Danmarks største Trawl- og Vaadbinderi

Filial i Hirtshals

C. S. MØLLER - SKAGEN

Telefon 83

Kolonial og Isenkram

OSCAR SKOUGAARD

aut. installerer . Telefon 345

SKAGEN

HIRTSHALS

Gør Deres Indkøb af Mælk,

Fløde og Smør i

HIRTSHALS MEJERI

Telefon 8

Iscream - Flødeskum

A/S Lillehedens Savværk

Tlf. 62 Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort
Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI

Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

AALBÆK

Aalbæk Kød- og Paalægsforretning

v. Helga Larsen - Telefon 46

leverer altid 1. Kl.s Varer

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING

Valdemar Petersen
Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

N. P. Jensens

Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havn

anbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

S/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
(1/2 Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN: Hr. Th. Hærrig, Tordenskjold-
gade 34. Tlf. 1865 og 11865. Kontortid 8-8,
Søndage 8-9 Fm.

RØNNE: Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf.
159. Kontortid: 8-12, 1-8. Søndag 8-9 Fm.

Aktieselskabet

Esbjerg

Tovværksfabrik

Esbjerg

KØB

DANSK

Kunstige Tænder

- men naturlige -
faar De altid hos

TANDTEKNIK

TELF. 1099 - FREDERIKSHAVN
DANMARKSGADE 74

C. K. HANSEN

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Telegram-Adresse: HANSEN

★

Korresponderende Reder for:
Aktieselskabet
Dampskibsselskabet »DANNEBROG«

Brugte Reb

sælges af og købes af

Søren K. Sørensen
Esbjerg ny Havn

Brugforeningen »FREM«

Uddeler Carl F. Christensen
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

Carl Feerup Esbjerg

Benzin. - Depot af
Vacuum Olier
Skibsprovianteringsforretning
Telefon 23

Udgivet og redigeret af H. Lilholt, Lemvig, (ansvarlig), og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St.

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

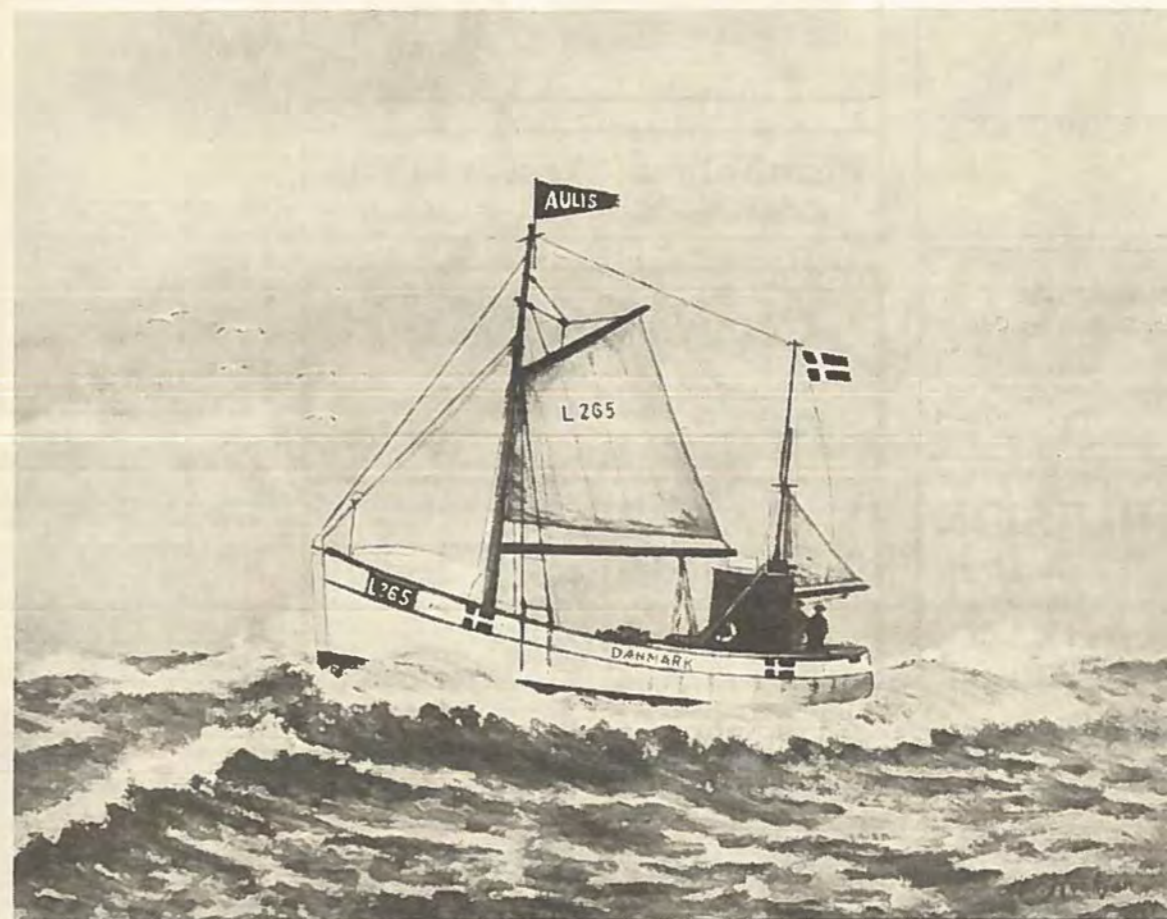

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 5

1. Maj 1944

11. Aarg.

Efter Maleri af Chr. Houkjær-Jensen

Nordsøkutteren »Aulis«

Bygget i Skelskør

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Forlang altid Bornholms Vegetabil Margarine

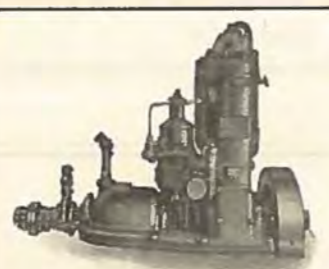
Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr**KONTANT**
Jørgensen
Esbjerg

RESERVERET

Sparekassen

for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131Kontortider:
10-11¹/₂ og 2-4
Lørdag Em. 2-5**NILSSON**I Nilssons Sko
er Gangen go'

Tlf. 116 - Lemvig

To- og Firtakts-
MotorerBilligste Pris
Forlang TilbudGrenaa Havns
MotorfabrikMotorer i alle
Størrelser**Bornholms Maskinfabrik**
Kakkelovne & Bygningsstøbegods**Lemvig Folkebank**

Aktieselskab

Kontortid: 10-11,30 og 2-4 Lørdag Em. 2-5
Telefoner 133 & 229Kontorsteder Thybøen, Herboere, Bøvlng, Rømme.
Alle Bankforretninger udføres.A/S **Vestjysk Krystal Isværk**

Esbjerg

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen

— statsaut. —

Telefon 34 Privat 54

RESERVERET

Køkkenudstyrs-

Forretning

Lysekroner. Glas. Porcelæn.

L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg**Fanø Sandorm**Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billigste
og bedste Sandorm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.S. Boye, Fanø Orme-
øksport, Tlf. 21, Fanø

— STØT BLADETS ANONCØRER —

DANMARKS**HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE**Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag**VIKINGEN**

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig

Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 5

1. Maj 1944

11. Aarg.

Gl. Skagens Redningsstation 75 Aar

Den 1. April var det 75 Aar siden gl. Skagens Redningsstation blev taget i Brug. Det var 19 Aar efter at Skagens Redningsstation var blevet oprettet. Efter „Skagens Avis“ og Vends-Tidende“ bringer vi nogle Oplysninger om Stationen. Der er ved denne Station bjerget ca. 600 Menneskeliv fra Strandinger.

Opsynsmænd ved Gl. Skagen

Stationens første Opsynsmand var Strandingskommissionær Rudolph Lauritz Julius Jeckel, der beklædte Stillingen til sin Død i 1900. Fra denne Tid beklædtes Stillingen ved Konstitution først af Nicolaj Jeckel i 4 Maaneder og derefter af Opsynsmand ved Stationen Skagen, Kaptajn P. K. Nielsen, indtil 1. December 1905. Fra denne Tid ansattes som Opsynsmand hidtilværende Baadmand ved Stationen Hans Chr. Hansen Ruth, der fungerede til 1932. Derefter traadte Niels Ottesen til, og da han faldt for Aldersgrænsen, blev Hotelejer Dahler Opsynsmand.

Nogle af Redningsmændene

En af de mest kendte af Redningsmændene ved Stationen var Jens Rasmussen, der af ældre Skagboere blev kaldt Lars Kruses Ligemand, men aldrig opnaaede at blive kendt som saadan. Han deltog i 50 Redningsforetagender, hvorved 433 skibbrudne reddedes. Han var dekoreret flere Gange.

Chr. Rasmussen var i sin 37-aarige Virksomhed med til at redde 414 skibbrudne ved 48 Redningsforsøg.

Chr. Petersen var ligeledes ansat i 37 Aar ved Redningsvæsenet og var med ude 50 Gange og reddede 417 skibbrudne.

Thomas Christoffer Andersen har deltaget 42 Gange med Redningsbaaden og reddede 358 skibbrudne.

Julius Jeckel var ansat 31 Aar ved Redningsstationen og deltog 48 Gange med Redningsbaaden og var med til at redde 417 skibbrudne.

Peter Diget Jensen var med 41 Gange og deltog i Redningen af 360 skibbrudne.

Hotelejer Hans Christian Hansen Ruth har deltaget i 36 Redningsforetagender, hvorved 293 skibbrudne blev reddede.

Jens Christian Christensen Møller deltog i 31 Redningsforetagender, hvorved 256 skibbrudne reddedes.

En halv Snes Strandinger aarlig

Nu om Stunder er det lidt af en flov Historie for en Kaptajn at løbe sit Skib ind paa de jydsk Revler, men i gamle Dage, da de tekniske Hjælpemidler ikke var saa mange og saa gode, var det noget, som kunde ske for den bedste. Og skete jævnligt. Skagen var et af de farligste Hjørner i danske Farvande, og Strandinger var her saa hyppige, at Befolkningen næsten kunde leve af dem. Ihvertfald var de et godt Supplement til Fiskeriet. En halv Snes Strandinger i Aarets Løb var ikke ualmindeligt, og de fleste havde man, naar det blæste af Vest eller Sydvest med Regntykning. Saa kunde Skibene ikke holde Kursen og tog gerne Land paa Vestsiden af Højen eller lidt østen for Højen Fyr paa de Revler, der kaldes „Sildeniels-Hagen“. Det hændte ogsaa, at Fartøjer, der vestfra vilde runde Skagen, tog Fejl af de to Fyr og „rundede“ for tidligt.

Efter at Skagen Redningsstation, der blev oprettet i 1850, havde fungeret i nogle Aar, blev man da ogsaa klar over, at det var mindst lige saa paakrævet med en Redningsbaad ved Højen, og i Henhold til Lov af 3. April 1868 oprettedes Stationen Gl. Skagen. Stationen stod klar til Brug fra 1. April 1869 og har nu bestaaet i 75 Aar.

Tiden har vist, at man gjorde Ret i at lægge en Redningsstation her. Skønt Stationen ikke

hører til de ældste, staar den i Dag med en Liste over Redningsforetagender, som kun overgaas af enkelte vestjyske Stationer. Ialt er der i de 75 Aar udført over 100 Redningsforetagender, hvorved nærved 600 Mennesker er blevet bjergtet. Desuden har Redningsbaaden over 150 Gange været ude paa Eftersøgning og ved Strandinger, hvor de skibbrudne ikke gjorde Brug af Hjælpen.

Der er som nævnt langt mellem Strandingerne nu, hvilket ogsaa skyldes, at der i Øjeblikket kun er ringe Trafik paa Havene, men de vil komme igen, naar Forholdene atter bliver normale, og et Skib hvert femte Minut runder Grænen. Der er ingen Grund til at tro, at den jubilerende Redningsstation skal blive overflødig de første mange Aar. Saa sent som for nogle Uger siden var Gl. Skagens Redningsmænd i Funktion ved den svenske Damprætor „Marts“s Stranding. I Vinter fik Stationen en ny Baad af mere moderne Type end den gamle, der har været benyttet siden 1899.

Et opløftende Syn for en dansk Mand

Mange af de Redningsforetagender, Gl. Skagens Redningsbaad har deltaget i gennem Aarene, har — som en gammel Redningsmand udtrykker det — været behagelig Færgesfart, men der er ogsaa udført virkelige Bedrifter, som krævede baade Mod og Udholdenhed. I en Avis — som tilmed kæmper med Papirmangel — kan der ikke blive Plads til alle disse spændende Strandingshistorier, saa vi maa nøjes med at omtale et Par Stykker.

I 1874, den 20. November, strandede Barkskibet „Maréchal Pelissier“ af København i en forrygende Storm paa Grænen, og efter at Skagens Redningsbaad med Lars Kruse ved Roret havde gjort et forgævet Forsøg, hvorunder man frygtede for en ny Daphnekatastrofe, gik Gl. Skagens Redningsbaad ud og bjergede de 13 ombordværende. Daværende Byfoged Frich skildrede det dramatiske Redningsforetagende i en Avisartikel, hvori det bl. a. hedder:

„Skønt der, da Ilbudet kom til Højen, kun var tre af Mandskabet tilstede — Resten var ude i Heden for at søge efter deres Faar i Sne-stormen — lykkedes det dog ved Hjælp af frivillige at faa Baaden bragt til Strandingsstedet, kort før Skagens Redningsbaad kom i Land. Der manglede fire i Besætningen, da Baaden skulde i Søen, men med Formanden Jens Rasmussen til Rors var der frivillige nok paa Stranden, som straks sprang i Baaden og udfyldte de ledige Pladser. Det var et smukt og opløftende Syn for en dansk Mand, at se disse Havets tolv kække Sønner „svømme“ nok saa roligt og frimodigt over Brændingen og ro den prøvede Baad langs Nordsiden, hvor Lejligheden var gunstigst, hen til det strandede Skib. Vi saa dem fra Bakkekammen gøre dette for vore Øjne

i Begyndelsen utrolige for ikke at sige umulige, nemlig at hale det ene Hundrede Favne ind paa „Maréchal Pelissier“ efter det andet, inden de tilsidst kastede Dræget agter for Skibet, hvorfra de reddede de skibbrudne paa den Maade, at disse en for en sprang i Havet med en Ende paa Skibets Redningsbøje og derefter blev halet op i Baaden. Da den sidste Mand kom i Baaden, var det saa mørkt, at vi hverken kunde se Skib eller Baad, og lang var den Time, da vi i ængstelig Spænding ventede paa at erfare Baadens og Besætningens Skæbne, indtil det endelig gik som en Løbeild gennem Klitbakkerne, at Baaden var landet ret nord for Fyret“.

Byfoged Frich skildrer den Betrielse og Taknemlighed, der bagefter fyldte mange Skagboere, som var samlet paa Stranden, og da man havde faaet Baaden slæbt op, stemte man i med Salmen „Befal du dine Veje“.

Byfogeden kritiserede iøvrigt i Artiklen den usle Løn, Staten bød Redningsmændene for deres farefulde Arbejde. Problemet, der har været drøftet for ganske nylig, er altsaa ikke nyt.

Danmarks største Redningsmand var ikke Medaljesamler

Jens Rasmussen der var Baadformand ved ovennævnte Lejlighed, bliver som nævnt af ældre Skagboere fremhævet som Lars Kruses Ligemand, ja, der er mange, der mener, at han stod over Kruse i Dygtighed. Det er temmelig formaalsløst at diskutere, hvorvidt dette er rigtigt, men en fremragende Redningsmand var han ihvertfald. Han var ikke af mange Ord, men han var modig og gjorde altid det rette med en rolig Selvfølgelighed, hvorfor hans Folk havde ubegrænset Tillid til ham. I 38 Aar var han i Redningsvæsenet, og forud for den Tid deltog han i mange Redningsforetagender med Robaad. Han er den danske Redningsmand, der har været med til at redde flest Mennesker.

Jens Rasmussen fik imidlertid ikke den Publikumsros som Kruse fik, men han følte ikke, at der gik noget fra ham, for han var en overordentlig beskedne Mand. Det interesserede ham heller ikke at samle paa Medaljer. Dengang var det almindeligt, at Redningsmændene, naar de havde bjergtet Besætningen fra et udenlandsk Skib, af det paagældende Lands Regering fik Valget mellem at faa enten en Medalje eller en Pengebelønning. De skulde altsaa faktisk købe den Hæder, Medaljen, var Udtryk for! Jens Rasmussen tog altid Pengebelønningen, for der var ikke Overflod i det lille Hjem, og Kone og Børn kunde jo ikke leve af Hædersbevisninger. Det fortælles dog, at engang da Jens Rasmussen kom hjem fra Købmand Holst med en Belønning, syntes hans Kone, at det alligevel kunde være skønt at se Manden med en Medalje paa Brystet, og saa blev Jens sendt afsted igen for at faa Belønningen ombyttet.

De Medaljer, der ikke kunde ombyttes, bar

Mands Minde

70 Aar

Fhv. Fisker og Redningsmand P. O. Richardsen, Skagen, fyldte den 13. April 70 Aar.

Peter Otto, som han daglig kaldes, har været Fisker hele sin Tid, i sine unge Dage fiskede han fra Frederikshavn og Esbjerg; men efter sit Giftermaal med sin for ca. 2 Aar siden afdøde Hustru slog han sig paa det hjemlige Fiskeri og nogle Aar efter blev han ansat i Redningsvæsenet. Han har som Redningsmand deltaget i flere farefulde Redningsforetagender, saasom „Igotz Mendi“ og den danske Dampet „Hjortholm“s Stranding paa Grænen og flere. Han er dekoreret med den spanske samt den hollandske Redningsmedaille. For faa Aar siden søgte han sin Afsted ved Redningsvæsenet paa Grund af svigtende Helbred.

Tidligere Baadmand ved Redningsvæsenet, Melchior Fr. Melchiorson, Østerby, Læsø, fyldte, 70 Aar den 7. April.

Tidligere Baadmand ved Redningsstationen Blaavand, Dannebrogsmænd Jes Chr. Mortensen, fyldte 70 Aar den 18. April.

Tidligere Baadmand ved Redningsvæsenet Lars Chr. Christensen, Skallerup Klit, blev den 5. April 70 Aar.

Fhv. Redningsmand L. P. Dahm Andersen, Østerby, Læsø, fyldte 70 Aar den 15. April

65 Aar

Fhv. Baadmand Thomas Chr. Christensen Oddershede Lild Strand, blev den 14. April 65 Aar.

60 Aar

Baadmand ved Nørre Tornby Redningsstation, Jens Andreas Chr. Bach, fyldte 60 Aar 6. April.

han. Sammen med Lars Kruse modtog han i 1874 Fortjenstmedaljen i Sølv, ligeledes fik de begge samtidig Dannebrogskorset i 1882. I 1907 maatte Jens Rasmussen trække sig tilbage paa Grund af Svalgelighed, og i 1914 døde han. Hans Søn, Jens Madsen Rasmussen, er nu Baadformand.

Som Kanak'erne ved Honolulu

Det største Redningsforetagende, Gl. Skagens Redningsbaad har været med til, var ved det tyske Kaperskib „Igotz Mendi“s Stranding i 1918. Den amerikanske Skibskaptajn John Stanley Cameron, der var Fange ombord, har skrevet en Bog om „Igotz Mendi“s Togt, og han giver heri følgende levende Skildring af Redningsarbejdet.

„Da vi kom ind i Brændingen, og Søerne skyllede over os, var der mange af os, der tænkte, at vi vilde faa en Svømmetur og maaske drukne. Vi gjorde ikke Regning paa, hvad det

var for en Baad, vi var i, og hvad det var for Folk, der førte den. Jeg har set mange Besætninger paa Redningsbaade holde deres Øvelser, og jeg har tilbragt længere Tid ved Kap Nome, hvor der stadig arbejdes i Brænding; men disse Danskere, næsten alle omkring et halvt hundrede Aar gamle, udgør en Klasse Mennesker for sig. Da vi kom ind i Brændingen, lod de et Varpanker med en lang Line falde og slækkede bogstavligt talt Baaden igennem. En kæmpemæssig Bølge med Skumtop paa, som var begyndt at bryde, truede med at styrte over os; Baadens Agterstav gik op og stadig op, men lige i det Øjeblik, da jeg ventede, at nu vilde Baaden blive endevendt, manøvrerede den gamle „Sindbad“ med Ankerlinen og fik Baaden paa ret Køl, og i næste Øjeblik foer vi ind mod Land. Det mindede om den Maade, paa hvilken Kanak'erne klarer Brændingen paa Honolulu“.

En eventyrlig Skæbne

Stationens nuværende Opsynsmand er som nævnt foran J. O. Dahler. Naar vi slutter denne Artikel med at fortælle en af de mest dramatiske Strandingshistorier fra Stationens 75-aarige Virksomhed, fortæller vi samtidig Opsynsmand Dählers eventyrlige Livshistorie.

Dahler er Nordmand og sejlede i sin Ungdom som Styrmand paa Briggen „Speed“ af Sandefjord. Under en Rejse fra Goole til Frederiksstad i Ballast strandede dette Fartøj den 30. Januar 1909 ved Højen. Det blæste den paagældende Aften en orkanagtig Paalandsstorm med Sne. Havet stod saa højt, at Forstranden var oversvømmet, og de mægtige Bølger slog med øredøvende Brag mod Klitterne. Strandvakterne var naturligvis sendt ud, de gik paa Toppen af Klitterne, og ved 9-Tiden observerede de et Sejlskib nær Revlerne. Der blev straks slaet Alarm, og man prøvede først med Raketapparat, men uden Held, idet Strøm og Sø gjorde det umuligt for Folkene paa „Speed“ at hale Liner og Redningsstol til sig. Tre Redningsbaade blev tilkaldt og kørte til Stedet ad Veje indenfor Klitterne, idet Stranden jo var ufarbar. Det første Forsøg paa at sætte en Baad ud mislykkedes. Baaden maatte efterlades paa den overskyllede Strandbred og Redningsfolkene hales op i Klitterne ved Hjælp af Tove. To andre Forsøg saa ud til at skulde lykkes. Skønt Aarer knækkede som Tændstikker, og skønt Baadene Gang paa Gang fyldtes med Vand, naaede de ud til Vraget, men den rivende Strøm førte dem med vældig Fart forbi Strandingen. I Dagningen kunde man fra Klitterne se de otte skibbrudne sidde fastsurret til Briggen Rigning, og deres stadige Raab om Hjælp blev af Stormen ført ind over Land. Her paa Formiddagen, da man var i Gang med det tredje Redningsforsøg, skiltes Skibet ad, og alle de skibbrudne kastedes i Havet. Da de havde Bælter paa, drev de hurtigt mod Land. Folkene

paa Land dannede Kæder og gik ud i Braaddet for at tage imod dem. Det lykkedes ogsaa at faa dem alle ind, men kun en eneste kunde man kalde til Live.

„Speed“s Forlis er den største Tragedie, der er udspillet ved Skagens Kyster. Det var frygteligt for Redningsmændene ikke at kunne hjælpe de nødstedte, hvis angstfyldte Raab de syntes at kunne høre længe efter. De havde kun den Trøst, at de ikke havde ladet det mangle paa Mod og Udholdenhed under Forsøget paa at fravriste Havet dets Bytte. De syv omkomne blev begravet paa Skagens Kirkegaard, og det store Trækors, som stod paa Skagens Kirke før dens Ombygning, blev sat paa deres fælles Grav.

Den ene reddede var Styrmand Dahler. Han kom i Pleje hos Opsynsmand Hans Chr. Ruth, og endnu inden der var holdt Søforhør havde han og Ruths eneste Datter besluttet at gifte sig. Nu er Dahler Ejler af Ruths Hotel og samtidig Leder af den Redningsstation, paa hvis Kysttrækning han for 35 Aar siden selv skyldes op af Bølgerne.

En finere Udgang end den, Virkeligheden har forsynet denne Strandingshistorie med, kunde en Romanforfatter ikke havde fundet paa.

Dansk biologisk Station gennem 50 Aar

Direktør Dr. phil. H. Blegvad har udsendt Beretning om Den danske biologiske Stations Arbejde. Det er Beretning Nr. 15, 1940, staar der paa Titelbladet, og Bogen — et smukt Skrift — ser Dagens Lys paa C. A. Reitzels Forlag 1943.

Dr. Blegvad siger til Indledning, at Dansk Biologisk-Station i 1939 kunde fejre 50 Aars Jubilæum og han fortsætter:

Da Stationens Historie og Arbejde i disse Aar kan siges at afspejle ogsaa det danske Fiskeris Historie gennem samme Periode, har jeg ment, at det kunde have Interesse for en videre Kreds at gøre nærmere rede for Biologisk Stations Virksomhed i Aarene 1889—1939.

I de første 37 Aar af sin Tilværelse var Biologisk Stations Navn uløseligt knyttet til Navnet paa vor første Fiskeribiolog, C. C. Joh. Petersen. Det skyldtes denne Mands Energi og Dygtighed, hans Iderigdom og hans utrættelige Interesse for det danske Fiskeris mangeartede Problemer, at dansk Fiskeribiologi i mange Aar kom til at indtage en førende Stilling i hele Europa, ja, i hele Verden.

Dr. Blegvad gennemgaar derefter paa sin sædvanlige interessante Maade Stationens Arbejde.

Hvad har Arbejdet betydet?

Allerede i den første Beretning, der kom fra Biologisk Station, fremsætter Dr. Petersen

den Formodning, at Aalen maa yngle i de store, aabne Have, da man aldrig finder modne Æg eller spæde Unger i vore Farvande.

For Ret at forstaa den Betydning, disse Undersøgelser fik, maa man erindre, at den almindelige Opfattelse ved Stationens Oprettelse var den, at vore nyttige Fiskearter havde deres Legepladser i vore smaa Fjorde og Vige; derfor mente man, det gjaldt om at frede særlig om disse, og i Fiskeriloven af 1888 var der derfor en Mængde af disse Smaafarvande „laasede“ for Fiskeri. Det var sikkert ogsaa derfor Stationen til Raadighed fik et Materiel, der kunde bruges til at undersøge saadanne Smaavande. Nu viste Dr. Petersen, at vore vigtigste Fødefisk; Fladfisk, Torsk og Aal alle yngede i det aabne Hav, og efterhaanden forsvandt da ogsaa de „laasede“ Vande fra Fiskerilovgivningen.

I Journalen for 1891 omtales for første Gang Besøg af Th. Mortensen, den senere saa bekendte Zoolog og Rejsende, som i de kommende Aar fik en hel Del at gøre med Biologisk Station.

Rødspætter er selvfølgelig ogsaa Genstand for indgaaende Undersøgelser, og som et Kuriosum kan anføres, at Dr. Petersen i Journalen for 23. Juni 1897 bemærker: „Prisen paa Rødspætter er i Dag 29 Øre pr. Pund; saa meget har den aldrig før været her i Byen“ (d. v. s. Frederikshavn).

1899 faar Stationen et Dampskib, „Salling-sund“, stillet til Raadighed.

Havundersøgelserne startes

I 1902 oprettedes „Raadet for Internationale Havundersøgelser“ ved et Møde i København, og Aaret efter kom Kandidat A. Otterstrøm til som Assistent.

Der kunde nævnes et Væld af Eksempler af de fortsatte Undersøgelser i de kommende Aar, og mange kendte Navne drages frem, men vi skal blot nævne en enkelt Ting:

Det stærke Fiskeri i Bælthavet, d. v. s. Farvandene omkring Fyn og Sjælland, havde efterhaanden udtyndet Rødspættebestanden i den Grad, at Udbyttet af Rødspættefiskeriet, trods de tilbageblevne Rødspætters stærke Vækst, i de senere Aar var faldet i faretruende Grad. Den Tanke, om man ikke ligesom i Limfjorden skulde forsøge at øge Bæltfarvandenes Rødspættebestand ved en Omplantning af smaa Nordsøfisk trængte sig derfor mere og mere paa.

Allerede i Oktober 1926 havde Dr. Johansen udført nogle foreløbige Forsøg for at undersøge om de Rødspætter, der benyttedes til Omplantning i Limfjorden, kunde leve i Bælthavet. Et Antal Rødspætter fra Nissum Bredning holdtes i Hyttefade et Par Uger i forskellige Havne i Bæltfarvandene, og det viste sig da, at Dødeligheden var meget ringe.

I 1928 organiseredes derefter det første store

Omplantningsforsøg med Rødspætter til Bælthavet. Ialt omplantedes 143,000 Rødspætter.

Kontakt mellem Fiskere og Biologer

Dr. Blegvad slutter med at sige:

Jeg har benyttet det Punktum, Krigen har sat for „Biologen“s Togter, til at kaste et Blik tilbage over Biologisk Stations Historie gennem 50 Aar. Fra en ringe Begyndelse er Stationen vokset op til at blive en Faktor af Betydning, en Institution, hvis Indsats anerkendes overalt, baade i Udlandet og af den danske Fiskerbefolkning.

Under Ledelse af to betydelige Mænd, Dr. C. G. Petersen og Dr. A. C. Johansen, er der udført et banebrydende Arbejde, hvis Hovedresultat har været et indgaaende Kendskab til vore vigtigste Fødefisks Biologi.

Ved Siden heraf har især Fiskeriets Indvirkning paa Fiskebestanden været Genstand for omfattende Studier. Dette vigtige Spørgsmaal er stadig brændende og aktuelt under Nutidens fortsat øgede Anvendelse af Maskinkraft i Fiskeriets Tjeneste.

Hvilken Betydning det har at være orienteret i dette Forhold, saaledes at man kan opnaa den bedst mulige Udnyttelse af Fiskeribestanden ved en hensigtsmæssig Fiskerilovgivning, er det uødvendigt at fremhæve.

For det praktiske Fiskeri har de Resultater, Stationen har naaet, paa mangfoldige Omraader haft en stor Betydning. Her skal blot peges paa de storstilede Omplantninger af Rødspætter fra Nordsøen til Limfjorden og Bælthavet, der aarlig giver Fiskerne en betydelig Indtægt. Men hertil kommer, hvad jeg især tillægger stor Betydning, at der ved Stationens Arbejde blandt Fiskerbefolkningen ved gensidig Paavirkning efterhaanden er kommen en Kontakt i Stand mellem Fiskerne og Biologerne, der har bevirket, at Fiskernes tidligere noget mistroiske Indstilling overfor Fiskeribiologerne og deres Arbejde nu er forsvundet og afløst af Tillid og Samarbejde.

Dr. Blegvad slutter: Det er mit Haab, at de internationale Havundersøgelser, der lykkeligt overlevede den første Verdenskrig, ogsaa vil overleve denne, saaledes at Samarbejdet med Udlandets Fiskeribiologer vil blive genoptaget i fuld Udstrækning, saa snart Krigen er ophørt. Thi kun ved internationalt Samarbejde kan der opnaas en virkelig Beskyttelse af Fiskebestanden i de aabne danske Farvande mod det stadig øgede Fiskeris Virkninger. Derfor vil dette blive den første Opgave, der tages op ved Krigen Afslutning.

Nyt Hold paa J. Lauritzens Søfartsskole

Paa J. Lauritzens Søfartsskole i Kogtved pr. Svendborg blev i Dagene fra den 28. til den 31. Marts afholdt Prøve for Vinterholdets Elever. Prøverne overværedes af Skibserne Ivar og Knud Lauritzen samt flere af Rederiet J.

Lauritzens Medarbejdere. Som Gæst overværede Lods E. Hansen fra Guldborg Prøverne. Ved en Festlighed om Aftenen den 31. overrakte Skibsreder Knud Lauritzen 2 af Drengene Bogpræmier for godt og dygtigt Arbejde. Der afgik 15 Drengene fra Skolen.

Den 11. April begyndte Foraarsholdet, og der mødte 23 Drengene, som i et 3-Maaneders Kursus vil modtage de første Grundbegreber om Arbejdet og Livet til Søs, inden de kommer ud at sejle.

Det seiler en måke

Au Arthur Lohne

★

Det seiler en måke*) over skogenes hav,
der vannene gl'imter i blått
Mel'om fjellknauser dekket med mose og lav,
inn mot høyfjell i hvitt og grått.

Og måken den seiler og speider ut
mot skjærgårdens hvitkranste rand,
der havet kastes mot fjellets stup
og stilner i fjordenes vann.

Måken den seiler og der den drog
gror markene irrgrønne frem,
— som hugget ut av den tause skog
med bitte små, hvite hjem.

Slik ligger landet der trygt og grått
medstrålende farger i blant.
Med fjorder og daler, med eng og slått,
med skog, myr og blinkende vann.

Det taler til oss fra hver en sten,
fra skogenes dunkle dyp. —
Vi kjennes med kjærlighet hver en grend,
i vårt sinn synger havets brus.

Dette er landet vårt — her skal vi bo
og her skal vi en gang dø.
Her skal vi dyrke, her skal det gro
av arbeid på land og sjø.

Eller Somandabladet »Signal».

*) Maage

Fra Hav og Brænding

Ringkøbing Kutter kærtret

4 Mand druknede

Ved 19-Tiden den 25. April kærtrede Kutteren „Katrine“ R.I. 107 ved Barren ud for Hvide Sande ca. 300 m uden for Sejløbet. Det

blæste stærkt af Nordvest, og der var haard sydgaaende Strøm. Ved Indsejlingen fik Kutteren Siden mod Strømmen, og samtidig fik den en voldsom Sø ind over Bagbord, saa der væltede over paa Siden.

Ulykken var blevet observeret inde fra Hvide Sande, Redningsstationen blev straks alarmeret, og i Løbet af ganske kort Tid var Redningsbaaden i Søen. Da den naade ud til Stedet, hvor Kutteren laa kængret, var der ingen af Mandskabet at se. Redningsbaaden foretog en Eftersøgning mod Syd, hvor Strømmen stadig løb meget haardt. Men man saa ikke noget til Fiskerne, som maa være blevet revet bort med Strømmen.

Kutteren, der blev Vrag, ejedes af Fisker Jens Nørgaard, der selv førte den. Han blev 25 Aar og var ugift. De andre omkomne er Laur. Jensen, ca. 40 Aar og gift, Jens Christensen, 46 Aar, gift, og Andr. Iversen, der ogsaa var gift.

I Hvide Sande gik Flaget paa halv Stang.

Esbjerg Kutteren »Gratia« forlist under Fiskeri

Onsdag Eftermiddag d. 26. April forliste Kutteren »Gratia«, E. 391 under Fiskeri i Vesterhavet.

Besætningen, 3 Mand, omkom, nemlig Fiskeskipper Niels Hansen, Fisker Niels Hansen Enevoldsen og Fisker Engelhardt Andersen.

Gamle Havboskikke fra Agger

Efter »Thisted Amtstidende« tillader vi os i dette og et følgende Nr. at gengive nogle Beretninger om gamle Havboskikke.

I

Vesterhavsfiskeriets rivende tekniske Udvikling har medført store Forandringer ogsaa paa andre Omraader. De danske Fiskere maa have stadig større Fartøjer og mere moderne Redskaber for at være med i Konkurrencen, men store Kuttere kræver Havneplads, og derfor har man i dette Aarhundrede set, hvorledes Fiskerihavnene ved Vestkysten vokser med stor Hast, medens Kystfiskeriet gaar tilsvarende tilbage. De unge Mænd fra Kystens Fiskerlejer søger mod Havnebyerne, hvor Fremtiden ligger, og denne Udvikling vil antagelig fortsættes i stigende Grad efter Krigen, naar Konkurrencen bliver haardere.

Kystfiskernes umenneskelige daglige Slid med at sætte de store Motorbaade i Havet og hale dem paa Land igen er velkendt for enhver, som en Arbejdsdag har staaet paa Stranden. Et saadant Liv virker ikke tillukkende for Flertallet af de unge Fiskere. De rejser til Havnebyerne, hvor mange unge Mænd fra Kystens Fiskerlejer

LEMVIG

Sølv . Guld . Uhre . Optik

Hansen & Smedegaard

Lemvig - Telf. 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG MEJERI

FR. JELLESMARK

Vognmand - Lemvig - Telf. 337

Al Fragt- og Personkørsel besørger

Besøg

LEMVIG FILMTEATER

L. KIER . LEMVIG

Korn- og Foderstofhandel

Telefon 75 og 78

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN'S SVINESLAGTERI

LEMVIG KUL-KOMPAGNI A/S

Direkte Import

Kontor: Vasegaarden

LEMVIG TRÆLASTHANDEL

BRDR. SKOU

Trælast og Bygningsartikler

Kaminer og Kakkellovne - Alt i Brændsel

JESPER PEITERTSEN - LEMVIG

Vaadbinderi og Fiskeartikler - Tovtjæreri

Telefoner: Lemvig 248 - Thybøen 17

Alle Reparationer udføres

Lemvig Motor-Compagni . Brdr. Eriksen

aut. Ford-Forhandler

Nye og brugte Automobiles

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

LEMVIG

Lemvig Tandteknik - J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik

Torvet 1 - Telefon 248

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2. August 1847

Telefon 131 . Postgiro 851.00

Kontortider: 10-11½, og 14-16, Lørdag 14-17

THISTED

Engelsk Beklædnings-Magasin

Nytorv

Alt for Herrer og Dreng

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabbel & Co.s Eftf.)

Telf. 328

Fiskeriartikler . Skibshandel

Chr. Sørensen - Isenkramforretning

St. Torv - Telefon 287

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10-12 og 2-5

Telefoner 2 og 502

Emmy Jensen . Gudrun Blachs Eftf.

Frederiksgade 2 . Telefon 319

Mest moderne Tandteknik

BRDR. JENSEN . THISTED

Telefon 94

Monumenter og Gravgelændere

SÆBY

TRÆSKO og TRÆSKOSTØVLER

bedst og billigst

Johan Christensen . Telefon 235

Sæby Fiskeauktion v. Roland Poulsen

Telf. Kontor 33 . Privat 114

VALD. OLSEN . Telefon 14

Kolonial - Skibsproviantering

Fiskeriartikler

SÆBY MØBELMAGASIN

Landsdelens største Møbellager

Christensen & Sønner

Stampen Savværk & Emballagefabrik

Chr. A. Nielsen . Tlf. 46

Alt i Fiskekasser

i Aarens Løb har skaffet sig et solidt Levebrød og trygge Kaar. Blandt de store Kutterejere og Fiskeskippere i Vestkystens Havnebyer er Navne som Muff, Vrist, Knopper, Knak og Rønn almindelige. De er alle — eller deres Fædre før dem — opvokset i smaa straatækte og lerklinede Fiskerhuse i Klitten. I mange Generationer har deres Forfædre brugt Havet og sejlet ud i smaa, fladbundede Pramme med Livet som daglig Indsats, men deres Efterkommere har fulgt den tekniske Udvikling for Fiskeriet, og flere vil gøre det i Tiden, som kommer. Men med Kystfiskeriet forsvinder ogsaa gamle interessante Havboskikke, som antagelig har bestaaet i Aarhundreder, men som de sidste 40-50 Aar praktisk talt har lagt i Graven. Der er nu kun enkelte Levn tilbage, som de meget gamle husker. I det efterfølgende skal berettes om Havboskikke fra Agger Sogn i forrige Aarhundrede, da Agger var et af Thykystens største Fiskerlejer.

Ligkisterne stak ud af Havbrinken

Agger har haft den mest dramatiske Historie af samtlige Vestkystens Fiskerlejer. Dette skyldes dels de store Drukneulykker, som ramte Fiskerbefolkningen i Agger i det 19. Aarhundrede. dels Havets ustandselige Angreb paa Kysten, saaledes at 5 Byer forsvandt i Havet i forrige Aarhundrede, men dette Emne har saa ofte været omtalt.

Strandfoged Niels Iversens Hustru, der er født i Agger, fortæller mig, at hendes Mor tydeligt husker den gamle Agger Kirke, som blev nedrevet i 1838, da den laa paa den yderste Havskrænt og allerede var i dybeste Forfald. I flere Aar forinden Kirkens Nedrivning blev den vestlige Del af Kirkegaarden skyllet i Havet, og efter enhver Vestenstorm med Højvande kunde man se Ligkister og de blegede Ben af gamle Havboere, som stak ud af den nedstyrede Havskrænt. Kirken blev nedrevet, da den nuværende Agger Kirke var opført, og i mange gamle Aggerhuse kan der sikkert endnu paavises Munkesten, som stammer fra den ældste Sognekirke. Endnu bor der jo i Agger mange ældre Mennesker, som er født i Aalum, og som har haft deres Skolegang i den gamle Vester Agger Skole, der laa paa et Sted, som nu er adskillige Hundrede Meter ude i Havet.

Fiskerne trak Bukserne af, naar de skulde til Havs

Der var i sidste Aarhundrede en betydelig Udvikling indenfor de benyttede Baadtyper, selvom denne Udvikling kun var uendelig lille sammenlignet med de Ændringer, der er sket i Teknikens Aarhundrede.

For ca. 100 Aar tilbage benyttedes i Agger en fladbundet Baad med Plads til 6-8 Mand og med høj Stævn til at tage af for Søerne. Der var indrettet en lille »Baas« til hver af Roerne og i Bagstavnen et lidt større Aflukke,

hvor de to Mand, som lod Krogene gaa ud, havde Plads. Dengang kendte man ikke til Fedtlæderstøvler og Olieøj, og naar Baadene skulde til Havs, trak Fiskerne simpelthen Strømper og Bukser af paa Strandbredden og vadede omtrent nøgne ud i Havstokken for at faa Baaden udover Braaddet. Selv i den bidende Vinterkulde stod Fiskerne nøgne i Vand til Livet i det iskolde Hav for at komme ud og tjene det surt erhvervede daglige Brød. Først naar Baaden var kommet klar af Revlerne, holdt Roerne inde og gav sig Tid til at tage Bukserne paa igen og desuden tørre Strømper. En „Klukmand“ havde man næsten altid om Bord, saa det er forstaaeligt nok, at mange fik en stærk Trang til Brændevin ovenpaa de umenneskelige Strabadser for at komme til Havs.

Senere blev denne fladbundede og lidet sødygtige Baad afløst af Kølbaade, som man benyttede, indtil Motorbaadene afløste dem. Mange af de gamle Kystfiskere, som endnu er i Live, har i deres unge Dage fisket i disse sejldrevne Seksmandsbaade, der gik ret langt ud fra Kysten. Naar Vejret var godt, fiskedes der baade fra Storbaaden og fra Prammen, saaledes at de fire Mand var i de store Baade og Par Mand i Prammen. Det var bl. a. Tilfældet Ulykkesnatten i 1893, da der var flere Smaapramme paa det oprørte Hav.

Fiskeriet begyndte gerne i Marts—April, hvor der blev sat Bundkroge for Torsk og Kuller. Om Sommeren fiskede de fleste med Rødspættevod i Fjorden, og om Efteraaret begyndte Havfiskeriet efter Torsk og Kuller igen og varede ved til Helligtrekonger, hvor man efter gammel Skik lagde op og tilbragte de mørkeste og koldeste Vintermaaneder med at bøde Garn og binde nye Vod til Sommerfiskeriet i Fjorden. Foruden Sejlbaadene og Prammen fik man senere de saakalte „Snarer“, der var en Slags „Krydsning“ mellem de to nævnte Baadtyper, men nok saa let at sætte ud, naar der var Sø, og mere havdygtige end Prammen.

Omkring Helligtrekonger blev Baadene „hvellet“, d. v. s. vendt om paa Stranden med Bunden i Vejret, og saa holdt de forskellige Baadelaag „Hvellbojel“, hvor Regnskabet for Efteraarsfiskeriet blev gjort op, og hvor hver fik sin Andel.

Fiskeauktioner i Marts

Skagen v/ Th. Geisnæs: var tilført 2,302,761 kg. Fisk, hvoraf 21,185 kg lev. og 1,283 kg isede Rødspætter, 27,660 kg Torsk, 4,475 kg Kuller, 8,601 kg Graasej, 12,941 kg Hvilling, 3,004 kg Ising, 2,646 kg Rødtunger, 91,875 kg Sild, 2,728 kg Skærising, 3,471 kg Stenbider, 16,024 kg Kulsøer, 6,230 kg Dybvandsrejer, 1,002,901 kg Brisling og 94,550 kg Fiskefoder.

Hirtshals v/ N. C. Jensen 342,069 kg, deraf var 11,654 kg rensede og 3,113 kg lev. Rødspætter, 50,058 kg Torsk, 1,607 kg Lever, 2,504 kg Sej, 38,785 kg Brisling, 161,516 kg Sild, 4,099 kg Kuller, 7,292 kg bl. Fisk samt 70,350 kg Skidtfisk.

ESBJERG

Lauridsen & Søgaard
Maskinværksted
Gl. Havn - Telf. 1770

A/s Vestjysk Krystal Isværk
ESBJERG

Christensen & Schlosser
Maskinværksted

Ny Havn Telf. 2275

C. M. Nørskov Laursen
Maskinfabrik . Tlf. 761
Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havn
anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIESEN
Ny Havn
Tlf. Kon'or og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & CO.
Vaadbinderi og Tovtjæreri
Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

TUXHAM . Tlf. 429 . P. Skramsgade 4
Reparationer og Montering af Fiskerimotorer
Eneforhandling af Tuxham Marine Motor

P. Rasmussen & Co.
Maskinfabrik — Telefon 988
P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN
Maskinværksted

Ny Havn Telf. 387

Gravmonumenter
Martin Billeschou
Stormgade 59
Telefon 838

HIRTSHALS -
HANSEN & BILDE
Skibs- og Baadbyggeri, Havnen, Hirtshals, Tlf. 132

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION
statautoriseret v. Th. Geisnæs - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion
Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 189 (Statst.)

ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN
Th. Jakobsen - Telefon 185
Alt i Herreekvipering og Søekvipering

P. SAXBERG Telegr.-Adr.: »Saxberg«
Telefon 86 1. Kl.s Skibsprovianteringsforretning
Alt i Fiskeriartikler

SØHOLM
Telefon 3 Manufaktur - Tricotage
Herre-Ekvipering

SPETZLER
Urmager og Guldsmed
- Brillier -

HOLGER AXELSEN
Magasin du Nord

A/S »GRENEN« Motorfabrik . Skagen
Postkonto 434.20 . Telefon 239
GANGREN-MOTOREN
Fiskernes utrættelige Hjælper

SKAGENS BOGHANDEL
Erik Krarup
Tlf. 243

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning
Telefon 277 . 2 Lin.

BRDR. NIPPER
Skibsbyggeri

TRÆSKO - TRÆSKOSTØVLER
saa gaa til
Arthur Trolle - Telefon 385

Karstensen og Henriksen
Skibs- og Baadbyggeri
Telefon 201

SKAGEN

C. D. Brøndum . Kolonialhandel
Telefon 118

DANSK KRONE-SILD A/S
Fersk Fisk & Sild
Marinerede Sild . Salsild . Røgvarer en gros
Telegram-Adr.: KRONESILD
Skagen . Telefon 424

SKAGEN ISVÆRK
SKAGEN

Carlo Hansens Glarmesterforretning
Telefon 207
Stort Udvalg i indrammede Billeder og Glas

IVER CHRISTENSEN - SKAGEN
Etabl. 1879 Telf. 71 og 45
Danmarks største Trawl- og Vaadbinderi
Filial i Hirtshals

C. S. MØLLER - SKAGEN
Telefon 63
Kolonial og Isenkram

OSCAR SKOUGAARD
aut. Installatør . Telefon 345
SKAGEN

HIRTSHALS

Gør Deres Indkøb af Mælk, -
Fløde og Smør i
HIRTSHALS MEJERI
Telefon 8 Iscream - Flødeskum

A/S Lillehedens Savværk
Tlf. 62 Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort
Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler

CHR. JEPSEN - Telefon 39
Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI
Telefon 108
Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

AALBÆK
Aalbæk Kød- og Paalægforretning
v. Helga Larsen - Telefon 48
leverer altid 1. Kl.s Varer

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING

Valdemar Petersen
Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

N. P. Jensens

Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havn

anbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

S/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
(1/2 Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN: Hr. Th. Hørrig, Tordenskjold-
gade 34. Tlf. 1885 og 11888. Kontortid 8-8,
Søndage 8-9 Fm.

RØNNE: Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf.
159. Kontortid: 8-12, 1-6. Søndag 8-9 Fm.

Aktieselskabet

Esbjerg

Tovværksfabrik

Esbjerg

KØB

DANSK

Kunstige Tænder

— men naturlige —
faar De altid hos

TANDTEKNIK

TELF. 1099 - FREDERIKSHAVN
DANMARKSGADE 74

C. K. HANSEN

AMALIEGADE 35 - KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Telegram-Adresse: HANSEN

★
Korresponderende Reder for:
Aktieselskabet
Dampskibsselskabet »DANNEBROG«

Brugte Reb

sælges af og købes af

Søren K. Sørensen
Esbjerg ny Havn

Brugforeningen »FREM«

Uddeler Carl F. Christensen
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

Carl Feerup Esbjerg

Benzin. - Depot af
Vacuum Olier
Skibsprovianteringsforretning
Telefon 23

Udgivet og redigeret af H. Lilholt, Lemvig, (ansvarlig), og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St.

Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 6

1. Juni 1944

11. Aarg.

Redningsbaaden »Bror Ulrich« paa sin Station

REJS

MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB A/S

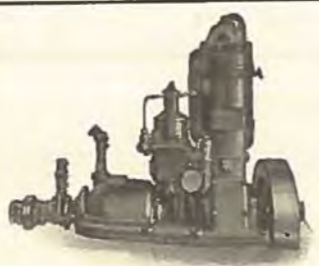
Forlang altid **Bornholms Vegetabil Margarine**

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

RESERVERET

Sparekassen
for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131
Kontortider:
10-11¹/₂ og 2-4
Lørdag Em. 2-5

NILSSON
I Nilssons Sko
er Gangen go'
Tlf. 116 - Lemvig

To- og Firtakts-
Motorer

Billigste Pris
Forlang Tilbud

Grenaa Havns
Motorfabrik

Motorer i alle
Størrelser

Bornholms Maskinfabrik
Kakkelovne & Bygningsstøbegods

Lemvig Folkebank

Aktieselskab

Kontortid: 10-11,30 og 2-4 Lørdag Em. 2-5
Telefoner 133 & 229

Kontorsteder Thybøen, Herboøre, Bøvling, Rømme.
Alle Bankforretninger udføres.

Vestjysk Krystal Isværk

Esbjerg

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

RESERVERET

Køkkenudstyrs-
Forretning
Lysekroner. Glas. Porcelæn.
L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg

Fanø Sandorm

Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billig-
ste og bedste Sand-
orm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.

S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø

— STØT BLADETS ANONCØRER —

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvjaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magazin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magazin.

Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig

Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 6

1. Juni 1944

11. Aarg.

Om svensk Redningsvæsen

„Svenska Sällskapet för Räddning af Skepps-
brudne, Livbåts-selskabet“ har udsendt sin Be-
retning for Aaret 1943.

Selskabet, der er stiftet 1907, er et privat
Selskab, hvis „Høje Beskyddere“ er Hans kon-
gelige Højhed Kronprins Gustav Adolf. Dets
Formand er Konsul Axel Jonsson, Gøteborg;
Bestyrelsen tæller 25 Medlemmer.

Mange Søulykker

Beretningen indledes med den Bemærkning,
at Antallet af Søulykker ved Sveriges Kyster
har været meget højt i 1943. Mange Totalforlis
er indtruffet; i de fleste Tilfælde er de skibs-
brudne blevet reddet, men desværre er ogsaa
en Del Menneskeliv gaaet tabt. Aldrig før i
Selskabets Historie har Redningsstationerne væ-
ret saa ofte i Virksomhed som i det forbøbne
Aar, og et større Antal reddede har ogsaa kun-
net bringes i Sikkerhed end i noget tidligere
Aar.

Af et Sammendrag af Redningsstationernes
Virksomhed fremgaar det, at 123 Personer er
blevet reddet paa forskellig Maade. Rednings-
baade har ligget i Beredskab ved 6 Fartøjer
med tilsammen 133 Mands Besætning. Rednings-
baade har bragt 9 Fartøjer flot med 93 Mands
Besætning. Redningsbaade har ydet Bugserhjælp
til 8 Fartøjer med 41 Mands Besætning, og 14
Sygetransporter er foretaget.

Selskabets Styrelse udtalar anerkendende Ord
om Redningsmændene. De har paa særlig for-
tjenstfuld Maade udført deres Pligter og vist
sig besjælet af virkelig Sømandsaand. Rednings-
materialerne er vogtet godt, og der udtales en
Tak for alt opofrende Arbejde og al frivillig
Indsats fra Redningspersonalet.

Vanskeligt Redningsforetagende

Af Beretningerne fra de forskellige Stationer,
skal vi omtale en Redningsfærd, der udførtes
4. Januar 1943 af Redningsbaaden „Dan Bo-
strøm“ fra Stationen Örskär, Nord for Stock-
holm. Baadens Fører beretter saaledes:

„Den 4. Januar Kl. 18,15 kom Meddelelse
fra Örskär om, at 4 Mand formentlig var sej-
let fast i Drivis eller landet paa en lille Klip-
pe ud for Blåodden. Kl. 18,50 afgik vi fra
Stationen mod Örskärsund. Paa Vejen frem fik
vi kraftige Overhalinger, saa Baaden blev stærk

overiset. Vinden var 7 og Temperaturen ÷ 5°. Ved Fremkomsten til den Plads, hvor jeg troede de 4 Mand befandt sig, blev Ankeret kastet og Dæksjollen blev gjort klar til Søsætning. Surringerne maatte kappes, da de var overisede.

Inden Baaden naede at blive søsat, fik vi Meddelelse om, at de forsvundne formentlig var længere inde mod Fastlandet, muligvis paa „Vedkubben“. Saa skulde vi have Ankeret op, men paa Grund af Overisning kunde vi ikke faa det i Gang, før hele Spillet var blevet opvarmet med Blæselamper og gnedet med Klude vædet i Petroleum. Kl. 21 var Ankeret oppe, og vi satte Kurs mod „Vedkubben“. Vinden var frisket op med Snebyger, saa Udsigten var meget nedsat.

De 4 Mænd havde intet, hvormed de kunde give Lyssignaler, hvorfor vi med vor Lyskaster maatte lyse paa Søen og paa Øerne, naar der var Ophold i Snebygerne. Da vi lyste paa „Vedkubben“, og vi der fik svær Bundkending, turde vi ikke blive liggende, hvorfor vi bakkede ud og gik mere østover. Til sidst opdagede vi de 4 Mænd paa en lille Klippeafsaet ca. 300 m inde i Drivisen. Vi gik saa langt ind, at Baaden igen begyndte at tage Bunden, og vi var da 200 m fra Øen. Vi havde Brændinger tæt om Styrbord, og da Vinden og Isen pressede haardt paa, var der Fare for, at vi ikke skulde kunne slippe derfra igen. Vi forsøgte da at bakke ud for at komme længere østover. Det lykkedes ogsaa, saa vi nu kunde formindske Afstanden til 150 m. Ogsaa der tog Baaden Bunden, men vi kunde ligge nogenlunde roligt. Det var ogsaa nødvendigt at faa Mændene bjerget, inden de fik Forfrysninger. De havde siddet paa Øen i 6 Timer.

Vi afskød en Raket ind mod Øen, og de 4 Mand fik med Raketlinen halet en Manilla-trosse ud. Indhalingen af de nødstedte varede omtrent en Time, thi deres lille Baad var en Isklump, og Drivisen var en Fod tyk.

Jeg forsøgte at bakke Redningsbaaden udad for at komme i mere frit Vand, men Vind og Sø pressede paa, og vor Baad stod i Bunden, saa det gik ikke. Kl. 22,30 var de 4 Mand om Bord. De blev ført ned i Varmen og plejet paa bedste Maade. Med et Par kraftige Manøvrer lykkedes det at faa lidt Bevægelse i Redningsbaaden, og derefter lykkedes det at komme løs.

De reddede blev landsat i Örskär, og vi ankrede op i Sundet Natten over."

Store Gaver

Et Afsnit i Styrelsens Beretning fortæller om Gaver, Selskabet har modtaget.

Konsulinde Signe Ingelsson i Hälsingborg har saaledes sammen med to Døtre skænket 100.000 Kr., der skal anvendes til en Motor-Redningsbaad til Minde om hendes afdøde Mand Skibsreder Bernhard Ingelsson, hvis Navn Baaden skal bære. Den skal være færdig i Høsten 1944 og stationeres i Torekov. Kongl. Majestæt har skænket 10.000 Kr. som Hjælp til Dækning af de øgede Udgifter. Selskabet har i Anledning af de patruljerende Redningsbaades øgede Tjeneste. En privat Velgører har skænket 50.000 Kr. som Bidrag til en ny Baad „Helge Axelsson Johnson“, der skal begynde sin Tjeneste i 1944.

Besætningerne paa svenske Handelsfartøjer har indsamlet 31.322 Kr. til Redningsselskabet i 1943.

Aarsmødet i Göteborg

Der berettes endvidere om Selskabets Aarsmøde den 4. Maj 1943 i Göteborg. Ved Mødet blev Selskabets mangeaarige Sekretær Lodskaptajn Sten Isberg tildelt Selskabets „Förtjänstplakat“ for sit mangeaarige værdifulde Arbejde for Redningssagen.

Det meddeles ogsaa fra Mødet, at „Bestyreren af det Danske Redningsvæsen, Kaptajn Niels Hansen, höll eet interessant föredrag över räddningsväsendet i Danmark, vilket helt ligger under statlig förvaltning, och efter föredraget följde supé, vorvid visades film och skioptikon-bilder (Lysbilleder) från sällskapets verksamhet“.

Vi skal i et følgende Nr. af Tidsskriftet bringe nogle Meddelelser om Selskabets Ökonomi.

Gamle Havboskikke fra Agger

Vi fortsætter med endnu et Afsnit om de gamle Havboskikke fra Agger

II

Der blev tørret Fisk over hele Agger

Kullerfiskeriet om Foraaret foregik som Regel fra „æ Sten“, en Stenbanke en Milsvej fra Land. Nu er det sjældent at træffe Kuller saa nær ved Kysten. Afsætningsforholdene var yderst primitive, og Fiskerne maatte som Regel selv sørge for at faa Fangsten afsat. Naar Baadene kom ind med Fangst, hentede Kvinderne Fisken

ved Strandbredden og rensede dem i den fri Luft. Det var ogsaa en kold Bestilling, da Konerne og Pigerne sad i det fri ved dette Arbejde, selvom der kom piskende Snebyger, men ogsaa Aggerkvinderne var af en haardfør Slags og klagede ikke.

Foraarsfiskeriet blev „spilet“ og hængt op paa „Hjeltræer“ til Tørring. Naar der kom Varme i Luften, og Fluerne blev slemme ved den friske Fisk, blev der lagt et Lag Halm paa Tørrepladsen, og her anbragte man Fisken, der blev saltet igennem og laa nogle Dage, inden den blev spilet og kom til Tørring. Saa kunde Fluerne holde sig borte. Den tørrede Fisk blev senere bundtet i Lispundeviss og solgt ved Markeder i Thy og paa Mors og videre omkring. Der var i de Dage ikke et eneste Foraarsmarked paa Vestkysten og langt ind i Landet, uden det var tilført Masser af Tørfisk, som Landboerne gerne aftog. Medens Foraarsfiskeriet stod paa, hang der Tørfisk i lange Rækker ved hvert eneste Hus i Agger.

Efteraarsfisken var det mere besværligt at slippe af med, for den kunde ikke tørres. Naar Baadene kom ind, maatte Konerne derfor have Kurven paa Ryggen, fyldt med frisk Torsk og Kuller, og ofte gik de milevidt ind i Landet med den tunge Byrde, inden Fangsten var afsat hos Landboerne. Der kom dog ogsaa „Krejlerer“ og købte Fisk paa Stranden.

Om Sommeren drev nogle af Fiskerne ogsaa Hummerfangst i Havet paa Stenbanker, der bar — og bærer — maleriske Navne som „Bloe Yww“ og „Swot Knop“. Før Tejnerne blev opfundet, brugte man de saakaldte „Kranjer“, der bestod af en Slags aaben Kasse, som sænkede ned paa Bunden. Fra „Kranjen“ gik en Line op til en „Gaj“ i Havoverfladen, og der skulde en øvet Mand til at fange Hummer med en saadan Kranje. Man skulde være forsigtig med at rykke i Linen, for saa blev Hummerne sky og forsvandt, men naar Fiskeren havde en Fornemmelse af, at der var en Hummer ovenpaa Kranjen, skulde han give et kraftigt Ryk i Linen, saa Hummeren dumpede ned i Bunden af Kranjen og kunde tages op til Overfladen.

Til vore Medlemmer

Da vi heller ikke i Aar synes, at Forholdene er saadan, at vi kan holde Aarsmøde og Generalforsamling, vil Bestyrelsen i sidste Halvaar af Juni holde et Møde, hvor vi vil behandle mulige Henvendelser. Vi beder i den Anledning de Stationer, som har Ønsker eller Forslag at fremføre, at sende skriftlig Meddelelse til undertegnede inden 15. Juni.

Vorupør pr. Sjørring, den 25. Maj 1944.

Erik Jensen.

Mands Minde

70 Aar

Den kendte Fisker og Redningsmand Martin Frænde, Østerby, fyldte den 17. Maj 70 Aar.

Martin Frænde fiskede i sin Ungdom med Kutter fra Frederikshavn og deltog ogsaa i en Ekspedition til Island, men efter at Havnen var bygget, anskaffede han sammen med Ths. Diget Kutteren „Anne Marie“, med hvilken han i mange Aar fiskede her fra Skagen. Denne Kutter blev senere solgt til Strandby. For en Del Aar siden maatte Martin Frænde lægge Fiskeriet paa Hylden, fordi Helbredet svigtede, og af samme Grund maatte han træde ud af Redningsvæsenet, i hvilket han havde gjort Tjeneste i 17 Aar, fra 1. Oktober 1915 til 1. Oktober 1938, de sidste 6 Aar som Baadformand ved Station Skagen. Martin Frænde har deltaget i flere store Redningsforetagender og har været med til at bjærge 146 skibbrudne. Han bærer en spansk og en hollandsk Medalje, og ved sin Udtreden af Redningsvæsenet blev han udnævnt til Dannebrogsmænd.

95 Aar

Fhv. Redningsmand og Strandfoged Chr. Sørensen, Esbjerg, blev 95 Aar den 6. Maj.

I Anledning af Fødselsdagen blev han interviewet af en Medarbejder ved Bladet „Vestkysten“.

Han har været ansat ved Haurvig Redningsstation i 30 Aar og været Strandfoged i 48 Aar.

Vi tillader os at gengive Samtalen mellem den gamle Redningsmand og Journalisten.

— De maa kunne fortælle om mange farlige Ture med Redningsbaaden gennem 30 Aar?

— De fleste skibbrudne reddede vi nu fra Landjorden, siger Chr. Sørensen beskedent. Der strandede mange smaa hollandske Fartøjer, nogle fladbundede Skibe, som ikke sejlede godt. Naar de kom i Nød under Storm, foretrak de gerne at gaa ind paa Kysten fremfor at komme til at ride paa Horns Rev, og de kunde sejle helt ind paa den inderste Revle, saa vi kunde maa den med Raketterne. Hollænderne havde ofte deres Hustruer med, og vi reddede dem i Land i Redningsstolen. I den Tid, jeg var med, tror jeg ikke, der druknede mere end 4—5 Mennesker.

— Hvad tænkte De paa, naar De sad i Redningsbaaden?

— Det, jeg havde med at gøre. Vi, der var med, var jo gaaet ind for at vove Livet for at redde andre, og jeg tror aldrig jeg har følt Angst. Jeg synes, selve Fiskeriet var langt mere farligt.

Selv synes jeg, at jeg har været med til meget mere som Strandfoged. Naar det stormede, gik jeg 6 Timer om Natten paa min Vagt. Det var en streng Tørn, og det er nok fra dette, mit Syn er blevet svækket. Endnu gaar jeg paa Havnen; men jeg kan ikke engang kende mine egne Sønnen dernede, før jeg hører Stemmerne.

— Skete der store Forlis, medens De var Strandfoged?

— I 1911 grev 11 Lig i Land i mit Len i Løbet af et Døgn, og de blev alle begravet i en Fællesgrav. Ingen vidste, hvor Søfolkene kom fra; men det blev opklaret ved

Hjælp af en Ring, som Kaptajnen havde paa Ringfingeren. Han var fra Aalborg, og hans Skib „Svartland“ var forlist ved den hollandske Kyst. Dette blev først opklaret tre Uger efter Begravelsen, og Kaptajnens Lig blev fremdraget og sendt til hans Hjemby. Det var en stor Begivenhed, da Mysteriet om de mange Søfolk blev løst. Der var ingen Vragdele fundet fra Skibet, og Ringen var det eneste, der kunde løfte Sløret.

Det betyder saa meget for Søfolks Paarørende at kende deres kære Skæbne. - - -

— Hvordan bliver man saa gammel, som De nu er blevet?

— Ved at lade være med at ryge. Jeg har aldrig ejet en Pibe eller smagt en Cigar, og derfor raader jeg alle til at lade Tobakken være.

Jeg har aldrig ligget i Sengen, og aldrig er der blevet skrevet en Recept til mig.

— Husker De ellers særlige Begivenheder fra Haurvig-Tiden?

— Ja, den Vækkelse der kom i 1896. Der var druknet et Par Fiskere, og dette gav Stødet til Vækkelsen. Før den Tid var der meget Drikkeri og Kortspil deroppe, og man kendte ikke til at holde Søndag. Men jeg husker saa tydeligt, hvad den gamle Pastor Nedergaard, hvis Søn nu er Præst ved Eliaskirken i København, sagde ved Begravelsen: „I vil ikke høre, hvad Herren taler i Kirken; men hvad han taler fra Havet, det skal I høre!“ Fra denne Dag blev mange omvendt, ogsaa min Kone og jeg.

Der bliver stille i Stuen, medens Chr. Sørensen lader Tankerne gaa tilbage. — Gud har været god mod os, siger han saa. Jeg sejlede, fra jeg var 15, til jeg var 78, og det var en streng Sejlads for baade Sjæl og Legeme.

— Og slemt er det i disse farlige Tider at have Sønnen paa Havet. En af dem slap heldigt fra Minesprængningen af „C. F. Tietgen, men kunde ikke gaa ud igen. Vor yngste Søn sejler nu hans Kutter.

Det banker paa Døren, og en af Sønerne træder ind. Den gamle Fader rejser sig med et glad Smil og trykker Sønnens Haand, og hans Hustru faar travlt med at skænke et Velkomstglas. Der er med et Feststemning i den lille Stue.

— Det er saa dejligt, hver Gang de kommer ind, siger Fru Sørensen. Og de er allesammen flinke til at komme hjem og melde deres Ankomst.

50 Aar

Den tidligere Formand for Foreningen af danske Redningsmænd, Fiskeauktionsmester Chr. Brix Kjølgaard, Faaborg (fhv. Baadformand i Slettestrand) blev 50 Aar d. 26. April.

90 Aar

Tirsdag den 9. Maj fyldte fhv. Købmand og Dampskibsekspeditor Edv. Petersen, Svaneke, 90 Aar.

Edv. Petersen er født i Svaneke som Søn af Skomager Peter Petersen. Som ganske ungt Menneske, kun 14 Aar gammel, kom han ud at sejle og tog senere paa Langfart. I 1877 blev han Styrmand paa det dengang nybyggede østbornholmske Dampskib „Erna“.

I 1878 giftede han sig med Margrethe Jørgensen, Datter af Tømrer Hans Madsen Jørgensen i Svaneke, og Aaret efter begyndte han og hans Hustru en lille Købmandsforretning, som i Aarenes Løb voksede til en ret betydelig

Virksomhed og kom til at omfatte flere Brancher. Men Edv. Petersen havde en stor Arbejdsevne, og den blev taget i Brug paa mange andre Maader. Han blev saaledes Formand for Bornholms Laaneforening for Fiskere, Taksationsmand i Østifternes Kreditforening, Sognekommisær i Bornholms Brandforsikring, Revisor i Svaneke Bank, kommunal Revisor, Bestyrelsesmedlem i Bornholms Telefonselskab, og endnu flere Hverv var han Indehaver af.

Som Dampskibsekspeditor afløste han for mange Aar siden Otto Holst. Han var Indehaver af denne Bestilling i adskillige Aar og var overordentlig vellidt af Dampskibsselskabets Kunder, som kun nødigt saa ham forlade Pladsen, da han faldt for Aldersgrænsen.

I henvend 50 Aar var han Formand for Svaneke Redningsvæsen og har i denne Egenskab været med til at redde mangfoldige Menneskeliv. Han er da ogsaa som Paa-skønnelse for lang og tro Tjeneste paa denne Post dekoreret med Sølvkorset.

Gamle Edv. Petersen har mange Venner, som sikkert alle forener sig i Ønsket om, at de Aar, han endnu har tilbage, maa forme sig for ham som en lys og lykkelig Livsaften.

Dødsfald

Fhv. Baadmand Jørgen Poulsen, Stenbjerg, er død 85 Aar gl. Han blev ansat ved Stenbjerg Redningsstation 1894, da Stationen blev oprettet, og virkede her til 1922. Han har deltaget i Redningen af 96 skibbrudne.

50 Aar

Baadmand ved Thyborøn Redningsstation Simon Bruun Jensen, fyldte 50 Aar den 31. Maj.

Fra Hav og Brænding

Bloklus uden Redningsbaad

Paa Grund af Forholdene maa Redningsmandskabet i Bloklus i Dag tage Afsked med deres Redningsbaad. Mandskabet transporterer den til Pandrup, hvorfra den sammen med alt Redningsmateriale sendes videre til København, og Bloklus bliver altsaa uden den Redningsbaad, der jo ellers har været en af de mest benyttede paa Vendsyssels Vestkyst.

Elektrisk Ophivning af Redningsbaaden

Ved Finanslovanordningen for Finansaaret 1944-45 er bl. a. bevilget et Beløb af 5000 Kr. til Anskaffelse, Opstilling og Installation af et elektrisk Spil til Ophivning af Motorredningsbaaden ved Redningsstationen Lønstrup, idet det har vist sig at være et meget anstrengende Arbejde at faa Motorredningsbaaden bragt i Hus med det forhaandenværende Haandspil.

Stenfiskerfartøj strandet ved Snogebæk

Stenfisker Nr. 252 „Marie“ af Kastrup strandede den 17. Maj ved 16-Tiden ud for Snogebæk paa den saakaldte Fladen. Mandskabet om Bord forsøgte at faa Skibet af Grund ved at bruge Motoren, men det lykkedes ikke, og inden ret længe fyldtes Skibet med Vand. Det var lastet med Sandsten fra Nexø og skulde til Tuborg Havn.

Mandskabet gik i Jollen, efter at de havde bjerget deres Tøj og andet af Skibets Ejendele og roede ind til Snogebæk. „Marie“ er et gammelt Skib, der laster 30 Tons og ejes af Sikker Hansen. Skibets Fører er Varming Andersen, og Bedstemanden Godtfred Nielsen, begge København.

Redningsbaaden ude i otte Timer

Den 18. Maj ved godt 12-Tiden sejlede Motorredningsbaaden fra Hirtshals ud for at søge efter en Hanstholmbaad T. 93, ført af Skipper Gustav Andersen. Baaden var ikke vendt tilbage sammen med de øvrige Makrelbaade, og man blev derfor ængstelig for, at den skulde ligge ude paa Fiskepladsen med Maskinskade.

Ved 14¹/₂-Tiden kom den savnede Baad i Havn. Dens Kompas havde været i Uorden og vist forkert, saa Baaden var kommet til Land ved Højen i Stedet for ved Hirtshals. Den fortsatte derefter langs Kysten til Hirtshals.

Imidlertid var Redningsbaaden kommet saa langt til Havs, at man ikke længere havde Kontakt med Land. Der blev hængt en Kugle op i Signalmasten paa Fiskeauktionshallen, hvilket var et aftalt Tegn paa, at den savnede Baad var naaet i Havn; men det kunde ikke ses fra Redningsbaaden, som havde forsat Sejladen ud til Fiskepladsen. Først ved 20¹/₂-Tiden kom Redningsbaaden tilbage til Hirtshals.

Havde Redningsbaaden været udstyret med en Radiomodtager, kunde den være blevet underrettet om, at den ikke behøvede at fortsætte Eftersøgningen. I det hele taget vilde det i mange Tilfælde være af Betydning, at Redningsbaaden havde Radio om Bord, saa Opsynsmanden inde fra Land kunde komme i Forbindelse med den.

Motorredningsbaaden i Skagen har vist som den første Redningsbaad i Landet faaet installeret baade Radiosender og Modtager, og det hører ogsaa absolut med til en moderne Redningsbaads Udstyr.

Vi har talt med Opsynsmand ved Hirtshals Redningsstation, Auktionsmester N. C. Jensen, der ogsaa finder, at det er en Mangel ved Redningsbaaden, at den ikke har Radio om Bord. Han regner imidlertid med, at Hirtshals Motorredningsbaad vil faa baade Sender og Modtager, saa snart Krigen er forbi, og man atter frit kan benytte Radion paa Havet.

Vestjysk Fiskeriforening

holdt den 20. Maj Generalforsamling i Lemvig. Mødet aabnedes Kl. 10 af Form., Fiskeskipper Laur. Thygesen, Esbjerg, der bød Velkommen til Repræsentanterne og de særligt indbudte.

Af disse saas i Forsamlingen bl. a. Fiskerikonulent P. F. Eriksen, der var mødt som Repræsentant for Ministeriet for Landbrug og Fiskeri, Direktør for Dansk biologisk Station, Dr. Blegvad, Forretningsfører for Ulykkesforsikringen for danske Fiskere, V. Madsen, Repræsentanter for Dansk Fiskeriforening, Chr. Andersen, Nykøbing M., Foreningens tidligere Formand, Dir. Claus Sørensen, Esbjerg, Dir. for Danske Fiskeres Fællesindkøb, Laur. Petersen, Fredericia, og af Rigsdagens Repræsentanter Folketingsmand Finnemann-Bruun og Landstingsmand Hvid.

Telegrafiske Hilsener

Paa Formandens Forslag vedtoges det at sende Kongen følgende Telegram:

Generalforsamlingen i Vestjysk Fiskeriforening sender Deres Majestæt vor ærbødige Hilsen med Ønsket om, at Gud maa bevare Kongehuset, Folket og vort Fædreland.

Dernæst vedtoges det at sende en telegrafisk Hilsen gennem Radioen til fraværende Fiskere.

Til Ordstyrere valgtes Vaadfabrikant Jesper Peitersen, Lemvig og Fiskeskipper S. P. Sørensen Esbjerg.

Formandens Beretning

Form. aflagde derefter en meget omfattende Beretning om Virksomheden i det forløbne Aar, nævner vi Hovedtrækkene.

Form. omtalte Tidens Vanskeligheder for Fiskerihvervet og de Ulykker, som er overgaaet Fiskerne. Indenfor Foreningens Omraade er i Aarets Løb gaaet 12 Fartøjer tabt, og af det samlede Tab af Menneskeliv ved hele det danske Fiskerihverv, der i Tiden fra Maj i Fjor til Maj i Aar beløber sig til 71 Mand, var de 39 Mand hjemmehørende indenfor Vestjysk Fiskeriforenings Omraade.

Udbyttet af Fiskeriet i 1943 betegnede han som ret tilfredsstillende. For Havnebyernes Vedkommende gælder det, at 1943 var omtrent af samme Omfang som 1942 baade m. H. t. Vægt- og Værdiudbytte. Enkelte Fartøjers Udbytte kan ikke mere end lige akkurat bringe Balance, men de fleste Fartøjer fra Havnebyerne har dog i Fjor haft et saa godt Udbytte, at der har kunnet tilvejebringes Overskud. Fiskerne paa den aabne Kyst langs Jylland har ogsaa i det svundne Aar været stærkt hæmmet i deres Indtjeningsmuligheder paa Grund af de særlige Bestemmelser, de har maattet underkaste sig med H. t. Sejladen til Fiskepladserne. Kystens Fi-

skere mærker Olierationeringen stærkere end deres Kolleger i Havnebyerne.

Form. nævnte, at Omsætningne i Thyborøn Havn i Fjor overskred 10 Mill. Kr., hvilket er en væsentlig Stigning fra de nærmeste foregaaende Aar, og det taler stærk imod enhver Overvejelse, der gaar ud paa en Lukning af Thyborøn Kanal.

Efter nærmere Omtale af Fiskeeksporten og Fiskeriets Vanskeligheder omtalte Form. den betydelige Tilgang af nye og større Fartøjer, der har været i Krigsaarene. Endvidere omtalte Form. Foreningens Ønske om, at Fiskerihvervet maatte faa sin egen Minister, naar Forholdene atter trak sig i Lave, ligesom der har været stillet Forslag om at oprette et særligt Erhvervsraad for Fiskeriet.

Form. kom derefter ind paa de førte Forhandlinger vedrørende Maksimalprisordningen og Fiskernes Beskatning, hvorunder han beklagede, at det ikke var lykkedes at gennemføre en Skattelettelse for Fiskerne, og det skulde tydeligt og klart siges, at Fiskerne ansaa denne Afgørelse for at være uretfærdig overfor de aktive Fiskere.

Foreningen har i 1943 beskæftiget sig med en Række Anliggender vedrørende lokale Fiskeriforeninger.

Herom udtalte Form. bl. a.:

I Hvide Sande trænges der haardt til en Forbedring af Auktionsforholdene, og den lokale Forening har søgt om en Flytning af Auktionshallen. Man har ogsaa i VBV. set med Sympati paa denne Henvendelse, men den har maattet afvises paa Grund af, at de nødvendige Materialer ikke for Tiden kan leveres.

Heller ikke en Forlængelse af Molen ved Hvide Sande kan der skaffes Materialer til, men dette Arbejde vil blive optaget som Beskæftigelsesforanstaltning efter Krigen. Foreningen har ogsaa støttet den lokale Forening i Hvide Sande i Ønsket om at faa ansat endnu en Auktionsmester i den hastigt voksende Fiskerby ved Hvide Sande, men dette Andragende mente Fiskeridirektoratet ikke at kunne imødekomme.

Ved Thorsminde er Besejlingsforholdene atter i dette Foraar helt forvildede, idet Indsejlingen til Kanalen er spærret af en bred Sandbarre, saaledes at Havbaadene overhovedet ikke kan komme paa Havet. Det er anden Gang, Udlobet ved Thorsminde er spærret i Aar, og efter den første Spærring undslap de fleste Havbaade, da der blev gravet en Rende, og de har siden fisket fra Hvide Sande og Thyborøn Havn, men nogle Havbaade ligger fast bagved Slusen i Thorsminde.

Det er ikke til at forstaa, at Finansministeriet ikke snart kan give sin Tilslutning til Indstillingen fra Ministeriet for off. Arbejder om Anvendelse af nogle af de til Høfdebygning støbte Blokke til en Forlængelse af den nordre Mole ved Thorsminde, thi en saadan Forlængelse

vilde straks afhjælpe de fortvivlede Besejlingsforhold for de lokale Fiskere. Vi har støttet Henvendelser fra Thorsminde-Fjand Fiskeriforening om denne Sag flere Gange i Løbet af Aaret, men endnu er der desværre ikke opnaaet noget positivt Resultat, og det er meget beklageligt, da store Værdier daglig gaar tabt, fordi Fiskerne ikke allesammen kan komme paa Havet.

Om Sagen vedr. Auktionsmestrenes Salær udtalte Formanden sin Taknemlighed over, at Fiskeridirektoratet i denne Sag havde været fuldt paa Linje med Erhvervets Repræsentanter, som maatte protestere imod enhver Form for nye Afgifter, og dersom Auktionsmesterens Salærer skulde beskæres, maatte det komme Fiskerne til Gode paa den Maade, at Salæret, der jo skulde betales af Fiskerne, blev nedsat. Jeg vilde haabe, at der nu kan falde Ro over denne Sag, i hvilken der efter min Mening er gaaet mere Offentlighed end ønskeligt, sluttede Formanden.

Efter en Omtale af Planerne vedr. Fiskerihøjskolen og af Arbejdet indenfor Foreningen oplyste Form., at Medlemstallet nu er 3480 mod 3255 i Fjor.

Det witthusenske Legat til en ung Skagensfisker

Den 21. December i Fjor blev Kutter „Birgit“, S. 21, paasejlet umiddelbart udenfor Havnen. Ved det voldsomme Stød slyngedes „Birgit“s Skipper, Chr. Thorsen over Bord, men resolut sprang Sønnen, Fisker Niels Juel Thorsen, der var med om Bord, i Havet, og reddede sin Fader op paa det tørre.

Det var en Daad, man i Fiskerikredse ønskede paaskønnet, og denne Paaskønnelse er nu kommet i Form af en Pengegave og en Cigarkasse af Bronze med Inskription. Ved en Højtidelighed, som Fiskeriforeningens Bestyrelse den 15. Maj havde arrangeret, blev denne smukke Hædersbevisning, der er skænket af Kaptajn Johan Valdemar Witthusens Mindelegat under Kronprins Frederiks Fond, overrakt Fisker Niels Juel Thorsen. Formanden, Skipper Hans Hansen, bød Velkommen og rettede en speciel Velkomst til den unge Fisker og udtalte følgende:

„Anledningen til, at vi har anmodet dig, Niels Juel Thorsen, om at komme til Møde sammen med os er, at den Witthusenske Legatbestyrelse har skænket dig en Opmærksomhed i Form af en Pengegave og en Cigarkasse for din resolute Optræden ved Bjergningen af din Fader under Paasejlingen den 21. December. Det er os en Glæde, at vi har saadanne modige og snarraadige unge Mænd, som ved hvad de skal, naar Faren er til Stede. Det er ogsaa en Ære for Befolkningen. Paa Bestyrelsens Vegne vil jeg sige dig Tak, og denne Hædersgave har du fortjent.“

Samtidig rettede Formanden en Tak til Le-

LEMVIG

Sølv . Guld . Uhre . Optik

Hansen & Smedegaard

Lemvig - Telf. 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG MEJERI

FR. JELLESMARK

Vognmand - Lemvig - Telf. 337

Al Fragt- og Personkørsel besørjes

Besøg

LEMVIG FILMTEATER

L. KIER . LEMVIG

Korn- og Foderstofhandel

Telefon 75 og 76

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN'S SVINESLAGTERI

LEMVIG KUL-KOMPAGNI A/S

Direkte Import

Kontor: Vasegaarden

LEMVIG TRÆLASTHANDEL

BRDR. SKOU

Trælast og Bygningsartikler
Kaminer og Kakkelovne - Alt i Brændsel

JESPER PEITERSEN - LEMVIG

Vaadbinderi og Fiskeartikler - Tovtjæreri

Telefoner: Lemvig 248 - Thybøen 17

Alle Reparationer udføres

Lemvig Motor-Compagni . Brdr. Eriksen

aut. Ford-Forhandler

Nye og brugte Automobiles

MINERALVANDSFABRIKKEN

» I D E A L «

gatbestyrelsen for den Opmærksomhed og Paaskønnelse, som er vist flere af vore Fiskere under lignende Forhold.

Formanden overrakte derpaa Hædersbevisningen, en Check lydende paa 400 Kr. samt Cigarkassen, der har følgende Inskription:

Niels Juel Thorsen

Til Minde om Redningsdaaden

21./12 1943

skænket af Kaptajn Johan Valdemar Witthusens Mindelegat under Kronprins Frederiks Fond.

Efter at Fisker Niels Juels Thorsen havde bragt en Tak for den store Opmærksomhed, sluttede den lille Højtidelighed.

Skibstrafikken ved Jyllands Kyst

Den tyske Værnemagt meddelte i Begyndelsen af Maj:

1. Indenfor den officielle Mørklægningstid er enhver Skibstrafik til og fra Kysten eller Havnene paa Jyllands Kyst paa Strækningen fra Frederikshavn inklusive ned til Højer Sluse forbudt.

2. Under Mørklægningstiden maa Højsøfiskerne ikke nærme sig den nævnte Kyststrækning mere end til en Afstand af 10 Sømil fra Kysten. De maa ikke løbe ud før Mørklægningstidens Ophør.

3. Dagfiskere maa ikke løbe ud før Mørklægningstidens Ophør og skal vende tilbage i Havn eller paa Strand før Mørklægningstidens Begyndelse.

4. Overtrædere vil blive beskudt uden Varsel og straffet efter de tyske Krigslove.

Kirken i Thorsminde

er vel nok en af de ejendommeligste i Landet. Ikke alene derved, at det er Fiskerlejets Redningshus, der er omdannet til Kirke med tilbygget Vaabenhus og lille Taarn, hvori Kirkeklokken hænger. Men ogsaa i sit Indre er Kirken noget for sig selv.

Nu for kort Tid siden er, fortæller „Vikingen“, en Mine sat ind i Kirken som Kirkebøsse. Det er en ægformet Netmine, der under Krigen er drevet ind paa Stranden. Den tager sig smukt og ejendommeligt ud, som den staar inde ved Kirkedøren. Det er vist den eneste Kirke i Landet, hvori staar en Mine som Kirkebøsse.

Men ogsaa Døbefonten i denne Kirke er ret sjælden. Den er af Granit og har i sin Tid staaet i Klosterkirken til Nørre Vosborg. Om den har staaet der som Døbefont eller som Vievandskar vides ikke. I det 15. Aarhundrede blev Klosterkirken nedrevet, og derefter blev

LEMVIG

Lemvig Tandteknik - J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik

Torvet 1 - Telefon 248

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2. August 1847

Telefon 131 . Postgiro 851.00

Kontortider: 10—11¹/₂, og 14—16, Lørdag 14—17

THISTED

Engelsk Beklædnings-Magasin

Nytorv

Alt for Herrer og Dreng

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabbel & Co.s Eftf.)

Telf. 326

Fiskeriartikler . Skibshandel

Chr. Sørensen - Isenkramforretning

St. Torv - Telefon 287

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10—12 og 2—5

Telefoner 2 og 502

Emmy Jensen . Gudrun Blachs Eftf.

Frederiksgade 2 . Telefon 319

Mest moderne Tandteknik

BRDR. JENSEN . THISTED

Telefon 94

Monumenter og Gravvæsendere

SÆBY

TRÆSKO og TRÆSKOSTØVLER

bedst og billigst

Johan Christensen . Telefon 235

Sæby Fiskeauktion v. Roland Poulsen

Telf. Kontor 33 . Privat 114

VALD. OLSEN . Telefon 14

Kolonial - Skibsproviantering

Fiskeriartikler

SÆBY MØBELMAGASIN

Landsdelens største Møbellager

Christensen & Sønner

Stampen Savværk & Emballagefabrik

Chr. A. Nielsen . Tlf. 46

Alt i Fiskekasser

Døbefonten ført til Skrumsgaard i Raasted. Der stod den gennem mange Aar og blev benyttet som Vandkar til Faarøene. I sin Tid er den igen blevet ført tilbage til Nørre Vosborg og hen-sat paa Klosterkirkens Tomt, hvor den nu stod, indtil Nørre Vosborg skænkede den til Thors-minde Kirke som Døbefont. Efter 400 Aars Forløb staar den nu atter i en Kirke, men nu ude ved Havet.

Paa Grund af Forholdene, maa man for Tiden bruge Kirken til Skoleundervisningen.

NY BØGER

»Fregatten »Jylland« i Krig og Fred«. (15 Kr. - Gyl-dendal). Et stateligt Værk paa 173 Kvartsider, prydet med et stort Antal, for det meste hidtil ukendte Billeder, og udgivet i Anledning af vor Flaades sidste Slag den 9. Maj for 80 Aar siden ved Helgoland. Fregatten blev færdig-bygget 1860; men dens Historie sluttede ikke med Krigen, da den siden deltog i forskellige Togter, bl. a. med Kongen om Bord paa Islandsrejsen 1874. Efter at den var gaaet ud af Krigsflaaden, blev dens Eksistens fortsat sikret, og det stolte Minde har nu bl. a. i en lang Aarrække givet Skolebørn fra Landet frit Natteophold under deres Som-merferie i Hovedstaden.

Bogen bringer en Mængde yderst interessante Bidrag af Erindringer fra Folk, der baade i Krig og Fred har haft Forbindelse med Fregatten, og særlig Søens Folk vil værdsætte dem.

J. Gr. P.

Unødige Bekymringer

Det er igen Storm Petersen, der nu — som saa mange Gange før — siger, hvad der skal siges. Enhver gør sig mange Bekymringer i denne Tid. Men saa er det Storm P. dukker op og siger:

— Jeg kendte engang en ung Mand, der var umaa-deligt bekymret. Jeg sagde til ham: Hver Gang du faar en Bekymring, saa skal du skrive den op. Ved Nyt-aarstid gjorde vi Status, og det viste sig, at alle hans Bekymringer kunde være sparet. Ingen af dem gik i Opfyldelse.

Fiskeauktioner i April

Skagen v/ Th. Geisnæs: 2,245,944 kg, hvoraf 16,700 kg lev. og 12,795 kg is. Rødspætter, 53,043 kg Torsk, 89,942 kg Sej, 2,667 kg Hvilling, 39,386 kg Sild, 18,988 kg Kulsøer, 26,293 kg Dybvandsrejer, 1,996 kg Dybvands-hummer, 1,889,653 kg Brisling samt 74,850 kg Fiskefoder.

Hirtshals v/ N. C. Jensen 99,129 kg, hvoraf 85,842 kg Torsk, 7,651 kg rensede og 903 kg lev. Rødspætter, 1,647 kg Lever, 917 kg bl. Fisk samt 1,350 kg Skidtfisk.

Hvis Bladet udebliver,

bedes de Holdere, der modtager det gennem Posten, straks klage til Postbudet.

Hvis Stationerne ikke modtager Bladet regelmæssigt, bedes dette paa et Brevkort meddelt til Gadgaard Nielsens Bogtrykkeri, Lemvig.

ESBJERG

Lauridsen & Søgaard

Maskinværksted

Gl. Havn - Telf. 1770

A/s Vestjysk Krystal Isværk

ESBJERG

Christensen & Schlosser

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 2275

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik . Tlf. 761

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havn

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIESEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & CO.

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1482

TUXHAM . Tlf. 429 . P. Skramsgade 4

Reparationer og Montering af Fiskerimotorer
Eneforhandling af Tuxham Marine Motor

P. Rasmussen & Co.

Maskinfabrik — Telefon 988
P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou
Stormgade 59
Telefon 838

HIRTSHALS

HANSEN & BILDE

Skibs- og Baadbyggeri, Havnen, Hirtshals, Tlf. 132

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statautoriseret v. Th. Geisnæs — Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 189 (Statst.)

ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN

Th. Jakobsen - Telefon 185

Alt i Herreekvipering og Sækvipering

P. SAXBERG Telegr.-Adr.: »Saxberg«

Telefon 86 1. Kl.s Skibsprovianteringsforretning
Alt i Fiskeriartikler

SØHOLM

Telefon 3 Manufaktur - Tricotage
Herre-Ekvipering

SPETZLER

Urmager og Guldsmed

- Brilller -

HOLGER AXELSEN

Magasin du Nord

A/S »GRENEN« Motorfabrik . Skagen

Postkonto 434,20 . Telefon 239

GANGREN-MOTOREN

Fiskernes utrættelige Hjælper

SKAGENS BOGHANDEL

Erik Krarup

Tlf. 243

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

BRDR. NIPPER

Skibsbyggeri

TRÆSKO - TRÆSKOSTØVLER

saa gaa til

Arthur Trolle - Telefon 385

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

SKAGEN

C. D. Brøndum . Kolonialhandel

Telefon 118

DANSK KRONE-SILD A/S

Fersk Fisk & Sild

Marinerede Sild . Salsild . Regvarer en gros

Telegram-Adr.: KRONESILD

Skagen . Telefon 424

SKAGEN ISVÆRK

SKAGEN

Carlo Hansens Glarmesterforretning

Telefon 207

Stort Udvalg i indrammede Billeder og Glas

IVER CHRISTENSEN - SKAGEN

Etabl. 1879

Telf. 71 og 45

Danmarks største Trawl- og Vaadbinderi

Filial i Hirtshals

C. S. MØLLER - SKAGEN

Telefon 63

Kolonial og Isenkram

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 345

SKAGEN

HIRTSHALS

Gør Deres Indkøb af Mælk,
Fløde og Smør i

HIRTSHALS MEJERI

Telefon 8

Iscream - Flødeakum

A/S Lillehedens Savværk

Tlf. 62

Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort
Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI

Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

AALBÆK

Aalbæk Kød- og Paalægsforretning

v. Helga Larsen - Telefon 46

leverer altid 1. Kl.s Varer

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING

Valdemar Petersen
Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

N. P. Jensens

Skibs- og Bådebyggeri
Esbjerg gl. Havn

anbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

S/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
(1/2 Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN: Hr. Th. Hørrig, Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1885 og 11885. Kontortid 8-8, Søndage 8-9 Fm.

RØNNE: Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 8-12, 1-8. Søndag 8-9 Fm.

Aktieselskabet

Esbjerg

Tovværksfabrik

Esbjerg

KØB

DANSK

Kunstige Tænder

- men naturlige -
faar De altid hos

TELF. 1099 - FREDERIKSHAVN
DANMARKSGADE 74

C. K. HANSEN

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Telegram-Adresse: HANSEN

★

Korresponderende Redner for:
Aktieselskabet
Dampskibsselskabet »DANNEBROG»

Brugte Reb

sælges af og købes af

Søren K. Sørensen
Esbjerg ny Havn

Brugstforeningen »FREM«

Uddeler Carl F. Christensen
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

Carl Feerup Esbjerg

Benzin. - Depot af
Vacuum Olier
Skibsprovianteringsforretning
Telefon 23

Udgivet og redigeret af H. Lilholt, Lemvig, (ansvarlig), og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St.

Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 7

1. Juli 1944

11. Aarg.

Det finske Sejlskib

»Herzogin Cecilie«

som i April Maaned 1936 strandede paa Kysten ved Devonshire

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

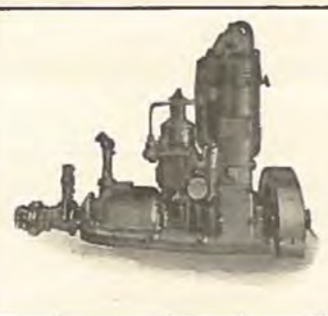
Forlang altid Bornholms Vegetabil Margarine

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

RESERVERET

Sparekassen
for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131
Kontortider:
10-11 $\frac{1}{2}$ og 2-4
Lørdag Em. 2-5

NILSSON
I Nilssons Sko
er Gangen go'
Tlf. 116 - Lemvig

To- og Firtakts-
Motorer

Billigste Pris
Forlang Tilbud

Grenaa
Motorfabrik

Motorer i alle
Størrelser

Bornholms Maskinfabrik
Kakkelovne & Bygningsstøbegods

Lemvig Folkebank

Aktieselskab

Kontortid: 10-11,30 og 2-4 Lørdag Em. 2-5
Telefoner 133 & 229

Kontorsteder: Thyborøn, Harboøre, Bøvling, Rømme.
Alle Bankforretninger udføres.

A/S **Vestjysk Krystal Isværk**
Esbjerg

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

RESERVERET

**Køkkenudstyrs-
Forretning**
Lysekroner. Glas. Porcelæn.
L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg

Fanø Sandorm
Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billig-
ste og bedste Sand-
orm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.
S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø

— STØT BLADETS ANONCØRER —

**DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE**
Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magazin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magazin.
Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig
Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 7

1. Juli 1944

11. Aarg.

Et »Hertuginde«-Besøg i Vorupør

Om Strandinger paa Jyllands Vestkyst med de 3 farlige Revler — som kun faa Skibe kommer velbeholdent fra — staar der altid en Del Dramatik. Disse Hændelser, og eventuelle Forlis, de modige Redningsforetagender, der øves af Kystens Fiskere, lever ofte længe i Erindringen, og kan for nogles vedkommende, de mest farefulde og dramatiske, bevares gennem flere Generationer.

En Untagelse fra denne Regel hænder dog ogsaa, idet det jo sker, at et Skib — selv ved Sommertid og forholdsvis Magsvej — forvilder sig bort fra den afstukne Rute og kommer til at hænge en Stund paa Kysten som en Flue paa en Fluefanger.

Saadan gik det „Herzogin Cecilie“, den stolte finske Firmaster, der en Junidag for en Del Aar siden rendte den fine skarpe Racenæse ind i det graa Sand ud for Sønder-Vorupør paa Thykysten.

Strandingen fandt Sted ved 4-Tiden om Morgenen til den 18. Juni 1927.

„Hertuginde“ var sejler fra Hamburg og havde forlængst rundet „Bovbjerg“s stærke Skulder og stod nu for alle Sejl nordover langs Jyllandskysten mod Rejsens Maal: Sundsvaal i Ballast.

Det var herlige Sommerdage med Lys baade Dag og Nat, og en frisk Brise fik Sejlene til at bugne paa de høje ranke Master og Rær. „Hertuginde“ var en stolt Sejler og Bark med Hjemsted i det navnkundige Marienhamn — Hjemstedet for nogle af Verdens stolteste Klippere.

De sidste Timer før Strandingen havde Vejret ikke just artet sig sommerligt, men det var sat ind med Vestenvind og tæt Taage.

Ombord havde man vel været opmærksom herpaa — men hvorom alting er, som den egentlige Aarsag til Strandingen blev ved et senere Søforhør opgivet som Grund: Taage og Strømsætning. Iøvrigt et Par i Søfartkredse ikke ukendte Begreber, der før og siden har været Aarsag til saa mange tragiske Skuespil paa denne vel nok Verdens farligste Kyststrækning.

Paa samme Tidspunkt, som Kaptajn Ruben de Claus ombord paa „Hertuginde“ mærkede det voldsomme Stød mod den jyske Revle, og han, sammen med sin 25 Mands Besætning for første Gang i deres Liv skuede den graa Marehals Kyst igennem Taagen — var Skibet al-

lerede observeret fra Land og rapporteret til Redningsstationen Nr. Vorupør, fra hvilken Station der saa mangfoldige Gange har været kaldt paa Hjælp, ogsaa, og tiest naturligvis, naar Efteraars- og Vinterstormene hamrede paa Kysten, og Havet brød rasende mod Klitranden.

Vorupør! — hvem kender ikke denne vestjyske Boplads paa Danmarkskortet. Det var her Digterpræsten N. P. Madsen i den forblæste jyske Naturs Favn søgte Hvile fra sin Mandoms Gerning for sit urolige Sind, det var her i Indre Missions faste Borg, at han iblandt modige Mænd og stærke Kvinder fandt Skikkelserne til sine Strandingshistorier, hvoraf man bedst erindrer „Strandfogedens Datter“.

Det var ogsaa her Danmarks gode Søn Grønlands-Fareren Mylius Eriksen gik Strandvagt og maaske paa disse Ture med prøvede Mænd fik at vide, hvor de fik deres Styrke fra i Farens Stund. I sine Notater om den Tid nævner han disse Oplevelser — mon han glemte disse Strandvags-Samtaler siden, da Døden indhentede ham deroppe i de evige Sneregioner.

Men tilbage til „Herzogin Cecilie“. Snart var Vorupør-Fiskerne ude af Fjerene, nede ved Redningsstationen. Efter at have iført sig Redningsvestene og gjort Baaden klar, stod man sydover mod Strandingen med den høje Rigning, der kunde ses langt borte — ogsaa inde over Landet, idet det ragede højt op over Sandklitterne.

Ved 5 $\frac{1}{2}$ -Tiden laa Redningsbaaden ved „Hertuginde“s Side og tilbød sin Assistance — saaledes modtager man nemlig paa Vestkysten den Slags fremmede med udsøgt Høflighed og Hjælpsomhed.

Man laa en Stund ved Lejderen og betragtede det ranke Skib, hvilken Rigning, Master og Rær, saa slanke og fine, og hvilken Rejsning og Linie hun havde. „Hertuginde“, jo sandelig Navnet var velbegrundet.

Men omsider skulde man jo til et Resultat. Vel var Vejret fint, men det blæste dog lidt — og Redningsvæsenet har jo sine Instrukser.

Altsaa Føreren af Baaden gik om Bord. Men Kaptajnen ønskede at blive paa sit Skib, der iøvrigt var uassureret, derimod ønskede han Svitzer tilkaldt og ønskede ogsaa, at Redningsbaaden forblev ved Skibet.

Senere op ad Formiddagen, da Kulingen tiltog, foreslog man Lanesættelse af Kaptajnens Hustru

og to Børn, hvad ogsaa Kaptajnen indvilgede i — men Fruen afslog — hun vilde blive om Bord hos sin Mand.

Imidlertid var der paa Skibet, foruden Kaptajnen, Hustruen, og de to Børn, 25 Mands Besætning, og da de ikke ønskede at forlade Skibet før i sidste Øjeblik, hvis Situationen skulde forværres, og ikke vilde anvende egne Baade til Redningen, forstaaer man, at det altsaa i givet Fald kunde blive en stor Opgave for en enkelt Redningsbaad at løse.

Vorupør slog derefter Alarm til Nabostationen Stenbjerg, hvis Redningsbaad nu ogsaa kom til for eventuelt at assistere.

I Dagens Løb bedredes Vejret, og Blæst og Sø var saa meget aftaget, at der gik regelmæssig „Rutefart“ ind og ud fra Strandingen; for alle vilde jo se Sejleren paa nært Hold.

Ogsaa viden om hvor Strandingen rygtedes, og indenfor paa Stranden og i Klitterne var der Dagen igennem i Hundredevis af Tilskuere.

Henimod Aften ankom Svitser, og etablerede Forbindelsen, og den paafølgende Morgen ved 6-Tiden gled „Herzogin Cecilie“ af Grunden.

„Herzogin Cecilie“ var som nævnt hjemmehørende i Marienhamn. Det var en 4-mastet Bark paa 3111 Brutto og 2584 Netto Tons. Senere endte den stolte Sejler sin Skæbne ogsaa ved en Stranding, idet den løb op paa et undersøisk Skær eller Klippe, vistnok paa den engelske Kyst, hvor den forliste. Vort Forsidebillede viser Strandingen paa den engelske Kyst.

Maagen.

Gamle Havboskikke fra Agger

Vi fortsætter med endnu et Afsnit om de gamle Havboskikke fra Agger

III

Kogt Aal paa Sengen

Julemorgen

Julen var som i vore Dage en stor Højtid, og de fleste Steder overholdt man nøje gamle Traditioner, som er ældre, end nogen nulevende mindes at have hørt Oprindelsen til.

Juleaften blev der serveret „Melmad“ ved 4-Tiden om Eftermiddagen og Kl. 9—10 om Aftenen fik man „Nætter“, der bestod af Risengrød og den bedste saltede Torsk eller Kuller.

Julemorgen havde man en morsom Skik, som vistnok er speciel for Agger. Midt i den mørke Julenat stod Kvinderne op og tilberedte kogt, saltet Aal, som Mændene saa fik serveret paa Sengen ved 5—6-Tiden med en Taar Godtøl til. Det har sikkert været rart for de gamle Havboere at tænke paa, at de denne Morgen ikke skulde op i Slud og Kulde og ud paa Havet, men kunde blive liggende i den lune Seng un-

der de sribede Olmerdugsdyner og nyde den gode Julekost. Denne ældgamle Skik holdes mange Steder i Hævd endnu i Agger.

Men ogsaa Nytaarsaften og Helligtrekongersaften var højhelige Stunder, der blev fejret omtrent paa samme Maade som Juleaften og med det samme Traktement. Helligtrekongersaften tændtes et trearmet, hjemmestøbt Tællelys, og der var den Tro eller Overtro knyttet til Helligtrekongerlyset, at den, som slukkede det, skulde dø inden Aaret var omme. Derfor var man meget varsom med dette Helligaftenslys og passede paa, at det brændte ned af sig selv. Man maatte heller ikke holde et tændt Lys under Bordet. Det betød ogsaa Lig i Huset.

Strandfoged Niels Iversens Hustru erindrere fra sin Barndom i Aalum, at der hvert Efteraar i hendes Hjem blev støbt Tællelys af fire Lispund god Faaretælle. Moderen var Morgenmenneske og stod op Kl. 4, og Faderen holdt af at sidde oppe til Midnat og bøde sine Garn, saa der skulde mange Lys til den lange Vinter igennem.

Strandinger ved Agger

De mange Strandinger ved Agger i Sejlskibenes Tid satte naturligvis ogsaa deres Præg paa Livet Aaret igennem. Hundreder af Skibe har i Aarenes Løb fundet deres Undergang paa den barske Aggerkyst. I vore Dage hører Strandinger til store Sjældenheder, men i Sejlskibenes Tid gik der næsten ikke et Aar, uden at et eller flere Skibe forliste paa Kysten. Træskibene fandt næsten altid deres endelige Lod ved Strandinger. De brækkede over paa Revlen eller blev sprængt, naar Havvandet trængte ind i Lasten og fik Ladningen til at bulne ud. Mangfoldige dystre Tragedier har de gamle Fiskere været Vidne til ved Havet, men ogsaa mirakuløse Redninger, saaledes som det var Tilfældet engang, da et Tømmerskib løb paa Grund i Storm. Skibet splintredes, men Tøm-lasten flød ud, saa Mandskabet kunde løbe i Land over Tømmeret og naa ind til Bredden, hvor hjælpende Hænder tog imod dem.

Eller da Juleskibet strandede Nord for Agger. Det var lastet med Appelsiner, Vindruer, Rosiner, Dadler og andre Herligheder, og da Strandingens Gru var overstaaet, kom senere de glade Auktionsdage, hvor den rige Ladning blev solgt. Hvordan det gik til, kan vel ikke forklæres, men et passende Antal Kasser gik itu, saa gyldne Appelsiner og blaaduggede Rosiner og fede Dadler væltede ud, og gavmildt blev skænket til Fiskerlejets Børn, der fik struttende Maver af den megen og helt uvante Herlighed. Den Stranding taler man tit om i Agger endnu.

Fiskerne levede under de trangeste Kaar

Forstaaelsen af Kystfiskernes strenge Kaar var yderst ringe. Det vakte ganske vist nogen

(Fortsætter Side 78)

Mands Minde

70 Aar

Baadmand Hans Clausen Sørensen, Rindby Redningsstation paa Fanø, blev 70 Aar den 14. juni.

50 Aar

Betjeningsmand ved Redningsstationen i Ferring, Thorvald Andersen, fyldte 50 Aar den 16. Juni.

60 Aar

Baadmand ved Sæby Redningsstation, Joh. Arnold Hytel, blev 60 Aar den 29. Maj.

85 Aar

Fhv. Baadmand ved Nymindegab Redningsstation, Chr. Jensen, blev 85 Aar den 28. Maj.

70 Aar

Torsdag den 27. Juni fyldte en af Skagens kendte og agtede Fiskere, Martinus Lundholm, 70 Aar. Fødselsdagsbarnet, der er indfødt Skagbo og Søn af gamle Søren L. i Østerby, blev gift med Erik Thranes Datter, Christiane, og kom derfor til at bo ved hendes Hjem i Vesterby, og her har han levet sit lange, arbejdsomme og flittige Liv.

I mange Aar var han Fører af egen Motorjolle, og han fiskede da sammen med en anden brav Vesterbyfisker, Peder Otto Richardsen. De to kom ogsaa til at sidde sammen i Redningsbaaden og var med til at øve mangen Heltedåd. Martinus L. har deltaget i talrige Strandingsforetagender og været med til at redde ca. 125 Menneskeliv.

I Hjemmet er opvokset en stor Børneflokk, 4 Drengene, der alle er beskæftigede ved Fiskeri eller Fiskeeksport, og to Døtre, begge gifte og bosiddende i Skagen.

Fødselsdagsbarnet er efter sin Alder en rask og rørig Mand. Han fungerer som Strandfoged ved Klitgaarden. Paa Havet tager han dog ikke mere. Men hjemme pusler han med lidt Vaadbinderi.

Chr. H. L.

Dadsfald

Efter flere Maaneders Ophold paa Skagen Sygehus med adskillige Operationer og meget svære Lidelser er Strandfoged og fhv. Redningsmand, Marinus Christensen, Gl. Skagen, gaaet bort i en Alder af 68 Aar.

Marinus Christensen er født i Gl. Skagen, hvor han voksede op under smaa Kaar. Allerede 10 Aar gammel blev han gaaende Post mellem Fødebyen og Skagen, og denne Stilling, der lønnes med 25 Øre om Dagen, var han Indehaver af til sin Konfirmation.

Saa slog han sig paa Fiskeriet, og i 27 Aar maatte han daglig tage den 5 km lange Tur til Skagen for at fiske fra den nye Havn. Det var drøjt nok ved Efteraars- og Vintertide.

Allerede ved Aarhundredskiftet fik han af Redningsbestyrer, Kaptajn P. K. Nielsen, Opfordring til at indtræde i Redningsvæsenet. Han maatte dog afslaa dette ærefulde Tilbud, da han dengang fiskede med Kutter fra Frederikshavn.

Men i 1910 fik han Sæde i Gl. Skagens Reeningsbaad, og i 1932 blev han Baadformand. Sin Afsked tog han 1942. Han har deltaget ved mange farefulde Strandinger. Nogle af de mest kendte er: „Mispah“, „Erato“, „Speed“, „Penry“ og „Britta“, samt det store spanske Kaperskib „Igotz Mendi“, hvorfra Højboerne reddede 48 Mennesker og Skagboerne 40.

Marinus Christensen har været med ved talrige Strandinger og reddet ca. 130 Menneskeliv. Han var dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn og flere udenlandske Medailler.

Til sin Død var Marinus Christensen Strandfoged. Den gamle Hædersmand, der med Hæder har indskrevet sit Navn blandt Vestkystens Helte, efterlader sig Hustru og 3 Døtre.

Strandfoged Marinus Christensens Jordefærd fandt Sted fra Hjemmet i Gl. Skagen den 16. Juni.

Rundt om i det lille Fiskerleje vejede Flagene paa halv Staag til Ære for den gamle Redningsmand, og en stor Skare af Skagboere og Højboere var mødt. I Følget bemærkedes bl. a. Politimester Platou og Forfatteren Harry Søberg. Blandt de mange skønne Kranse saas bl. a. en signeret fra Redningsmændene i Gl. Skagen.

Sognepræst Waage Beck holdt en smuk Mindetale ud fra Ordet: „Strid Troens gode Strid og grib det evige Liv, til hvilket du og er kaldet“.

Redningsmændene bar Kisten til Graven. Efter Jordpaakastelsen mindedes Opsynsmand J. O. Dahler afdødes trofaste Virke i det danske Redningsvæsen og udtalte et: Ære være hans Minde!

Kantor Larsen takkede paa Familiens Vegne for den store Deltagelse.

Ved et paafølgende Kaffebord paa Jeckels Hotel udtaltes der af forskellige Højboere mange gode Mindeord om det bortgaaede Bysbarn.

I den store Menneskeskare som fulgte den gamle Strandfoged og Redningsmand Marinus Christensen til hans sidste Hvilested paa Højen Kirkegaard, befandt sig ogsaa en af de Mænd, han havde frelst fra Døden. Det var Fiskeeksportør Erik Jensen Gaardbo fra Hirtshals. En Vinterdag for snart en Snes Aar siden, — det var den 8. Februar — meldtes det til Redningsstationerne ved Skagerak-Kysten, at en Fiskerjolle fra Hirtshals savnedes. Trods meget haardt Vejr udsendtes straks Strandvagter, saaledes ogsaa fra Stationen ved Gl. Skagen. Her var det Marinus Christensen og en af hans nu afdøde Kammerater, der fik denne Opgave betroet. Da de var naaet frem omtrent til Spirbakken, begyndte de at finde enkelte Ting, der var drevet ind paa Stranden, bl. a. en Termoflaske, og det anede dem da, at der nok var sket en Ulykke. De brugte flittigt Lommelygterne og opdagede snart derefter den savnede Jolle, der stod paa Revlen. Den ene Mand, der var helt ude af sig selv af Kulde og Dødsangst, var sprunget over Bord for at forsøge paa at svømme i Land. Han druknede. Men den anden Mand, den førnævnte Erik Jensen Gaardbo, havde opdaget Lysgliltene, og han tænkte da, at det nok var Strandvagterne. Derfor blev han i Baaden, til Undsætningen naaede frem, og Marinus Christensen reddede ham. Erik Jensen Gaardbo glemte aldrig sin Redningsmand. Hvert Aar siden da aflagde han den 8. Februar et Besøg i Marinus Christensens Hjem, og ved Jordefærden overrakte han Enken en Marmorplade at sætte paa Vennens

Grav. Den bar Inskriptionen: „Tak for, hvad du har gjort mod mig!“ Denne rørende Trofasthed og Taknemlighed fortjener at mindes.

Chr. H. L.

60 Aar

Baadmand ved Søndervig Redningsstation Jens Chr. Christensen, blev 60 Aar den 23. Juni.

Dødsfald

Fhv. Redningsmand og Fisker Ernst Bøje, Løkken, døde den 21. Juni 88 Aar gammel.

Afdøde var født i Løkken, hvor hans Fader var Strandkontrollør. Som ganske ung kom han ud at sejle, først med Norgeskuderne, og senere med engelske og tyske Skibe i Langfart. Under det store Flynderfiskeri i 80'erne kom han en Tur hjem til Løkken og blev derefter ved at være Fisker Resten af sit Liv. En anden Aarsag hertil var ogsaa, at han paa samme Tid fandt sin Hustru, en Datter af Lars Poulsen, Furreby. I 1885 blev han ansat ved Løkken Redningsvæsen. 11 Aar senere måtte han tage sin Afsked, da han kom til Skade med sin Arm i et Spil. Han var med til at redde 61 Mennesker fra Druknedøden. Med sin egen Baad har han udført flere ret dristige Redninger, som har kastet Glans over hans Navn.

70 Aar

Fhv. Baadmand ved Redningsstationen „Blaavand“, Christen P. Olesen, fylder 70 Aar den 10. Juli.

Opsigt helt i København, da Agger Kirke skred i Havet, men det var mere det rent sensationelle i Begivenheden end Baggrunden derfor, man fæstnede sig ved. Digterpræsten Steen Steensen Blicher aflagde Besøg i Agger og gav en malende og ægte Skildring af Usselheden, og dette var vistnok medvirkende til, at der blev rakt Sognet en hjælpende Haand, men i det store hele fik Fiskerne Lov at passe sig selv.

Det strenge Liv og det lunefulde Hav gjorde, at mange levede i stor Nød og Fattigdom, og de skulde være glade, hvis de kunde opnaa at faa et Brød om Ugen fra Kommunen. Saa maatte de selv klare Resten. I de mere velhavende Hjem slagtede man om Efteraaret baade Faar og Svin, saa man kunde klare sig selv, men Smaakaarsfolk var ilde stillet.

Det var i flere Aar blevet almindeligt, at Folk inde fra Landet mødte op paa Stranden med en „Skægmand“ og en Madtejne, som de bød Fiskerne, naar de trætte og forkomne naaede til Land, mod saa til Gengæld at faa Lov til at tage de bedste Torsk og Kuller af Dagsfangsten.

En djærv Aggerfisker satte en Stopper for denne Trafik, som han længe havde set sig gal paa, ved at sige: „I skal ikke komme her mere. Æ sætter ikke mit Liv i Vove paa Havet for at faa Brændevin og Mad af jer. Det kan æ faa hjemme“. De Ord slog igennem, og fra den Dag blev der ikke solgt Fisk for Mellemmader og Brændevin.

Thøger — Navnets Tilknytning til Agger

Sandsynligvis har der været mange andre gamle Skikke knyttet til Dagliglivet ved Kysten. Sandsynligvis i gammel Tid ogsaa megen Overtro, for Fiskerne var vant til at tage Varsel af Vind og Vejr, og disse bestandige Varsler har vel ogsaa ført anden Tro med sig, men i ovenstaaende er kun gengivet, hvad nulevende husker af Dagligliv og Skik.

Vestervig Klosters Grundlægger, Sct. Thøger, spillede fra Middelalderen en stor Rolle for Aggerfiskerne. I den katolske Tid blev hans Navn anraabt, naar de skulde paa Havet, for han var deres Skytshelgen. Der findes endnu i Agger mange, som bærer Thøger-Navnet. De er naturligvis ikke opkaldt efter Sct. Thøger, men bærer gamle Slægtsnavne, der skiftevis er gaaet i Arv fra Far til Søn. Det er dog ganske interessant, at man stadig kan følge denne aarhundredgamle Navnelinje.

Nu er de gamle Aggerskikke saa godt som forsvundet. Thyborøn Havn trak Aggerfiskeriet til sig, og Fiskeriet fra den aabne Kyst drives nu kun som lidt Sommerbeskæftigelse med Smaapramme. Da Vandbygningsvæsenet begyndte at sikre Kysten, flyttede mange Arbejderfamilier til Sognet. Det var de nye Tider, som kom til Agger, og de gravlagde de mange Skikke.

B. S.

Barken »Capella«s Stranding for 40 Aar siden

Sidste Aar i November var det 40 Aar siden, det norske Barkskib „Capella“s dramatiske Stranding paa Revlen ud for Bovbjerg.

Den sidste Lørdag og Søndag i November 1903, blæste der paa den jydsk Vestkyst en forrygende nordvestlig Storm, der med tidligere gjorde Erfaringer in mente gjorde det forventeligt, at der maatte spørges Ulykker fra Søen. Forventningerne holdt ogsaa Stik. Søndag Aften ved 7—8-Tiden saa den fra Liløre Redningsstation udsendte Strandvagt Blus fra Havet, hvilket ogsaa observeredes af den fra Ferring Redningsstation etablerede Strandvagt. Da der ingen Tvivl kunde være om, at Blusningen stammede fra et nødstedt Skib, løb Strandvagterne saa hurtigt som muligt til deres respektive Redningsstationer, hvor Mandskabet straks sammenkaldtes. Skibet kom med svær Fart fra Nordvest og stødte ved 8 $\frac{1}{2}$ -Tiden paa Revlen lige ud for Ferring By, hvor omtrent samtidig en af Redningsmændene var kommet til Stede og ved Affyring af Signalaraketter lod de nødstedte Skibe vide, at Strandingen var observeret, og at Hjælpeforanstaltninger iværksattes.

Da det var umuligt paa Grund af den med Paalandsvinden følgende høje Sø at opholde

sig paa Stranden nedenfor den høje Bovbjerg Skrænt, kunde Raketapparaterne desværre ikke anbringes paa Stranden, men maatte anvendes oppe tra Bakkeskrænten, hvilket gjorde Udskydningen af Raketterne mindre sikker, hvortil kom et Bælgmærke, som gjorde det umuligt at se Skibet, der var blevet staaende paa Revlen ca. 500 Alen fra Land.

Der blev straks affyret en af de kraftige Dobbelttrakterer der dog kun naaede halvvejs ud til Skibet, og umiddelbart efter den første endnu en Dobbelttraket, som naaede noget længere ud, men dog omkring 100 Alen indenfor Skibet. For eventuelt bedre at kunne overse Forholdene gik man nu over til at afbrænde Strandingslys, som ogsaa lyste godt op, men hvis Virkning dog ikke kunde naa ud til Skibet, hvorfra der hørtes stadig Raaben og Skrigen, medens man stod hjælpeløs inde paa Land.

Imidlertid bedredes Vejret temmelig hurtigt og efter en god Times Forløb var Søen faldet saa meget, at det blev muligt at anbringe Raketapparaterne nede paa Stranden. Paany hvilede en af de kraftige Raketter ud mod Skibet, og denne Gang havde man Heldet med sig, idet Linen og Linerne fra flere efterfølgende Raketter naaede ud og lagde sig over Skibet, men til alles Forbavselse foretog man sig intet om Bord paa dette.

Kl. 10 skiltes Skibet i 2 Stykker, og medens Agterskibet blev liggende, drev Forskibet, hvorpaa Fokkerigingen endnu stod med alle tilsatte Sejl, endogsaa Bramsejl, noget indefter og svajede rundt, saaledes at Stævnen kom til at vende ud mod Agterskibet. Samtidig med, at denne Sønderslagning fandt Sted, er de ombordværende rimeligvis blevet skyllet over Bord, idet man fra nu af ikke mere hørte Raab fra Skibet. Der blev affyret endnu en Raket, som lagde Linen over Forre Mærseraa, men da heller ikke denne Forbindelse blev benyttet, indsaa man det unyttige i at affyre flere Raketter og besluttede at afvente Dagens Frembrud.

Fra Redningsstationen Liløre var man i Mellemtiden indtruffen med baade Redningsbaad og Raketter, men da Baaden paa Grund af Forholdene ikke kunde udsættes, da den ikke kunde føres paa Stranden, forblev den ved Bovbjergs nordlige Affald for at afvente en Forandring af Forholdene. Der blev ogsaa af denne Stations Mandskab affyret Redningsraketter, der ligeledes tilvejebragte Forbindelse, men uden at den blev benyttet fra Skibets Side.

Ved Dagens Frembrud viste der sig for Øjet et sørgeligt Syn saavel ude paa Havet som paa Stranden; det store Jernskib var helt sønderslaaet, hele Stranden fuld af Vragstumper og Dele af Ladningen, som bestod af Planker og Brædder, og ikke det mindste levende at observere. Agterdelen laa for sig som skaaret over med en Kniv og aldeles raseret for sin

Rigning, medens Fokkerigingen endnu stod paa den forreste Del af Vraget.

Efter at Skibets Reder Hans H. Petersen af Arendal var ankommet til Strandingsstedet, fik man oplyst, at Skibet, hvis Navn var „Capella“, var en Jernbark, som var bygget i 1875 i Vegesack og 915 Registertons drægtig. Et Aar forinden havde han købt Skibet fra Bremen, og hans Broder havde hidtil ført det, men efter at Skibet havde lastet i Sverige forinden sin sidste Rejse, havde hans Broder forladt det og en anden Kaptajn overtaget Føringen. Barkens Bestemmelsessted var Sydamerika, men paa Rejsen anløb Skibet Hjemstedet, Arendal, hvor Rederens anden Broder, der gjorde Tjeneste om Bord som 2. Styrmand, ogsaa gik i Land, og en anden Mand kom i hans Sted. Ialt havde der været 15 Mand om Bord og Skibet forlod Arendal Dagen før det strandede her paa den barske jyske Vestkyst.

I. O.

Fra Hav og Brænding

»Arken« af Klitmøller forlist i Vesterhavet

Fiskerbaaden „Arken“ af Klitmøller forliste i Vesterhavet den 1. Juni.

Ulykken blev bemærket fra en anden Fiskerbaad, „Svanen“, ført af Chr. Grønkjær, men skønt denne Baad straks sejlede hen til Ulykkesstedet, fandt man kun en Mærkebøje og en Stump Reb. De fire Fiskere, der havde været om Bord paa „Arken“, saa man intet til.

Den forulykkede Baad førtes af Chr. Odder Petersen, der er gift og har en voksen Datter. De øvrige ombordværende var Axel Grønkjær, en Broder til „Svanen“s Fører; han var gift og havde to Børn, Chr. Christensen Odder, der var gift og havde tre Børn samt Carl Odderhede, som var ugift. De var alle hjemmeboende i Klitmøller.

Efter at „Svanen“ en Tid havde afsøgt Ulykkesstedet, vendte den tilbage til Klitmøller med Budskabet om Forliset

Mindegudstjeneste i Klitmøller Kirke

Søndag den 4. Juni blev de fire Fiskere, der omkom med „Arken“ begravet fra Klitmøller Kirke.

Pastor Skytte talte ud fra Jesu Ord: „Mig er givet al Magt i Himlen og paa Jorden“.

I disse Tider har mange følt Grunden vakle under sig, og nu er det i særlig Grad kommet til jer herude. Vi trænger til at faa bekræftet, hvor vi skal finde den faste Grund, og den er i Daabens Ord, et Kongeord, om Guds Magt over Himmel og Jord.

Det var gode, dygtige Mænd, dygtige Fædre, Brødre og Sønner, som her blev taget bort midt i deres Gerning, der altid var en Risiko ved, ikke mindst under disse Forhold. Det kan dog kun tjene dem til Ære, at Risikoen aldrig holdt dem tilbage, bestandig gjorde de deres Pligt, at hjælpe til at bjerge Føden til sig selv og andre.

Medens Menigheden rejste sig, nævnte Præsten Navnene paa de fire Mænd der var omkommet paa Havet.

Vi vil mindes, hvad de var, og hvad de fik udrettet paa deres Post. Det kan altsammen synes saa lidet over for det store, som omgiver os, men vi vil værne om deres Minde, som skal være æret iblandt os. Lad os derefter vende Tankerne mod de efterladte Hustruer, Børn, Forældre og Søstre, ikke mindst mod Axel Grønkjærs Hustru, der ligger paa Sygehuset. Lad os bede om, at hun snart maa være rask, saa hun kan vende hjem til sine to Børn. Vi vil bede Gud bøje sig ned over dem i deres Sorg og tage dem i Faderfavn. Vi vil takke Gud ikke mindst naar han giver, men ogsaa naar han tager. Hans Kærlighed er ogsaa i dette.

Af Udgangssalmens Tekst fæstnede sig Ordene:

Den er slet ikke af Gud forladt,

hvem han fratager de Hjertenskære uudsletteligt i Sindet. Det er jo første Gang, Krigen og dens Midler har krævet Ofre blandt den thylandske Fiskerbefolkning. Det har gjort et dybt Indtryk hos alle, der har Føling med Kystfiskerne og deres daglige Kamp for Tilværelsen. De Familier, der er blevet ramt af Ulykken, har mødt megen Medfølelse, og Mindehøjtideligheden havde samlet Deltagelse langt omkring fra. Gudstjenesten overværedes bl. a. af Amtmand Egedorf, Thisted, Fiskeribetjent Thomsen, Politiasistent i Kystpolitiet T. Rosengreen og flere. Kirken var pyntet med Blomster og Sørgeflor, og hver Plads var optaget. Mange maatte staa helt ude i Vaabehuset.

Svendborg-Skonnert forlist

Den 1. Juni forliste Motorskonnerten „Lise“ af Svendborg i dansk Farvand. En Flyvemaskine, som opholdt sig i Nærheden, alarmerede den nærmeste Redningsstation. Baaden løb ud, men da den kom til det angivne Sted, var Skonnerten forsvundet. Besætningen er formentlig gaet ned med Skibet. Skipperen Peter Rønholdt var ude paa sin første Tur med denne Baad.

Hvis Bladet udebliver,

bedes de Holdere, der modtager det gennem Posten, straks klage til Postbudet.

Hvis Stationerne ikke modtager Bladet regelmæssigt, bedes dette paa et Brevkort meddelt til Gadgaard Nielsens Bogtrykkeri, Lemvig.

LEMVIG

Sølv . Guld . Uhre . Optik

Hansen & Smedegaard

Lemvig - Telf. 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG MEJERI

FR. JELLESMARK

Vognmand - Lemvig - Telf. 337

Al Fragt- og Personkørsel besørjes

Besøg

LEMVIG FILMTEATER

L. KIER . LEMVIG

Korn- og Foderstofhandel

Telefon 75 og 76

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN'S SVINESLAGTERI

LEMVIG KUL-KOMPAGNI A/S

Direkte Import   Kontor: Vasegaarden

LEMVIG TRÆLASTHANDEL

BRDR. SKOU

Trælast og Bygningsartikler
Kaminer og Kakkelovne - Alt i Brændsel

JESPER PEITERSEN - LEMVIG

Vaadbinderi og Fiskeartikler - Tovtjæreri
Telefoner: Lemvig 248 - Thyborøn 17
Alle Reparationer udføres

Lemvig Motor-Compagni . Brdr. Eriksen

aut. Ford-Forhandler

Nye og brugte Automobileer

MINERALVANDSFABRIKKEN

» I D E A L «

Skagens gamle Kirkegaard bliver Mindefond

Paa Initiativ af Lokalhistorikeren, Købmand Jens Tønnesen, er Skagens gamle Kirkegaard, der stammer fra 1810, og som rummer saa mange af et ældre Slægtleds Grave, bl. a. de ved Daphneulykken 27. December 1862 drnkede 8 Redningsmænd, blevet fredlyst som Mindelund. Det omfattende Restaurerings- og Plantningsarbejde har kostet mange Tusinde Kroner, der er fremskaffet ved Tilskud fra Kommunen, Institutioner og Private.

Chr. H. L.

Dystert Minde

Den 28. Juni var det 40 Aar siden, „Det forenede Dampskib Selskab“'s Damper „Norge“ forliste ved Rockall-Klippen i Atlanterhavet. Det var den hidtil største Ulykke i dansk Søfarts Historie, og den krævede 692 Ofre.

„Norges“ sidste Rejse begyndte i København den 22. Juni 1904. Om Morgenen den 28. Juni — fortæller fhv. Dampskibsformand K. Mogensen til Thisted Amtstidende — gik vi hen over Helene-Revet, et Stenrev, der løber 5 Kvartmil ud fra Rockall-Klippen. Jeg var blevet afløst paa min Vagt Kl. 4, og var kravlet til Køjs, da jeg blev vækket ved nogle frygtelige Brag og ligesom følte Bunden blev revet op. „Norge“ gik snart efter til Bunds.

Han skildrer derefter de frygtelige Forhold, der indtraf efter Grundstødningen, og de mange Menneskers Kamp for Livet, og ligeledes fortæller han, hvorledes han selv og en Del andre blev reddet efter flere Dages Strabadser.

Rederiet J. Lauritzens Søfartsskole

I Dagene 6. og 7. Juli afholdes der Afgangsprøve for Eleverne paa Foraarsholdet paa J. Lauritzens Søfartsskole. Drengene vil blive prøvet i Roning og Sejlad med Øvelsesbaade, Knob og Tovværksarbejder samt Morsning og de andre praktiske Ting, de har lært under deres 3-Maaneders Ophold paa Skolen. Der vil ligeledes blive afholdt Prøve i de teoretiske Fag som Navigation, Søvejsregler og Dansk. Endelig skal Drengene vise deres Færdighed i Svømning og Bjergning.

Holdet, der bestaar af 25 Dreng, afslutter Opholdet paa Skolen Lørdag den 8. Juli, hvorefter Drengene skal ud at sejle, fortrinsvis med mindre Motorsejlskibe, for at faa den Sejlskibstid, der kræves til Styrmandseksamen.

Nyt 3-Maaneders Kursus paa Skolen paa-begyndes Onsdag den 12. Juli. Til dette Kursus antages Dreng, der nylig har afsluttet deres Skolegang, helst med Mellem- eller Realeksamen, og som kan svømme. Ansøgninger indsendes til Rederiet J. Lauritzen, Hammerengsgade 1, København K.

LEMVIG

Lemvig Tandteknik - J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik

Torvet 1 - Telefon 245

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2. August 1847   Telefon 131 . Postgiro 881.00

Kontortider: 10—11¹/₂, og 14—16, Lørdag 14—17

THISTED

Engelsk Beklædnings-Magasin

Nytorv

Alt for Herrer og Dreng

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabbel & Co.s Eftf.)

Telf. 326   Fiskeriartikler . Skibshandel

Chr. Sørensen - Isenkramforretning

St. Torv - Telefon 257

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10—12 og 2—5

Telefoner 2 og 502

Emmy Jensen . Gudrun Blachs Eftf.

Frederiksgade 2 . Telefon 318

Mest moderne Tandteknik

BRDR. JENSEN . THISTED

Telefon 94   Monumenter og Gravstensere

SÆBY

TRÆSKO og TRÆSKOSTØVLER

bedst og billigst

Johan Christensen . Telefon 235

Sæby Fiskeauktion v. Roland Poulsen

Telf. Kontor 33 . Privat 114

VALD. OLSEN . Telefon 14

Kolonial - Skibsproviantering

Fiskeriartikler

SÆBY MØBELMAGASIN

Landsdelens største Møbellager

Christensen & Sønner

Stampen Savværk & Emballagefabrik

Chr. A. Nielsen . Tlf. 46   Alt i Fiskekasser

NY BØGER

»Trækugle«. Af Otto A. Jensen. (184 S. — 7,50 — De unges Forlag).

Denne illustrerede smukke og anselige Bog handler om Hvalfangst og norske Hvalfangere, et Emne, vi her staar fremmed overfor, men hvortil vi faar rigt Kendskab ved Bogens Læsning. — Hovedpersonen, Ejgil Steen, der som 17-aarig mod Forældrenes Villie i Trods tog med Skibet, gennemgaar megen Modgang under Opholdet mellem de mange, delvis daarlige Mennesker, men reddes gennem det hele ved hans spirende Gudsforhold og Kærligheden til en god Pige. Helt igennem holdes man under Læsningen fast af de mange interessante, berigende og spændende Skildringer, Bogen er fuld af. Især alle unge Mænd vil kunne høste stort Udbytte at gøre Bekendtskab dermed.

J. Gr. P.

To »Sherlock Holmes-Bøger«: »En Studie i rødt« (160 S.) og »De fires Tegn« (158 S.) a 2,50. Af Conan Doyle. (Gyldendal). Det er billige Udgaver af de to først udkomne Bøger i den Serie verdensberømte Opdagerromaner, der begyndte at udkomme for ca. 50 Aar siden, og som ogsaa er kendt herhjemme. Sherlock Holmes løser let og ligetil de for almindelige Mennesker tilsyneladende aldeles uigennemtrængelige Hemmeligheder og Forhold. Førstnævnte Bog handler bl. a. om amerikanske Mormoner, sidstnævnte om indiske Skatter, og en mere velegnet Læsning i en Ferietid vil man næppe kunne skaffe sig. — Forlaget vil udsende flere af Seriens Bøger i billige Udgaver.

J. Gr. P.

Fiskeauktioner i April

Skagen v/ Th. Geisnæs: 1.827,116 kg, hvoriblandt 26,976 kg lev. og 33,731 kg isede Rødspætter, 59,008 kg Torsk, 10,002 kg Kuller, 131,278 kg Sej, 4,282 kg Hornfisk, 1,131 kg Hvilling, 1,404 kg Ising, 2,749 kg Kulmule, 1,030 kg Laks, 1,214 kg Langer, 81,473 kg Makrel, 1,119 kg Pighvar, 2,787 kg Rødtunge, 71,104 kg Sild, 7,722 kg Skærsing, 1,249 kg Tunge, 5,277 kg Kulsøer, 54,592 kg Dybvandsrejer, 1,112,832 kg Brisling og 213,290 kg Fiskefoder.

Hirtshals v/ N. C. Jensen 288,907 kg, hvoraf 75,762 kg rensede og 2,017 kg levende Rødspætter, 75,618 kg Torsk, 1,922 kg Lever, 76,556 kg Makrel, 7,546 kg I Sild, 2,175 kg Skærsing, 2,535 kg Rødtunger, 1,457 kg Pighvar, 1,335 kg Vinge, 8,485 kg Havkat, 1,484 kg bl. Fisk samt 29,300 kg Skidtfisk.

Ca. 26 af Flaadens største Kuttere var i Maanedens fraværende paa Fiskeri fra andre Havne.

De støtter Bladet

ved at handle

med De der aveterer deri

ESBJERG

Lauridsen & Søgaard
Maskinværksted
Gl. Havn - Telf. 1770

A/s Vestjysk Krystal Isværk
ESBJERG

Christensen & Schlosser
Maskinværksted

Ny Havn Telf. 2275

C. M. Nørskov Laursen
Maskinfabrik . Tlf. 761

Dækmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havn
anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIESEN
Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & CO.
Vaadbinderi og Tovtjæreri
Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1482

TUXHAM . Tlf. 429 . P. Skramsgade 4

Reparationer og Montering af Fiskerimotorer
Eneforhandling af Tuxham Marine Motor

P. Rasmussen & Co.
Maskinfabrik — Telefon 988
P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN
Maskinværksted

Ny Havn Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou
Stormgade 59
Telefon 838

HIRTSHALS

HANSEN & BILDE
Skibs- og Baadbyggeri, Havnen, Hirtshals, Tlf. 132

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION
statautoriseret v. Th. Geisnæs — Telegr.-Adr.: Fiskeauktion
Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 189 (Statst.)

ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN
Th. Jakobsen - Telefon 185
Alt i Herreekviperung og Søekvipering

P. SAXBERG Telegr.-Adr.: »Saxberg«
Telefon 86 1. Kl.s Skibsprovianteringsforretning
Alt i Fiskeriartikler

SØHOLM
Telefon 3 Manufaktur - Tricotage
Herre-Ekviperung

SPETZLER
Urmager og Guldsmed
- Brillier -

HOLGER AXELSEN
Magasin du Nord

A/S »GRENEN« Motorfabrik . Skagen
Postkonto 434.20 . Telefon 239

GANGREN-MOTOREN
Fiskernes utrættelige Hjælper

SKAGENS BOGHANDEL
Erik Krarup
Tlf. 243

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning
Telefon 277 . 2 Lin.

BRDR. NIPPER
Skibsbyggeri

TRÆSKO - TRÆSKOSTØVLER
saa gaa til
Arthur Trolle - Telefon 385

Karstensen og Henriksen
Skibs- og Baadbyggeri
Telefon 201

SKAGEN

C. D. Brøndum . Kolonialhandel
Telefon 118

DANSK KRONE-SILD A/S
Feraik Fisk & Sild
Marinerede Sild . Saltsild . Regvarer en gros
Telegram-Adr.: KRONESILD
Skagen . Telefon 424

SKAGEN ISVÆRK
SKAGEN

Carlo Hansens Glarmesterforretning
Telefon 207
Stort Udvalg i indrammede Billeder og Glas

IVER CHRISTENSEN - SKAGEN
Etabl. 1879 Telf. 71 og 45
Danmarks største Trawl- og Vaadbinderi
Filial i Hirtshals

C. S. MØLLER - SKAGEN
Telefon 63
Kolonial og Isenkram

OSCAR SKOUGAARD
aut. Installatør . Telefon 345
SKAGEN

HIRTSHALS

Gør Deres Indkøb af Mælk,
Fløde og Smør i
HIRTSHALS MEJERI
Telefon 8 Iscream - Flødeskum

A/S Lillehedens Savværk
Tlf. 62 Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort
Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler

CHR. JEPSEN - Telefon 39
Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI
Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

AALBÆK

Aalbæk Kød- og Paalægsforretning
v. Helga Larsen - Telefon 48
leverer altid 1. Kl.s Varer

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING

Valdemar Petersen
Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

N. P. Jensens

Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havn

anbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

S/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
(1/2 Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN: Hr. Th. Hørrig, Tordenskjold-
gade 34. Tlf. 1885 og 11885. Kontortid 8-8,
Søndage 8-9 Fm.

RØNNE: Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf.
159. Kontortid: 8-12, 1-8. Søndag 8-9 Fm.

Aktieselskabet

Esbjerg

Tovværksfabrik

Esbjerg

KØB

DANSK

Kunstige Tænder

— men naturlige —
faar De altid hos

TANDTEKNIK

TELF. 1099 - FREDERIKSHAVN
DANMARKSGADE 74

C. K. HANSEN

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Telegram-Adresse: HANSEN

★
Korresponderende Reder for:
Aktieselskabet
Dampskibsselskabet »DANNEBROG»

Brugte Reb

sælges af og købes af

Søren K. Sørensen
Esbjerg ny Havn

Brugforeningen »FREM«

Uddeler Carl F. Christensen
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

Carl Feerup Esbjerg

Benzin. - Depot af
Vacuum Olier
Skibsprovianteringsforretning
Telefon 23

Udgivet og redigeret af H. Lilholt, Lemvig, (ansvarlig), og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St.

Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 8

1. August 1944

11. Aarg.

Thorsminde Kirke anvendes som Skole

(Se Omtalen inde i Bladet)

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Forlang altid Bornholms Vegetabil Margarine

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

To- og Firtakts-
Motorer
Billigste Pris
Forlang Tilbud
Grenaa
Motorfabrik
Motorer i alle
Størrelser

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

RESERVERET

Bornholms Maskinfabrik
Kakkelovne & Bygningsstøbegods

Lemvig Folkebank
Aktieselskab
Kontortid: 10—11,30 og 2—4 Lørdag Em. 2—5
Telefoner 133 & 229
Kontorsteder Thybøen, Harbøre, Bevling, Rømme.
Alle Bankforretninger udføres.

Køkkenudstyrs-
Forretning
Lysekroner. Glas. Porcelæn.
L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg

Fanø Sandorm

Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billigste
og bedste Sandorm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.

S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø

NILSSON
I Nilssons Sko
er Gangen go'
Tlf. 116 - Lemvig

A/S **Vestjysk Krystal Isværk**
Esbjerg

— STØT BLADETS ANONCØRER —

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE
Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig

Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 8

1. August 1944

11. Aarg.

Da Riga Skonnerten „Vilhelm“ forliste ved Agger

Aggertangen — Thylands Bolværk mod Havet — kan være smilende, lys og indbydende for den Vandrør, der gæster dens Ørkensand en Sommerdag, hvor de blaa-grønne friske Bølger svagt brydes mod Stranden, og Terneflokkene svælger i Myriaderne og sølvglinsende Smaasild i Havstokken.

Men samme Kystlinie kan ogsaa vise et andet Ansigt — ved Vintertide, naar Hav og Himmel „gaar i et“, og Sandet pisker som Sylespidser mod Ansigtet paa den, der i sligt Vejr skal færdes paa de øde stormslagene Egne.

Og det skal jo Redningsmanden, ham, der altid er rede til at vove Livet for at bjerge andre. —

Om en saadan Redningsdaad skal her kort berettes:

Det var en Decembertid 1921 ved 6-Tiden, at den patruljerende Strandvagt i Mulm og Mørke og en bidende kold Nordvestenstorm observerede, at et Skib et Stykke udenfor Revlerne affyrede Signalarakter.

Da der jo ingen Tvivl kunde være om, at det var en Havarists Bøn om Hjælp ind mod det stormpiskede Land, som han knapt kunde øjne i Dagningen, skyndte Vagtmanden paa Stranden sig op til Alarmeringshuset, hvor han pr. Telefon rapporterede sin Iagttagelse til Opsynsmanden hjemme i Agger. Efter Meldingen blev Mandskabet hurtigt kaldt sammen, og lidt efter var disse samt Raketapparatet paa Vej ud igennem Klitterne til det Sted, hvor Signalarakterne havde sendt deres bedende Lys op mod de graa drivende Skyer.

Skibet, der stadig var i Drift nordpaa, fulgtes af Redningsmandskabet indenfor, og man kunde nu se, at det var et Sejlskib. Da Havaristen var ca. 1 km nord for Stationen, kastede den Ankeret ud lige uden for Revlen, men Presset af Hav og Storm var for haardt, og da Klokkeren var 8, stødte Skibet mod Revlen, hvor det kom til at staa med Stævnen ud mod Nordvest, ca. 230 m fra Land.

Efter at Raketapparatet var gjort klar, blev den første Raket affyret, og man havde sigtet nøjagtigt og beregnet den Afdrift, som Stormen

medfører, vel, thi Linen lagde sig i Rigningen. Skibet laa meget lavt i Vandet, saa det stadig overskyledes af Braadsørerne.

Ombord fik man hurtigt fat paa Linen, og den sædvanlige Forbindelse med Raketapparatet etableredes, dog voldte Udhalingen af Linie og Tov en Del Besvær, da Strømmen var meget stærk sydgaaende og Skibet stod tæt nord for Høfde 93 — saa man forstaa, at det var meget vanskeligt at holde Linen fri af de store Sten.

Redningsbaaden blev da ogsaa ført til Strandingstedet, for at være til Raadighed, dersom Linen skulde blive uklær i Høfden.

Imidlertid, Forbindelsen kom i Stand og et særdeles godt Stykke Redningsarbejde blev her udført.

Da Klokkeren var 10, altsaa 2 Timer efter Grundstødningen, var Skibets Besætning paa 7 Mand velbeholdent naaet over den hvirvlende Malstrøm imellem Skib og Land. Men det var en drøj Omgang, ikke alene for Redningsmandskabet, hvis Ydeevne og Kunnen i en saadan Situation bliver taget i Brug til det yderste, men ogsaa for Søfolkene, der hver især havde haft en lang Tur i Havet, og nu blev trukket igennem de svære Søer ind mod Land. De var følgelig ogsaa en Del medtagne, ikke blot af Indfarten, men der gaar jo i sligt Vejr altid nogle spændende og enerverende Timer, før et Sejlskib opgiver og overgiver sig til en Skæbne som Jyllands Vestkyst, selv om alle Søfolk er klar over, at naar man „banker paa Døren“ her, saa bliver man bemærket, Vinter som Sommer, Dag og Nat — og hjulpet, hvis Redning er mulig.

Søfolkene her blev befordret til Agger Badehotel, hvor Læge Toft fra Vestervig blev tilkaldt, og 2 blev straks indlagt paa Sygehuset. De øvrige fik Mad og Drikke og kom i en varm Seng.

Inden Redningsmandskabet havde Materialet klar til Hjemkørsel, var alle 3 Master paa Skibet faldet og Skibet laa i Stumper og Stykker paa Forstranden.

Redningsarbejdet var særlig spændende, fordi

Masterne formelig slog Kryds for hinanden, naar Havaristen væltede frem og tilbage i det oprørte Hav. — Strandingen var en 3-mastet Skonnert, „Vilhelm“ af Riga, den kom fra St. Davids i Skotland, bestemt for Libau med Kul.

Saa langt kom det altsaa ikke. Aggertangen med sin dystre Historie, sin Aarhundreder lange Kamp mod Havet blev dets Skæbne, men syv Menneskeliv blev reddet, trods brølende Storm af Nordvest, oprørt Sø og Decembermørket.

Syv Menneskeliv. Det lyder ikke af saa meget, mens Millioner segner om paa Krigsskuepladsen og andre Steder.

Men Begreberne her vil aldrig ændres. Til alle Tider vil der paa vore Kyster blive kæmpet med Havet om hvert Menneskeliv, der er i Fare.

Det er en lille Del af vort Lands Kulturliv, som vi altid maa være stolte af at kunne hævde over for Verden, thi ingen har større Kærlighed end den, der sætter sit Liv i Vove for sin Næste.

„Maagen“.

En modig og snarraadig Redningsmand

Med Ernst Boye, som døde den 21. Juni, er en af de stouteste og smukkeste Sømands- og Redningsmandsskikkelser i Løkken gaaet bort. Ernst Boye var ikke af mange Ord. Hans Liv havde lært ham, at det ikke altid er godt at være tillidsfuld. Han gik ikke rundt og pralede med sine Bedrifter under forskellige Himmelstrøg — og de var dog saa mange, at hans Bryst burde have været dækket af Redningsmedaljer, men saa vidt vides har han kun en enkelt Gang faaet en Belønning for en Redningsdaad — og den bestod i, at man lod Hatten gaa rundt mellem Folk paa Stranden. Det bød sig selv for Boye, at han straks delte det indkomne Beløb med sine Kammerater fra Baaden.

I sine unge Dage var Boye Sluproer i den amerikanske Marine, og en Udtalelse om den Tid er ret betegnende for ham. Den lød: „Det er de fineste Dage, jeg har haft i mit Liv, men der var ikke nok at bestille, saa jeg tog anden Hyre“.

Som officiel Redningsmand var Boye med til at redde 61 Mennesker; men det er dog som Redningsmand med Fiskerbaade, han udførte de Bedrifter, som særlig kastede Glans over hans Navn. Og det er om dem, der skal fortælles lidt her.

En Dag i Maj 1896 var flere efter Nutidsmaalestok smaa Sejlbaade gaaet til Revet for at fiske Torsk. Det blæste op til en haard Storm af Vest, hvorfor Redningsbaaden ved Aftenstid blev sat i Vandet. Da ingen af Baa-

dene var vendt hjem ved Midnatstid, blev Redningsbaaden læsset paa Vognen igen, da der maaske kunde blive Brug for den andre Steder paa Kysten. Hele Natten igennem blev Stranden afpatruljeret. En Baad drev ind med fastbundne Aarer, saa man var klar over, at dens Mandskab var reddet. Men de andre Baades Skæbne var stadig uvis, og der næredes naturligvis stor Ængstelse for dem.

I Dagningen saa en af Redningsmandskabet, der holdt Vagt i Klitterne, at to Baade holdt paa Land. Da de passerede tredje Revle, kæn-trede den ene. Nu var gode Raad dyre, da Redningsbaaden var læsset paa Vognen og saaledes ikke var saa hurtig at faa i Vandet. Men da kom Ernst Boye og hans Mandskab lige tilpas tæt bag den kæn-trede Baad. Da Boye observerede, at den anden Baad kæn-trede, gav han sit Mandskab Ordre til at holde sig klar til at gribe de fire Mænd i Havet, og hvor utroligt det lyder, lykkedes det at bjerge dem alle fire i det oprørte Hav.

En anden Gang var det Sydøststormen, som Boye maatte kæmpe med. Den bærer som bekendt fra Land ved Løkken, og det var vel nok nærmest Aarsagen til, at en Pram var kommet saa langt ud, at der, da Stormen tiltog i Styrke, ikke var stor Udsigt til, at de to Mænd i Prammen vilde naa til Land. Det blæste for haardt til, at det lille Fartøj kunde bære Sejl. De større Baade var allerede langt borte, og Natten stundede til, og efter al Sandsynlighed vilde det blive de to Mænds sidste Nat. Vandet sprøjtede ind i Baaden, saa de maatte øse ustandseligt. Desto længere Baaden drev ud i Havet, desto tiere maatte de øse, og de var klar over, at det Tidspunkt, da de ikke længere kunde øse Prammen læns, ikke var langt borte. Men da Nøden var størst, var Hjælpen nærmest. Ernst Boye kom forbi med sin Baad og tog den paa Slæb, skønt det under disse Omstændigheder var en meget vovelig Sag. Trods Faren og Besværlighederne holdt Boye og hans Mandskab ud mod de oprørte Elementer, og efter mange Timers Møje lykkedes det dem at bringe Prammen og dens Mandskab frelst i Land.

Som det fremgaar af ovennævnte, var Boye ikke af dem, der først søgte mod Land, naar Uvejret brød løs, og paa den Maade kom han saaledes til at redde flere af sine Kammerater fra Druknedøden. En Gang var hans Baad ogsaa den sidste under et Stormvejr. Redningsbaaden var ude, og udenfor Revlerne tog den Boyes Mandskab ombord, men han ønskede ikke selv at komme over i Redningsbaaden; thi saa maatte han lade sine Redskaber og Baaden i Stikken, saa den sandsynligvis vilde blive knust, og et saadant Tab maatte undgaas. Ene Mand manøvrede han saa sin Baad ind over Revlerne og naaede godt i Land.

(Fortsætter Side 90)

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Opsynsmand, Strandfoged Poul O d d e r, Klitmøller, er den 28. Juni død. 79 Aar gammel.

Den afdøde, der var en af Vestkystens kendteste Fiskere, fejrede den 1. April i Aar 50 Aars Jubilæum som Strandfoged i Klitmøller, ved hvilken Lejlighed han var Genstand for stod Hyldest. Han var født i Vangsa, men kom kun 24 Aar gl. til Klitmøller, hvor han tog aktiv Del i Fiskeriet og inden længe indtog en førende Stilling blandt sine Standsfæller. 1892 blev han ansat i Redningsvæsenet som Baadmand, blev i 1903 forfremmet til Baadformand og overtog 1905 Stillingen som Opsynsmand. Dette var han til 1935. Han var gennem Aarene med til at redde 218 Sømænd. Foruden Strandfogedstillingen beklædte han gennem Aarene adskillige andre Tillidshverv, og hvad han havde med at gøre blev gjort fuldtud. Han kunde som Menneske virke haardfør og indesluttet, men bag hans barske Blik fandtes et følsomt og godt Sindelag, dels præget af frisk Lune og Humør, dels af Alvor og Bestemthed. Siden 1938 var han Enkemand, og hans Ejendom overtoges da af en Søn. Desuden bor endnu en Søn og tre Døtre i Klitmøller.

75 Aar

Fhv. Strandfoged Søren N o r m a n d, Skagen, kunde den 31. Juli fejre sin 75 Aars Fødselsdag. Søren N. er af gammel Skagensslægt. Efter sin Far, Martin Normand, blev han i 1906 Strandfoged, fra hvilken Gerning han paa Grund af de ændrede Forhold tog sin Afsked i 1940. Søren N. røgtede sit Hverv som Strandfoged med megen Pligttrøskab. Han kan berette om mange Oplevelser baade fra dengang han som Dreng maatte med sin Fader til Stranden, og da han senere selv blev Strandfoged. Det var tit drøje og lange Ture, og de mange forskellige Ting, de kunde finde, bragte Bud fra fjerne Lande. I sine unge Aar var Søren N. ikke rask, idet han led af en Rygskade. Men trods dette har han passet saavel sin Strandfogedgerning som sit Landbrug med den største Flid og Arbejdsomhed. Selv i sin høje Alder er han aldrig ledig, og nu i Høstens Tid kan man se ham oppe allerede ved 5-Tiden om Morgenen, og han bliver gerne ved til Kl. 10 Aften. Kørerne og Hestene passer han med en rørende Omsorg. I sit daglige Arbejde støttes hnn af sin trofaste Hustru.

50 Aar

Baadmand Anker Vilh. Brink ved Redningsstationen Grenaa Havn blev 50 Aar den 18. Juli.

70 Aar

Fhv. Baadmand Lars August Larsen, Skallerup Klit, fyldte 70 Aar den 20. Juli.

70 Aar

Opsynsmand Jes Peder Sonnichsen, Sønderho Redningsstation, blev 70 Aar den 16. Juli.

60 Aar

Baadmand og Motorpasser ved Klintholm Havns Redningsstation, Aksel Karstensen, blev 60 Aar d. 17. Juli.

80 Aar

Fhv. Betjeningsmand i Redningsvæsenet, Laur. Larsen, Allinge, blev 80 Aar den 11. Juli.

70 Aar

Fhv. Baadmand ved Blaavand Redningsstation, Kristen Pedersen Olesen, fyldte 70 Aar den 10. Juli.

60 Aar

Baadformand ved Sæby Redningsstation, Peter Emanuel Mørk, blev 60 Aar den 11. Juli.

60 Aar

Baadformand P. A. Bøjesen, Snogebæk Redningsstation, Bornholm, blev 60 Aar den 30. Juli.

80 Aar

Fhv. Fisker Hans S m i d t, Ferring, fyldte d. 21. Juli 80 Aar. Han var i sin Tid med i et af de Fiskerlau, som fiskede fra aaben Kyst, Under den store Harboøre-Ulykke i 1893, da saa mange Fiskere druknede, gik Hans Smidt sammen med fem andre Fiskere til Fods fra Ferring til Liløre, hvor de kom med Liløre Redningsbaad og reddede Mads Knaks Baadelag fra Vejlbj velbeholden ind paa Stranden. Af disse seks Redningsmænd er nu kun to tilbage, nemlig Hans Smidt og P. Borg i Havgaard, Ferring.

65 Aar

Opsynsmand ved Redningsstationen paa Manø, Niels P. Lindberg, blev 65 Aar den 26. Juli.

75 Aar

Fhv. Baadmand Chr. Olesen N e e s, Liløre, blev 75 Aar den 25. Juli.

70 Aar

Fhv. Baadmand Martinus J. Lindholm, Skagen, fyldte 70 Aar den 27. Juli.

90 Aar

Tirsdag den 1. August fyldte Klitmøller Fiskerlejets ældste 90 Aar, nemlig fhv. Fisker, Redningsmand og Postbud Svend Frost.

I sin Ungdom fartede han en Del til Søs, hvorefter han i en lang Aarrække tog aktivt Del i Fiskeriet fra Klitmøller efter Datidens Forhold, ligesom han ogsaa har fisket med Kutter fra danske Havne.

Den 1. Oktober 1896 blev Svend Frost ansat ved Klitmøller Redningsstation som Baadmand, blev i 1905 forfremmet til Baadformand, og beklædte den farefulde Stilling, indtil han i 1915 tog sin Afsked, 61 Aar gl. Omkring 1896 blev han ansat som Postbud i Klitmøller, og derigennem blev han en velkendt og kærkommen Gæst. Ved sin retlignede Færd blev han agtet og afholdt. Stillingen beklædte han i 28 Aar og fratraadte i 1924, da han fyldte 70 Aar. I nogle Aar før sin Ansættelse som Postbud besørgede han Ombæringen af Postsagerne for sin Svoger Niels Immersen Mortensen, der den Gang var kørende Post.

25 Aar i Lodsbaaden ved Skagen

Den 1. August er det 25 Aar siden Styrmand Carl Rasmussen overtog den ansvarsfulde Stilling som Fører af den i Skagenshavnen stationerede Lodsbaad. Jubilaren, der er født 1889 i Knudby ved Holbæk, gik som 14-årig til Søs og før med danske, norske og tyske Sejlskibe ud paa de store Have. Hans første Langfart gik over Linien og syd om Afrika til Siam.

1914 frekventerede han Københavns Navigationsskole og tog 25 Aar gammel sin Styrmandseksamen, for derefter atter at gaa paa Langfart med Sejl- og Motorskibe. Det var i den første Verdenskrigs farlige og vanskelige Periode. Denne omtumlede Tilværelse varede i 5 Aar. Saa blev Carl R. imidlertid under et Ophold i Frederikshavn paa Sømandshjemmet kendt med en ung Kvinde, som blev hans Hustru. Hun var en Gaardmandsdatter fra Vendsyssel og med hende har han fornylig fejret Sølvbryllup.

Saa ophørte de lange Rejser, og Carl Rasmussen opnåede Ansættelse i Lodsvesenet som Fører af det ved Skagen stationerede Lodsskib, i de første 20 Aar Lods-damperen „Skagerak“ og i de sidste 5 Aar Lodsbaaden „Skagen“. Førstnævnte Skib dreves ved Dampkraft, sidstnævnte ved Motorkraft.

Carl R. har tjent under 3 Lodsoldermænd: Martinus Jensen, Nic. Mogensen og nu Piil, og mangfoldige Lodser har han lært at kende, navnlig fordi Lodsbaaden tidligere hver Sommer var paa en Øvelsestur i vore Bælter, for at danske Lodser under Lodsinspektørens Instruktion kunde lære de vanskelige Gennemsejlingsfarvande sydpaa nøje at kende.

I Skagen er Lodsbaaden meget populær. Baaden er Skagensfiskernes gode Ven, idet den ved Siden af sin egentlige Tjeneste har fungeret som Hjælpskib for Fiskeriet. Gang paa Gang har Lodsbaaden ydet Assistance til nødstedte Kuttere og bugseret dem i Havn, hvorved baade mange Menneskeliv og store Værdier er reddet fra Undergang.

Om i Isvintre har Lodsbaaden hyppigt mægtigt gavn timer Fiskeriet ved at bane Vej for Baadene, saa at disse kunde komme paa Havet, og ved igen at hjælpe Kutterne i Havn med deres Fangst. Ofte drejer det sig om meget store Værdier. Under saadanne Forhold har Lodsbaaden „Skagen“ jævnlig selv været stedt i Fare. I 8 Dage laa Skibet saaledes engang med bøjet Skrueblad i Drivisen uden for Havnen. Kutterne „Leif Brun“ og en Baad af „Skagerak“-Klassen blev i en af Isvintrene flodbragt af Lodsbaaden og slæbt i Havn efter at have siddet fast paa Nordsiden af Grenen.

Jubilaren, der har sit Hjem i Skagen, er en stilfærdig, beskeden og sympatisk Mand. I Hjemmet er der tre Børn. En Datter er ansat paa Telegrafstationen, og to Sønner pløjer, som deres Far, Søen. Chr. H. L.

Biskop D. v. Huth Smith.

Aalborg, har givet Tilsagn om at komme til Stede ved Hulsig Kirkes 50 Aars Jubilæum Søndag den 6. August. Om Eftermiddagen vil Biskoppen prædike i Skagen Kirke.

Kantarchef B. Dinesen.

Fiskeridirektoratet, fyldte 19. Juli 50 Aar. Festdagen fejredes i Fødselsdagsbarnets Hjem, Ingeborgvej 17, Gentofte. Skagen Fiskeriforening har sendt den ansatte og dygtige Embedsmand følgende telegrafiske Lykønskning:

„I klar Erkendelse af den store Betydning, Hr. Kontorchefens kyndige Virke har haft for dansk Fiskeri igennem vanskelige Tider, føler Skagen Fiskeriforening oprigtig Trang til med Tak at sende Dem en hjertelig Hilsen og Lykønskning paa Deres 50-Aars Dag.

P. B. V. Hans Hansen“.

(Fortsat fra Side 88)

Flere Gange har Boye vist sin snarraadige og gode Vilje til at hjælpe Kammerater i Havsnød, og en af de Gange han helst fortalte lidt om selv, var et Redningsforetagende, som han var med til i sine helt unge Dage, og som han syntes var lidt uden for det sædvanlige. Det fandt da ogsaa Sted ved Kap Horn.

Boye sejlede da med Fuldskibet „Argo“ af Hamborg. Det var haardt Vejr med Storm og Snebyger. Boye var oppe i store Messeraa, da han saa et Skib komme med alle Bramsejlene oppe, en halsløs Sejlføring i det Vejr. Boye rapporterede, hvad han saa, til Kaptajnen, og kort efter var Skibet, en Bark, i Nærheden af „Argo“. Fra Barken blev der signaliseret efter Hjælp, og paa „Argo“ kunde man se, at den brændte. Det synes næsten at være umuligt at faa Baade i Vandet i det Vejr, men det lykkedes at faa to ud, Boye var med i den ene, og Barkens 10 Mands Besætning blev reddet ombord i „Argo“. Om denne Begivenhed fortalte Boye altid i faa Ord — de fleste Sømand kunde havde spundet en lang Ende om den, men det laa ikke for Boye. Han ansaa det for en selvfølgelig Ting at være med til at redde andre Mennesker. Det skulde der ikke gøres nogen Stads ud af. Han følte det som sin Pligt — en helstøbt Mand, som han var.

P. E. i Vends.tid.

Skagen Sømandshjem

Det første Sømandshjem

Næsten samtidig med, at Skagenshavnen paabegyndtes, fremsattes Tanken om Opførelsen af et Sømandshjem. I November 1908 nedsattes i den Anledning et Udvalg, der kom til at bestaa af: Overlærer Carl Johansen, Fyrmester M. Jørgensen, Fisker Jacob Thomsen, Skipper Jens Ole Henriksen, Skipper Chr. Larsen Lønstrup, Strandkontrollør Matthiesen og Missionær Wilh. Rasch.

I Løbet af 4—5 Aar var Planen realiseret, og Indvielsen af Sømandshjemmet fandt Sted den 1. April 1909. — Opførelsen blev forestaaet af Arkitekt Kofoed.

Huset indeholdt: Bestyrerlejlighed, 2 Pigeværelser, 2 Værelser til Udleje, samt en mindre Spisestue, Dagligstue og Restaurationslokale.

De samlede Byggeomkostninger udgjorde godt 18,000 Kr. Det var billigt at bygge dengang.

Skiftende Formænd og Bestyrere

Statskontrollør Matthiesen var Formand indtil 1914. Fra 1914 fungerede Fiskeeksportør Marius Ovesen som Formand. Han var Formand i 25 Aar og traadte efter eget Ønske ud af Bestyrelsen i 1939. Derefter blev Skipper Simon Knudsen Formand til sin Død i 1942. Siden da har Skipper, senere Købmand Ole Jensen været Bestyrelsens Formand.

Sømandshjemmets Bestyrere

Den første Bestyrer var Christian Mathiesen, som blev ansat i 1909, og som afgik paa Grund af Alder i 1916. H. P. Borg Hansen var Bestyrer fra 1916 til 1939, da han efter eget Ønske fratraadte. Den nuværende Bestyrer, Chr. Konge har virket siden 1. Maj 1943.

Den første Udvidelse

Efter Henstilling fra svenske Fiskere, som den Gang var meget hyppige Gæster i Skagen, fremkom i 1917 Forslag til Udvidelse af Sømandshjemmet med en Fløj, der i Stueetagen indeholdt en Mødesal og i Tagetagen 10 smaa Værelser.

1918 paabegyndtes Opførelsen af Tilbygningen. De samlede Byggeomkostninger udgjorde ca. 28,000 Kr. Indvielsen fandt Sted den 3. Januar 1919.

Den sidste Udvidelse

Da det længe havde vist sig, at Mødesalen var for lille, og at der var Brug for mange flere Værelser, nedsattes i 1938 paa ny et Byggeudvalg, og der udarbejdedes af Arkitekt Christen L. Justesen et Forslag med en Overslagssum paa 67,600 Kr. Bestyrelsen mente dog ikke at kunne magte Sagen, hvorfor den foreløbig henlagdes.

I April 1943 toges Sagen dog op igen, og der udarbejdedes et nyt Projekt til en betydelig Udvidelse.

I Oktober 1943 paabegyndtes Opførelsen af Østfløjen, som i Stueetagen indeholdt en stor Dagligstue, der ved et Dørparti kan sættes i Forbindelse med Salen, som ligeledes er udvidet. Endvidere er Stueetagen i den nye Østfløj konstrueret med fritbærende Etageadskillelse, saaledes at den senere kan benyttes som en stor og en mindre Mødesal.

Midlertidig er Stueetagen ved lette Skillerum opdelt i Værelser, som der i Øjeblikket er stærkt Behov for. Efter Planen skal Midterfløjen senere paaføres en Etage, hvorved man opnaar yderligere en Serie gode Værelser. Til den Tid fjernes de lette Skillerum i Østfløjens Stueetage.

Ved den nu gennemførte Udvidelse er der opnaaet ialt 14 enkelte og 1 dobb. Værelse i Stue og 1. Sal samt Bad og Toiletrum. Der er brede, lyse Gange og Trapperum. I Kælderen findes Fyr- og Brænderum, Vaske- og

Strygerum samt Omlædningsrum og særskilt Tørrerum for Fiskernes vaade Havtøj.

De nye Værelser er forsynet med Haandvaske, ligesom hele Østfløjen har faaet nyt Centralvarmeanlæg. — Alle nye Værelser er iøvrigt nymonterede.

De samlede Omkostninger ved Udvidelsen og Nybygningen kommer op paa over 100,000 Kr.

Gaver og Tilskud

Firmaet Fog og Mørup har til Sømandshjemmet skænket alle Belysningslegemer, Glarmester Carlo Hansen skænket et dekorativt Vinduesparti i Blyspruder. Endvidere har Sømandshjemmet modtaget forskellige andre Gaver, ligesom Sømandshjemmets Venner delvis har skænket Pengebeløb, dels stillet disse til Raadighed som rentefrit Laan, saaledes at Sømandshjemmets Bestyrelse foruden ved et tilsagt fast Prioritetslaan ser sig i Stand til at afholde de med Udvidelsen og Monteringen forbundne Udgifter.

Skolen i Thorsminde Kirke

Ved Nytaarstid blev Skolen i Thorsminde taget i Brug til andet Formaal. Man maatte saa søge efter andet Lokale, og efter flere Overvejelser fandt man Kirken bedst egnede. Man har saa siden benyttet den til Skolen.

Kirken i Thorsminde er, som man vil vide, oprindeligt et Baadhus for den Redningsbaad, Redningsvæsenet havde herude, før man fik Motorbaad. Kirkebøssen er lavet af en Netmine, som er drevet ind paa Kysten.

Fra Hav og Brænding

Farefuld Landing ved Vorupør

Under Baadens Hjemkomst til Nr. Vorupør Onsdag d. 12. Juli opstod der flere farlige Situationer, som foranledigede, at Redningsbaaden maatte gaa ud for at være til Assistance for de hjemkommende Fiskere. 21 Baade var ude, men heldigvis kom alle i Land.

Kun i eet Tilfælde gik det galt ved Landingen, idet Baaden „Duen“, sank i Havstokken. En svær Sø fyldte den med Vand, men det lykkedes dog at faa den halet i Land ved Hjælp af Spillet. Motoren fyldtes med Sand og Vand og maa underkastes et Eftersyn. Det betyder baade Bekostning og Afsavn af Fartøjet for Ejeren i nogen Tid.

Redningsbaaden gik iøvrigt ud ved 5-6 Tiden om Morgenen bemandet halvvejs med det faste Mandskab, halvvejs med Frivillige, fordi det regulære Mandskab ikke var hjemme, og Baaden laa paa Havet i 9 Timer, parat til at assistere, hvis det skulde blive nødvendigt. Det blev det heldigvis ikke. Alle kom godt i Land — forøvrigt med gode Fangster.

Fiskerne sætter stadig Beskedenhed og Nøjsomhed i Højsædet

Kontorchef Dinesen i Fiskeridirektoratet fyldte d. 19. Juli 50 Aar. Nationaltidende har i Dagens Anledning haft en Samtale med Kontorchefen, der samtidig er Raadmand i Gentofte Kommunalbestyrelse. Det hedder til Slut i Samtalen bl. a.:

— Direktoratet er, siger Hr. Dinesen, inde i et intimt Samarbejde med Fiskernes og Fiskehandelens Sammenslutninger. De mange Møder i Direktoratet og paa Fiskepladserne giver ren direkte Berøring med Dagliglivet og byder paa mange interessante Afvekslinger.

— Konsoliderer Fiskerne sig med Henblik paa Fremtiden, eller bruger de gennemgaaende, hvad de tjener for Tiden?

— De søgaaende Fiskere tjener godt i disse Aar, men det skal siges til deres Ros, at de gennemgaaende sparer Pengene sammen til Fornylse af Redskaber og Baade efter Krigen. Det hører man i Almindelighed ikke noget om, hvorimod der gives stærke Skildringer af Udskejelserne, som heldigvis er et Faatal. Som et Eksempel paa Opsparingen kan nævnes, at det skattefrie Opsparingsfond til Fornylse af Redskaberne har modtaget Indskud paa ca. 4 Mill. Kr. Dertil kommer, at der allerede er bygget adskillige nye Kuttere, men ellers hæmmes Erhvervet stærkt af Mangelen paa Redskaber. Mulighederne for Fornylse er i Øjeblikket yderst ringe.

— Den almindelige Fisker er stadig en nøjsom og sparsommelig Mand, slutter Kontorchef Dinesen, der netop har faaet sin Opfattelse af Fiskernes Kaar bekræftet gennem Iagttagelser paa en Rejse til Frederikshavn og Skagen, hvorfra han i disse Dage er vendt tilbage til Direktoratets moderne 5. Sals Kontorer i det nye Saneringskvarter. Den danske Fiskers Livsførelse præges ikke synderligt af, at en enkelt Rejse maaske kan indbringe en Fangst til en Værdi af 40.000 Kroner. Der er ikke noget Solderi mellem ansvarsbevidste Fiskere. Forøvrigt er det langt fra alle, der tjener store Penge, indenvands Fiskere tæller saaledes slet ikke med i de store Indtægter.

Mindre Fiskefangst

i Vesterhavet i Juni

Vejret i Juni var gennemgaaende, tilfredsstillende for Fiskeriets Udøvelse. Naar Udbyttet imidlertid ikke svarer til de stillede Forventninger, beror det hovedsagelig, oplyser Mini-steriernes Pressesekretariat, paa de særlige Forhold, der for et længere Tidsrum næsten fuldstændig standsede Nordsøfiskeriet og saaledes

ESBJERG

Lauridsen & Søgaard
Maskinværksted
Gl. Havn - Telf. 1770

A/s Vestjysk Krystal Isværk ESBJERG

Christensen & Schlosser
Maskinværksted

Ny Havn Telf. 2275

C. M. Nørskov Laursen
Maskinfabrik . Tlf. 761

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havn

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIESEN
Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & CO.
Vaadbinderi og Tovtjæreri
Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

TUXHAM . Tlf. 429 . P. Skramsgade 4

Reparationer og Montering af Fiskerimotorer
Eneforhandling af Tuxham Marine Motor

P. Rasmussen & Co.
Maskinfabrik — Telefon 888
P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN
Maskinværksted

Ny Havn Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou
Stormgade 59
Telefon 838

HIRTSHALS

HANSEN & BILDE
Skibs- og Baadbyggeri, Havnen, Hirtshals, Tlf. 132

LEMVIG

Lemvig Tandteknik - J. Holmstrup
Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

Sparekassen for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847 Telefon 131 . Postgiro 851.00
Kontortider: 10—11¹/₂, og 14—16, Lørdag 14—17

THISTED

Engelsk Beklædnings-Magasin
Nytov
Alt for Herrer og Dreng

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabbel & Co.s Eftf.)

Telf. 326 Fiskeriartikler . Skibshandel

Chr. Sørensen - Isenkramforretning
St. Torv - Telefon 257

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10—12 og 2—5
Telefoner 2 og 502

Emmy Jensen . Gudrun Blachs Eftf.

Frederiksgade 2 . Telefon 319

Mest moderne Tandteknik

BRDR. JENSEN . THISTED

Telefon 94 Monumenter og Gravgelændere

SÆBY

TRÆSKO og TRÆSKOSTØVLER
bedst og billigst

Johan Christensen . Telefon 235

Sæby Fiskeauktion v. Roland Poulsen

Telf. Kontor 33 . Privat 114

VALD. OLSEN . Telefon 14

Kolonial - Skibsproviantering
Fiskeriartikler

SÆBY MØBELMAGASIN

Landsdelens største Møbellager

Christensen & Sønner

Stampen Savværk & Emballagefabrik

Chr. A. Nielsen . Tlf. 46 Alt i Fiskekasser

bevirkede en meget følelig Nedgang i Rødspættefiskeriet. Den samlede Fangst i Juni naaede dog — navnlig paa Grund af et stort Makrelfiskeri og gode Torske- og Kullerfangster — omtrent samme Vægtmængde som i Maj/Maaned.

Af Maanedens samlede Fangst indbragtes ca. 30 pCt. fra Nordsøen, ca. 40 pCt. fra Skagerak, Kattegat og Limfjorden og ca. 30 pCt. fra Bælterne, Sundet og Østersøen. De tilsvarende Procenter var i foregaaende Maaned 40, 35 25.

Torskefiskeriet gav Maanedens største Fangster og udgjorde ca. 25 pCt. af den samlede Fangst af Saltvandsfisk.

Fangsten af Rødspætter udgjorde knap 20 pCt. imod ca. 33 pCt. i Maj. Skrubbe, Ising og Tungefiskeriet var af underordnet Betydning. Sild I og II Sortering udgjorde ca. 12 pCt.

Makrelfiskeriet, der i Maanedens Løb tiltog stærkt og gav omtrent 10 Gange saa stort Vægtudbytte som i Maj, naaede op paa ca. 15 pCt. af det samlede Udbytte.

Fiskeriet efter Hornfisk skuffede derimod og bragte yderligere Nedgang fra foregaaende Maaned. Aalefiskeriet viste Fremgang. Ogsaa Skidtfiskeriet og Fiskeriet efter „anden Saltvandsfisk“ viste Fremgang fra foregaaende Maaned.

De særlige Forhold ved Nordsøkysten

Paa Grund af de særlige Forhold ved Nordsøkysten gik Rødspættefiskeriet stærkt tilbage. Totalfangsten i Juni var saaledes kun halvt saa stor som Totalfangsten i Maj og kun en Trediedel af Totalfangsten i Juni foregaaende Aar. Fiskeriet efter Rødspætte, Skrubbe og Ising blev i de indre Farvande hovedsagelig udøvet med Skovlvod, men Vandets lave Tempetatur her var formentlig Skyld i, at dette Fiskeri de fleste Steder gav væsentlig daarligere Udbytte end ventet.

Torskefiskeriet viste nogen Tilbagegang fra foregaaende Maaned og var omtrent af samme Størrelse som i Juni foregaaende Aar. Ca. 30 pCt. af den samlede Fangst hidrørte fra Farvandene omkring Bornholm.

Fiskeriet efter Sild I og II Sortering viste en væsentlig Stigning saavel i Forhold til forrige Maanedes Fangst som i Forhold til Fangsten i Juni foregaaende Aar. Bundgarnsfiskeriet blev med vekslende Udbytte udøvet fra de fleste Pladser, medens Trawlffiskeriet, der hovedsageligt forsøgtes i Endelaverenden og Storebælt, kun gav ringe Udbytte af større Sild.

Brislingefiskeriet og Fiskeriet efter Smaasild gav væsentligt mindre Fangster end i Maj, men Udbyttet blev dog større end Juni 1942 og 1943.

Makrelfiskeriet tog som nævnt i Juni et kolosal Opsving, men det samlede Udbytte stod dog langt tilbage for Udbyttet i samme Maaned i de to nærmest foregaaende Aar.

Aalefiskeriet blev bedre end i Maj, men Udbyttet blev dog paa Grund af det temmelig kølige Vejr kun midelmaadigt. omend de gode

Aalepriser sikrede dets Udøvere et lønnende Udbytte. Fiskeriet blev hovedsageligt udøvet med Vaad og Kroge.

Reje- og Hummerfiskeriet gav de fleste Steder et daarligere Udbytte end ventet, men meget store Priser skaffede dog stedvis god Fortjeneste.

Dybvandshummer- og Dybvandsrejfiskeriet var som sædvanligt koncentreret om Skagen og Frederikshavn, hvor Udbyttet viste god Stigning fra foregaaende Maaned.

Fangsten af Blaamusling ændredes ikke nævneværdigt fra Maaneden forud.

EN BOG der bør findes i hvert Hjem!

er Overlæge Svendsens „Nødhjælp“ (206 S. 3,75 Kr. indb. - Gyldendal). Denne udmærkede Haandbog har et sandt Væld af meget instruktive Tegninger og Fotografier, der paa en ganske udmærket Maade og bedre end mange og lange Forklaringer belyser Nødhjælpens Opgaver, enten det nu drejer sig om f. Eks. Transport af tilskadekomne, kunstigt Aandedræt eller Anlæg af Forbindinger etc. Efter en kortfattet, men grundig Gennemgang af det menneskelige Legemes Bygning og Funktion er der paa de sidste ca. 150 Sider en omhyggelig Klarlægning af, hvad man bør foretage sig eller ikke gøre ved de forskellige Former for Tilskadekomst, saa man ikke forgæves henvender sig til Bogen om noget Spørgsmaal vedrørende Nødhjælp.

Ikke alene i Tider som nuværende, hvor snart sagt enhver vil kunne blive stillet over for Opgaven at yde tilskadekomne Medborgere den første Hjælp, men ogsaa i fredeligere Dage vil denne Haandbog være af uvurderlig Betydning. Med den foreliggende 13. Udgave er Bogen trykt i ikke mindre end 175000 Eksp. J. Gr. Pinholt.

Ingen Købere til Redningshuset i Hansted

Redningsvæsenets Bestyrer oplyser, at der til nu - trods Fristens Udløb pr. 3. Juli - ikke foreligger eet eneste Tilbud paa Nedbrydning af Redningshuset i Hanstholm. I givet Fald maa Redningsvæsenet derefter selv lade Huset nedrive.

Fiskeauktioner i Juni

Skagen v/ Th. Geisnæs: 1.222,831 kg, hvoriblandt 20.659 kg lev. og 82.721 kg isede Rødspætter, 50,096 kg Torsk, 18,498 kg Kuller, 53,794 kg Sej, 1,684 kg Hornfisk, 2,748 kg Hvilling, 3,401 kg Kulmule, 2,813 kg Laks, 1,536 kg Langer, 477,952 kg Makrel, 3,254 kg Rødtunge, 81,194 kg Sild, 10,453 kg Skærsing, 6,564 kg Stenbider, 2,497 kg Tunfisk, 3,028 kg D.-Hummer, 85,952 kg D.-Rejer, 9,800 kg Brisling, 7,575 kg Høstmakrel samt 293,877 kg Fiskefoder.

Hirtshals v/ N. C. Jensen 472,556 kg, hvoraf 76,435 kg rensede og 7,700 kg levende Rødspætter, 40,004 kg Torsk, 58,906 kg Makrel, 57,310 kg Brisling, 1,236 kg Krabber, 1,221 kg Skærsing, 1,571 kg Rødtunger, 7,684 kg Kuller, 1,364 kg Vinge, 1,922 kg Havkat, 2,851 kg bl. Fisk samt 116,500 kg Skidtfisk.

LEMVIG

Sølv . Guld . Uhre . Optik

Hansen & Smedegaard

Lemvig - Telf. 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG MEJERI

FR. JELLESMARK

Vognmand - Lemvig - Telf. 337

Al Fragt- og Personkørsel besørjes

Besøg

LEMVIG FILMTEATER

L. KIER . LEMVIG

Korn- og Foderstofhandel

Telefon 75 og 76

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN'S SVINESLAGTERI

LEMVIG KUL-KOMPAGNI A/S

Direkte Import

Kontor: Vasegaarden

LEMVIG TRÆLASTHANDEL

BRDR. SKOU

Træløst og Bygningsartikler

Kaminer og Kakkelovne - Alt i Brændsel

JESPER PEITERSEN - LEMVIG

Vaadbinderi og Fiskeartikler - ovtjæreri

Telefoner: Lemvig 248 - Thyborøn 17

Alle Reparationer udføres

Lemvig Motor-Compagni . Brdr. Eriksen

aut. Ford-Forhandler

Nye og brugte Automobileer

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statautoriseret v. Th. Geisnæs - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 189 (Statst.)

ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN

Th. Jakobsen - Telefon 185

Alt i Herreekvipering og Sækvipering

P. SAXBERG Telegr.-Adr.: »Saxberg«

Telefon 86 1. Kl.s Skibsprovianteringsforretning

Alt i Fiskeriartikler

SØHOLM

Telefon 3

Manufaktur - Tricotage
Herre-Ekvipering

SPETZLER

Urmager og Guldsmed

- Brillor -

HOLGER AXELSEN

Magasin du Nord

A/S »GRENNEN« Motorfabrik . Skagen

Postkonto 434.20 . Telefon 239

GANGREN-MOTOREN

Fiskernes utrættelige Hjælper

SKAGENS BOGHANDEL

Erik Krarup

Tlf. 243

A/S Skagens Kul- og Træløstforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

BRDR. NIPPER

Skibsbyggeri

TRÆSKO - TRÆSKOSTØVLER

saa gaa til

Arthur Trolle - Telefon 385

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

SKAGEN

C. D. Brøndum . Kolonialhandel

Telefon 118

DANSK KRONE-SILD A/S

Fersk Fisk & Sild

Marinerede Sild . Saltsild . Regvarer en gros

Telegram-Adr.: KRONESILD

Skagen . Telefon 424

SKAGEN ISVÆRK

SKAGEN

Carlo Hansens Glarmesterforretning

Telefon 207

Stort Udvalg i indrammede Billeder og Glas

IVER CHRISTENSEN - SKAGEN

Etabl. 1879

Telf. 71 og 45

Danmarks største Trawl- og Vaadbinderi

Filial i Hirtshals

C. S. MØLLER - SKAGEN

Telefon 83

Kolonial og Isenkram

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 345

SKAGEN

HIRTSHALS

Gør Deres Indkøb af Mælk,

Fløde og Smør i

HIRTSHALS MEJERI

Telefon 8

Iscream - Flødeskum

A/S Lillehedens Savværk

Tlf. 62

Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort
Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI

Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

AALBÆK

Aalbæk Kød- og Paalægforretning

v. Helga Larsen - Telefon 46

leverer altid 1. Kl.s Varer

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING**Valdemar Petersen**

Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havnanbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendtS/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
(1/2 Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24**Selskabets Ekspeditioner:****KØBENHAVN:** Hr. Th. Hørrig, Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1885 og 11885. Kontortid 8-8, Søndage 8-9 Fm.**RØNNE:** Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 8-12, 1-8. Søndag 8-9 Fm.

Aktieselskabet

Esbjerg

Tovværksfabrik

Esbjerg

KØB

DANSK

Kunstige Tænder

- men naturlige -

faar De altid hos

TELF. 1099 - FREDERIKSHAVN
DANMARKSGADE 74'**C. K. HANSEN**AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Telegram-Adresse: HANSEN

*

Korresponderende Reder for:
Aktieselskabet
Dampskibsselskabet „DANNEBROG“**Brugte Reb**

sælges af og købes af

Søren K. Sørensen
Esbjerg ny Havn**Brugsforeningen »FREM«**Uddeler Carl F. Christensen
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg**Carl Feerup** EsbjergBenzin. - Depot af
Vacuum Olier
Skibsprovianteringsforretning
Telefon 23Udgivet og redigeret af H. Lilholt, Lemvig, (ansvarlig), og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St.

GADGAARD NIELSENS BOGTR., LEMVIG

Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 9

1. September 1944

11. Aarg.

2 Fiskerbaade fra Klitmøller forlist**8 Fiskere druknet**

Endnu medens en anden Ulykke er i frisk Minde — kun med 2 Maaneders Mellemrum — har igen en frygtelig Ulykke ramt det lille Fiskerleje Klitmøller. Den 1. Juni forliste Motorbaaden „Arken“ med fire Mand, og nu er to Baade den 4. eller 5. August med hver fire Mand forlist, og deres Mandskab har Havet taget. Tabet af 12 Mænd, næsten alle Familieforsørgere, er en knugende haard Skæbne for det lille Fiskerleje.

De Omkomne var Besætningerne paa Motorbaadene „Gefion“ og „Immanuel“, nemlig Føreren paa „Gefion“ Albert Holler og hans Mandskab: Thorvald Grønkjær, Johannes Brund og N. C. Vegeberg. Fra Motorbaaden „Immanuel“ Føreren Anders Andersen og hans to Sønner Jens Emil Andersen og Ths. Chr. Andersen samt Kyora Grønkjær.

I Magsvejr var de to Baade taget paa Fiskeri Torsdag Morgen den 3. August i Følge med hinanden. Kun de to var taget af Sted fra Klitmøller til en Fiskeplads Syd for Hjemmet, nærmest ud for Lodbjerg, ikke ret langt fra Land. De fulgte en Rute, som var blevet dem anvist. Normalt skulde Baadene være hjemme igen Torsdag Aften eller i hvert Fald i Løbet af Fredagen, men da man hverken saa noget til dem Fredag eller Lørdag, begyndte man at blive urolig i Fiskerlejet, og bange Anelser greb alle. Søndag Morgen tog saa en tredje Kutter, „Omega“, ud paa Eftersøgning. Den kom hjem allerede ved 11-Tiden, og den havde Flaget paa halv Stang. Inde fra Kysten havde man opmærksomt fulgt Baadens Færd, og da man nu saa den vende tilbage med Dødens Tegn, blev de bange Anelser til Vished.

Frygtelige var disse Timer for de Ventende paa Stranden, men nu havde man Vished. „Omega“ havde om Bord Liget af en af de Savnede,

den 41-aarige Kyora Grønkjær. Han var iført Redningsvest, men var druknet. Endvidere havde Mandskabet paa „Omega“ fundet Vragrester af „Gefion“ og „Immanuel“. Senere fandt man paa Stranden Nord for Klitmøller, mellem Hanstholm og Risbak, nogle Redskaber, en Bøje og andre Fiskeredskaber, som var drevet i Land. Der var stærk nordgaaende Strøm Søndag og Mandag, saa man regnede med, at Vragrester og Lig er blevet ført langt forbi Klitmøller. Det tyder ogsaa et Fund paa, som i Gaar blev gjort af en Fiskerbaad fra Lild Strand. Her har man fundet en Vager, som har været anvendt af de omkomne Fiskere.

Hvordan Ulykken egentlig er sket, ved ingen med Sikkerhed, men man formoder, at „Immanuel“ havde været paa Slæb efter „Gefion“. „Immanuel“ kan have haft Maskinskade, og Baadene har muligvis været paa Vej hjem, da Ulykken er sket. „Gefion“ er maaske straks sunket, hvorimod Mandskabet paa „Immanuel“ kan have haft Tid til at iføre sig Redningsbælter og -veste. Det bliver sikkert aldrig opklaret. De forliste Baade var begge paa 10 Tons og hører hjemme i Klitmøller. Der var, før Ulykken skete, 21 Baade hjemmehørende i Klitmøller.

20 Børn er uden Fædre

Alle de Omkomne var hjemmehørende i Klitmøller, hvor de havde boet i en Aarrække.

(Fortsætter Side 100)

REJS MED

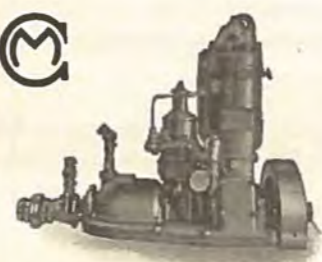

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Forlang altid **Bornholms Vegetabil Margarine**

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

To- og Firtakts-
Motorer

Billigste Pris
Forlang Tilbud

Motorer i alle
Størrelser

Telf. 666

Grenaa Motorfabrik

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen

— statsaut. —

Telefon 34 Privat 54

RESERVERET

RESERVERET

Sparekassen
for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131
Kontortider:
10—11¹/₂ og 2—4
Lørdag Em. 2—5

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Gl. Kongevej 29 B København V. — Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvårlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Køkkenudstyrs-
Forretning
Lysekroner. Glas. Porcelæn.
L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg

Fanø Sandorm

Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billig-
ste og bedste Sand-
orm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.

S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø

NILSSON
I Nilssons Sko
er Gangen go'
Tlf. 116 - Lemvig

Lemvig Folkebank

Aktieselskab
Kontorid: 10—11,30 og 2—4 Lørdag Em. 2—5
Telefoner 133 & 229
Kontorsteder Thyborøn, Harboøre, Bevling, Ramme.
Alle Bankforretninger udføres.

A/S **Vestjysk Krystal Isværk**
Esbjerg

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig
Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Bornholms Maskinfabrik
Kakkelovne & Bygningsstøbegods

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Mands Minde

Dødsfald

Tidl. Baadformand ved Tuskjær Redningsstation, Jens Chr. Ruby, Fjaltring, er død den 11. Aug. efter nogen Tids Sygdom. Han er født den 31. Juli 1875 i Fjaltring og var Søn af Landmand og mangeaarig Redningsmand Niels Ruby. Jens Chr. Ruby blev ansat i Redningsvæsenets Tjeneste i 1905 som Baadmand, og 1921 blev han Baadformand efter P. Jensen Kjærsgaard. I denne Stilling virkede han til 1938, da han trak sig tilbage paa Grund af Svaghed. Han var i disse Aar med til at redde 178 Mennesker fra 12 Strandinger. En af de sværeste Bjergninger, han deltog i, var ved den franske Damper „Edmund Gustave“s Stranding i 1912; der blev da bjerget 24 Mand. I Anledning af denne Stranding fik han og Baadens øvrige Mandskab hver en fransk Redningsmedalje. Nogle Aar før han traadte tilbage fra Tjenesten i Redningsvæsenet, blev han udnævnt til Dannebrogsmænd. J. Chr. Ruby har været Medlem af Fjaltring-Trans Sogneraad i to Perioder fra 1917—25, og han var i 8 Aar Medlem af Menighedsraadet. Ruby drev en mindre Landejendom og var ogsaa med i et Fiskerilau, der drev Fiskeri fra den aabne Kyst. For 4 Aar siden solgte han sin Ejendom og købte et Hus i Brugsforeningsbyen, hvor han og hans Hustru siden har boet. J. Chr. Ruby var en stilsfærdig og faamelet Mand, men han var en dygtig Redningsmand med Hjertet paa det rette Sted. De, der kendte ham, vil minde ham med Venlighed.

Hans Jordefærd foregik paa Fjaltring Kirkegaard under stor Deltagelse den 16. August.

Efter en kort Andagt i Hjemmet førtes Kisten til Fjaltring Kirke. Til Baaren var sendt saa mange Kranse, at de fyldte hele Kirkens Midtergang.

Pastor Jørgensen talte hjertelige Ord og mindedes den afdøde som en elskværdig og pligtopfyldende Mand, der forstod Betydningen af Verslinierne: „Og naar min Sjæl blev af sin Grublen træt, den hvilte sig ved Fadervor at bede“.

Afdødes Svigersøn, Gartner Asger Bæk, Bøvling, takkede for Deltagelsen.

Derefter samledes Følget i Friskolen til en Mindehøjtidelighed, hvor flere havde Ordet.

Dødsfald

Hjortdal Sogns ældste, den 91 Aar gl. Carl Agnus Jensen, Vester Lien, er afgaaet ved Døden og begravdes forleden paa Hjortdal Kirkegaard. Han var født i Slettegaards Vandmølle, og senere flyttede hans Forældre til en mindre Landejendom i Vester Svenstrup, som han efter sit Giftermaal overtog. Endvidere virkede han som Murer og Fisker. I to Perioder sad han i Hjortdal Sogneraad og havde i 30 Aar Ansættelse ved Redningsvæsenet.

80 Aar

Den gamle Fisker og Redningsmand Jens Berg i Gl. Skagen er nylig fyldt 80 Aar.

Jens Berg kom som ganske ung til Gl. Skagen fra Tversted og fik Plads hos Plantør Jeckel. Snart slog han sig dog paa Fiskeriet, og det var hans Hovedbeskæftigelse

gennem en lang Aarrække. Om Vinteren fiskede han med Garn ved Højen, om Sommeren med Kutter, først fra Frederikshavn, siden fra Skagen.

Han var tillige Redningsmand ved Højen Station fra 1906 til 1929 og var i dette Aaremaal med til at bjerge 111 skibbrudne. I Forvejen havde han bjerget en Snes Mennesker med privat Baad. Sammen med Brødrene Christoffer og Christian Dalsgaard samt Adolf Christofferson var han saaledes med som frivillig ved „Erato“s landskendte Stranding, Blandt andre Strandinger, hvori han har deltaget, kan nævnes Iggjen „Speed“, Travleren „Britten“ og Kaperskibet „Igotz Mendi“. For sine Fortjenester blev han dekoreret med Dannebrogskorset og den spanske Redningsmedalje.

Det var ikke blot paa Søen, Jens Berg viste sig som en dygtig Mand. Han drev ogsaa Landbrug, og han blev berømt viden om for sin sjældne Færdighed i al Slags Haandværk. Sin lille Landbrugsejendom i Højen byggede han saaledes selv uden at have noget Forkendskab til hverken Murer- eller Tømmerfaget.

Han syede sine fem Drenges Tøj, lige indtil de blev gift. Mange af Møblerne i Hjemmet har han selv fremstillet, og han lavede f. Eks. ogsaa sin egen Cykle. Derfor blev han dog alligevel glad, da Børnene til hans 70 Aars Fødselsdag forærede ham en „Købecycle“, og den har han brugt indtil for ganske nylig.

Jens Berg har i den sidste Tid været plaget en Del af Sygdom, og Hørelsen er ikke saa god mere, men han er dog stadig en travlt beskæftiget Mand. For nylig har han saaledes høstet sit Hø og har af et gammelt Sejl syet Havbluser til sine Sønner. Hvert Aar forsyner han sin talstærke Slægt med hele dens Vinterforbrug af Gulerødder, og naar Højenboerne skal have et gammelt Ur repareret eller en Saks slebet, saa kommer de stadig til Jens Berg.

Hans Hustru, der er af den kendte Ruthslægt, lever ogsaa stadig i bedste Velgaaende. I Hjemmet er der opvokset 9 Børn, nemlig 5 Sønner, som alle er dygtige Skippere paa egne Baade, og 4 Døtre, hvoraf de 3 er gift i Skagen, medens den fjerde, der er ugift, er Lærerinde i Aalbæk.
Chr. H. L.

60 Aar

Søndag den 27. August fyldte Fiskeeksportør Søren Løth 60 Aar. Han er født i Hirtshals, hvor Faderen ogsaa var Fiskeeksportør. Som ganske ung kom han ud at sejle; men efter nogle Aars Forløb vendte han tilbage til Hirtshals for at hjælpe Faderen, der foruden at være Fiskeeksportør ogsaa drev Landbrug og havde en Vognmandsforretning. Senere var han Fisker i en Aarrække, men kom saa igen tilbage til Faderens Eksportørforretning, som han i Slutningen af Tyverne selv blev Indehaver af og siden har fortsat og drevet i Vejret.

Fra 1916 og indtil for et Par Aar siden var Søren Løth ansat i Redningsvæsenet, hvor han har været med til at redde mange Menneskeliv. Han har ogsaa reddet flere fra at drukne i Havnen og fra Badestranden. For disse Redningsarbejder er Søren Løth dekoreret med Dannebrogskorset. Gennem en Aarrække var Søren Løth Formand for Hirtshals Fiskeriforening.

80 Aar

En bornholmsk Redningsmand, fhv. Baadmand Laur. Pedersen Plum, Snogebæk, blev 80 Aar d. 16. August.

65 Aar

Fhv. Baadmand ved Anholt Redningsstation, R. J. Rasmussen, fyldte 65 Aar d. 18. August.

60 Aar

Betjeningsmand ved Vigso Redningsstation, A. Chr. Andersen, blev 60 Aar d. 7. August.

50 Aar

Baadmand ved Blaavand Redningsstation, Martin Christensen, fyldte d. 11. August 50 Aar.

75 Aar

Tidl. Baadmand ved Lilleøre Redningsstation i Harbøre, Niels Nikolajsen, blev 75 Aar d. 19. August. Nikolajsen er Dannebrogsmænd.

Ny Formand for Redningsbaaden i Klitmøller

I Stedet for Fisker Anders Andersen, der var Formand for Redningsstationen i Klitmøller, er vaigt den hidtidige Næstformand, Fisker Ole Krogh.

Som ny Næstformand er valgt Fisker Fr. Mortensen.

30 Aar i Redningsvæsenet

To Baadmænd ved Rønne Redningsstation, Heiner Kr. Holm og Jørgen P. Holm, havde den 1. August været i Redningsvæsenets Tjeneste i 30 Aar.

(Fortsat fra Side 97)

Syv af de otte var Familiefædre. Thomas Chr. Andersen var forlovet.

Føreren af „Gefion“, Albert Holler, var født den 25. Januar 1896. Han var en flittig Mand, der passede sin Gerning omhyggeligt. A. Holler var Medlem af Klitmøller Fiskeeksports Bestyrelse. Han efterlader sig foruden sin Enke fem Børn, hvoraf en er ukonfirmeret.

Thorvald Grønkjær er født 3. August 1906. Han efterlader sig Enke og 4 Børn, hvoraf 3 ukonfirmerede.

Johannes Brund var født den 11. Marts 1907. Han efterlader sig Enke og et lille Barn.

N. C. Vegeberg er født 14. Aug. 1616. Han efterlader sig foruden Enke 7 Børn, hvoraf 4 er ukonfirmerede.

Føreren af „Immanuel“, Anders Andersen, var født den 4. Oktober 1892. Han var ansat i Redningsvæsenet, hvor han har været i over 25 Aar. I 1943 blev han udnævnt til Baadformand. Han efterlader sig Enke og to voksne Børn.

Hans to Sønner, Jens Emil Andersen og Ths. Chr. Andersen, var født 17. Marts 1918 og 2. Maj 1919. Jens Emil Andersen var gift og efterlader sig Enke og et lille Barn. Thomas Andersen var ugift, men forlovet.

Kyora Grønkjær var født den 23. April 1903. Han efterlader sig foruden sin Enke en Dreng paa 4 Aar. Han var Broder til Thorvald Grønkjær, der var om Bord paa „Gefion“ og Broder til Axel Andersen Grønkjær, der forliste med „Arken“ den første Juni. De tre Brøders gamle

LEMVIG

Sølv . Guld . Uhre . Optik

Hansen & Smedegaard

Lemvig - Telf. 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG MEJERI

FR. JELLESMARK

Vognmand - Lemvig - Telf. 337

Al Fragt- og Personkørsel besørjes

Besøg

LEMVIG FILMTEATER

L. KIER . LEMVIG

Korn- og Foderstofhandel

Telefon 75 og 76

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN'S SVINESLAGTERI

LEMVIG KUL-KOMPAGNI A/S

Direkte Import

Kontor: Vasegaarden

LEMVIG TRÆLASTHANDEL

BRDR. SKOU

Trælast og Bygningsartikler

Kaminer og Kakkelovne - Alt i Brændsel

JESPER PEITERSEN - LEMVIG

Vaadbinderi og Fiskeartikler - ovtjæreri

Telefoner: Lemvig 248 - Thyborøn 17

Alle Reparationer udføres

Lemvig Motor-Compagni . Brdr. Eriksen

aut. Ford-Forhandler

Nye og brugte Automobileer

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

Forældre, der lever endnu, er meget haardt ramt af Skæbnen.

Ialt er 20 Børn blevet faderløse, og af dem er de 11 ukonfirmerede.

Meddelelsen om Forliset spredtes blandt Kystens Befolkning paa en af de skønneste Sommersøndage, vi har haft i Aar, og overalt gled Flagene paa halv Stang. Ulykkesbudskabet greb alle, som følte, hvor haardt et Slag det var for det lille Fiskerlejes Befolkning. Ulykken følte saa meget haardere, som Sorgen over „Arken“s Forlis den 1. Juni knap er stillet. For nogle af de Efterladte rives der op i gamle Saar, og hos andre bliver der slaaet nye. Sorgen hviler tungt over Klitmøller, men naturligvis haardest i de Hjem, hvor Familieforsørgeren er gaaet bort.

Straks efter, at „Omega“ var kommet ind med Ulykkesbudskabet, stod flere af Baadene ud for at iværksætte en omfattende Eftersøgning, men den endte resultatløst. Eftersøgningen blev indstillet allerede ved 19-Tiden Søndag Aften, da man mente, det var omsonst at lede længere.

Tidspunktet for Ulykken

menes at kunne fastsættes til Fredag Aften Kl. 20. Dette mener man at kunne sige med Bestemthed, naar man sammenholder forskellige Iagttagelser, der er gjort af Strandfogeder og andre, der har færdes ved Kysten. Man har iagttaget forskellige Ting derude paa Havet, men naturligvis har man ikke været klar over, at der var Tale om Forlis.

I Eftersøgningsarbejdet efter de forulykkede Fiskere deltog som nævnt flere Klitmøllerbaade deriblandt T 200 „Dannebrog“, T 94 „Danmark“ og T 15 „Havørnen“, men Søgningsen i Gaar gav, som nævnt, ingen Retultat. Ogsaa Redningsdamperen „Vesterhavet“ af Thyborøn var ude i flere Timer i Gaar, men heller ikke den fandt noget Spor af de Omkomne eller deres Baade. Man har naturligvis stadig langs Kysten Opmærksomheden henledt paa, om der skulde drive flere af de Omkomnes Ejendele i Land.

Thisted Amtstidende.

Fiskeriet i Juli

blev — siger den officielle Fiskeriberetning — nogenlunde tilfredsstillende, med Undtagelse af Rødspættefiskeriet og Fiskeriet efter Skidtfisk. I Forhold til Juni i Aar viser det samlede Fiskeri en Fremgang paa 25 pCt. Ca. 45 pCt. af Maanedens samlede Fangster er indbragt i Nordsøen til Esbjerg og Thyborøn. 35—40 pCt. er kommet fra Skagerak, Kattegat og Limfjorden. Rødspættefiskeriet laa noget under det, der blev fisket af Rødspætter i Juli i Fjor, men var dog Maanedens Hovedfiskeri, idet det udgjorde 25—30 pCt. af den samlede Fangst af Saltvandsfisk. Fiskeriet efter andre Fladfisk indbragte kun mindre Fangster. Torsk og Sildefiskeriet gav hver for sig 15 pCt. af det samlede Fiskeri af Saltvandsfisk, Makrel 8 pCt. og Skidt-

ESBJERG

Lauridsen & Søgaard

Maskinværksted

Gl. Havn - Telf. 1770

A/s Vestjysk Krystal Isværk

ESBJERG

Christensen & Schlosser

Maskinværksted

1/2 Havn

Telf. 2275

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik . Tlf. 761

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

anbefales med saavel Nybygning samt Reparation

BRØDRENE MATHIESEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & CO.

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

TUXHAM . Tlf. 429 . P. Skramsgade 4

Reparationer og Montering af Fiskerimotorer Eneforhandling af Tuxham Marine Motor

P. Rasmussen & Co.

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 59

Telefon 838

HIRTSHALS

HANSEN & BILDE

Skibs- og Baadbyggeri, Havnen, Hirtshals, Tlf. 132

fisk 15—20 pCt. Aalefiskeriet har paa flere Pladser givet et godt Udgytte, og Aalen synes at være større i Aar, end den normalt er paa denne Aarstid.

Indenlandsk Sømandsmission

har den 22. August haft Aarsmøde i Horsens. Det blev her bl. a. oplyst, at Missionen har indviet et nyt Sømandshjem i Hirtshals til 150.000 Kr. Der er nu 40 Sømandshjem i danske Havne, som har haft over 1 Mill. besøgende.

Sømandsskolen har haft 97 Elever, og der er ialt udgaaet 2382 Elever fra Skolen.

Der har været afholdt Sommerlejr for 405 Deltagere. Rederiforeningens Fond til denne Sag, er nu paa 350.000 Kr.

Der er stiftet 71 ny Sømandskredse af Kvinder; det samlede Tal er nu 318.

Missionens Organ „Redningsbaaden“ udkommer nu i 7700 Eksemplarer.

En Samtale om aktuelle Fiskeriproblemer i Krig og Fred

Vor Medarbejder, Journalist Jørgen Pedersen, Ydby („Maagen“), havde den 27. August en Samtale i Radioen med Direktøren for Dansk Biologisk Station, Dr. phil. H. Blegvad, hvori en Række interessante og betydningsfulde Spørgsmaal blev drøftet.

Vi vilde gerne have bragt et Referat af Samtalen, men paa Grund af Papirindskrænkningen faar vi ikke Plads i dette Nr., men vil omtale Sagen nærmere i vort Oktober-Nr.

Vi rammes ogsaa af Papirindskrænkningen

Paa Grund af Papirmangelen ser vi os desværre nødsaget til at nedskære Bladets Spalteplads ret betydeligt. Vi har foreløbig faaet det ordnet det saaledes, at vi hvert andet Nummer af Tidsskriftet kun udkommer med 8 Sider, i disse Numre stryger til Gengæld Forsidebilledet, hvorved vi indvinder halvanden Spalte af de 8 som udgaar. Redaktionen.

Fiskeauktioner i Juli

Skagen v/ Th. Geisnæs: 1.658,978 kg, hvoraf 28.657 kg lev. og 457,220 kg isede Rødspætter, 58,974 kg Torsk, 87,555 kg Kuller, 8,456 kg Hornfisk, 510,093 kg Makrel, 8,875 kg Rødtunge, 24,829 kg Sild, 10,526 kg Skærsing, 49,716 kg Tunfisk, 9,450 kg Dybvandshummer, 87,974 kg Dybvandsrejer, 17,500 kg Brisling, 56,850 kg Lopper samt 225,700 kg Fiskfoder.

Hirtshals v/ N. C. Jensen 1.837,717 kg, hvoraf 196,797 kg rensede og 5,662 kg lev Rødspætter, 21,407 kg Torsk, 456,760 kg Brisling, 47,750 kg Sild, 57,342 kg Kuller, 5,863 kg Rødtunge, 1,338 kg Pighvar, 1,541 kg Tunfisk, 52,597 kg Makrel, 1,432 kg Ising, 1,518 kg bl. Fisk samt 984,300 kg Skidtfisk.

Grenaa v/ S. Møller Pedersen. 120,826 kg til 64,246 Kr., fordelt saaledes: Rødspætter 4,126 kg (6,339 Kr.), Torsk 41,075 kg (20,395), Ising 5,904 kg (3,742), Makrel 14,548 kg (9,497), Pighvar 350 kg (802), Sild 2,018 kg (1,263), Skrubber 1,263 kg (1,211), Slethvar 1,980 kg (3,326), Tunge 525 kg (1,978), Hummer 907 kg (10,046), Skidtfisk 46,132 kg (4,515), Hestemakrel 820 kg (166), Sej 226 kg (83), Lever 420 kg (420), Havkat 167 kg (75), Pighaj 135 (50), Dybvandshummer 54 kg (157), blandet Fisk 176 kg (181 Kr.)

LEMVIG

Lemvig Tandteknik - J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik

Torvet 1 - Telefon 245

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2. August 1847   Telefon 131 . Postgiro 881.00

Kontortider: 10—11 $\frac{1}{2}$, og 14—16, Lørdag 14—17

THISTED

Engelsk Beklædnings-Magasin

Nytorv

Alt for Herrer og Dreng

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabbel & Co.s Eftf.)

Telf. 326   Fiskeriartikler . Skibshandel

Chr. Sørensen - Isenkramforretning

St. Torv - Telefon 287

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10—12 og 2—5

Telefoner 2 og 502

Emmy Jensen . Gudrun Blachs Eftf.

Frederiksgade 2 . Telefon 319

Mest moderne Tandteknik

BRDR. JENSEN . THISTED

Telefon 94   Monumenter og Gravstenslædere

SÆBY

TRÆSKO og TRÆSKOSTØVLER

bedst og billigst

Johan Christensen . Telefon 235

Sæby Fiskeauktion v. Roland Poulsen

Telf. Kontor 33 . Privat 114

VALD. OLSEN . Telefon 14

Kolonial - Skibsproviantering

Fiskeriartikler

SÆBY MØBELMAGASIN

Landsdelens største Møbellager

Christensen & Sønner

Stampen Savværk & Emballagefabrik

Chr. A. Nielsen . Tlf. 48   Alt i Fiskekasser

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statautoriseret v. Th. Geisnæs - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 189 (Statst.)

ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN

Th. Jakobsen - Telefon 185

Alt i Herreekviper og Søekvipering

P. SAXBERG Telegr.-Adr.: »Saxberg«

Telefon 86   1. Kl.s Skibsprovianteringsforretning

Alt i Fiskeriartikler

SØHOLM

Manufaktur - Tricotage

Telefon 3   Herre-Ekviper

SPETZLER

Urmager og Guldsmed

- Brilller -

HOLGER AXELSEN

Magasin du Nord

A/S »GRENEN« Motorfabrik . Skagen

Postkonto 434.20 . Telefon 239

GANGREN-MOTOREN

Fiskernes utrættelige Hjælper

SKAGENS BOGHANDEL

Erik Krarup

Tlf. 243

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

BRDR. NIPPER

Skibsbyggeri

TRÆSKO - TRÆSKOSTØVLER

saa gaa til

Arthur Trolle - Telefon 385

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

SKAGEN

C. D. Brøndum . Kolonialhandel

Telefon 118

DANSK KRONE-SILD A/S

Fersk Fisk & Sild

Marinerede Sild . Saltsild . Regvarer en gros

Telegram-Adr.: KRONESILD

Skagen . Telefon 424

SKAGEN ISVÆRK

SKAGEN

Carlo Hansens Garmesterforretning

Telefon 207

Stort Udvalg i indrammede Billeder og Glas

IVER CHRISTENSEN - SKAGEN

Etabl. 1879

Telf. 71 og 45

Danmarks største Trawl- og Vaadbinderi

Filial i Hirtshals

C. S. MØLLER - SKAGEN

Telefon 63

Kolonial og Isenkram

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 345

SKAGEN

HIRTSHALS

Gør Deres Indkøb af Mælk,

Fløde og Smør i

HIRTSHALS MEJERI

Telefon 8   Iscream - Flødeskum

A/S Lillehedens Savværk

Tlf. 62   Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort

Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI

Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

AALBÆK

Aalbæk Kød- og Paalægsforretning

v. Helga Larsen - Telefon 46

leverer altid 1. Kl.s Varer

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING**Valdemar Petersen**

Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havnanbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendtS/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
(1/2 Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24**Selskabets Ekspeditioner:**KØBENHAVN: Hr. Th. Hørrig, Tordenakjold-
gade 34. Tlf. 1885 og 11885. Kontortid 8-8,
Søndage 8-9 Fm.RØNNE: Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf.
189. Kontortid: 8-12, 1-6. Søndag 8-9 Fm.

Aktieselskabet

*Esbjerg**Tovværksfabrik*

Esbjerg

KØB

DANSK

Kunstige Tænder- men naturlige -
faar De altid hos**TANDTEKNIK**TELF. 1099 - FREDERIKSHAVN
DANMARKSGADE 74**C. K. HANSEN**AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Telegram-Adresse: HANSEN

★

Korresponderende Reder for:
Aktieselskabet
Dampskibsselskabet „DANNEBROG“**Brugte Reb**

sælges af og købes af

Søren K. Sørensen
Esbjerg ny Havn**Brugsforeningen »FREM«**

Uddeler Carl F. Christensen

Telefon 372 - 872

Skolegade 40, Esbjerg

Carl Feerup EsbjergBenzin. - Depot af
Vacuum OlierSkibsprovianteringsforretning
Telefon 23Udgivet og redigeret af H. Lilholt, Lemvig, (ansvarlig), og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St.

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 10

1. Oktober 1944

11. Aarg.

Redningsselskabet's Kontor paa Holmen Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB A/S

Forlang altid Bornholms Vegetabil Margarine

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

RESERVERET

Sparekassen
for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131
Kontortider:
10-11 $\frac{1}{2}$ og 2-4
Lørdag Em. 2-5

NILSSON
I Nilssons Sko
er Gangen go'
Tlf. 116 - Lemvig

A/S **Vestjysk Krystal Isværk**
Esbjerg

Bornholms Maskinfabrik
Kakkelovne & Bygningsstøbegods

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

To- og Firtakts-
Motorer

Billigste Pris
Forlang Tilbud

Motorer i alle
Størrelser

Telf. 666

Grenaa Motorfabrik

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE
Gl. Kongevej 29 B København V. - Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Lemvig Folkebank

Aktieselskab
Kontortid: 10-11,30 og 2-4 Lørdag Em. 2-5
Telefoner 133 & 229
Kontorsteder Thyborøn, Harboøre, Bevling, Ramme.
Alle Bankforretninger udføres.

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig
Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
- statsaut. -
Telefon 34 Privat 54

RESERVERET

Køkkenudstyrs-
Forretning
Lysekroner. Glas. Porcelæn.
L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg

Fanø Sandorm

Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billigste
og bedste Sandorm
til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.

S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 10

1. Oktober 1944

11. Aarg.

Det danske Redningsvæsen

Aarsberetningen 1943—44

Det Danske Redningsvæsens Beretning for Aaret 1. April 1943 til 31. Marts 1944 er nu udkommet.

Det fremgaar deraf, at der er foretaget 12 Redningsforetagender, hvorved 40 Menneskeliv er blevet bjerget. Desuden har Redningsvæsenet været i Virksomhed i 57 Tilfælde i Anledning af indtrufne eller befrygtede Strandinger eller for at hjælpe Fiskebaade. I disse Tilfælde har Redningsbaadene fra 24 Stationer været søsat for at assistere nødstedte Fiskebaade og Pramme m. v., under disses Landingsforsøg paa Kysten og ved Indsejlingen til Havn. Der er herved ydet Hjælp til 69 Fiskefartøjer bemanded med 350 Personer.

Redningsvæsenets samlede Personale omfatter 1 Bestyrer, 1 Fuldmægtig, 1 Assistent, 1 Kontormedhjælper, 54 Opsynsmænd, 42 Baadformænd og 506 Baad- og Betjeningsmænd.

Den 31. Marts fandtes under det danske Redningsvæsen 55 Redningsstationer og 4 Bistationer.

Af Redningsstationerne er 34 Baad- og Raketstationer (32 i Jylland med tilhørende Øer og 2 paa Bornholm), 8 Baadstationer (6 i Jylland, 1 paa Møen og en paa Falster) samt 13 Raketstationer (5 i Jylland, 2 paa Sjælland, 1 paa Møen, 4 paa Bornholm og 1 paa Christiansø). Bistationer er alle forsynet med Roredningsbaade.

Ved Hundested er der desuden stationeret en alm. Redningsbaad, som betjenes af stedlige Fiskere, og ved Sjællands Odde er en Motorfiskebaad med dens Ejer og Fører til Raadighed ved mulige Redningsforetagender.

Endelig er der paa Enesgaard, Nord for Hasle, ved Johns Kapel anbragt et mindre Oplag af Liner, Stænger, Lygter m. m. til Brug i Strandingsstilfælde, og ved Gedser er, særlig med mulige Redningsforetagender paa Rødsand for Øje, stationeret en Redningspram til Anvendelse i Forbindelse med Motorredningsbaaden. Ved Thyborøn er der ligeledes stationeret en Redningspram til Anvendelse i Forbindelse med Motorredningsbaaden, særlig med mulige Redningsforetagender paa Fjordgrundene ved Thyborøn Kanal for Øje.

Roredningsbaadenes Antal er 29, hvoraf 19 er stationeret paa Jyllands Kyster, 2 paa Fanø, 1 paa Manø, 2 paa Rømø, 1 paa Læsø og 1 ved Hansted. Paa Bornholm findes 2 Roredningsbaade, henholdsvis Rønne og Snogebæk. Paa Holmen staar 1 Roredningsbaad som Reservebaad.

Motorredningsbaadenes Antal er 23.

Redningsvæsenets Materiel samt Baad- og Opbevaringshusene er forsikret i Stats-Brandforsikringsfonden for et samlet Beløb, som den 31. Marts 1944 udgjorde for

Baad- og Opbevaringshuse	506.710 Kr.
Materiel og Inventar	1.803.300 Kr.

Ialt 2.310.010 Kr.

Siden 1. Januar 1852 til 31. Marts 1944, er der ved det danske Redningsvæsens Virksomhed reddet 11.899 Menneskeliv. Under Forberedelsen af Redningsvæsenets Organisation 1850—51 blev reddet 30 Mennesker, altsaa det samlede Tal er 11.929 Mennesker.

Den store Skiftedag i Redningsvæsenet

**Afskedigelser og Ansættelser
pr. 1. Oktober 1944**

Skagen-Havn

Baadmand Jørgen Anker Johannes Jensen Diget afskediges efter eget Ønske. Jørgen A. J. J. Diget, der er født den 12. Juni 1910, blev ansat ved Stationen den 1. Oktober 1936 og har deltaget i Redningen af 32 skibbrudne.

Der er endnu ikke truffet Bestemmelse om Ansættelse af en anden Mand.

Kandestederne

Baadmand Janus Madsen afskediges paa Grund af Svagelighed. Janus Madsen, der er født den 30. Decbr. 1884, blev ansat ved Stationen den 1. Oktober 1909 og har deltaget i Redningen af 37 skibbrudne.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidig ansat Svend Madsen.

Løkken

Baadmand Frederik Valdemar Jensen afskediges paa Grund af Alder. Frederik Valdemar Jensen, der er født den 17. Juli 1882, blev ansat ved Stationen den 1. Oktober 1913 og har deltaget i Redningen af 49 skibbrudne.

Da Stationens Personale skal reduceres, er der ikke ansat nogen ny Baadmand.

Nørre Vorupør

Baadmand Jens Christian Jensen afskediges paa Grund af Alder. Jens Chr. Jensen, der er født den 26. Novbr. 1881, blev ansat ved Stationen den 1. Oktober 1915 og har deltaget 18 Gange med Redningsbaaden og 2 Gange med Raketapparaterne i Redningen af 126 skibbrudne.

Da Stationens Personale skal reduceres, er der ikke ansat nogen ny Baadmand.

Thorsminde

I den ved Stationen ledigblevne Plads som Baadmand (efter Baadmand Peter Marinus Nielsen, der fratraadte i Sommer efter eget Ønske paa Grund af Bortrejse) er fra 1. Oktober d. A. ansat Fisker Svend Gadgaard Jensen.

Søndervig

Kst. Baadmand Jens Christian Christensen Stage afskediges paa Grund af Svagelighed. Jens Chr. Chr. Stage, der er født den 24. Juli 1904, blev konstitueret ved Stationen den 1. Oktober 1933 og har deltaget i Redningen af 6 skibbrudne.

Da Stationens Redningsbaad for Tiden ikke kan bringes i Virksomhed paa Grund af Forholdene, er der ikke ansat nogen ny Baadmand.

Nymindegab

Baadmand Jakob Johnsen Høy afskediges paa Grund af Alder. Jakob J. Høy, der er født den 29. Juli 1880, blev ansat ved Stationen den 1. Oktober 1922.

Midlertidig ansat Baadmand Jens Carl Marinus Madsen afskediges paa Grund af Svagelighed. Jens C. Madsen blev midlertidig ansat 1. Oktober f. A.

I de ledigblevne Pladser som Baadmænd er midlertidig ansat Fiskerne Simon Enevold Andersen og Georg Kristian Lange.

Rindby

Baadmand Hans Clausen Sørensen og Baadmand Jens Hansen Lauridsen afskediges paa Grund af Alder og Svagelighed. Hans Clausen Sørensen, der er født den 14. Juni 1884, blev ansat ved Stationen den 1. Oktober 1906 og har deltaget i Redningen af 21 skibbrudne. Jens H. Lauridsen, der er født den 18. Decbr. 1885, blev ansat ved Stationen den 1. Oktober 1913 og har ligeledes deltaget i Redningen af 21 skibbrudne.

I de ledigblevne Pladser som Baadmænd er ansat Theodor Iversen og fhv. Sømand Anton Jensen.

Sønderho

Opsynsmand Jes Peder Sonnichsen afskediges paa Grund af Alder. J. P. Sonnichsen, der er født den 16. Juli 1874, blev ansat ved Stationen som Baadmand den 1. Januar 1912 og avancerede til Opsynsmand den 1. Oktober 1920. Han har deltaget i Redningen af 18 skibbrudne.

Som Opsynsmand er ansat hidtilværende Baadformand ved Stationen Peder Jessen Brinch, der har været ansat siden 1. Oktober 1904, deraf som Formand siden 1. Oktober 1912.

Der er endnu ikke truffet Bestemmelse om Ansættelse af en ny Baadformand eller ny Baadmand i de ledigblevne Pladser.

Manø

Baadmand Christian Thomsen Hjort afskediges paa Grund af Alder. Chr. Th. Hjort, der er født den 29. Marts 1882, blev ansat Stationen den 1. Juni 1918 og har deltaget i Redningen af 2 skibbrudne.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er ansat Anders Knudsen.

Sæby

Baadformand Peter Emanuel Mørk afskediges paa Grund af Svagelighed. P. E. Mørk, der er født den 11. Juli 1884, blev ansat ved Stationens Oprettelse den 1. Oktober 1911 som

Mands Minde

70 Aar

Fiskehandler Poul Jørgensen Mørk, Strandgade, Sæby, fyldte den 31. August 70 Aar. Han er Søn af Sæby Redningsstations første Opsynsmand, Fiskeeksportør Andreas Jørgensen Mørk. Selv har han i mange Aar tjent i Redningsvæsenet, indtil han i 1934 trak sig tilbage som Baadformand. Før han slog sig paa Fiskehandelen, var han Skipper og Fører af sin egen Baad. Poul Jørgensen har tidligere i nogle Aar repræsenteret Fiskerbefolkningen i Sæby Byraad.

70 Aar

Fiskerifoged Henrik Esager, Ulfborg Stationsby, blev 70 Aar den 21. September.

Henrik Esager er født i Staby, men flyttede for 6 Aar siden til Ulfborg Stationsby. I Staby har han øvet sin Manddomsgjerning. Af de mange Tillidshverv, han har haft gennem Aarene, skal blot nævnes: Fiskerifoged i 36 Aar, i Sogneraadet 8 Aar, deraf de 3 som Formand, i Menighedsraadet i en længere Aarrække. Alle de Tillidshverv, han har haft, har han røgtet med en enestaaende Pligt-troskab.

Esager er en helstøbt Personlighed, der aldrig var bange for at sige sin Mening, selv om den afveg fra andres.

Nu naar han fylder de 70 maa han gaa af som Fiskerifoged, og vil derefter nyde sit Otium sammen med sin Hustru.

70 Aar

Lmd. og Fisker Hans Lilleøre, Vejby, Harbøre, blev 70 Aar den 16. September.

L. blev i 1902 ansat som Baadmand ved Liløre Redningsstation og var med i 37 Aar. I den Tid deltog han i mange Redningsforetagender og var med til at bjerge 108 Mennesker fra Strandinger.

I 1915 blev han valgt ind i Harbøre-Engb'erg Sogneraad og var Medlem i fire Perioder. I nogle Aar var han Skatteopkræver for Kommunen. L. fik i 1897 en mindre Landejendom. Den solgte han efter nogle Aars Forløb, men købte siden en anden Landejendom, som han driver endnu.

Han har været dygtig baade som Fisker, Landmand og Redningsmand. For sin Tjeneste i Redningsvæsenet er han dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

65 Aar

Opsynsmand ved Ferring Raketstation, Andr. Christensen, Sønderborg, Ferring, blev den 21. September 65 Aar.

Andr. C. har i to Perioder, 1921—1929, været i Sogneraadet, har været Formand og Kontorbestyrer for Fagforeningen og siddet i Bestyrelsen for Brugsforeningen og Sygekassen.

60 Aar

Tidl. Betjeningsmand ved Fjand Raketstation, Jens K. J. Mose, blev 60 Aar den 9. September.

Afsked

Jens Chr. Jensen afgaar fra Redningsstationen Nørre Vorupør den 1. Oktober 1944. Han er født den 26. November 1883. Han blev ansat som Baadmand den 1. Oktober 1915 og blev antaget som Næstformand i 1930. Han har været en dygtig, pligtopfyldende Redningsmand og god Kammerat.

Sølvbryllup

Den 19. Oktober 1944 kan Baadmand ved Redningsstationen Nørre Vorupør, Peter Joseph Pedersen og Hustru, fejre deres Sølvbryllup.

Fisket sammen i 40 Aar

I disse Dage er det 40 Aar siden Skagensfiskerne Niels Støtt, Hans Petersen og Anders Brun dannede det Baadelav, som endnu bestaar. De tre udmærkede Fiskere, der er Skolekammerater og jævnaldrende, begyndte deres sjældne Samarbejde med en Motorjolle, der var bygget af den gamle, dygtige Baadebygger Rasmus Gajhede. Den bar Navnet „Skagerak“ og vakte stor Opmærksomhed paa en Fiskeriudstilling i Marstrand. Senere fik de en større Motorjolle, som de ogsaa kaldte „Skagerak“. Nu ejer de en 17—18 Tons Kutter „Maria“, S. 48, og Anders Bruns Søn, Peter D. B., har siden sin Konfirmation været yngste Mand om Bord. De tre gode Kammerater, der nu alle har passeret de 60, begynder saa smaat at tale om at lægge op. Men mon de ikke skulde naa ogsaa at fejre 50-Aars Jubilæum?
Chr. H. L.

Baadmand og har været Formand fra 1. Oktober 1940. Han har deltaget i Redningen af 29 skibbrudne.

Som Baadformand er ansat hidtilværende Baadmand ved Stationen Jens Børge Christensen, der er 26 Aar gammel og har været ansat siden 1. Decbr. 1939.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidig ansat Fisker Arndt Peter Christensen.

Svaneke

Betjeningsmand Johannes Andersen afskediges paa Grund af Alder. Johannes Andersen, der er født den 20. Novbr. 1882, blev ansat ved Stationen den 1. Decbr. 1919 og har deltaget i Redningen af 27 skibbrudne. Johannes Andersen er dekoreret med den norske Medalje for ædel Daad.

I den ledigblevne Plads som Betjeningsmand er ansat Fisker Evald Nielsen.

Christiansø

Betjeningsmand Hans Christensen Pedersen afskediges paa Grund af Alder. H. Chr. Pedersen, der er født den 22. August 1881, blev ansat den 1. Novbr. 1900 og har deltaget i Redningen af 5 skibbrudne.

I den ledigblevne Plads som Betjeningsmand er ansat Fisker Jørgen Bertel Jørgensen.

Kundskab uden Dyd — Den norske Brig — »Fanny»s

Flaadens Chef, Viceadmiral A. H. Vedel, fyldte 50 Aar den 1. September. I en Samtale, som Ernst Schwencke, Berl. Tid., har haft med ham i den Anledning, blev han bl. a. spurgt, hvad der hører til for at blive en god Søofficer. Herpaa svarede Viceadmiralen:

„Til at blive en god Søofficer hører først og fremmest Karakter og Personlighed. Der staar i en af de gamle Morgenbønner fra Kadetskolen, som Biskop Münter skrev for omkring Hundrede Aar siden — der staar i Mandagsbønnen:

Kundskab uden Dyd er intet værd. Men Dyd uden Kundskab er for lidet for den, der vil tjene under Danmarks Flag.

Disse kloge Ord siger, hvad der er at sige. De fremholder Karakterens Betydning. Efter min Mening er Karakteren det afgørende. Der-til kommer naturligvis, at man skal bestille noget, og at man skal kunne sine Sager.“

— Det er godt sagt og kan vist ikke siges bedre. Biskop Münters Ord er gamle, men de har Gyldighed til alle Tider. Og den Sandhed, de rummer, gælder ikke alene vordende Søofficerer, men alle Mennesker; ikke mindst i disse Tider er de værd at lægge sig paa Sinde. Netop i vore Dage fremhæves Betydningen og Værdien af Kundskaber som maaske aldrig før. Kundskab er Magt, hedder det. Og det er rigtigt, at Kundskab er Magt. Men endnu højere Grad gælder det dog, at Aand er Magt. Og i en Tid som denne, da Kundskaberhvervelse og Dygtiggørelse saa ofte anføres som det først fornødne, maa det ikke glemmes, at det ikke er det ene fornødne, men at Udviklingen af Karakteren har endnu større Betydning, saa sandt som den aandelige Side af Tilværelsen er endnu mere afgørende end den materielle.

Af »Fru Anna Elisabet Rørbyes Legat» til Understøttelse for trængende danske Kystbeboere, som har sat Livet i Vove ved Redning af Menneskeliv paa Søen, og for Enker eller Børn efter saadanne, der ved Redningsforsøg har tilsat Livet, vil der i December Maaned 1944 blive uddelt nogle Portioner. De, der maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, vil kunne faa Skema til Udfyldning ved Henvendelse til **Bestyreren af Redningsvæsenet, Rævegade 8, København K.** til hvem Skemaerne vil være at indsende inden 1. November d. A.

Legatbestyrelsen.

Stranding ved Klitmøller

Af alle søfarende Nationer, hvis Skibe i Fredstider i travl og flittig Fart runder vore Kyster, er vistnok den norske Sømand ham der staar den danske Sømand og Fiskers Hjerte nærmest.

Han er næsten mer end en Broder. — Han er en Del af os selv. —

Saaledes har en — ikke mindst i Krigens onde Aar — følt det, og denne Følelse er ikke mindst udpræget i Fisker- og Sømandskredse her — og der.

Et stort Fællestræk har de to Nationer, nemlig dette at deres Vej „til Ros og Magt“, er det „sortladne Hav“. — Nu, som tidligere — og alene det forener, — har Norge sine farlige Skær, som Danmark har sine farlige Revler, og begge Steder findes der Mænd, der uden at vige tilbage er parat til at vove Livet for at række skibbrudne en hjælpende Haand.

I det efterfølgende skal skildres en norsk Stranding paa Dansk Grund.

Brig »Fannys» Stranding

Det var den 8. Juni 1890 — Kl. ca. 9 om Aftenen, at Klitmøller Redningsstation fik Melding om, at et Sejlskib var kommet tæt ind under Land, og efter de foreliggende Forhold ikke kunde undgaa at løbe paa Grund.

Nu er der maaske dem af Læserne, der vil resonere som saa, ja, ja, her kan der da kun være Tale om en „Solskins-Stranding“, midt i den herlige lyse Sommer, som det var. Men de ved isaafald kun lidt om, at selv omkring St. Hans kan Vesterhavet, naar det bliver tirret af en skarp Nordveststorm — udmærket „trække i Skjortærmene“ og levere et større Slag mod de graa forrevne Sandbanker, og dette var netop Tilfældet her.

Klitmøller Redningsmandskabet klar

Saa snart Stationen var alarmeret blev Mandskabet og Ejeren af 6 Par Heste tilsagt til Møde, hvilket fandt Sted ufortøvet. Raketapparatet blev læsset paa Vogn, med hvilken Opsynsmanden og en Del af Mandskabet fulgte, og Resten af Mandskabet kom bagefter sammen med Redningsbaaden. Strandingen var sket et Stykke Vej Syd for Klitmøller By, og da der som bekendt ingen Asfaltveje findes i de udstrakte Klitpartier langs Vestkysten, maatte de forrevne uvejsomme Arealer forceres med den Møje og Besvær, som en saadan Køretur medfører.

Stormast og Fokkemast over Bord

Og imens Kuskenes Piskesnert drev Hestene frem saa hurtigt som muligt, beredte Sommer-

solen sig til at tage Afsked. Stormen suste med uformindsket Kraft ind over Land ude fra Nordvest og de skumhvide Brodsøer væltede sig brede og mægtige ind over Revlen mod Land.

Dette her var et Drama, som det hidtil desværre ikke er lykkedes nogen at fæstne paa det hvide Lærred. Emner har der været nok af — men et enkelt alvorligt Forsøg paa en Filmatisering af en Vestkyst-Stranding er mig bekendt kun forsøgt en Gang af et Filmselskab ved Vorupør — men Resultatet blev mildest talt — kummerligt.

Naa, men tilbage til Emnet!

En Kvart Time, før man naaede op til Strandingen, var det stolte Skib forvandlet til Vrag. — Saa hurtigt kan Forvandlingen ske, naar Hav og Storm er for fælles Sag.

Stormasten og Fokkemasten var allerede gaaet over Bord, og efter at dette var sket, havde Besætningen derude samlet sig ovenpaa Huset agter, det eneste Sted, de saa nogenlunde kunde opholde sig, for Braad, og bortskyllende Dækslast.

Den første Raket affyres

Straks efter, at man var naaet op til Strandingen, blev den første Raket affyret med fint Resultat, idet den lagde Linen lige hen over Skibet, saa Besætningen kunde hale Stjerteblokken og Indhælerlinen med ud, og straks derefter havde Redningsmandskabet den svære Trosse halet ud til Skibet. Alt syntes saaledes at være i den fineste Orden, og trods den svære Sø og stormende Nordvest, havde man godt Haab om at bjerge den norske Sømand, der vaad og forkommen opholdt sig paa Vraget.

Trosse og Line kunde ikke holde

Medens disse nødvendige Forberedelser stod paa og hidtil var kronet med Held — viste den store Vanskelighed sig — nemlig denne, at store Partier af Dækslasten, der bestod af Tømmer, Tid efter anden gik over Bord og laa og flød i Havet inden for Skibet, imellem denne og Land. Efter at have diskuteret det uørlige i Redning under disse Forhold, blev der affyret endnu en Raket, der faldt i en lille Afstand fra Vraget, men Styrmanden sprang resolut udenbords paa den flydende Last, og fik fat paa Linen, og ogsaa med denne blev der etableret udmærket Forbindelse. Men det var ganske umuligt at holde den klar, da hele Lasten nu laa i Havet.

En Braadsø slaar Huset over Bord

Pludselig, medens alt Haab synes at være ude, idet hverken Raket eller Baad kan udføre noget for det Kaos, som Dækslasten har afstedkommet, sker der noget, som paa en underlig Maade bliver Redning for de uheldige Sømand.

En kraftig Braadsø skyller hen over Vraget' og river Huset, hvori Besætningen befinder sig,

løs, og denne driver nu indefter Land i Virvaret af brækkede Master, Rigning og Tømmerstokke af Dækslasten.

Og nu kunde Redningsmandskabet gaa ud paa den Mængde Træ, der var pakket sammen i Havstokken, og kaste Liner ud til Besætningen, og man fik dem alle vel i Land.

Kaptajnen nær druknet

Medens Redningen saaledes endte glat, var Kaptajnen ude for et Uheld, som nær var blevet skæbnesvangert.

Han blev slaet over Bord, ned imellem Vrag og Dækslast; men Heldet vilde, at han fik fat i en af de udskudte Raketliner, hvorved han blev bjerget i Land i meget forkommen Tilstand.

Dog — efter et Ophold paa Thisted Sygehus, kom han snart over Følgerne af Uheldet.

Da Klokken var 11, var Besætningens 8 Mand paa Land.

Strandingen, der her er skildret, var Briggen „Fanny“ hjemmehørende i Frederiksstad, kommende fra Kristiania, og bestemt til Belgien med Træ.

Aarsagen til Strandingen var: Storm af Nordvest. —

Maagen.

Af »Kasserer Gotlieb Ølsted's Legat» vil der i December Maaned 1944 blive uddelt nogle Portioner til:

- 1) Gamle, afskedigede Medlemmer af Mandskabet ved de **nørrejske Baad-Redningsstationer.**
- 2) Midlertidig Hjælp til Enker efter eller Børn af Redningsmandskabet, fortrinsvis Medlemmer, som er omkommet under Udøvelsen af Redningsarbejdet.

De, der maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, vil kunne faa Ansøgningsskema ved Henvendelse til **Bestyreren af Redningsvæsenet, Rævegade 8, København K.** til hvem Skemaerne tilbagesendes inden 1. November d. A.

Legatbestyrelsen.

Hvis Bladet udebliver,

bedes de Holdere, der modtager det gennem Posten, straks klage til Postbudet.

Hvis Stationerne ikke modtager Bladet regelmæssigt, bedes dette paa et Brevkort meddelt til Gadgaard Nielsens Bogtrykkeri, Lemvig.

Stenbjerg Redningsstation fejrer 50 Aars Jubilæum

Kun 2 Opsynsmænd og 2 Baad-
førere gennem de mange Aar.
43 Menneskeliv reddet de sidste
25 Aar.

Den 1. Oktober fejrer Redningsstationen i Stenbjerg sit 50 Aars Jubilæum. Den blev oprettet efter gentagne Ansøgninger derom fra Beboerne i Henhold til Bevilling paa Finansloven for 1894-95 og traadte i Kraft den 1. Oktober 1894, til hvilken Tid der var blevet opført et Baadehus. Man fik en nybygget Redningsbaad, der kom direkte fra Orlogsværftet, og den havde man til for tre Aar siden, da man overtog en ny Ro-Redningsbaad. Baaden blev ogsaa fra Starten forsynet med Raketapparater. Knap to Aar efter Oprettelsen kæntrade Baaden under en Øvelse, men Mandskabet kom intet til. I de forløbne 50 Aar har Stationens Redningsbaad adskillige Gange været i Virksomhed, hvad enten det gjaldt at hjælpe Fiskere, naar de kom i Vanskeligheder ved Landing i høj Sø, eller det gjaldt om at undsætte Dampere, der var kommet for nær til Vestkysten, og hvoraf flere gennem Aarene strandede, og Mandskaberne maatte bjerges i Land. Flest Strandinger synes der at have været de første 25 Aar, medens Redningsbaaden i de sidste 25 Aar har haft mere at bestille med at undsætte Lejets Fiskere end just Strandinger, som der dog har været flere af, bl. a. „Manfred“ for en halv Snes Aar siden o. s. v. Redningsstationen har været forskaanet for Ulykker gennem alle Aarene, men har paa den anden Side vist sin store Eksistensberettigelse. Alene i de sidste 25 Aar har Stationens Mandskab reddet 43 Menneskeliv.

Da Stationen oprettedes for 50 Aar siden ansattes Jørgen Jensen som Opsynsmand og Frederik Pedersen som Fører af Redningsbaaden. Begge disse Mænd bibeholdt Stillingerne til 25 Aars Jubilæet. I 1920 traadte Strandfoged J. M. Jensen til som Opsynsmand og Anton Eriksen til som Baadformand i 1922, og de to Mænd er stadigvæk at finde paa Pladserne. Redningsaaadens Mandskab bestaar i Dag foruden af Anton Eriksen som Formand af Chr. Eriksen Christensen (Næstformand), Erik Vang Jensen, P. Munk Pedersen, Andreas Christensen, Gravers Jensen Munk, N. P. Andersen, Lars Møller Larsen, Chr. Bonde Mikkelsen, Otto Mikkelsen, Jørgen Vang Jensen og Poul Munk Pedersen. Af Stationens første Baadelaug er fire Mand endnu i Live. Det er Strandfoged M. C. Eriksen, Mikkel E. Bonde Christensen, Anders Poulsen og Chr. Pedersen Christensen.

LEMVIG

Lemvig Tandteknik - J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik

Torvet 1 - Telefon 245

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2. August 1847   Telefon 131 . Postgiro 851.00

Kontortider: 10-11¹/₂, og 14-16, Lørdag 14-17

THISTED

Engelsk Beklædnings-Magasin

Nytorv

Alt for Herrer og Dreng

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabøl & Co.s Eftf.)

Telf. 326

Fiskeriartikler . Skibshandel

Chr. Sørensen - Isenkramforretning

St. Torv - Telefon 257

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10-12 og 2-5

Telefoner 2 og 502

Emmy Jensen . Gudrun Blachs Eftf.

Frederiksgade 2 . Telefon 318

Mest moderne Tandteknik

BRDR. JENSEN . THISTED

Telefon 94

Monumenter og Gravgelændere

SÆBY

TRÆSKO og TRÆSKOSTØVLER

bedst og billigst

Johan Christensen . Telefon 235

Sæby Fiskeauktion v. Roland Poulsen

Telf. Kontor 33 . Privat 114

VALD. OLSEN . Telefon 14

Kolonial - Skibsproviantering

Fiskeriartikler

SÆBY MØBELMAGASIN

Landsdelens største Møbellager

Christensen & Sønner

Stampen Savværk & Emballagefabrik

Chr. A. Nielsen . Tlf. 46

Alt i Fiskekasser

Om svensk Redningsvæsen II

Vi gav i sidste Nr. af Tidsskriftet en Om-
tale af Aarsberetningen for 1943 fra „Svenska
Sällskapet för Räddning af Skeppsbruene“.

Vi bringer her nogle Oplysninger om Sel-
skabets Økonomi. Driftregnskabet udviser en
Balance paa 404.564 Kr.

INDTÆGTER:	Kr.
Medlemsbidrag	18.515
Gave fra Fru Signe Ingelsson	100.000
En privat Giver	50.000
Sigrid Ulrich	50.000
Diverse Bidrag	19.323
Bidrag fra Handels og Søfartsfond ..	10.000
Sveriges alm. Søfartsforening	3.802
Fra Landsting	3.300
Bidrag fra Fartøjsbesætninger	31.322
— - Fartøjer i svenske Havne ..	30.664
— - Bøsser	19.275
Renter	61.742
Annoncer i Aarbogen	3.620
Fra Pensionsfonden	3.000
	Kr... 404.564

UDGIFTER:	Kr.
Drift af Stationerne	49.364
Brandforsikring	2.322
Lønninger	18.099
Inspektion	1.493
Propagandaarbejde	1.684
Forskellige Omkostninger	9.510
Belønninger	699
Pensionsforsikring	2.056
Fra Pensionsfonden	3.000
Diverse	266
Henlæggelser, Nybygninger m. v. ..	222.021
Afskrivninger	94.050
	Kr... 404.564

Selskabets Status viser en Balance paa
2.110.974 Kr. 85 Øre. I Obligationer ejer Sel-
skabet 1.495.000 Kr.

Stationernes Værdi er ansat til 105.658 Kr.

Søfartens Biblioteks Beretning

som er udkommet i disse Dage, indeholder en
udførlig Beretning over Bibliotekets Virksomhed,
samt Statistik over Udlaanene; desuden findes
der i Beretningen et Par Artikler om: „Lidt
om Oprindelsen til Udtryk og Betegnelser, der
anvendes om Bord i danske Skibe“ og „Lidt
om Søure (Kronometre) og om Danmarks Ind-
sats til deres Forbedring“; begge udarbejdet af
Bibliotekets Leder, Skibsfører E. Juel-Hansen.
Endvidere findes en lille Artikel med smaa Træk
fra Bibliotekets daglige Arbejde. Beretningen
er illustreret med Billeder.

LEMVIG

Sølv . Guld . Uhre . Optik

Hansen & Smedegaard

Lemvig - Telf. 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG MEJERI

FR. JELLESMARK

Vognmand - Lemvig - Telf. 337

Al Fragt- og Personkørsel besørges

Bessg

LEMVIG FILMTEATER

L. KIER . LEMVIG

Korn-
og Foderstofhandel

Telefon 75 og 76

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN'S SVINESLAGTERI

LEMVIG KUL-KOMPAGNI A/S

Direkte Import

Kontor: Vasegaarden

LEMVIG TRÆLASTHANDEL

BRDR. SKOU

Trælast og Bygningsartikler

Kaminer og Kakkelovne - Alt i Brændsel

JESPER PEITERSEN - LEMVIG

Vaadbinderi og Fiskeartikler - ovtjærori

Telefoner: Lemvig 248 - Thyborøn 17

Alle Reparationer udføres

Lemvig Motor-Compagni . Brdr. Eriksen

aut. Ford-Forhandler

Nye og brugte Automobiles

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

NY BØGER

Søkortets Stednavne. — Af Kay Larsen og Louis E. Grandjean. Udg. af Søfartens Bibliotek, 73 Sider. I Kommission hos Høst & Søn, Kr. 4,50.

Det er et Skrift, som mange indenfor Søfarts og Sejl-sportskredse sikkert vil være glade for at blive gjort bekendt med.

Udarbejdelsen af dette foreløbige Hefte blev paabegyndt i Maj 1941 af Forfatteren Kay Larsen, der ved omfattende Arkivstudier har indsamlet det foreliggende Materiale.

For at fremskynde Arbejdet blev Redaktionen og Bearbejdelsen af Materialet overladt til Forfatteren, Direktør Louis E. Grandjean, og Heftet forelægges nu for Offentligheden som det foreløbige Resultat af de Undersøgelser, der blev iværksat for at udforske Oprindelsen til Søkortets Stednavne.

Arbejdet blev taget op, fordi man mente, at det var af Værdi at faa klarlagt, hvordan disse Navne er opstaaet, inden det gik i Glemmebogen hos den lokale Befolkning. Mange værdifulde Oplysninger er fremskaffet ved Rundspørge hos Fiskerne, Lodser m. fl.

Det foreliggende Hefte medtager kun et Uddrag af Navnene, i Særdeleshed de Navne, hvis Oprindelse med overvejende Sandsynlighed er klarlagt. Læsere, der skulde være i Besiddelse af supplerende Oplysninger eller Rettelser, bedes sende saadanne til Søfartens Bibliotek. Hammerensgade 1, København K.

Indtil nu er følgende Farvande og Grunde behandlet: Større Farvande, Grunde i Sundet, Grunde i Store- og Lillebælt og Grunde ved Vesterhavet. Heftet indeholder en Del Kort over disse Farvande samt enkelte historiske Illustrationer og Kort. En enkelt Grund, Svitringer, er behandlet særlig indgaaende.

»Med Stormsøj«. Af Lars Bakke Asbjørnsen. (170 S. — 5,75 — De unges Forlag).

En Fortælling fra den norske Skærgaard, hvor den fattige og nøjsomme Befolkning tilbringer Livet under haarde Kaar. Bogen er særdeles god, stærk og fast i Karakterbygningen, selv under den voldsomme Spænding i Sindene, saa det truer med den fuldstændige Undergang. Den bærer med Rette sit Navn og vil især med Interesse læses af Folk, der har Tilknytning til Havfiskeri.

J. Gr. P.

Fiskeauktioner i Juli

Skagen v/ Th. Geisnæs: 1.519,318 kg, hvoraf 17,948 kg lev. og 289,077 kg is. Rødspætter, 30,073 kg Torsk, 112,028 kg Kuller, 501,962 kg Makrel, 2,342 kg Pighvar, 9,547 kg Rødtunger, 2,166 kg Sild, 170,238 kg Tunfisk, 11,091 kg Dybvandsrejer, 204,919 kg Brisling, 34,211 kg Lopper og 137,525 kg Fiskefoder.

Hirtshals v/ N. C. Jensen 1.656,122 kg hvoraf 103,864 kg usorterede og 11,680 kg sorterede samt 6,835 kg levende Rødspætter, 5,244 kg Torsk, 1.005,350 kg Brisling, 71,996 kg Tunfisk, 18,217 kg Makrel, 32,225 kg Kuller, 1,227 kg Hummer, 2,030 kg bl. Fisk og 392,800 kg Skidtfisk.

Grenaa v/ S. Møller Pedersen. 62,355 kg til 42,044 Kr., fordelt saaledes: 2,553 kg Rødspætter (til 3,944 Kr.) 30,379 kg Torsk (15,163), 8,506 Ising (4,782), 15,457 kg Makrel (9,577), 617 kg Sild (382), 534 kg Skrubber (509) 414 kg Slethvar (623), 124 kg Pighvar (270), 394 kg Lever (387), 101 kg Tunge (319), 392 kg Hummer (5128), 257 kg Dybvandshummer (219), 392 kg Skidtfisk (33), 1934 kg Hestemakrel (409), 160 kg Haj (47) samt 192 kg, bl. Fisk (til 252 Kr.)

ESBJERG

Lauridsen & Søgaard

Maskinværksted

Gl. Havn - Telf. 1770

A/s Vestjysk Krystal Isværk

ESBJERG

Christensen & Schlosser

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 2278

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik . Tlf. 761

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIESEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 388

H. J. CHRISTENSEN & CO.

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1482

TUXHAM . Tlf. 429 . P. Skramsgade 4

Reparationer og Montering af Fiskerimotorer
Eneforhandling af Tuxham Marine Motor

P. Rasmussen & Co.

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 59

Telefon 838

HIRTSHALS

HANSEN & BILDE

Skibs- og Baadbyggeri, Havnen, Hirtshals, Tlf. 132

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statautoriseret v. Th. Geisnæs — Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 189 (Statst.)

ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN

Th. Jakobsen - Telefon 185

Alt i Herreekviperung og Søekvipering

P. SAXBERG Telegr.-Adr.: »Saxberg«

Telefon 86 1. Kl.s Skibsprovianteringsforretning

Alt i Fiskeriartikler

SØHOLM

Manufaktur - Tricotage
Telefon 3 Herre-Ekvipering

SPETZLER

Urmager og Guldsmed

- Brillor -

HOLGER AXELSEN

Magasin du Nord

A/S »GRENEN« Motorfabrik . Skagen

Postkonto 434,20 . Telefon 239

GANGREN-MOTOREN

Fiskernes utrættelige Hjælper

SKAGENS BOGHANDEL

Erik Krarup

Tlf. 243

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

BRDR. NIPPER

Skibsbyggeri

TRÆSKO - TRÆSKOSTØVLER

saa gaa til

Arthur Trolle - Telefon 385

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

SKAGEN

C. D. Brøndum . Kolonialhandel

Telefon 118

DANSK KRONE-SILD A/S

Fersk Fisk & Sild

Marinerede Sild . Saltsild . Røgvare og gros

Telegram-Adr.: KRONESILD

Skagen . Telefon 424

SKAGEN ISVÆRK

SKAGEN

Carlo Hansens Garmesterforretning

Telefon 207

Stort Udvalg i indrammede Billeder og Glas

IVER CHRISTENSEN - SKAGEN

Etabl. 1879

Telf. 71 og 45

Danmarks største Trawl- og Vaadbinderi

Filial i Hirtshals

C. S. MØLLER - SKAGEN

Telefon 83

Kolonial og Isenkram

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 345

SKAGEN

HIRTSHALS

Gør Deres Indkøb af Mælk,

Fløde og Smør i

HIRTSHALS MEJERI

Telefon 8

Iscream - Flødeskum

A/S Lillehedens Savværk

Tlf. 62

Fiskekasser i alle Dimensjoner - Stort

Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI

Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

AALBÆK

Aalbæk Kød- og Paalægforretning

v. Helga Larsen - Telefon 48

leverer altid 1. Kl.s Varer

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING

Valdemar Petersen
Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

N. P. Jensens

Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havn

anbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

S/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
(1/2 Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN: Hr. Th. Hørrig, Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1885 og 11885. Kontortid 8-8, Søndage 8-9 Fm.

RØNNE: Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 8-12, 1-8. Søndag 8-9 Fm.

Aktieselskabet

Esbjerg

Tovværksfabrik

Esbjerg

KØB

DANSK

Kunstige Tænder

— men naturlige —
faar De altid hos

TELF. 1099 - FREDERIKSHAVN
DANMARKSGADE 74

C. K. HANSEN

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Telegram-Adresse: HANSEN

★
Korresponderende Reder for:
Aktieselskabet
Dampskibsselskabet „DANNEBROG“

Brugte Reb

sælges af og købes af

Søren K. Sørensen
Esbjerg ny Havn

Brugsforeningen »FREM«

Uddeler Carl F. Christensen
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

Carl Feerup Esbjerg

Benzin. - Depot af
Vacuum Olier
Skibsprovianteringsforretning
Telefon 23

Udgivet og redigeret af H. Lilholt, Lemvig, (ansvarlig), og J. Gr. Pinholt, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St.

GADGAARD NIELSENS BOGTR., LEMVIG

Lemvig Centralbibliotek
Læsesalen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 11

1. November 1944

11. Aarg.

S/S »Hilma Lau«

Rederiet Lauritzens Dampet
(Se Omtalen inde i Bladet)

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Forlang altid **Bornholms Vegetabil Margarine**

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

RESERVERET

Sparekassen
for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131
Kontortider:
10-11 $\frac{1}{2}$ og 2-4
Lørdag Em. 2-5

NILSSON
i Nilssons Sko
er Gangen go'
Tlf. 116 - Lemvig

A/S Vestjysk Krystal Isværk
Esbjerg

Bornholms Maskinfabrik
Kakkelovne & Bygningsstøbegods

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegården - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

To- og Firtakts-
Motorer

Billigste Pris
Forlang Tilbud

Motorer i alle
Størrelser

Telf. 666

Grenaa Motorfabrik

**DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE**

Gl. Kongevej 29 B København V. - Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Lemvig Folkebank

Aktieselskab
Kontortid: 10-11,30 og 2-4 Lørdag Em. 2-5
Telefoner 133 & 229
Kontorsteder Thybøen, Harboøre, Bøvling, Rømme.
Alle Bankforretninger udføres.

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
- statsaut. -
Telefon 34 Privat 54

RESERVERET

**Køkkenudstyrs-
Forretning**
Lysekroner. Glas. Porcelæn.
L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg

Fanø Sandorm

Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billig-
ste og bedste Sand-
orm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.

S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig
Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 11

1. November 1944

11. Aarg.

Redningsbestyrer Niels Hansen fortæller

En Medarbejder (Fox) ved det store Ugeblad „Illustreret Familie Journal“, har haft en Samtale med Redningsbestyrer Niels Hansen om det danske Redningsvæsen.

Der er til Indledning Tale om, hvad det har kostet at redde et Menneskeliv. Det drejer sig om en Indberetning fra Opsynsmand P. Hjorth, Kandestederne, om Bjergningen af Besætningen fra den svenske Trawldamper „Mal“ af Göteborg, som strandede den 11. Marts i Aar. Der blev bjerget 10 Mand, og i Opsynsmandens Indberetning er som Udgifter opført:

12 Mand à 30 Kr.	360,00 Kr.
Opsynsmanden	30,00 „
5 Par Heste à 22,50 Kr.	112,50 „

Ialt 502,50 Kr.

Det er billigt, siger Journalisten, det er 50 Kr. pr. Menneskeliv.

Man maa huske —

— Naah, siger Redningsbestyreren, en støt og ligevægtig Mand med den rolige Myndighed over sig, som præger gamle Skibsofficerer — slet saa billigt er det nu ikke. Vi maa jo huske paa, at foruden de Honorarer, som Redningsmandskabet faar for at rykke ud, og som alt efter Opgavens Farlighed varierer fra 20—50 Kr. pr. Mand, ydes der hver Mand et fast aarligt Vederlag, nemlig 414 Kr. for en Baad- og Betjeningsmand, 552 Kr. for en Baadformand og 690 Kr. for en Opsynsmand, alt pr. Aar. Det er ikke noget Heldagsjob at tilhøre Redningsmandskabet, men en Bibeskæftigelse for Folk, der driver Fiskeri og har andet Erhverv.

18 Øre pr. Indbygger

Foruden de aarlige Vederlag + Honorar for Deltagelse i Redningsforetagender maa vi regne med, at Mandskabet faar Godtgørelse for Vagtjeneste. Dagøvelser, Natøvelser, „forgæves Møder“ m. v. Endvidere maa vi regne med Anskaffelser og Vedligeholdelse af Materiel, Udgifter til Raketter, Strandingslys og de Hundreder af andre Ting, som Driften af Landets 55 Redningsstationer og 4 Bistationer kræver.

For nu at tage Aaret fra 1. April 1942 til 31. Marts 1943, saa var Udgiften til Redningsvæsenet i det Aar 651.882,50 Kr., og der blev

i dette Tidsrum reddet 129 Personer. Der har været Aar, hvor Udgiften laa højere og Antallet af reddede Personer lavere, men lad os med et rundt Tal sige, at Redningsvæsenet koster 700.000 Kr. aarligt — 18 Øre pr. Indbygger — og at der bjerget 100 Menneskeliv, saa bliver det 7000 pr. Menneskeliv eller 0,18 Øre pr. Indbygger.

Hjælp til Fiskere

Det vil dog sige, fortsætter Redningsbestyreren, slet saa højt kommer Tallet nu ikke til at ligge, thi der bliver i Aarets Løb reddet adskillige Menneskeliv ved Foretagender, der formelt ikke falder ind under Betegnelsen: Redningsforetagender.

Det er jo nemlig saadan med Redningsvæsenet, at det ikke blot rykker ud, naar et Skib er strandet og Ulykken er sket. Bliver det haardt Vejr paa Vestkysten, og man skønner, at Fiskerne vil have ondt ved at klare sig i Land ved egen Hjælp, gaar Redningsbaaden ud for at hjælpe dem over Revlerne.

Det er imidlertid ikke let at sige, hvor mange Menneskeliv, der aarligt reddes ved dette forebyggende Arbejde, der sker i det stille og kun giver Anledning til Omtale i Bladene, naar Uheldet er ude og der drukner nogle, enten af Redningsmandskabet eller Besætningen paa de Baade, man er ilet til Assistance. Ved en enkelt af disse Hjælpeaktioner fra Redningsvæsenets Side skete det saaledes i 1929, at ikke mindre end 3 af Redningsmandskabet omkom.

Hvorfor altid Vestkysten?

Hvordan kan det være, spørger Journalisten, at det altid er Vestkysten, man hører om i Forbindelse med dramatiske Strandinger? Er det fordi Journalister og Forfattere fra Sten Stensen Blichers Dage og til nu særlig har forelsket sig i Vestkysten?

Nej, siger Redningsbestyreren — det er det ikke, men Vestkysten er saa decideret vor farligste Kyststrækning, og Forholdene derovre er saa lunefulde, at de kan narre selv stedkendte Folk, saa det kan ske — som det f. Eks. hændte den 27. Juni 1928 ved Slettestrand — at en Fiskerbaad, man er gaet ud for at hjælpe over Revlerne, bliver oplugt af Søen for Øjnene af Redningsmandskabet.

Naar det kan gaa saadan for stedkendte

Folk, forstaa man, hvor meget ugunstigere fremmede Søfolk er stillet, naar de forsat af Storm eller Strøm nærmer sig Land og ikke med tilstrækkelig Nøjagtighed kan fastslaa deres Position. Det sker da ofte, at Skibet — navnlig under Paalandsstorm og Taage — tager Grunden paa en af de tre Sandrevler, der strækker sig langs næsten hele Kysten. Selv om Grundstødningen foregaar i Magsvejrer eller Taage, kan Havet langs Kysten være i voldsomt Oprør, saaledes at Opholdet om Bord i selv solide og forholdsvis store Skibe kan være forbundet med Livsfare, ikke mindst naar mægtige Brodsøer vælter ind over Skibet og truer med at knuse alt opstaaende.

Under saadanne Forhold sker det, at de ombordværende af Angst gør Forsøg paa at redde sig i Land i Skibets egne Baade, det er imidlertid det værste, de kan gøre. Hvis Baadene ikke bliver knust ved Nedfiringen, vil de som Regel blive taget af Bølgerne under Bortroningen.

Derfor er der altid fuldt Knald paa Redningsarbejdet fra det Øjeblik, Strandingen bliver opdaget. Gaar der for lang Tid med Forberedelserne, og Besætningen bliver utaalmodig og tyer til Skibets egne Baade, risikerer man, det gaar Folkene, som det gik den 23 Mands store Besætning paa den norske Damper „Avona“, der strandede syd for Thorsminde. De blev alle taget af Havet, da de i egne Baade søgte at naa Land . . .

Da Kaptajnen maatte bindes fast

— Men, fortsætter Redningsbestyreren og tager en Bog med Redningsoversigter ned fra Hylden, — selv om Vestkysten er den farligste af vore Kyster, er det dog ikke udelukkende derfra, der bliver meldt om dramatiske Strandinger.

Se nu her er f. Eks. en Beretning om Strandingen af Post- og Passagerdamperen „Hejmdal“, der den 7. December 1921 Kl. 8.15 strandede 2 Kabellængder Syd for Rønne.

Det hedder herom: Vinden var Storm til VSV, med stærk Sø og Taage. Der naaedes hurtig Forbindelse med Skibet, men paa Grund af dettes Stilling — det stod 1000 m fra Land med Stævnen lige mod Søen og havde Ankrene ude — var det vanskeligt at faa de skibbrudne i Baaden. Fra Skibet søgte man at dæmpe Brændingen ved at hælde Olie paa Vandet. Roning til og fra Skibet var ogsaa meget vanskelig dels paa Grund af Søen, dels paa Grund af det stenfyldte Farvand, og der maatte udføres 4 Ture frem og tilbage med Redningsbaaden, førend alle de ombordværende, 37 Mænd og 11 Kvinder, var indbjerget. Ved Landsætningen af de skibbrudne blev Kvinderne og en Del af Mændene baaret i Land af frivillige Hjælpere og af Baadmandskabet, idet Redningsbaaden maatte ankre noget ude og

fire sig ind til Land for hurtigst muligt at komme ud igen . . .

Niels Hansen blader videre.

— Her, siger han, — er et dramatisk Raket-Redningsforetagende paa Møn i Sne og Storm og Kulde, og her, fortsætter han, — er en højspændt Beretning om Motorgaleasen „Alma“'s Stranding ud for Grenaa en mørk Martsnat.

Under meget vanskelige Forhold lykkedes det Redningsmandskabet at komme ud til „Alma“, hvor man under nye Vanskeligheder fik to Mand af Skibets Besætning, deriblandt Bedstemanden, over i Redningsbaaden. Da Føreren af Galeasen nægtede at følge med over i Redningsbaaden, sprang Bedstemanden tilbage til Skibet, men fik herunder knust sin ene Fod mellem Skibets Lønning og Redningsbaaden. Efter at en af Redningsmandskabet havde været om Bord i Galeasen og søgt at faa Føreren med, maatte man sætte Kursen mod Grenaa, for at Bedstemanden snarest muligt kunde komme under kyndig Behandling. I Grenaa Havn tog Opsynsmanden mod de to af Skibsbesætningen, hvorefter han gav Ordre til at bringe Skibets Fører i Land, da der var Fare for, at han vilde blive skyllet over Bord eller fryse ihjel i den stærke Kulde.

Redningsbaaden gik da atter ud og holdt gennem Broddet til det strandede Skib, men pludselig begyndte Motoren at sagtne Farten. Ankerdrægget maatte kastes, men sprængtes. Heldigvis begyndte Motoren dog igen at arbejde normalt, saa at Baaden naaede ud til Skibet. En af Mandskabet sprang da om Bord og bandt en Line om Livet paa Føreren, og under meget Besvær kom begge om Bord i Redningsbaaden, som saa holdt ind i Havnen.

Blicher-Romantik i vore Dage

Redningsbestyreren kigger op fra Bogen.

— Skal jeg læse flere Beretninger op for Dem, eller er der noget andet, de vil vide?

— Nej, Tak, siger jeg. — Jeg har faaet et tydeligt Indtryk af, at Dramatikken trods Regulativer m. m. er den samme som paa Blichers Tid, og at Romantikken saa til Gengæld er gaaet Fløjten i det velsmurte Statsmaskineri, maa den gamle Hedepræst vel finde sig i.

— Romantikken? siger Redningsbestyreren. — Hvem paastaar, at Romantikken er gaaet tabt? Kan De huske den første Redningsrapport, De saa — den, der var underskrevet af Opsynsmand Dahler? Naa, hør saa her: For mange Aar siden strandede et norsk Skib, „Speed“, ved Skagen. Blandt dem, der blev reddet i Land, var Dahler. Han blev gift med en Datter af den daværende Opsynsmand, Ruth, Ejeren af Ruths Hotel i Gl. Skagen, og da Ruth døde, overtog han baade Ruths Hotel og Ruths Plads som Opsynsmand i Redningsvæsenet.

Tror de ikke, Blicher kunde have brygget en pæn Historie paa de Kendsgerninger?

Mands Minde

85 Aar

Søndag den 8. Oktober fyldte Strandfoged Povl Kristian Græsbøl, Lildstrand, 85 Aar.

Povl Græsbøl er født i Græsbølgaard i Lild. I 1882 aftjente han sin Værnepligt i København som Marinesoldat, og derfra kom han kort efter under en Indkaldelse paa Langfart. Rejsen gik til England og videre til Madeira og til St. Thomas o. s. v.

Efter sin Hjemkomst i 1883 købte Græsbøl et gammelt Pakhus i Lildstrand og indrettede sig deri et lille Kammer. Lildstrand bestod den Gang kun af Redningsstationen og nævnte Pakhus. Det var paa den Tid, der var Ud- og Indførsel her fra Kysten til Norge. Som Eneboer levede Græsbøl et Par Aar, inden han byggede sig sit nuværende Hus. Han købte et Stykke Klit i Nærheden af Kysten og gjorde Forsøg paa at opdyrke Jorden, men det havde ingen Fremtid, det gav Underskud.

I 1885 blev Græsbøl gift med Petrea Bolette Christensen, der er født paa Kæret i Lild. De har to Døtre, som er gift med to Brødre, der nu bor i Lildstrand.

Siden 1883 har Poul Græsbøl været Strandfoged paa Lild østre Strandlen, og han udfører dette Hverv endnu, dog kniber det ham noget at gaa, idet han det sidste Aars Tid har været plaget af en lettere Lammelse. I 43 Aar har han været ansat i Redningsvæsenets Tjeneste, deraf de 35 Aar som Opsynsmand. Han faldt i 1926 for Aldersgrænsen; to Aar forud blev han udnævnt til Dannebrogsmænd. Medaljen for Druknedes Redning fik han i 1904. Som Redningsmand var han med til at redde 217 Skibbrudne.

For en halv Snes Aar siden var Græsbøl i København til en Festlighed, som afholdtes for Redningsmedalje-Mændene. „Ekstrabladet“ havde da en Samtale med Græsbøl. Bladet fik følgende karakteristiske Udtalelse af den aldrende Mand: „Ja, a har i mange Aar været Bestyrer af Redningsstationen, men nu har a trukket mig tilbage. De unge Folk skal jo ogsaa til. Nu er a bare Strandfoged, og det er den rene Plaser. Jo, a har saamænd oplevet baade det ene og det andet, men det kan a ikke saadan snakke med denne her fremmede Mand om — det maa De undskyld!“

— Græsbøl varetog i en Del Aar adskillige Tillidshverv; var saaledes i Bestyrelsen ved Tømmerby-Lild Sparekasse og Medlem af Lild Menighedsraad.

— Til næste Aar kan Povl Græsbøl og Hustru fejre deres Diamantbryllup.

70 Aar

Lørdag den 8. Oktbr. fylder en af Skagens mest kendte og meget dygtige Fiskere, Skipper Thomas Møller Thomsen, 70 Aar. Fødselsdagsbarnet er indfødt Skagbo, idet han er Søn af en af de kendte 5 Brødre Sørrig, hvoraf to omkom ved Drukning ved Fiskeri med de gamle 2-Mands Joller. Thomas M. Thomsens Fader døde, da hans Børn endnu var smaa, og to Brødre maatte i en meget tidlig Alder hjælpe deres Mor med at bjerge Føden. Og de var heller ikke bange for at tage fat. Først gik de med Fisker Rasmus Hansen til Dybvaadsfiskeri, og snart lærte de selv at bruge Rødspættegar. Saa gik Thomas N. T.

om Bord hos Skipper Peder A. Møller, der var Fører af Kutter „Julie“, og derefter fik han Plads paa Kutter „Emaus“ hos Brødrene Lønstrup. Og her blev han kendt og respekteret som en meget flink, hurtig og villig, ung Mand. Med Broderen Chr. M. Thomsen drog han derefter til Esbjerg, hvor de en Tid i Fællesskab drev Fiskehandel. Men Livet paa Søen drog, og en skønne Dag stod Thomas M. T. som Skipper paa egen Baad, Kutter „Boreas“, med hvilken han gjorde et stort Fiskeri, om Sommeren paa Nord-søen, om Vinteren i Kattegat. Hans næste Baad var Kutteren „Niels S. Bødker“, som var opkaldt efter hans Svigerfar, en højagtet, gammel Skagensfisker. Senere flyttede Fødselsdagsbarnet igen tilbage til Barndomsbyen Skagen. Hans Hjem laa, hvor nu Motorfabrikken „Grenen“ har sin Plads. Og endnu er Thomas M. T. Fører af egen Baad, en mindre Kutter, der bærer Navnet „Bethel“. Ofte har den gamle Skipper i sit lange og virksomme Liv været Døden nær. Engang var han lge ved at drukne, da han ene Mand i en Jolle kæntrede paa Nordsiden af Skagen. Og en anden Gang reddede han ligeledes ved et Vidunder Livet, da hans Kutter, „Niels S. Bødker“, i en forrygende Orkan kastedes ind paa Grenen. Tunge Sorger har han og hans Hustru ogsaa fristet. Deres ældste Søn døde som voksen af en uhelbredelig Tuberkulose paa Vejleford Sanatorium, og en anden Søn druknede som Barn ved et Ulykkestilfælde i Esbjerg Fiskerihavn. I Ægteskabet er der endnu en tredje Søn, Skipper Niels Bødker Thomsen. Han er fører af Skagenskutteren „Danmark“. Den 70aarige er endnu rask og ungdommelig, aldrig ledig, altid i Arbejde. Enhver, der kender ham, roser ham for hans store Flid, hans gode Humør og hans enestaaende Hjælpomsbed.

Chr. H. L.

85 Aar

Tidligere Baadmand ved Sdr. Lyngvig Redningsstation, Chr. A. Nielsen, blev 85 Aar den 18. Oktober.

60 Aar

Baadmand Kr. Larsen, Redningsstationen „Nymindegab“, fyldte 60 Aar den 14. Oktober.

70 Aar

Fhv. Baadmand ved Vedersø Redningsstation, Dmb. Ole J. Pedersen, blev den 3. Oktober 75 Aar.

80 Aar

Den 30. November fylder en af Vestkystens gamle vel-tjente Redningsmænd, Hans P. Christensen, Bjerregaard, 80 Aar.

H. P. Christensen er endnu en forholdsvis rask Mand, han har i 38 Aar været ansat som Betjeningsmand ved Bjerregaard Redningstation og deltaget i flere Redningsforetagender. I 1927 trak han sig tilbage paa Grund af Alder. Vi ønsker til Lykke paa 80aars-Dagen. D.

25 Aars Jubilæum

Den 1. Oktober kunge følgende fejre 25 Aars Jubilæum: Baadformand Anton Eriksen, Stenbjerg, Baadformand Marinus Pedersen Bruun, Vedersø, og Baadmand Jens Chr. Stage Lodbjerg, Søndervig.

40 Aars Jubilæum

Baadformand ved Sønderho Redningsvæsen, Peder Jesen Brinch, havde den 1. Oktober været 40 Aar i Redningsvæsenets Tjeneste.

Førfremmelse

Baadmand Hans Pedersen, som i 30 Aar har virket ved Sønderho Redningsstation, er fra 1. Oktober blevet Baadformand.

Da de »blinde« dukkede op fra Lasten

Lørdag den 14. Oktober holdt fhv. Fiskeskipper Jørgen Jørgensen og Hustru, Esbjerg, Guldbryllup.

Guldbruden og Guldbrudgommen, der er henholdsvis 75 og 77 Aar, er begge født paa Rømø. Jørgen Jørgensen har været vidt omkring i Verden og kan fortælle baade om tragiske og morsomme Hændelser. — Han var ikke mere end lige konfirmeret, da han tog til København og fik Hyre paa en islandsk Skonnert. Et halvt Aar efter tog han ud med et Barkskib fra Vejle, der skulde til Liverpool, og halvandet Aar efter kom han med en Fanøbark fra Hamborg til Sydamerika.

I 1887 kom han iflg. Vestkysten hjem til Rømø, men allerede Aaret efter tog han til Liverpool, hvor han fik Hyre med en Fuldrigger, der skulde til Sidney i Australien. Det var en Tur, der varede ca. 4 Maaned, og Jørgensen fortæller meget fornøjeligt om den begivenhedsrige Start. Da Skibet blev slæbt ud, var Vejret meget daarligt, og det blev saa stormfuldt, at Skibet pludselig i rum Sø blev „befolket“. Det ligefrem vrimsede med op med blinde Passagerer, som skulde ofre til Havets Guder, og efterhaanden var der 17 — skriver sytten — blinde Passagerer i Aldrene 10 til 30 Aar. For baade Skibets Besætning og for de blinde Passagerer selv var det godt, at Stormen afslørede dem, for Skibet havde naturligvis ikke Proviant med til saa mange, og man havde været nødt til at „lande“ de blinde Passagerer i en Havn, selv om de først var blevet opdaget langt ude paa Oceanet. Besætningen var iøvrigt lidt broget, idet Styrbordsvagten var sort og Bagbordsvagten hvid.

I Sidney deserterede Jørgensen rent ud sagt. Han havde nemlig en Broder i Melbourne, som sendte ham Rejsepenge, og saa drog Jørgensen til Melbourne, hvor han var i fem Aar. Der var ikke mindre end 12—15 unge Mennesker fra Rømø samlet i Melbourne paa den Tid — et stort Kontingent fra saa lille en Ø.

I 1893 kom Jørgensen hjem til gamle Danmrrk og aftjente sin Værnepligt med selve Prins Valdemar som Chef. I 1894 giftede Jørgensen sig, og Aaret efter kom Ægteparret til Esbjerg, hvor de altsaa har boet i 49 Aar. I 1896 kom Jørgensen ind ved Krydstoldvæsenet, men 6 Aar senere købte han sig et Fiskerfartøj og fiskede i en Snes Aar. Derefter købte han en lille Fragtbaad og sejlede i Paketfart mellem Esbjerg og Rømø. Senere var han Ferievikar for Toldbetjentene, og først som 71aariig — for seks Aar siden — lagde Jørgensen op. Han har gennem sit lange Liv kunnet glæde sig ved et godt Helbred og har ikke været hos Lægen, siden han var 20 Aar.

Fiskernes Aftenskole i Skagen

Det lokale Ungdomsskolenævnt har i Forbindelse med Fiskeriforeningen oprettet en Aftenskole for unge Fiskere i Skagen, og Tilslutningen til denne har glædeligvis helt overtruffet de dristigste Forventninger, idet der indtil nu er indtegnet over 50 Elever. Kommuneskolen har stillet tidssv. Lokaler til Raadighed, og Undervisningen er, naar et Indmeldelsesvederlag paa 10 Kr. til Materialer undt., helt

gratis, Eleverne møder 3 Aftener a 2 Timer ugentlig, og Sæsonen varer fra 1. Oktober til 1. Marts. Der er optaget følgende Fag paa Timeplanen: Regning, Dansk, Engelsk, Motorlære, Navigationslære, Vaadbinding og Skibsarbejde.

Man maa nu kun haabe, at de nye Fiskere flittigt følger Undervisningen i hele Semestret.

Chr. H. L.

Ny, svensk Vicekonsul i Skagen

Skibshandler P. Saxberg er blevet udnævnt til svensk Vicekonsul i Skagen i Stedet for Manufakturhandler Holger Axelsen, der er fraflyttet Byen.

Foreningen af danske Redningmænd

Bestyrelsen for Foreningen af danske Redningsmænd har gennem Formanden, Opsynsmand Erik Jensen, N. Vorupør, indsendt et Andragende til Marineministeriet om at faa Vederlaget for Vagt-tjeneste langs Kysten i uroligt Vejr forhøjet fra 1,40 Kr. til 2 Kr. i Timen. Samtidig har man søgt om, at Opsynsmændene faar et Vederlag paa 3 Kr. for at tilkalde Vagtmandskabet. Nu faar Opsynsmændene intet Vederlag for dette Arbejde.

Dansk Damper sænket af en russisk U-Baad

Den danske Damper „Hilma Lau“ af Esbjerg er Natten til Fredag den 13. Oktober blevet torpederet i Østersøen af en russisk U-Baad, som i en Timestid forfulgte Skibet.

Torpederingen fandt Sted 26 Sømil Sydøst for Christiansø, og Skibet blev ramt af to Torpedoer. Skibet sank hurtigt, og Besætningen naaede kun at sætte een Baad i Vandet. Efter Torpederingen savnedes fire Mand af den 23 Mands store Besætning. Efter 11—12 Timers Roning kom de overlevende Søfolk den 13. Oktober ved 10-Tiden i Land paa Christiansø. En af de reddede, den 19aarige Lemper Panfil, blev bragt til Svaneke Sygehus, hvor han blev indlagt med Hjernerystelse.

„Hilmar Lau“ tilhører Dampskibsselskabet „Vesterhavet“ og var paa Rejse fra Gdynia til København med Kul. Skibet var bygget i Lybeck 1922 og maalte 2414 BRT.

En Morsingbo fortæller om Ulykken

„Morsø Folkeblad“ har haft en Samtale med Fyrbøder Svend Borg, Nykøbing Mors, der om Nattens uhyggelige Oplevelser fortæller: „Klokken var omkring halv eet, da det skete. Natten var mørk, men stjerneklar, og Søen var rolig. Omkring Midnat var jeg gaaet i Køjen, men det kneb med at sove. Jeg havde Uro i mig. Endelig faldt jeg hen i Blund . . .

Et uhyggeligt Drøn vækkede mig; Skibet sitrede, og der faldt endnu et Drøn, Jeg er vist ikke mere bange end de fleste, men jeg tilstaar, at jeg gav et Skrig fra mig, og jeg fo'r op paa Dækket. Skibet krængede da allerede. Jeg var tildelt ulige Nummer og skulde derfor løbe til Redningsbaaden til Styrbord. Men den var smadret. „Løb til Flaaden!“ raabte 1. Maskinmester. Vi var seks Mand, der entrede den, mens Bagbordsfolkene kom i Redningsbaaden.

„Hold fast!“ blev der raabt, og i det samme rejste den store Damper sig med Agterstavnen lodret i Vejret. Flaaden med os alle seks blev slynget i Dybet; Dampøren forsvandt paa faa Sekunder i Dybet . . .

De fem øvrige blev slynget af Flaaden, men jeg havde fast Greb om den, og saa blev jeg suget med ned. Hvor længe det varede, ved jeg ikke. Da jeg kom op igen, var jeg ene. Jeg havde ikke andet Tøj paa end en Silkeskjorte, og den var flænget fra øverst til nederst. Jeg blødte fra Armen og Benet. Saa raabte jeg, men forgæves. Hvor vort Skib var gaaet ned, var kun hvirvlende Hav, der flød med Træstumper og Vragrester . . . Jeg raabte igen og blev ved — —, saa kom Svaret. Senere forstod jeg, at jeg havde siddet paa Flaaden og raabt i tre Kvarter, men paa den Maade var jeg stadig blevet holdt i Kontakt med Redningsbaaden, der kredsede omkring Ulykkesstedet.

To af mine Kammerater havde faaet fat i Træstumper og holdt sig flydende paa dem, indtil de kom op i Baaden. Den roede hen og fik mig om Bord, og saa laa vi i to Timer og roede paa Ulykkesstedet for maaske at finde vore Kammerater, Jeg blev straks sat til at ro, omtrent nøgen, — for jeg skulde have Varme i Kroppen . . . Det var mærkeligt pludselig atter at se sine Kammerater.

Da vi forstod, at der intet var at gøre for os paa Ulykkesstedet, roede vi fremover. Vi roede i otte Timer . . . Hvad vi snakkede om imens? Ja, hvad snakkede vi egentlig om? Jo, nogle sagde nogle Spydigheder, noget vi maaske i Dag vilde anse for ilde anbragte Vittigheder, — trods det var vi alvorlige nok, men det var for at holde Humøret oppe hos andre, Vor Skipper havde en Flaske Brændevin med i Baaden. Men vi fik ikke noget. Den skulde gemmes, til vi ikke kunde mere, vi vidste jo ikke, hvornaar vi kunde naa Land, eller hvornaar nogen vilde finde os. Vi var alene i den sorte Nat paa Havet, der nu var begyndt at blive urolig. For at holde Varmen maatte vi skiftes til at ro.

Men Klokken ti om Formiddagen — vi havde roet mod Christiansø, men var kommet forbi uden at vide det, — saa vi en Fiskeskipper, der laa med sin Kutter ude i Horisonten. Vi viftede med Flag og roede af alle Kræfter. Det skulde naas . . . han maatte ikke slippe bort uden at have set os. Og det lykkedes.

Saa tog Skipperen sin Flaske frem, og vi fik hver en Taar. Om vi var glade? Ja, — jo, det var vi. Nej, jeg tror' vi var taknemlige.

Saa blev vi sejlet ind til Christiansø, og sikken Modtagelse vi fik! Folk vidste ikke alt det, de skulde gøre for os. Jeg selv fik Lodsens Tøj paa — og Cigaretter . . . to Dage efter kom vi med ekstra Flyvemaskine til København fra Bornholm . . .

Svend Borg humper lidt, da han gaar. „Ja, det er det eneste Møn, jeg — paaner Afskrabningen paa Armen — har efter den Nat“, siger han, „Jeg husker, da Redningsbaaden kom hen til mig paa Flaaden, og jeg blev halet om Bord, at 3. Maskinmester sagde til mig: „Jeg tror, Svend, at du, hvis du tror paa Gud, skulde takke ham for din Redning . . .!“

Skiftedagen i Redningsvæsenet**Stationen »Skagen Havn«**

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidig ansat Fisker Niels Chr. Richardt-sen.

Stationen »Sønderho«

Som ny Baadmand er ansat Baadmand Hans Pedersen og i den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidig ansat fhv. Sømand Hugo Fischer Jensen.

Fra Hav og Brænding**Esbjergkutter forlist**

Den sidste Dag i September er en Kutter, E. 426 „Josse“ forlist ud for Fanø, og to af Besætningen, Skipperen og Trediemanden, omkom ved Ulykken. De to andre af Besætningen, Bedstemanden og Kokken, var faa Timer før Ulykken gaaet i Jollen og havde naaet Kysten i god Behold.

De nærmere Omstændigheder ved Ulykken er følgende:

Kutter „Josse“, der var paa Fiskeri i Nord-søen, fik under Fiskeriet Maskinskade og drev ind mod Land. Om Lørdagen den 30. September drev Skibet i det daarlige Vejr ind mod Fanø og grundstødte en Sømil fra Land ud for Hotellerne. Ved 16-Tiden Lørdag Eftermiddag forsøgte to af Besætningen, Bedstemand Viggo Jensen, og Kok Børge Mathiesen, at naa Land i Kutterens Jolle for at hente Hjælp. Det var daarligt Vejr med høje Bølger i Brændingen, men det lykkedes alligevel de to Mænd at naa ind til Kysten. Der blev sendt Bud til Esbjerg, her gjorde man Redningsdamperen klar til at gaa ud. Den gik fra Esbjerg ved 19-Tiden,

men desværre naede den ikke om til den grundstøtte Kutter, før denne var forlist. Fra Land havde man observeret, at Skibet forliste, og man nærrede intet Haab om at kunne redde de to ombordværende.

Det var Skipperen, Jacob Poulsen, Esbjerg, og Fisker Knud Jensen, Frederikshavn.

Jacob Poulsen var født den 25. September 1915 ved Ringkøbing og blev saaledes 29 Aar gammel. Han efterlader sig Hustru, men ingen Børn. — Knud Jensen var ugift.

— Den forliste Kutter ejedes af A. Laurson, Frederiksberg. — Den var paa 22 Brutto-ton og havde en 49 HK Motor.

Strandbykutteren »Dorthea« forlist under Fiskeri

Fiskekutteren F. N. 38 „Dorthea“ af Strandby, Skipper Ghr. I. Pedersen, er forlist under Fiskeri med alle tre ombordværende. Foruden Skipper Pedersen, der var 64 Aar gammel, bestod Besætningen af den 52aarige Herman Gravesen og den 17aarige Martinus Oscar Poulsen, alle hjemmehørende i Strandby.

Efter at have ligget stille i længere Tid var Kutteren den 17. Oktober gaaet ud paa Fiskeri, og Ulykken er sket ca. 3 Timers Sejlads fra Strandby Havn.

Fra Havnen havde man set Kutteren ligge paa Fiskestedet, men pludselig var den borte.

Skipper Petersens Sønner gik ud for at eftersøge Kutteren og fandt nogle af dens Grejer. Under den fortsatte Eftersøgning i Gaar fandt Sønnerne Kutterens Mesanmast og Styrehus, saaledes at der ikke kan være nogen Tvivl om, at den er gaaet ned.

Af Besætningen er der intet Spor.

Den forsvundne Kutter var paa ca. 10 Tons og var ca. 25 Aar gammel.

Kronprins Frederiks Fond og Harbørefonden

Kronprins Frederiks Fonds Bestyrelse i Ringkøbing, hvis Formand er Amtmand Karberg, har udsendt Beretning og Regnskab for Aaret 1943. Fonden, der yder Understøttelser til Familier, hvis Forsøger har mistet Livet eller er blevet erhvervsudygtig under Forsøg paa at redde Skibbrudne, understøtter de af Redningsvæsenets Personale, der som Følge af Tilskadecomst i Tjenesten har maattet søge Afsked, ligesom der ydes Hjælp til Efterladte efter Fiskere og Sømand, der er omkommet under Udøvelsen af deres Erhverv. Der er i Henhold til sidstnævnte Fundatsbetingelse ydet Hjælp til mange Krigsforlistes Efterladte.

Ialt er der af Fondens egne Midler samt fra Legater, som bestyres af Fonden, i det forløbne Aar udbetalt ca. 43.000 Kr. i Understøttelser. Paa samme Maade er der af Har-

LEMVIG

Sølv . Guld . Uhre . Optik

Hansen & Smedegaard

Lemvig - Telf. 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG MEJERI

FR. JELLESMARK

Vognmand - Lemvig - Telf. 337

Al Fragt- og Personkørsel besørjes

Besøg

LEMVIG FILMTEATER

L. KIER . LEMVIG

Korn-
og Foderstofhandel

Telefon 78 og 79

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN'S SVINESLAGTERI

LEMVIG KUL-KOMPAGNI A/S

Direkte Import

Kontor: Vasegaarden

LEMVIG TRÆLASTHANDEL

BRDR. SKOU

Trælast og Bygningsartikler

Kaminer og Kakkelovne - Alt i Brændsel

JESPER PEITERSEN . LEMVIG

Vaadbinderi og Fiskeartikler - Tovtjæreri

Telefoner: Lemvig 248 - Thybøen 17

Alle Reparationer udføres

Lemvig Motor-Compagni . Brdr. Eriksen

aut. Ford-Forhandler

Nye og brugte Automobiles

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

boerefondens Midler udbetalt Understøttelser til et Beløb af ca. 2750 Kr. Endelig er der af Kaptajn J. V. Witthusens Mindelegat foruden 800 Kr. til Legatarer og i Understøttelser til afdøde Redningsmænds Efterladte uddelt 1916 Kr. i Belønninger dels til Skipperen og Besætningen paa Kutter „Elly“ af Skagen for at have reddet Besætningen fra den minesprængte Kutter „Piscator“ i Aalbækbugten, dels til Fisker og Baadmand N. A. H. Christensen, Torup Strand, for i 5 Graders Frost at være sprunget i Vesterhavet og have reddet en anden Fisker, der var slaaet over Bord fra en Fiskekutter, dels endelig Letmatros A. P. Petersen, der med Fare for sit eget Liv reddede Bedstemanden fra den minesprængte Motorgalease „Emilie“.

Alle disse Pengebelønninger var ledsaget af en Erindringsgave i Sølv.

Det danske Redningsvæsen

Af Aarsberetningen 1943-44

II

Regnskabet

Den samlede Udgift har været 747.654,50. Vi anfører Hovedposterne:

Lønninger til Bestyrer, Fuldmægtig og Assistent	23.214,00
Honorar til Konsulent	540,00
Vederlag til Opsynsmænd, Formænd og Mandskab	275.988,50
Medhjælpssum	3.042,75
Ialt	302.785,25
Understøttelser	133.324,73
Redningsforetagender og Øvelserser	49.376,50
Vagthold	4.666,20
Anskaffelser og Vedligeholdelse af Materiel	69.980,65
Raketter, Strandingslys m. v.	7.879,50
Forbedring af Stationers Vejforbindelse med Havet	6.816,28
Telefonledninger	13.772,83
Redningsforetagender v. Frederikshavn og Sjællands Odde	510,00
Assistance fra Lodsskibet v. Skagen	2.250,00
Forskellige Udgifter	42.166,59
Kontorholdsudgifter	1.360,92
Eftersyn af Motorbaaden „Hanstholm“	3.203,25
Bygning af en ny 12,5 m Motor-Redningsbaad til „Skagen Havn“s Station	109.611,80
Ialt	747.654,50

Af Redningsvæsenet har der været udført Vagtjeneste ved Kysterne i 3333 Timer. 2 Redningsstationer er nedlagt: „Aalbæk“ pr. 1. Oktober 1943 og „Nørre-Tornby“ pr. 1. Januar 1944.

Baadformanden og Mandskabet ved Stationen „Hirtshals“ har fra de tyske Myndigheder

LEMVIG

Lemvig Tandteknik - J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik

Torvet 1 - Telefon 248

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2. August 1847

Telefon 131 . Postgiro 851.00

Kontortider: 10—11^{1/2}, og 14—16, Lørdag 14—17

THISTED

Engelsk Beklædnings-Magasin

Nytorv

Alt for Herrer og Dreng

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabbel & Co.s Eftf.)

Telf. 326

Fiskeriartikler . Skibshandel

Chr. Sørensen - Isenkramforretning

St. Torv - Telefon 287

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10—12 og 2—5

Telefoner 2 og 802

Emmy Jensen . Gudrun Blachs Eftf.

Frederiksgade 2 . Telefon 319

Mest moderne Tandteknik

BRDR. JENSEN . THISTED

Telefon 94

Monumenter og Gravgelændere

SÆBY

TRÆSKO og TRÆSKOSTØVLER

bedst og billigst

Johan Christensen . Telefon 235

Sæby Fiskeauktion v. Roland Poulsen

Telf. Kontor 33 . Privat 114

VALD. OLSEN . Telefon 14

Kolonial - Skibsproviantering

Fiskeriartikler

SÆBY MØBELMAGASIN

Landsdelens største Møbellager

Christensen & Sønner

Stampen Savværk & Emballagefabrik

Chr. A. Nielsen . Tlf. 46

Alt i Fiskekasser

modtaget 560 Kr. til Deling og en Pakke Tobak til hver samt en Takkeskrivelse for Redningen af en tysk Flyver den 8. Oktober 1943.

Til Bedste for de danske Redningsmænd og deres Efterladte er der i Aarenes Løb stiftet mange Legater af Mennesker, som havde Sympati for det danske Redningsvæsen. Disse Legater andrager nu en Kapital paa ca. 275.000 Kr.

Der er i Aarets Løb af disse Legaters Overskud udbetalt ca. 13.000 Kr.

NY BØGER

Erik Bertelsens sidste Bog

»Redningsbaaden«. — Af Erik Bertelsen. (218 Sider. — Kr. 7,50. — Jespersen & Pio).

En ung Mand kommer hjem til sin Fødeby og gifter sig med den Pige, der har ventet paa ham. Han elsker hende dog ikke, men lærer, bl. a. under en anden Piges Paavirkning, at gaa ind under Opgaven at gøre sin Hustru lykkelig. Med disse Forviklinger samt Forsøgene paa at bygge en mere sødygtig Redningsbaad gaar Bogen hen.

Uden Fortrydelse sagt: Denne Bog naar ikke paa Højde med Harboerebøgerne. Hvad der jo ogsaa skal meget tillid disse har Forfatteren smyget sig ind i Sjælelivet hos Mennesker, som har stridt for at faa Fred med Gud, og som har sejret i denne Strid. Og hvad han der har set, er skildret saa levende, at vist ingen, som selv har levet med i det, kunde have gjort det bedre. Men »Redningsbaaden» gør Indtryk af at være konstrueret paa Studerekammeret uden nogen nær Føling med Livet. Af forskellige Karaktertræk er dannet Skikkelser, som næppe hører hjemme i den virkelige Verden. Forf. skal paa ny ud og lytte til Hjerteslaget hos Mennesker. Saa faar hans Personer Virkelighedens Præg, hans Arbejde Værdi, og det er saaledes, vi ønsker at have denne saa fremragende Skribent.

J. Gr. Pinholt.

»Mennesker«. — Af Ivan Rønn. (104 Sider. — Kr. 5,50. — Gyldendal).

Denne smukt udstyrede Debutbog gør i høj Grad Forfatteren Ære og lover det bedste for hans fremtidige Skribentvirksomhed. Da han er ægte Vestjyde, født i Lemvig, er man særlig glad for Arbejdet, berigende, som det er, — klare Virkelighedsbilleder fra Livet, korte og dog indgaaende, fordi de er set med en Kunstners Øjne. Tilmed er Sproget klart, smukt og uden unødigt Fyld, en udsøgt Nydelse at læse. — Man ved ikke, om man særlig skal fremhæve enkelte Noveller frem for andre. De virker ægte, og gennemgaaende giver alle Stof til Eftertanke. Enhver vil ubetinget kunne have et vigtigt Udbytte af at gøre sig bekendt med den tiltalende og lovende lille Bog.

J. Gr. P.

Fiskeauktioner i September

Skagen v/ Th. Geisnæs. 577,449 kg, hvoraf 18,352 kg lev. og 161,012 kg isede Rødspætter, 8111 kg Torsk, 28,940 kg Kuller, 2700 kg Hvilling, 79,289 kg Makrel, 4140 kg Sild, 11,188 kg Tunfisk, 1240 kg Dybvandsrejer, 126,923 kg Brisling og 128,370 kg Fiskefoder.

Grenaa v/ S. Møller Pedersen. 76,022 kg til 85,745 Kr., fordelt paa 2707 kg Rødspætter (3460 Kr.), 39,397 kg Torsk (22,579), 1308 kg Hvilling (335), 4537 kg Issing (3017), 148 kg Laks (1797), 6866 kg Makrel (4343), 124 kg Pighvar (264), 351 kg Lever (351), 2631 kg Sild (1769), 60 kg Hummer (969), 1119 kg Skrubber (1066), 444 kg Slethvar (679), 1021 kg Hestemakrel (216), 15,019 kg Dybvandshummer (44,449) samt 290 kg bl. Fisk (til 451 Kr.)

Thyborøn v/ Alb. Steen. 925,090 kg, hvoraf 586,707 kg Rødspætter, 305,542 kg Kuller, 19,392 kg Torsk, 3561 kg Pighvar, 4490 kg Rødtunger, 2260 kg Issing samt 684 kg bl. Fisk.

Hirtshals v/ N. C. Jensen. 250,782 kg, hvoraf 43,948 kg rensede og 20,915 kg levende Rødspætter, 1830 kg Torsk, 1151 kg Issing, 18,680 kg Brisling, 5711 kg Makrel, 4450 kg Hummer, 2817 kg Hvilling, 712 kg bl. Fisk og 8400 kg Skidtfisk.

ESBJERG

Lauridsen & Søgaard

Maskinværksted

Gl. Havn - Telf. 1770

A/s Vestjysk Krystal Isværk

ESBJERG

Christensen & Schlosser

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 2278

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik . Th. 761

Dækmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIESEN

Ny Havn

Th. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & CO.

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

TUXHAM . Tlf. 429 . P. Skramsgade 4

Reparationer og Montering af Fiskerimotorer
Eneforhandling af Tuxham Marine Motor

P. Rasmussen & Co.

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 59

Telefon 838

HIRTSHALS

HANSEN & BILDE

Skibs- og Baadbyggeri, Havnen, Hirtshals, Th. 132

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statautoriseret v. Th. Geisnæs — Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 189 (Statst.)

ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN

Th. Jakobsen - Telefon 185

Alt i Herreekviperung og Søekvipering

P. SAXBERG Telegr.-Adr.: »Saxberg«

Telefon 86 1. Kl.s Skibsprovianteringsforretning

Alt i Fiskeriartikler

SØHOLM

Manufaktur - Tricotage
Telefon 3 Herre-Ekvipering

SPETZLER

Urmager og Guldsmed

- Brilller -

HOLGER AXELSEN

Magasin du Nord

A/S »GRENEN« Motorfabrik . Skagen

Postkonto 434,20 . Telefon 239

GANGREN-MOTOREN

Fiskernes utrættelige Hjælper

SKAGENS BOGHANDEL

Erik Krarup

Th. 243

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

BRDR. NIPPER

Skibsbyggeri

TRÆSKO - TRÆSKOSTØVLER

saa gaa til

Arthur Trolle - Telefon 385

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

SKAGEN

C. D. Brøndum . Kolonialhandel

Telefon 118

DANSK KRONE-SILD A/S

Fersk Fisk & Sild
Marinerede Sild . Saltsild . Røgvarer en gros

Telegram-Adr.: KRONESILD

Skagen . Telefon 424

SKAGEN ISVÆRK

SKAGEN

Carlo Hansens Glarmesterforretning

Telefon 207

Stort Udvalg i indrammede Billeder og Glas

IVER CHRISTENSEN - SKAGEN

Etabl. 1879 Telf. 71 og 45

Danmarks største Trawl- og Vaadbinderi
Filial i Hirtshals

C. S. MØLLER - SKAGEN

Telefon 83

Kolonial og Isenkram

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 345

SKAGEN

HIRTSHALS

Gør Deres Indkøb af Mælk,
Fløde og Smør i

HIRTSHALS MEJERI

Telefon 8

Iscream - Flødeskum

A/S Lillehedens Savværk

Th. 62 Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort
Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI

Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

AALBÆK

Aalbæk Kød- og Paalægforretning

v. Helga Larsen - Telefon 46

leverer altid 1. Kl.s Varer

THYBORØN SKIBSPROVIANTERING

Valdemar Petersen
Telefon 8

Kolonial, Petroleum, Olie, Tovværk

N. P. Jensens

Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havn

anbefales med saavel
Nybygning samt
Reparation

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

S/S „Østersøen“ afgaar fra København
hver Søndag, Onsdag og Fredag Morgen
(1/2 Time før Mørkelægningens Ophør)
Fra Rønne Mand., Onsd. og Fred. Kl. 24

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN: Hr. Th. Hørrig, Tordenskjoldsgade 34. Tlf. 1885 og 11885. Kontortid 8-8, Søndage 8-9 Fm.

RØNNE: Hr. Aage Jensen, ved Havnen, Tlf. 159. Kontortid: 8-12, 1-6. Søndag 8-9 Fm.

Aktieselskabet

Esbjerg

Tovværksfabrik

Esbjerg

KØB

DANSK

Kunstige Tænder

- men naturlige -
faar De altid hos

TELF. 1099 - FREDERIKSHAVN
DANMARKSGADE 74¹

C. K. HANSEN

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Telegram-Adresse: HANSEN

★

Korresponderende Reder for:
Aktieselskabet
Dampskibsselskabet »DANNEBROG«

Brugte Reb

sælges af og købes af

Søren K. Sørensen
Esbjerg ny Havn

Brugforeningen »FREM«

Uddeler Carl F. Christensen
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

Carl Feerup Esbjerg

Benzin. - Depot af
Vacuum Olier
Skibsprovianteringsforretning
Telefon 23

Udgivet og redigeret af *H. Lilholt*, Lemvig, (ansvarlig), og *J. Gr. Pinholt*, Klinkby St.
Annonceekspedition: Klinkby St.

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 12

1. December 1944

11. Aarg.

Skonnerten »Ingolf«

(Se Artiklen »Jul paa Havet«)

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Forlang altid Bornholms Vegetabil Margarine

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

RESERVERET

Sparekassen
for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847
Telefon 131
Kontortider:
10-11 $\frac{1}{2}$ og 2-4
Lørdag Em. 2-5

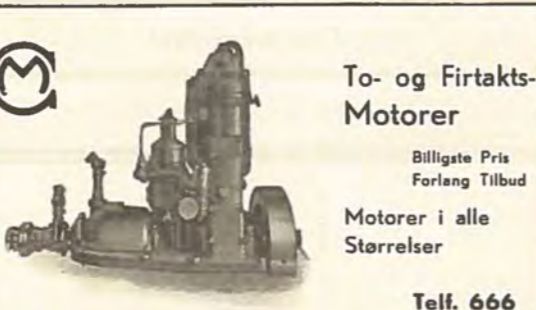
NILSSON
I Nilssons Sko
er Gangen go'
Tlf. 116 - Lemvig

A/S **Vestjysk Krystal Isværk**
Esbjerg

Bornholms Maskinfabrik
Kakkelovne & Bygningsstøbegods

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

Grenaa Motorfabrik

To- og Firtakts-
Motorer

Billigste Pris
Forlang Tilbud

Motorer i alle
Størrelser

Telf. 666

**DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE**

Gl. Kongevej 29 B København V. - Telefon Central 5766
Abonnement Ind- og Udland:
helaarlig 10 Kr., halvjaarlig 5,50 Kr., kvartaarlig 3 Kr.
Udkommer hver Torsdag

Lemvig Folkebank

Aktieselskab
Kontortid: 10-11,30 og 2-4 Lørdag Em. 2-5
Telefoner 133 & 229
Kontorsteder Thyborøn, Harboøre, Bevling, Rømø.
Alle Bankforretninger udføres.

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

RESERVERET

**Køkkenudstyrs-
Forretning**
Lysekroner. Glas. Porcelæn.
L. Munkgaard,
Kongensgade 83, Esbjerg

Fanø Sandorm

Jeg kan atter i Aar
tilbyde Dem de billig-
ste og bedste Sand-
orm til Agn. Hurtig
og reel Behandling
garanteres.

S. Boye, Fanø Orme-
eksport, Tlf. 21, Fanø

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets Ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 8,00 aarlig, Kr. 2,00 kvartaarlig
Kontorer: Gammel Mønt 39, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 12

1. December 1944

11. Aarg.

»Jul paa Havet«

Dansk Sømandsmission i fremmede Havne og Indenlandsk Sømandsmission i Danmark har udsendt et smukt Julehæfte under Navnet „Jul i Havn og paa Hav“. Det fine Hefte, der er nydeligt illustreret, indeholder gode Artikler og Beretninger, som er værd at læse. En af Beretningerne, der hedder „Jul paa Havet“ og er skrevet af Kommandørkaptajn Kai Hammerich, tillader vi os at gengive.

Sømandenes Julehæfte er redigeret af Sognepræst C. E. T. Engsig-Krarup og Sømandspræst Fr. V. Eilschou-Holm.

Det er Midsommer i Danmark. Fra Storbyen haster vi ud mod Skov og Strand, saa snart Lejlighed dertil gives. Vejene er fyldt af ferieglatte Mennesker og solbrændt Ungdom. Og medens jeg følger Trop med denne ustandselige Kæde af Cyklister, er mine Tanker optaget af noget saa fjernt, som en Juleartikel, hvori man skal omstille sit Sind paa Midvinterstemning, Kulde og Julesne.

Men da slaar det mig pludseligt, at jeg en Gang ikke bare har skullet tænke Juletanker midt i Solheden, men kom til at opleve selve Julen under Afrikas bærende Sol. Saa er der maaske alligevel en Mulighed for, at jeg ad denne Vej — fjernt fra Hjemmets Kyster i en dansk Orlogsmand — kan naa ind til Julens Kerne.

Det var altsaa den Gang, der var Skibe i den danske Flaade. Der var ovenikøbet et rigtigt Sejlskib, Skonnerten „Ingolf“, der nok kunde drives frem som Dampskib, men som ogsaa kunde hejse Skruen og gaa for Sejl alene. Skibet blev brugt som Uddannelsesskib baade for Søkadetter og Underofficerselever, som de den Gang hed. Vi havde en broget Skare af begge Dele om Bord samt et udmærket værnepligtigt Mandskab bestaaende af Fiskere og helbefarne Søfolk. Selv var jeg ung Løjtnant og udset til at være Navigationsofficer, hvilket er noget ganske andet, naar man sejler med Sejl, end naar man gaar den støtte Dampskibskurs. Engang i Oktober Maaned stod vi Sundet ud, vinkede Farvel til Dyrehavens sidste Farvepragt og til Kronborgs grønne Kobbertage.

Allerede da vi havde rundet Skagen, blev Sejlene sat til, og saa gik Turen over Nord-søen, gennem Kanalen og videre Syd paa over den Biskayiske Havbugt og ned langs Portugals Kyst, indtil vi en Dag passerede Gibraltar, stod Middelhavet ind og ankrede op paa

Algiers Red. Undervejs havde vi oplevet mangt og meget, anløbet franske og spanske Byer, faaet Mandskabet Tip-Top trænet, og nu laa den danske Orlogsmand med det hvidmalede Skrog og den slanke Rig og tog sig ærlig talt brillant ud, som den vuggede og spejlede sig i det dybtblaa Vand.

Der var kun et Par Dage til Jul, og vi begyndte jo saa smaat at indstille os paa at holde denne Højtid paa vor egen Maade, alle vi solbrændte Gutter i Tropetøjet. Med stor Spænding modtog vi Postsækken hjemmefra med festligt indbundne Pakker i rødt og hvidt og med Stjerner af Guld og Sølv. Paa de fleste Breve og Pakker stod der „Juleaften“ udenpaa, og det betød, at vi ikke maatte lukke op før den Aften.

Juleaftensdag blev Skibet bragt i den fineste Orden fra for til Agter, det store Søndagsflag blafrede under Gaffen, og Gøsen, som det forreste Flag kaldes, foldede sig ud over Skibets Bak forude. Alt, hvad der kunde pudses af Messing og Glas skinnede i Solen. Dækket var skuret med Sand og Mursten. Kl. 12 blev der skaffet overalt. Vi fik Risengrød, som vi fik det i gamle Dage i Danmark. Derimod udeblev Gaasen og Flæskestegen!

Inden vi tog hjemmefra, havde vi forsynet os med et dejligt Juletræ, som var pakket godt ind i Sækkelærred og ellers gemt af Vejen i Lasten til den store Dag. Nu var Øjeblikket kommet, da Træet skulde hejses op af Lasten. Spæddingen var stor, for det var dog det bedste Symbol paa dansk Jul, vi her havde ved Haanden. Selveste Overbaadsmanden gik i Dagens Anledning med ned i Lasten for at se til, at alt gik, som det skulde. Efter at en Tovende var knyttet om Stammen, hørte vi hans Stemme fra Dybet: Hejs! Og ganske stille gik saa Træet til Vejrs op gennem Lugen. Vi havde

næsten Lyst til at blotte Hovederne, som vi gør det, naar Flaget gaar til Tops! Og der kom saa først Toppen og senere det hele Træ til Syne. Først saa vi et Øjeblik paa det med Øjne, der skinnede af Forventning, men derefter gik der som en Bølge af Latter gennem Rækkerne, Udlosningen var sket paa en ganske anden Maade, end vi havde ventet os: Ubarmhertigt afslørede Middelhavssolen, at det stolte Træ var aldeles ribbet for Naale!

Nu blev der en kort Raadslagning om, hvorvidt vi skulde kaste Træet overbord, men den almindelige Opfattelse var, at det var nu alligevel et Juletræ hjemmefra, selv om det havde mistet sine Naale (ligesaa vist som et Æbletræ var et Æbletræ, selv uden Æbler!). Saa besluttede vi, at Træet skulde leve for at gøre Gavn efter sin Bestemmelse. Det blev forsynet med Stjerne og Lys, og de nøgne Grene blev dækket mee Julegaver og Guldglimmer

Saa kom det højtidelige Øjeblik, hvor alle Mand blev kommanderet op til Parade. Vi stod stillet op i to lange Rækker om Styrbord og Bagbord i vort bedste Puds, mens Solen bagte os igennem. Vi tænkte paa dem derhjemme — og sendte en misundelig Tanke til et svalende Sneflug!

Efter at Chefen havde inspiceret Mandskab og Skib, blev Gudstjenestestanderen hejst. Saa lød ud over Algiers Red de gamle danske Jule-salmer: „Julen har bragt velsignet Bud“, „Glade Jul, dejlige Jul“ og „Et Barn er født i Betlehem“. En af Officererne læste Juleevangeliet højt, og vi sluttede Juleandagten med et Fader- og et „Gud bevare Kongen!“

Derefter var der Frihed om Bord, men inden vi styrtede os over Breve og Gaver, tog mange sig et forfriskende Bad i det dybtblaa Middelhav. Lidt efter saa man os fordelt over hele Skibet. Nogle var kravlet helt op paa Ræerne med deres Breve, andre fandt sig en stille Krog paa Banjerne eller — i Kahytterne, men alle følte vi mere eller mindre Trang til at være alene for at tænke paa vore kære, læse deres Julehilsener og i det hele taget lukke saa meget af Julen ind, som det under de tropiske Forhold var os muligt.

Vi Nordboere syntes, at dette var et underligt Sted at fejre Julen. Men da kom jeg til at tænke paa, at det jo tværtimod næsten var det helt rigtige Sted. For den første Jul blev jo ogsaa fejret nær Middelhavets Kyst, blot i den østlige Ende. Julestjernen lyste jo netop over Betlehem, hvor Verdens Frelser blev født, saa vi var jo i Grunden Julens Under geografisk set langt nærmere end nogensinde før.

Altsaa skulde der ikke være noget i Vejen for at holde Jul borte fra Danmark. Og det blev der heller ikke, thi det gik op for mere end en af os med den Anskuelsesundervisning, vi havde faaet, at Evangeliet om den store Glæde og om Fred paa Jorden er noget uni-

verselt — uafhængig af Tid og Sted, men historisk bundet til Betlehems solvarme, lille By.

Der tales om saa mange Slags Jul: Jul paa Søen, Jul paa Hospitalet, Jul i Fængslet, Jul ved Fronten, Jul i Syd og Jul i Nord — det har dog altsammen sit samme Udspring:

Er det Stjernen i Øst, der lyser over Barne- net i Krybben paa en saadan Maade, at ogsaa vi føler Trang til at knæle der sammen med Hyrden og de vise Mænd fra Østerland og Slægterne, som gik forud og dem, vi paa en eller anden Maade er adskilt fra i Dag — ja, da er Julebudskabet uafhængigt af Tid og Rum, men paa det dybeste knyttet sammen til Julens Indhold:

„Os er i Dag en Frelser født!“

De, som blev derude —

Jeg tror, at det var Maleren Mads P. Mosbjerg, der for adskillige Aar siden først fremsatte den Tanke, at man burde sætte de Skagboere, „som blev derude“, et synligt Minde. Han tænkte sig vist, at man et Sted i Kirken kunde finde en Plads, hvor en Mindeplade med deres Navne og Data kunde optegnes.

Saa døde M. imidlertid i en ret ung Alder. Men hans skønne Tanke blev taget op af Skagens Lokalhistoriker, Købmand Jens Tønnesen. Maa- ske de to Venner i Fællesskab oftere havde drøftet dette Problem. Og T. fik indrettet Mindevæggen i Fortidsminderne i Vesterby. Tanken om en Mindeplade i Kirken viste sig muligvis uigennemførlig.

Paa Mindevæggen i Fortidsminderne findes nu optegnet 55 Navne og det endskønt man ikke ergaet længere tilbage end til 1862 (Dapne- ulykken). Men Pladsen er snart optaget. Thi der kommer jo stadig nye Navne til. Og et Spørgsmaal er det jo ogsaa, om disse Inskriptioner med Vill. Stuhrs Sejler: „I Havsnød“ i Midten kan trodse Tidens Tand. Det hele fremtræder nemlig som en Art Kalkmaleri.

Fortidsmindernes Bestyrelse har da saa mange Gange talt om, hvad der eventuelt kunde gøres for at bevare Væggen for at ødelægges af Tidens Tand. Man har med kyndige Folk drøftet Sagen, og man har fra den Side ment, at den bedste Løsning var at forsyne Væggen med Mosaikindlæg med Navnene indhugget i et holdbart Materiale. Naar dette ikke allerede er sket, er det formentlig alene af Hensyn til den ikke ubetydelige Udgift, det vilde foranledige.

Hertil kommer saa ogsaa, at Bestyrelsen nu klart indser, at de 3 Bygninger paa Svallerbakken maa suppleres med en 4. Bygning, da Samlingerne ikke kan rummes i de nuværende Rum. Det er til denne Nybygning, der i de sidste Aar, ved Redningsbaaden i Højsæsonen og Ring-

(Fortsætter Side 133.)

Mands Minde

Dødsfald

Atter er en af vore brave Redningsmænd gaaet bort. Baadmand Janus Madsen, Kandestederne, som paa Grund af Sygdom tog sin Afsked fra Redningsvæsenet den 1. Oktober.

Ingen tænkte dog vist paa, at hans Livsbane saa hurtigt skulde være afsluttet. Han døde den 2. November.

Janus Madsen var jo ingen gammel Mand, han var født den 30. December 1884 og blev saaledes ikke 60 Aar.

I sin lange Tjenestetid, han ansattes ved Redningsvæsenet den 1. Oktober 1909, har han været med til at redde 34 skibbrudne.

Som Kammerat satte vi stor Pris paa ham, altid ivrig i Tjenesten og ved enhver Affære mindes vi hans Bemærkning: „Ja, lad os nu komme af Sted“.

Var han ivrig i Tjenesten, var han det ikke mindre i det daglige Liv hjemme paa sin Husmandsloft, som han dyrkede op til et lille Mønsterbrug, flittig og stræbsom til enhver Tid, tjenstvillig som Nabo og en god Fader for sine Børn og sine Forældre fhv. Baadformand Ole Madsen, som nød sin Alderdom i Hjemmet, til han blev omkring 90 Aar.

Janus Madsen nød ogsaa Tillid blandt sin Egns Befolkning, var saaledes med i Bestyrelsen i mange Aar i forskellige Foreninger.

Han var Vagtkammerat med forhenværende Baadformand Laurits Christensen, der i næsten hele deres Tjenestetid fulgtes ad, altid var han i godt Humør, selv under de haardeste Ture meget underholdende, men tillige vagtsom for alt, hvad der skete paa Hav som paa Land.

I fire Generationer er Søn fulgt efter Fader i denne Familie i Redningsvæsenets Tjeneste fra Stationen blev oprettet.

En god Redningsmand er gaaet bort.

Æret være hans Minde.

H.

65 Aar

Fhv. Baadmand Chr. Fr. Jørgensen, Redningsstationen i Vejrs, blev 65 Aar den 15. November.

Afsked

Baadmand Kristen Madsen Pedersen, som fik sin Afsked den 1. Oktober paa Grund af Alder, P. har været med til at redde 22 Mennesker. P. blev ansat den 1. Oktober 1920 ved Stationen i Haurvig og blev overflyttet til Stationen Hvide Sande i 1933, da Haurvig blev nedlagt.

Dødsfald

Der var dyb Vemod i mange Sind, da Budskabet spredtes ud over Holmslands Klit, at Sognefoged Iver Fjord var død. Iver Fjord var yngste Søn af den kendte Sognefoged og Opsynsmand Kr. Fjord i Nørre Lyngvig, som døde for faa Aar siden, og Iver Fjord som allerede et Par Aar før havde overtaget Fødegaarden, udnævntes da til Sognefoged efter Faderen.

Iver Fjord var Baadmand ved Sdr. Lyngvig Redningsstation fra 1. Oktober 1924, og ved denne Stations Ned-

læggelse overgik han til den nyoprettede Hvide Sande Station, han var ligeledes Strandfoged og Formand for den Afdeling af Strandfogedforeningen, som omfatter Søgaard Forstrand. Han har været med til at redde 27 Mennesker.

Iver Fjord var en Mand med mange Interesser og var Indehaver af flere Tillidshverv, som han varetog med stor Dygtighed. Iver Fjord havde saaledes opnaaet en smuk Position trods det, at han kun blev 44 Aar gammel. Han var en rolig og besindig Mand, som altid indgød Tillid, og det var derfor saa smerteligt at høre, at denne stoute Klitbo skulde dø lige i sin bedste Mandomskraft.

Han vil blive savnet som den trofaste Kammerat af hans Kollegaer ved Redningsvæsenet — ligesom han ogsaa vil efterlade sig en tom Plads i de Tillidshverv, som var ham betroet. Iver Fjord deltog i sin Ungdom med stor Dygtighed i saavel Fjord- som Havfiskeri, og han drev sit Landbrug paa udmærket Maade.

Det er tungt i disse mørke Tider, naar en af vore gode Mænd gaar bort — men tungest vil Iver Fjords Bortgang dog føles af hans Hustru og lille Søn.

Iver Fjord var en god Dansk Mand.

Ære være hans Minde.

D.

(Fortsat fra Side 132.)

ridningen i Eftersommeren, allerede er tilvejebragt et Fond paa vist nok op imod 6000 Kr.

Hvis jeg har forstaaet Sagen rigtigt, er det saa Mening at indrette en Længdevæg i det nye Hus til Mindevæggens Navne. Her vilde der faas den fornødne Plads, og saa kunde der blive Tid til at finde et egnet Materiale og en holdbar Form for Inskriptionerne.

Jens Tønnesens Tanke — fremsat i „Skagens Avis“ for 11. November d. A. — at rejse de forulykkede Fiskere og Søfolk „et langt større, virkeligt Minde“ er smuk og storladet.

Men er den økonomisk gennemførlig? Hvis Jens T. tænker sig noget lignende som Mindeparkerne i Aarhus, Esbjerg, Harboøre o. a. St., vil Indretningen blive meget kostbar. Skulde der rejses en Obelisk paa Kirkegaarden, — eller maaske foran Kirken — maatte den være af mægtige Dimensioner, hvis de mange Navne, der maa befrygtes, der efterhaanden skal staa derpaa, skulde kunne faa Plads.

Det forekommer mig, at det mest tiltalende er at samle sig om Nybygningen paa Svallerbakken og at bibeholde Minderne om vore Fiskere og Redningsmænd der.

Jeg skriver dette for egen Regning uden at have konfereret med Fortidsmindernes Bestyrelse, og jeg sætter derfor kun mit eget Navn under dette lille beskedne Indlæg.

- Skagen, den 12. November 1944.

Chr. Hansen Larsen.

— STØT BLADETS ANONCØRER —

Vanskeligt Redningsforetagende ved Skagen for 70 Aar siden

Det er Natten mellem den 19. og 20. November 1874. Over Skagen blæser en forrygende Snestorm af Nordøst. Strandvagterne, der arbejder til en Betaling, der den Gang var og forøvrigt stadig er latterlig ringe, strider sig frem langs den aabne Kyst uden mere Læ, end det man faar ved at „skygge“ med Haanden for Øjnene, naar man skal strænge sig ekstra an for at se ud over Revlerne. Klokken er ca. 6 Morgen, da Vagten ser et Nød-blus paa Nordsiden af Grenen. Han „kvitterer“ med sit Blaaly og løber til den nærmeste Rednings-telefon, hvorfra han allarmede Redningsmandskabet inde i Skagen, der hurtigt ankommer til Redningsbaaden, der køres til Stranden syd for Fyret, idet man vil forsøge at ro ud der til Sydostkosten og saa gaa gennem Braadde paa Grenen ned til Strandingen, der har det danske Flag vajende under Gafflen som Nød-signal. I Kikkerten ser man, at Skibet er Barken „Marechal Pelissier“ af København, og at Mandskabet er paa Dækket, der uafbrudt overvaskes af Vand.

Redningsbaaden med Lars Kruse ved Roret sættes i Vandet Kl. ca. 8.30. Inde i Byen er det rygtes, at der er Stranding, og Klitterne Grenen rundt er fulde af Folk, hvoriblandt ogsaa er Byens Borgmester Frich. Alle følger Baadens Kamp, og Borgmesteren har senere skrevet, at Tilskuerne ofte stod med Hjertet i Halsen i Spænding, naar Redningsbaaden i Minutter var væk i en Bølgedahl. Han bruger Udtrykket: „Vi var mange, der allerede frygtede en ny „Dahpneulykke“ (hentyder til den sørgelige Stranding af det svenske Skib „Dahpne“ i 1862, hvor Redningsbaaden kæntrede, og næsten hele dens Mandskab omkom). Man ser Redningsbaaden

»Jul paa Havet«

Det er altid en Glæde at gøre opmærksom paa dette vort første Julehæfte, der trods Tidens store Vanskeligheder er et overordentligt nydeligt gennemført, kunstnerisk udstyret Arbejde, ikke mindst rummende et overdaadigt og prægtigt Illustrationsstof, af hvilket især de mange farvetrykte Hellsider er den udtalte Øjenslyst, — uforlignelige er især „Aftenstemning ved Langelinie“ og Fiskerne stævner ud fra Frederikshavn“. Hvad angaar det litterære, er Indholdet fuldt tilsvarende, og man ved ikke, hvad bedst skal anbefales; ikke mindst gælder det dog „Kong Mads den første“, „Fregatten Falster“ og „Med Danmarks Sømandsprins (Prins Valdemar) paa Eventyr i Javas Urskove“. Især enhver, der har Tilknytning til Søen, vil kunde have det rigeste Indtryk.

Det pragtfulde Hæfte paa 66 store Sider er udgivet af det kendte Sømandstidsskrift „Vikingen“ og koster den efter Forholdene billige Pris Kr. 3,50.

J. Gr. Pinholt.

sydfrå nærme sig Grenen og gaa ind i et forrygende Hav. Gang paa Gang fyldes Baaden med Vand, bliver slaaet tilbage, men stadig tager Mandskabet fat i Aarerne med nye eller tilbageværende Kræfter. Man naar ind paa Strandingen, er vel kun et hundrede Favne fra den, da Redningsbaaden gentagne Gange fyldes med Vand, saa den ikke kan naa at lænse, det er umuligt at drive den tunge Baad frem, og den sækker tilbage over Revet og maa sætte Stævnen mod Land. Lødsoldermand Just Nielsen har fra Land set, hvorledes Situationen udvikler sig, og har straks alarmeret Højens Redningsmandskab og sendt Bud efter et Hjælpefartøj i Frederikshavn. Sidstnævnte kunde ikke gaa ud uden Fare, idet Fartøjet et Dykkerdampskib ikke vilde kunde naa frem, inden Mørket var faldet paa. Skagens Redningsbaad naaede Land Klokken 2, efter over 4 Timers heltemodige Anstrengelser, og Mandskabet bad blot om lidt Hvile, saa vilde man gøre et nyt Forsøg. Men Højen Redningsmandskab er nu paa Stranden, der mangler ganske vist 3 Mand, men der er frivillige, der er klar til at tage en Dyst, og saa gaar da denne Baad ud gennem det haarde Hav. Mørket sænker sig, inden Baaden er naaet til Strandingen, og Spændingen, er uhyre paa Stranden. Men Kl. 6 gaar det som en Løbeild gennem Mængden, at Baaden er landet vest for Fyret med hele Besætningen fra det strandede Skib ialt 13 Mand i god Behold. Redningsbaadens Fører og hans Mænd fortæller roligt og beskedent om, hvorledes det var umuligt at borde Strandingen, hvorfor Mandskabet maatte tages een for een gennem Havet, idet de efterhaanden sprang ud med et Reb om Livet.

De reddede og forkomne køres straks til Byen. De drivvaade Redningsmænd kører deres Redningsbaad i Hus, alt gøres klar til den næste Dyst, der maaske kan komme allerede om en Time eller to, saa kører man gennem Vinternatten paa de stive Vogne ind til Byen, medens Sneen pisker og prikker paa de forfrosne Kinder, og Istappe driver fra Haar og Skæg, hjem gaar det til de lune Stuer til et varmt Maaltid, havde Kroen været aaben, maaske til en tiltrængt Hjertestyrkning, som vel ingen skulde misunde Mænd, hvis Virke er Kamp og Daad og Sejr. Og saa er Redningsmanden klar til næste Tur. Stranden var gennem Slægternes hans. Kun i 1944 havde man Mod til at vise Strandvagten væk fra Kysten. Men det Menneske eksisterer ikke, der har Mod til at bede ham blive hjemme, naar et Skib staar paa Revlen i den begsorte Nat.

Begivenheden hin Dag for 70 Aar siden gav Anledning til, at ovennævnte Borgmester Frich tog „Bladet fra Munden“ og i en stort anlagt Artikel kritiserede de lave Lønninger, Redningsmændene fik. Skarpt tog han til Orde mod den elendige Løn, man gav for et saa menneske-

kærligt Virke som Redning af Menneskeliv under Forhold, hvor Redningsmændene selv satte Livet i Vove og nu og da gav det som Indsats. Og samtidig tangerede han Spørgsmaalet om en Nødhavn ved Skagen. Artiklen gav Anledning til en Del Røre, men Resultatet var temmelig negativt i første Omgang. Skagen fik sin Havn langt senere. Redningsmændene fik bedre Kaar, men der er langt igen, før de faar Løn for Arbejde. Men under denne Synsvinkel alene skal den danske Redningsmands Virkeses. Men adskilligt bedre Kaar var sikkert paa sin Plads.

Men der skal nok være Grund til at mindes ogsaa Borgmesterens Artikel i hine Dage, hvor en af Øvrighedens Mænd modigt greb Pennen. Redningsforetagendet havde taget ham om Hjertet, som det før og siden har taget andre. En anden af Stedets senere Borgmestre, hvis Hjerter ogsaa stod Redningsfolket nær, overværede en stormfuld Nat et Redningsforetagende ved Højen. Gennem Stormen og Natten hørte han Skrig fra en Besætning, der hele Tiden havde Døden for Øje, og saa kan man tænke sig hvilke Skrig. Den paagældende Borgmester glemte det aldrig. I stormfulde Nætter bar Stormens Susen og Havets Orgelbrus disse Skrig til hans Øre. Han elskede Skagen, men maatte søge væk. Hin Nat havde været ham for haard.

J. Tønnesen.

En Vinterstranding ved Lønstrup

En Redningsdaad under vanskelige Forhold

Der kan være en mægtig Forskel paa de rent ydre Forhold, hvorunder en Stranding finder Sted paa vore Kyster.

De kan foregaa paa en Tid af Aaret, hvor der — trods brølende Hav — er Varmegrader — og de kan finde Sted under de mest vanskelige Forhold — paa en kold Vinterdag, hvor Snestormen huler om Husgavlen og intet levende skætter om at komme udenfor.

Om en saadan Vinterstranding, under de vanskeligste Forhold, skal jeg denne Gang fortælle. —

Den 14. Marts 1940 Kl. 15 indkom der Melding til Redningsstationen „Lønstrup“ om, at der ca. 2½ Sømil Vest fra Rubjerg Knude Fyr laa en Damper til Ankers, der var dog intet bemærkelsesværdigt at se — men straks efter kom endnu en Melding om, at en Damper var ved at synke Vest for Hirtshals Fyr.

Redningsmandskabet alarmeres

Opsynsmanden purrede straks Redningsmandskabet ud, samt yderligere 4 Fiskere

som Hjælpemandskab, idet der paa Stranden var meget Sne og Is — og i Havstokken laa der en Isbarriere paa Mandshøjde. Paa dette Tidspunkt var Vinden i NØ med Styrke 7 og Snetykning, ligesom der var høj Sø paa Revlerne.

Trods de Vanskeligheder som allerede er nævnt, gik man til Arbejdet med det Mod, som er danske Redningsmænds egen og her, som alle andre Steder paa Kysten, naar Faren melder sig, var der mange flere hjælpende Hænder og kraftige Skuldre, der ydede den Støtte, man havde saa haardt Brug for.

En Skibsjolle prøver selv —

Efter at Redningsbaaden var løftet over Isbarrieren, kom det vanskelige Arbejde med at faa den igennem de svære Stoksøer, og som Støtte satte man et Anker til Luvart, men p. Gr. af Isen glippede det — men nu sprang alle de tilstedeværende Fiskere i Vandet, fik fat i Ankerrossen og fik Redningsbaaden rettet op.

Allerede forinden Baaden kom flot, meddelte Fyrmesteren, at han havde jagtaget en Skibsjolle, der var ved at forlade Skibet.

Det var en Melding, som man ikke var glad for, idet et saadant Foretagende, under de foreliggende Forhold, var Leg med Døden.

Heldigvis er det da ogsaa meget sjældent sligt finder Sted, idet langt den overvejende Part, af de Søfarende ved, at selv om man er en dygtig Sømand, saa formaar denne Kunst intet, naar man betror sit Liv til en spinkel Skibsjolle i svær Sø og stærk Strøm og stormende Snetykning.

Da Redningsbaaden naaede ud til Skibet —

var det paa høje Tid, at der kom Hjælp. Skibet laa med Agterdelen under Vand. 3 Mand af Besætningen sad i Formasten, 2 Mand oppe i Agtermasten — en var krøbet ind i en Luftventil, og 4 Mand laa og klamrede sig til Skibsjollen, der var kæntret.

De fire Mand, der laa i Havet, fik man først bjerget ombord i Redningsbaaden, ved Hjælp af Liner, der blev kastet ud til dem.

Derefter bjergedes de Mænd, der sad i Masterne, ligeledet med Liner, der blev halet over i Redningsbaaden.

Under dette brydsomme Arbejde skulde man jo stadig sørge for at holde Baaden klar af de sværeste Søer og ligeledes holde den i passende Afstand fra Skibet, da et ublidt Sammenstød kunde faa katastrofale Følger.

Mod Land — med Slæbet ude

Da alle 10 Mand velbeholden var bjerget ombord i Redningsbaaden og var iført enkelte varme Klædningsstykker af Mandskabet, hvorefter disse naturligvis selv blev udsat for den

bidende Kulde, saa begyndtes Farten ind mod Land. Søerne brød til alle Sider, og man lod derfor „Slæbet“ gaa ud som den Sikkerhedsforanstaltning, der aldrig glemmes — og Kl. 18 tørnede Lønstrup Redningsbaad Stranden med sin dyre Last af forkomne eller halvdøde skibbrudne.

Kaptajnen døde en Time efter Bjergningen

Man havde naturligvis paa Land forudset, at det lange Ophold derude paa Strandingen, vaade og forfrosne, som Sømandene var, kunde blive livsfarlig, og i den Anledning var der rekvireret 3 Læger fra Hjørring ud til Strandingsstedet, med da Bilen p. Gr. af Sne ikke kunde komme frem, lejede Politimesteren i Hjørring resolut en Sneplov, der med to Jernbanevogne efter sig — bragte Lægerne ud og tog Søfolkene med til Hjørring, hvor 4 af disse blev indlagt paa Sygehuset. — Andre af Sømandene, der ikke var saa medtaget af Opholdet derude forblev i Lønstrup. En Mand af Skibets Besætning, nemlig Kaptajnen, døde en Time efter, at han var kommet i Land.

Efter at den overisede Redningsbaad med Bælter og Tovværk var halet op over Isbarieren, fik Mandskabet Lov at gaa hjem. Ogsaa de trængte til Hvil og tørt Tøj efter de mange Timers enerverende Redningsarbejde. — Måske — ja, helt sikkert, et af de smukkeste Redningsforetagender der er øvet paa Kysten.

Den sunkne Damper var S/S „Eschersheim“ af Bremen paa Rejse fra Tyskland til Oslo med Kul og Koks. Føreren af Skibet var Kaptajn de Buhr. *Maagen.*

Skagens Fiskerflaade

283 motordrevne Fiskerfartøjer pr.
1. November dette Aar

I Skagen er Udvekslingen af Fiskefartøjer i Perioden 1. November 1942 — 31. Oktober 1944 igen forsat paa det livligste.

Der er solgt eller ophugget 16 større Baade. Kun 1 Baad er forlist. Salget er foregaaet til følgende danske Fiskepladser: Frederikshavn, Asaa, Hirtshals, Thisted, Æbeltoft, Samsø, Hejleminde og København.

Men samtidig har der været en Tilgang paa 27 Fartøjer. Der er saaledes en reel Tilgang paa 10 store moderne, søgaaende Baade.

Af Kuttere over 15 Tons er tilgaaet 19 Baade med en Gennemsnitsdrægtighed af omtrent 30 Tons.

Af Kuttere paa 5—15 Tons er tilgaaet 8 Baade med en Gennemsnitsdrægtighed ca. 9 Tons.

LEMVIG

Sølv . Guld . Uhre . Optik

Hansen & Smedegaard

Lemvig - Telf. 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG MEJERI

FR. JELLESMARK

Vognmand - Lemvig - Telf. 337

Al Fragt- og Personkørsel besørjes

Besøg

LEMVIG FILMTEATER

L. KIER . LEMVIG

Korn- og Foderstofhandel

Telefon 75 og 76

AKTIESELSKABET

J. D. KOOPMANN'S SVINESLAGTERI

LEMVIG KUL-KOMPAGNI A/S

Direkte Import

Kontor: Vasegaarden

LEMVIG TRÆLASTHANDEL

BRDR. SKOU

Trælast og Bygningsartikler

Kaminer og Kakkelovne - Alt i Brændsel

JESPER PEITERSEN . LEMVIG

Vaadbinderi og Fiskeartikler . Tovtjæreri

Telefoner: Lemvig 248 - Thyborøn 17

Alle Reparationer udføres

Lemvig Motor-Compagni . Brdr. Eriksen

aut. Ford-Forhandler

Nye og brugte Automobiles

MINERALVANDSFABRIKKEN

» I D E A L «

Af Baade under 5 Tons er Tilgangen og Afgangen omtrent ens.

Fiskerflaadens samlede Værdi andrager mange Millioner Kroner.

Skagen har derefter i Øjeblikket indregistreret følgende Fiskerfartøjer:

185 Baade over 15 Tons

63 - - 5-15 -

32 - - under 15 - og

3 Smaafartøjer eller ialt 283 motordrevne Fartøjer.

Der har foregaaet en livlig, indenbys Handel med Fiskefartøjer, idet ikke mindre end 32 Baade sidste Aar har skiftet Ejer.

Saa mange Nybygninger har der været i de svundne Aar, at Skagens to Skibsværfter ikke har kunnet præstere hele Arbejdet. En Del Baade er bygget paa forskellige Værfter rundt om i Landet.

Det er en Fornøjelse at lægge Mærke til, hvorledes Skagens Fiskerflaade ogsaa kvalitativt, trods Tidens Vanskelighed, hæveder sig, baade hvad Tonnage og Maskinkraft angaar.

I de sidste 7 Aar er Motorfartøjernes Antal steget fra knap 200 til 283, altsaa med over 40 %. Tilgangen synes at skulle fortsætte. I Øjeblikket er der paa forskellige Værfter rundt om i Landet afgivet Byggeordre paa over et Dusin Kuttere, alle store Baade med en Gennemsnitsdrægtighed paa ca. 30 Tons.

Trods mangehaande Farer og Besværligheder giver Skagensfiskerne ikke op. De udnytter Øjeblikket, saa godt som det lader sig gøre, og de ruster sig energisk til at løse Fremtidens Opgaver. Løsenet bliver sikkert: Længere bort, længere ud!

Chr. H. L.

Elektrisk Spil til Redningsbaaden

Da det har vist sig, at det paa Grund af Ophalingsbeddingens Stigning og andre vanskelige Forhold paa Stranden volder en Del Vanskeligheder at bringe Motorredningsbaaden ved Løkken i Hus, naar den har været paa Søen, er det nu taget under Overvejelse at forsyne Stationen med et elektrisk Ophivningsspil i Stedet for det nuværende Haandspil.

NY BØGER

To Sherlock Holmesbøger: „Fortællinger II“ (192 S., 3,00 Kr.) og „Baskervilles Hund“ (176 S., 2,50 Kr.) Gyl-dendal.

Den engelske Forfatter Conan Doyle begyndte som Læge, men svigtende Indtægter førte ham ind paa Skribentvejen. Han skabte den verdenskendte Opdager Sherlock Holmes, der, da vi læste om ham i de grønne Dage, syntes en virkelig Person, saa levende var han skildret. Han blev en Lidenskab for Datiden, en Lidenskab saa stærk, at Conan Doyle, efter at have ladet Sherlock Holmes om-

LEMVIG

Lemvig Tandteknik - J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik

Torvet 1 - Telefon 248

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2. August 1847

Telefon 131 . Postgiro 881.00

Kontortider: 10—11¹/₂; og 14—16, Lørdag 14—17

THISTED

Engelsk Beklædnings-Magasin

Nytorv

Alt for Herrer og Dreng

JOHS. HAANING . THISTED

(P. Taabbel & Co.s Eftf.)

Telf. 326

Fiskeriartikler . Skibshandel

Chr. Sørensen - Isenkramforretning

St. Torv - Telefon 257

Sparekassen for Thisted Amt

Kontortid 10—12 og 2—5

Telefoner 2 og 502

Emmy Jensen . Gudrun Blachs Eftfl.

Frederiksgade 2 . Telefon 319

Mest moderne Tandteknik

BRDR. JENSEN . THISTED

Telefon 94

Monumenter og Gravpladser

SÆBY

TRÆSKO og TRÆSKOSTØVLER

bedst og billigst

Johan Christensen . Telefon 235

Sæby Fiskeauktion v. Roland Poulsen

Telf. Kontor 33 . Privat 114

VALD. OLSEN . Telefon 14

Kolonial - Skibsproviantering

Fiskeriartikler

SÆBY MØBELMAGASIN

Landsdelens største Møbellager

Christensen & Sønner

Stampen Savværk & Emballagefabrik

Chr. A. Nielsen . Tlf. 46

Alt i Fiskekasse

komme i et Vandfald, maatte lade ham blive levende igen efter Læsernes Ønske. — Han er vel værd at stifte Bekendskab med, ogsaa for Nutidens Læsere. I R.

»Paa Krydstogt mod ny Guinea«. Af *Aage Krarup Nielsen* (192 Sider stort Format — 9,75 — Gyldendal).

Denne særlig smukke, rigt udstyrede Bog indbyder til en saa udførlig Omtale, som desværre paa Grund af vore indskrænkede Forhold umuligt kan gives. I uafsluttet Højspænding følger man de vekslende Begivenheder og Indtryk fra den lange Eventyrrejse, og Fantasien sættes stadig i Bevægelse. Ikke mindst faar man sine Indtryk af denne for os fremmede Verden udvidede, og Læsningen undgaar ikke at efterlade stor Berigelse. Ingen, hverken ung eller gammel, vil fortryde at stifte Bekendskab dermed J. Gr. P.

»Flaaden gaar ud« Af *Andreas Markusson*. (282 S. 11,00 — Hagerup).

En glimrende — og troværdig — Skildring af norsk Fiskerliv. Særlig gribende fortælles om Fiskernes enkle Tilværelse med dens Sorger og Glæder, og gennem det hele gaar Følelsen af Kærligheden til Hjemlandet. Den vil med største Berigelse især læses af Kaldsbrødre, og ingen af disse vil kunne lægge den udførlige og smukke Bog fra sig uden at have faaet et mangesidigt Udbytte.

Den kan ikke anbefales for varmt. J. Gr. P.

Fiskeauktioner i Oktober

Hirtshals v/ N. C. Jensen. 108,410 kg hvoraf 57,714 kg rensede og 22,296 kg levende Rødspætter, 9,867 kg Torsk, 1,519 kg Ising og 1,218 kg Hvilling.

Thyborøn v/ Alb. Steen. 1,015,622 kg Fisk fra 225 Skibe, udbragt i 1,662,612 Kr, hvoraf 570,599 kg is. Rødspætter, 69,108 kg Torsk, 357,234 kg Kuller, 9,602 kg Ising, 1,967 kg Pighvar, 2,102 kg Rødtunger og 965 kg bl. Fisk.

Skagen v/ Th. Geisnæs. 459,566 kg, hvoraf følgende 23,978 kg levende og 9,258 kg isede Rødspætter, 34,214 kg Torsk, 8,771 kg Kuller, 6,382 kg Sej, 45,207 kg Hvilling, 1,432 kg Ising, 1,854 kg Kulmule, 1,001 kg Langer, 1,612 kg Makrel, 34,700 kg Sild, 5,876 kg Brisling samt 263,478 kg Affaldsfisk.

Bestyrelsen for Foreningen af danske Redningsmænd

Til Oplysning for Medlemmerne bringer vi her Navne og Adresser paa Bestyrelsen:

1. Baadformand *Chr. Kjølgaard*, Slettestrand, pr. Fjerritslev Formand.
2. Opsynsmand *Erik Jensen*, Nr. Vorupør, pr. Sjørring. (Næstformand)
3. Opsynsmand *Niels Sørensen*, Lyngby, pr. Bedsted. (Kasserer).
4. Baadmand *Hans Busk*, Rønne.
5. Opsynsmand *Gustav Hallgreen*, Rolfsgade 139, Esbjerg
6. Baadmand *Thomas Mose*, Skagen.
7. Baadformand *Th. Nees*, Langerhuse, pr. Harboøre.

NB.: De tre førstnævnte udgør Bestyrelsen for Foreningens Hjælpefond.

ESBJERG

Lauridsen & Søgaard

Maskinværksted

Gl. Havn - Telf. 1770

A/s Vestjysk Krystal Isværk

ESBJERG

Christensen & Schlosser

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 2275

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik . Tlf. 761

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIESEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & CO.

Vaadbinderi og Tovtjæveri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

TUXHAM . Tlf. 429 . P. Skramsgade 4

Reparationer og Montering af Fiskerimotorer
Eneforhandling af Tuxham Marine Motor

P. Rasmussen & Co.

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 59

Telefon 838

HIRTSHALS

HANSEN & BILDE

Skibs- og Baadbyggeri, Havnen, Hirtshals, Tlf. 132

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statautoriseret v. Th. Geisnæs — Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 189 (Statst.)

ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN

Th. Jakobsen - Telefon 185

Alt i Herreekvipering og Søekvipering

P. SAXBERG Telegr.-Adr.: »Saxberg«

Telefon 86 1. Kl.s Skibsprovianteringsforretning

Alt i Fiskeriartikler

SØHOLM

Telefon 3 Manufaktur - Tricotage
Herre-Ekvipering

SPETZLER

Urmager og Guldsmed

- Brillier -

HOLGER AXELSEN

Magasin du Nord

A/S »GRENNEN« Motorfabrik . Skagen

Postkonto 434.20 . Telefon 239

GANGREN-MOTOREN

Fiskernes utrættelige Hjælper

SKAGENS BOGHANDEL

Erik Krarup

Tlf. 243

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

BRDR. NIPPER

Skibsbyggeri

TRÆSKO - TRÆSKOSTØVLER

saa gaa til

Arthur Trolle - Telefon 385

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

SKAGEN

C. D. Brøndum . Kolonialhandel

Telefon 118

DANSK KRONE-SILD A/S

Fersk Fisk & Sild

Marinerede Sild . Saltsild . Røgvareer en gros

Telegram-Adr.: KRONESILD

Skagen . telefon 424

SKAGEN ISVÆRK

SKAGEN

Carlo Hansens Glarmesterforretning

Telefon 207

Stort Udvalg i indrammede Billeder og Glas

IVER CHRISTENSEN - SKAGEN

Etabl. 1879

Telf. 71 og 45

Danmarks største Trawl- og Vaadbinderi

Filial i Hirtshals

C. S. MØLLER - SKAGEN

Telefon 83

Kolonial og Isenkram

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 345

SKAGEN

HIRTSHALS

Gør Deres Indkøb af Mælk,

Fløde og Smør i

HIRTSHALS MEJERI

Telefon 8

Iscream - Flødeskum

A/S Lillehedens Savværk

Tlf. 62 Fiskekasser i alle Dimensioner - Stort

Lager af Tømmer og Bygn.-Artikler

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

HIRTSHALS VAADBINDERI

Telefon 108

Al Slags Vaad og Trawl leveres omgaaende

AALBÆK

Aalbæk Kød- og Paalægforretning

v. Helga Larsen - Telefon 46

leverer altid 1. Kl.s Varer